

Concipit moralizatio noui testam^{ti}
menti. et p^{ri}mo sup matheum.

Recurso veteri test
stamento et mo^{ral}
ralizatis figuris
quas de diuers^{is}
libris extraxi: re^{stat}
stat nunc ad hi

stoziam euangelicam manū mit^{tere}
tere. et iuxta morem solitum ali^{quas}
quas historias et parabolas ex^{cerpendo}
cerpendo illas scilicet quas pos^{sum}
sum ad more^m hominū applicare
Quāuis em̄ non sū dignus cor^{rigiam}
rigiam calciamēti saluatoris sol^{uere}
uere nec facta aut dicta q̄ in euā^{gelij}
gelij scribūt tangere. spero ta^{mē}
mē q̄ ip̄e q̄ se ab emorroissa tan^{gi}
gi permisit non indignabitur si
me peccatorē et indignū simpli^{ci}
ci corde mē publicāos ad se app^{pinquante}
pinquante viderit vt saltē vestimē^{toz}
toz ei^{us} simbriā tangaz vt cū ip^{sam}
sam tetigero saluus fiam. Euan^{gelij}
gelij igit^{ur} mathei p^{ri}mo deo opi^{culante}
culante paritā: deinde ista q̄ i alijs
euangelij que a matheo posita
non fuerūt suis capitulis sup ad
dam

Quoniam natus esset ihesus
in bethleem iude stella cō^{tinue}
tinue apparuit que ma^{gos}
gos ab oriente in iudeā ad pue^{rum}
rum adorandum adduxit. Ista
em̄ stella regem iudeoz natum
ostendit et eos vsq; ad domicili^{um}
um antecessit: que sup loaz vbi
erat puer diu inobil^{iter} stetit. quaz

videntes gauisi sunt: et hui^{us} fi^{gno}
gno docti domū intrauerūt a pu^{erum}
erum cū maria matre eius inue^{nerūt}
nerūt: et aptis thesauris suis au^{rum}
rum thus et mirram obtulerunt
Isti magi qui erāt gentiles val^{de}
de remoti a iherusalē significāt
peccatores qui longe a iherusalē
id est a visione dei viuentes esse
noscunt. stella ista bonū p^{latū}
latū vel superiorem signat qui exem^{plis}
plis et doctrinis suis alios illu^{strat}
strat. Ista ergo stella idē p^{redica}
tor debet in oriēte id est in statu
virtutū lucere. magos idē pecca^{tores}
tores et simplices ad iherusalē p^{fi}
dem et penitentiā adducere: iter
salutis p^{redicando} eis ostendē.
et eos p^{bona} opa et exēpla ad
iherusalē credendo p^{cedē}. ad quē
cum p^{deuotionē} et vite p^{fectiōz}
attigerit sup loā p^{perseueran}
ciam debet stare. Nec inde per i^{con}
constanciā se mouere. dicens cū
belia iij. regū xvij. Diuit domiⁿⁱ
ni cuius cōspectu sto. Stare em̄
debet cū domino vt in se fit bon^{us}
firmus et stabilis. Antecedē ve^{ro}
ro debet alios vt fit illis virtua^{liter}
liter exēplaris. Josue iij. Sacer^{dotes}
dotes p^{gebant} ante populum
Que si fecerit videntes euz gau^{dio}
dio magno poterūt gaudere. q̄a
reuera gaudium magnum est se
cularibus et subditis stellaz stā^{tem}
tem. i. bonū p^{latū} vel superiorem
videre. Sic enim ipsi magi id est
simplices a peccatorē tali stella
illuminati doctrinaliter aucti

in bethleem que est domus pa-
 nis idest in ecclesiam p penitē-
 tiam venient. et domū conscien-
 tie per contritiōē intrantes il-
 lum qui est panis vite scz pue-
 rum ihesum cum maria matre
 eius per gratiam iuement et au-
 rum dilcōis caritatiue atqz mir-
 ram mortificatiōis carnis ⁊ th⁹
 deuotiōis et oratiōis sibi of-
 ferant. ⁊ sic ductu stelle boni fiet
Aspectus enim bone stelle an-
 tecedentis. idest bone psonē viā
 v̄tutū exēplariter ascendenti⁹ so-
 let intuentes recreare et eos ad
 saluatorem ihesum spirituali-
 ter introducere et saluare. **I**deo
 bene dicit gene. xv. **S**uspice cē-
 lū et numera stellas. **V**el dicqz
 puer ihesus significat puritatē
 inoētiē quā maria. i. amara ge-
 nerat pnia. **I**git⁹ qui istū puerū
 .i. cōscie puritatē inuenire desi-
 derat necē ē qz ad stellā. i. ad deū
 et ad sanctos p deuocōē ⁊ vel bo-
 norum imitatiōem aspiciat. et
 qz post eā seq̄tur v̄tualiter **S**ic
 enim cum maria .i. cum penitē-
 tia puerū ihesum qui interp̄ta-
 tur saluator et puritatem inno-
 cētiē et salutem anime reperiet.
 et tria spūalia munera que p̄mi-
 si offeret et cōcedet. **I**hesus em̄
 sine maria non inuenitur. quia
 salus sine penitētia non habet⁹
Ps. Inuenit eū in terra deserta
 in loco horrois. **A**udien⁹ he-
 rodes xpm̄ in bethleem natum
 esse ipsū statim perdere propo-

mit. et ideo ipsum se velle adorā-
 diffimulans magos illuc caute
 misit. et ad ipsum redire prece-
 pit. **I**te inquit interrogate dili-
 genter de puero. et cū inueni-
 tis renunciate michi vt veniens
 adorem eum. **I**psos tamē ange-
 lus admonuit. ne ad eundem ē-
 deāt. et ad regionem suam p a-
 liam viam vadant. **Q**uapropter
 herodes pueros occidit ⁊ in-
 ter ipsos xpm̄ occidere credidit.
Sic vere dyabolus nos frau-
 dulēter incitat vt peccando ad
 eum veniamus et vt puerū ihe-
 sum auferat et ipsum eiusqz de-
 uotiōnem in nostris cordibus i-
 terimat et occidat. illud debem⁹
 summopere precauere et ad in-
 uitatiōem illius nullatenus as-
 sentire sed potius per aliam vi-
 am quam ipse nobis suggerit.
 scilicet per viam virtutum non
 viciōrum ad regionem nostram
 scilicet ad paradisu venire. **Q**ui
 enim ad regionem paradisi ai-
 pit ire. nūqz ad herodē diabo-
 lum reuenire. nec eius malis o-
 peribus obedire. nec per viam
 quam ipse suggestit procedere vel
 transire. dicens illud **Q**uarto li-
 bro regum septimo. capitulo.
Non hec est via. nec ista est ci-
 uitas. et cetera. **Q**uinimmo aliā
 viam scilicet viam iusticie mise-
 ricordie et penitentie debet que-
 rere. et eam sequi et tenere. **J**ux-
 ta illud. quod dicit **P**salmus in
 tricesimo capitulo suo. **H**ec via:

ambulabte in ea: nō declinetis ex ea neq; ad dextrā neq; ad sinistrā

Vel dic q; generalit̄ illi qui p viā viā ad bethleem domū scilz panis. i. ad eccliam veniūt vel ad christū: p aliā viā reūtunt. q̄a q̄ ai huilitate igredit̄ ai hōre reūt̄ et cōtra q̄ ai supbia sumōia a violētia igredit̄: i regione suā sc; in infernū vel i mortē ai igno- mia a penuria fūt̄. 3.º regū xij. Nō reūteris p viā q̄ v̄isti. Utile ē igit̄ vt ad xpm. i. ad eccliaz et ad mūdi status ai huilitate. pe- nitētia a iusticia v̄iamus vt ad regionē nostrā ai gloria redea? quia qui nūc diuicias et mundi gloiā amplectunt̄: paupes et viles finaliter reūtunt.

Vel al- lega exemplariter quomodo he- rodes idest mali sub specie boni honoris adoracionis exhibendi solent viam et modum occidēdi puerum idest innocentes quere- re quorum maliciā qui perpē- dit debet exemplo magorū illu- dere et sue nequicie ministerium non prebere sed dissimulando et recedendo alibi facere declinare.

Istud potissime debent familia- res malorum principum facere quia quando magistri eorum vo- lentes puerum idest simplices i- feriores depredando occidere si- cōmittant eis quod inquirāt con- tra eos vt occasione accepta sub specie adoracionis idest sub colo- re iusticie ipsos ledant diēs eis. **I**te a interrogate diligenter de pu-

ero .i. rustico vt ego venēs ado- re eū idest occidā vel spoliē. Ipsi pro certo debent potius p aliam viam pro cedere et seruiciū ei? dimittere q̄ suis iiquitatib? opē dare. **N**ūi xvi. Recedite de taber- naulis hominū impiorum. ne i uoluamini cum eis. **V**el allega quando iniqui non possunt ali- quem particulariter tangere vl ledere solent non cōtra eos. sed i sibi similes scuire vt possint in ip- sum inter alios isurgere sicut pa- tet de presidentibus qui statuta genealia faciunt vt sub illis eccle- siasticos quo? palam non audēt persequi comprehendant. **A**n- gelus sciens q; herodes esset q̄si- turus puerum ihesum ad p̄ciē- dum eum monuit Ioseph vt pu- erum et matrem accipiens fuge- ret in egiptum vt sic puerum ille- sum de herodis manibus custo- diret. Sic vere cum herodes dya- bolus qui interpretatur gloriās in pellib; id ē caro que in pulch- tudine pellis gloriatur nobis cō- tinuo nititur subtrahere vitam g- cie et in nobis occidere puerū no- strum ihesum idest xpm qui no- bisam per graciā habitat. vel puerum nostrum idest conscien- cie a innocēcie puritatem. stati- debemus ad monicōnem angeli idest boni et angelici predicator- tis vel prelati in egiptum que te- nebre vel āgustia interpretatur. idest in tenebra humilitatis a cō- tricionis refugere. ai ipso puero

matrem eius idest penitentiam contrahere et sic eum ne nobiscum pereat conseruaet. **Exodi secundo** Accipe puerum et nutri eum. Sic enim puer ille in egipto idest in tenebris et angustijs contricio nis et humilitatis teneat et maria mater eius idest penitentia amara scilicet castitas et continentia a eadem adiungatur. tunc a nobis tutissime pseruatur nec per herodem diabolum seu carnem nobis surripitur aut necatur. **Psalmi xi.** Erat altae domini in egipto. **¶** Vel dic qd xpc et cristi gntia no pot diu seruari nisi in rem ei? i. maria p deuocione; studeat ampleari. **¶** Vel dic qd puer ihesus qui in iudea psequitur et tamen in egipto seruatur potest interpretari qd cristus ab illis in terra israhel idest in religione p diuersa vicia psequitur et tamen ab illis q sunt in egipto i. in mundo p deuocionem colitur. quia pro certo sunt plures hodie qd xpc habet psecutores in ecclesia qd in mundo ceteris paribus et ideo iam videtur ab illa terra israhel idest ab ecclesia et ab ecclesiasticis recedere et in egipto idest inter laycos tales habitare. **Iohannis octauo.** Ihesus abscondit se et exiuit de templo. **¶** Cum ioseph in egipto stetit. dictum est sibi per angelum qd puerum et matrem eius caperet et in terram israhel reuerteretur. quod vtiq; statim fecit et in nazareth habitauit.

Sic vere ioseph idest homo qui in egipto scilicet in tenebris et angustijs peccatorum debet puerum cristum et matrem eius idest puritatem et penitentiam assumere et in terram israhel idest in statum gratie pperare. in nazareth qui interpretatur flos sanctitatis consecratio et vinctio vel virgultum idest in sanctitate et consecratione permanere. et ibi istum puerum et matrem eius cum diligentia custodire et in flore iudicie et sanctitate iusticie in virgulto religionis in consecratione deuocionis in vinctioe compassionis debet iste puer seruari. **A** nazareth enim potest aliquid esse boni sicut dicit **Job. po.** **¶** **Ulu. po.** capitulo dicitur **¶** Missus est angelus gabriel a deo in ciuitatem nazareth ad virginem re.

Iohannes autem legatur baptisasse vel pdicasse se introducit tamquam vox clamantis in deserto habens vestimentum de pilis camelorum et zonam pelliceam circa lumbos suos et qd abus eius erant locuste et mel siluestre. **¶** Quibus premissis fit mentio quomodo ipse baptizauit et quomodo venientes ad se dure reprehendebat. et quomodo de timore mortis iudicij mentionem faciebat. **¶** Gemina inquit viperarum iam securis ad radicem arboris posita est. sicut dicitur **Lucæ terdo capi.** **¶** Oes inuitabat ad pniaz dices

Facite ergo dignos fructus pei-
 tentie. **I**sta pnt applicari q p-
 dicatoz pus debz facē q̄ do cere.
 q̄a reuera a n̄q̄ iobes. i. aliquis
 hō presumat esse p̄dicatoz debz
 i desertū p̄me secedere et ibi p cō-
 tritiōnē clamare et plangē: pilos
 cameloz. i. exempla sanctorū in-
 duere: zonā pelliceā que fit de co-
 reo. i. mortis memoriā accipe et
 renes. i. omēs carnales volupta-
 tes restringē. et attingere locustas
 que saltāt ad āteriora. i. mū-
 di contemptū et affectū interiorū et
 eternozū cōedere et mel filuestre
 idest deuocōis dulcedinē gustare
Et tūc p certo si omia ista fecerit
 poterit p̄dicare baptizare et ab-
 luere et de morte et iudicio pec-
 catoribz minas dare. **A**n̄te em̄
 debet breuitā q̄ doctrinā et pus
 debet viā veritatis et salutis exē-
 plari ostendere q̄ ipsaz p̄sumat
 v̄baliter p̄dicare. **Q**uia s̄m gre-
 goziū. cuius vita despiciat̄ restat
 vt eius p̄dicatio cōtēpnat̄. **I**nt̄
 cetera q̄ predicat iobes ipse vide-
 tur rep̄bendere quosdā qui d se-
 mine abrahe se esse gloriabant̄.
 et in hoc nobiliores se esse opina-
 bant̄ sicut patz iobis viij vbi ip-
 si dicebāt **S**emē abrahe sum? et
 nō seruiū? v̄m̄q̄. **U**nde ipsos re-
 darguit dicēs **N**e velitis dicē in-
 ter vos **P**atrē habemus abrahā
 potēs est em̄ deus de lapidibus
 istis filios abrahe suscitare. **S**ic
 reuera quidā sunt qui vltra mo-
 dū in genē suo gloriānt̄. et quā-

tō genē sūt nobiliores tāto r̄pu-
 tant se meliores et tāto credūt se
 ad dignitates et officia habenda
 digiores. et hij p certo stulti sūt
 quia sicut videm? dñs de lapidi-
 bus. i. de rusticis parentibz et de
 malis q̄nqz filios abrahe. i. suffi-
 cientes et dignas p̄sonas suscitāt
 et eos ad hēditatē dignitatē et p-
 mo cōez aliquociens exaltat. **p̄s**
Suscitās a terra mopē: et de ster-
 core ac. sicut ad hāz videm? in ec-
 clia vbi dñs q̄nqz illū ad alciōra
 puebit qui de viliori et huiliōri
 p̄sapia descendit. sicut videmus
 inter rusticos. inē q̄s cōiter sunt
 meliores clerici q̄ inē alios. quia
 breuiter spūs vbi vult spirat: et
 quēcūqz vult moribz et sciencijs
 dotat diḡtatibz et diuicijs ditat
 et sic lapides in filios abrahe mu-
 tat. **S**icut ad hām in aplis appa-
 ruit quos dñs nō ex nobilibz et
 sapientibz s̄ magis ex rusticis et
 simplicibz elegit. p̄me cori. p̄mo
Videte fratres vocacōem vestrā qz
 nō multi sapiētes s̄m carnē non
 multi potentes nō mlti nobiles
 s̄ que stulta mūdi sūt elegit de?
 et que infirma sūt **V**el ista allega-
 de diuisis hoīm geneibz q̄ de rus-
 ticitate ad nobilitatē et de statu
 huili ad magnā seculi dignitatē
 transeūt sicut patz de multis no-
 bilibz regibz quoz ortus ab hu-
 mili plebe p̄cessit. **E**ccliaſtes. iij
De carcere egreditur interdū ali-
 quis ad regnū: et alius natus i
 regno inopia consumitur ac pit

Vel dic q̄ ista fuerunt dicta
cōtra iudeos qui in semine abra
be gloriabantur et gētiles abho
minabantur. et tamen ipsi lapi
des insensibiles sciz gentiles filij
abrahe facti sūt. in quātum ad fi
dem xp̄ianam sunt conuerſi ip
si vero qui prius filij abrahe fue
rūt sciz iudei p̄ obstinacionem
lapides sūt conuerſi. Cor enim
eorum induratum ē quasi lapis
Job xi. quia nō omnes qui sunt
ex abraham sunt filij abrahā et
non omēs qui sūt ex israhel sūt
filij israhel. **A**d romanos nono
Iohanne populū baptisan
te in iordane cum crīstus ad eū
baptizandus venisset ipsum io
hannes tangere timuit dicens.
Ego a te deo baptizari. et tu ve
nis ad me. Super ipsum enim
columbam descendantem vidit
et vocem patris ipsum vocantē
filium audiuit. **I**hesus q̄ uis es
set sanctior iohanne non tamen
ab ipso baptizari recusauit. sed
potius humiliter sibi dixit. Si
ne inquit. sic enim implere nos
debet omnem iusticiam. **A**llud
allegari potest quando iohan
nes idest prelatus qui vacat ad
alios baptizandos et mundificā
dos videt aliquem ihesum veni
entem ad se idest quando videt
se habere aliquem subditū meli
orem se et sanctiorem. de quo ē
certus q̄ ipse est dei filius p̄ imi
tacionem et q̄ columba idest spi
ritus sanctus visitat ipsū p̄ gratie

infusionem ipsum proculdubio
debet reuerenter tractare. et se ē
putare indignum ipsum tange
re vel corrigere. baptizare seu sa
cramenta ecclesie sibi ministraē.
ipse tamē ihesus idest subditus
quantumcūq; sit dignus et san
ctus in genere et potentia clarus.
Iohannis primo capitulo. pre
lato quantumcūq; modico se de
bet humiliter subijcere et ab il
lo illa que pertinent ad ablucio
onem viciozum sine arrogantie
vereundia acceperat. vt sic pos
sit alijs imperfectioribus exem
plum virtutis et humilitatis da
re. **U**nde ecclesiastici quarto capit
tulo dicitur. Quanto altior es. hu
milia te in omnibus. **E**t saluator
in euangelio. Omnis qui se ex
altauerit humiliabitur. et qui se
humiliauerit exaltabitur. **E**t ia
cobo in canonica sua. **D**eus sup
bis resistit: builibus et cetera. **Q**d
tamen est contra multos prela
tos qui non reuerentur nec sup
portant scientificos. et nobiles
subditos. sed potius ipsos ha
bent exosos. et contra superbos
scientificos nobiles modernos
subditos qui dedignantur pre
latis ignobilibus et sufficienti
bus obedire et ipsis non solēt sub
esse sed litigiose et brigose viuē
do mituntur eos de supra se exau
tere et auferre. **D**icunt enim il
lud exodi secūdo capitulo. **Q**uis
te constituit iudicem et princi
pem sup nos.

Quom ibūs a spiritu sanc-
to ductus fuisse in deser-
tum. et xl. diebus ieiunasti
stati affuit dyabolus? q̄ ipsū de tri-
bus tēptauit et p̄mo sibi peccatū
gule obiecit dicens. Dic vt lapi-
des isti panes fiāt. sed o peccatū
auaricie dicens. Hec omia dabo
tibi ac t̄cio peccatū superbie vel i-
amis glorie dicens. Mitte te deor-
sū. quia nō offendes eo q̄ angeli
in manibz portabūt te. Que xp̄c
refutauit et tēptacionē triplicem
superauit. Sic dico quādo aliq̄s
homo a spū scō ducit̄ in desertū
idest in religionis statū aut p̄mē
ibi ieiunij et abstinentie se dedi-
cat statim adest dyabolus qui ipsū
violēt inuadit et tria p̄ncipalia
vicia videt auariciā gulā et ianē
gloriā eidē ostēdit. Suggestit enī
talibz q̄ panes. i. cibos accipiāt
et lapides. i. duriciā et difficulta-
tem abstinentie in panis et ciboz
voluptatē cōuertāt dicens illud in
Regū xix. Comede et bibe: gran-
dis enī tibi restat via. Ac si dice-
ret. Complexio tua est debilis et
tēpus vite tue est longū. et sic fa-
tū est abstinentie. Sibi acē et bonū
est comedē et fortē esse. Suggestit
etiā auariciā. Ostēdit enī ho-
mimi in cogitacione regna mūdi
et gloriā eorū. diuidas et p̄spita-
tem dicens ei. Si cadens adoraue-
ris me. i. si suggestioni mee con-
senseris et mūdi gloriā cupieris a
tuo p̄posito resilieris vel ad sc̄m
redibis. Hec omia tibi dabo. di-

uitē te faciā et tēpaliter pmoue-
bo dicens illud ysaie xlv. Dabo ti-
bi thesauros absconditos. secreto-
rū archana. S; quidē p̄certo q̄n
videt q̄ nulla gula vel auaricia ip-
sū potest vincere statuit eū supra
pinnaiculū tēpli. eleuat eū in mē-
te sua facitq; q̄ semetipsū sanctū
et magnū estimat et de viribz su-
is p̄sumat. sibi dicens. Si filius dei
es ac. Et sibi suggestit q̄ ingredia-
tur difficilia et ultra viēs suas pi-
culis et tēptacionibz se exponat
et q̄ in manutenētia dei et āgelo
rū cōfidat. Ac si sic dicēt. Sanc-
tus es filius dei es. nō enī succum-
bes in tēptacione qz āgeli dñi te
sustinebūt. et deus te cadere non
pmittet. Sic igit̄ fit q̄ ad presu-
mendū de se et ad inaniter gloi-
andū iūtat ipsum vt sic eum in
peccatum deiciat et prosternat.
Videt enī sibi dicere illud p̄me
ad Corint̄. x. Fidelis deus q̄ nō
paciēt̄ vos temptari supra id qd̄
potestis: sed faciet cum tempta-
cione prouentuz. Et breuiter illi
qui sunt in deserto et religione di-
uersimode temptantur et quādo
in vno peccato vincā nequeunt i
altero temptantur. Ideo bene di-
citur ecclesiastica secundo. Fili ac-
cedens ad seruitutem dei sta in iu-
sticia et timore et p̄para amāz
tuam ad temptacionem. Quia il-
li temptantur de luxuria contra
votum castitatis: de gula contē-
votum sobrietatis: contra votū pau-
ptatis de auaricia: contra hūilitatis

votum et obediētie de presump-
 cione et superbia **Prover. xxx.**
Per ta mouet ira. Sed reuera
 iste debet sagaciter respondere
 contra gulam et q̄ nō ī solo pa-
 ne viuit homo. sed potius in oī
 verbo quod p̄cedit de ore dei z̄
 et q̄ religiosus plus debet appe-
 tere cibum spiritualem q̄m cor-
 poralem. **C**ontra adorationem et
 consensum auaricie quem sugge-
 rit debet respondere q̄ dominus
 est adorandus non dyabolus et
 q̄ sibi est seruiendum non mā-
 mone. **C**ontra consensum inanis
 glorie et presumpciois debet re-
 spondere q̄ deus non est temp-
 tandus sed timendus. et q̄ non
 est de proprijs viribus confide-
 dum. sed potius huiliter mōde-
 dum. **D**ic enim istam triplicem
 temptationem poterit euadere.
 et tria hostis iacula non timere
 et tunc de ipso verificatur quod
 de cristo subiungitur q̄ dyabolus
 ipsum reliquit nec amplius tēp-
 tare presumet. **A**ngeli vero sibi
 adherent. qui sibi spiritualiter
 ministrabunt quia quando quis
 temptationem dyaboli superat
 ab ipso in pace dimittitur et ab
 angelis custoditur. **Psalmista.**
Angelis suis mādauit de te: vt
 custodiant te in oībus vijs tuis
Uel dic q̄ cristus non inueni-
 tur temptatus q̄m diu fuit cum
 apostolis. sed solum dum erat
 solitarius in deserto. **I**n quo no-
 tati potest q̄ qui in societate et

communitate viuunt minores
 temptationes sentiunt. q̄m qui
 solitarij esse volunt vel in singu-
 laritate vite et morum cōsistūt
Unde ecclesiastes decimo capit-
 ulo. **D**e soli et cetera. Quia sicut
 dicit seneca Omnia mala doquit
 solitudo. Quod potissime est ve-
 rum de solitudine spirituali. quā-
 do homo caret caritatiua societa-
 te et manet in solitudine peccati
 segregatur a dei et sanctorum v̄-
 tutum et bonorum operum cō-
 munitate. **U**el dic q̄ dyabolus
 temptauerat primum adam de
 tribus. de gula scilicet de esu po-
 mi. de auaricia supple sciētie. **S**i-
 entes inquit bonum et malum
 de inani gloria. nequa q̄m in q̄t
 mortem sed eritis sicut dii. **I**n
 qua quidem triplici temptacōe
 cum ipse adam fuit victus. con-
 gruū fuit q̄ secundus adam eis-
 dem temptaretur in quibus ip-
 se dyabolus ipsum nō vinceret
 sed potius vinceret. vt sic sciz
 triplex casus primi hominis. p̄
 triplicem resistenciam secūdi ho-
 minis sanaret. **U**el dic q̄ tūc
 dyabolus hominem fortius im-
 petit quando ipsum ab ipso fu-
 gere et ad desertū penitentie trā-
 sire cernit. temptacōnes tūc for-
 tiores insurgunt quando homi-
 nes ipsas amplius euadere spe-
 rant et querunt. **L**aban enim tūc
 iacob persecutus est. quando ip-
 sum ab ipso fugere perpendit.
 vt genesis tricesimo capit. bē.

Pharao tunc populum israhel
 accius persequitur quando eum
 audit de suo domino sacrificatu
 rum in desertum eedere **Exo. v.**
 Quinq; reges tunc gabaonitas
 impugnant quando audiunt ip
 sos cum filiis israhel cōfēdeātos
 fuisse **Josue. x.** Sodomite tūc ad
 hostiū loth pulsant quando an
 gelos hospicio recepāt **Gen. xix.**
Meretrices tunc ad salomonez
 reuerunt quando sapiēciam a
 domino ecepāt. **in. Regū in.** De
 moniacus filius tunc a demone
 grauius alliditur quando sanan
 dus coram domino appropinqt.
 vt dicitur **Marci xix.** **Sic** ve
 re pharao dyabolus laban mun
 dus quinq; reges quinq; sensus
 sodomite et meretrices idest ma
 le cogitationes solent hominem
 grauius inuadere quando inten
 dit se a vicijs sepaē desertum pe
 nitentie intrare. angelum id ē cri
 stum secum habere: et filiis isra
 bel id ē sanctis se confederare. Vñ
 dyabolus videtur dicere illd **in. Regū in.**
Moab recessit a me ve
 ni mecum contra eum in preliuz
 aē **Subiungitur** hic q; petrū
 et andream qui in nauicula erāt
 et retia sua pro piscando in maē
 mittebant ad se ihesus continuo
 vocauit et piscatores hominū fe
 cit Venite inquit post me faciam
 vos fieri piscatores hominū et sta
 tim relictis retibus secuti sunt eū
 Procedens vero vidit alios du
 os fratres scilicet iacobum et io

bannem qui vna cum patre etiā
 reficiebant qui vocati statim secu
 ti sunt eum et relictis retib; et pa
 tre post eum abierunt. **Sic** ve
 ro qui in nauicula mundi fluctu
 osi stātes retia cupiditatis et mū
 di facultates possident quādoq;
 a xpō spiritualiter per inspiraō
 nem et vocaliter per scripturā et
 predicacionē: realiter per bono
 rum exempla et correctionem et
 tribulacionem vocantur et ad sta
 tum salutis et religiomis spūaliē i
 uitātur. Qui pro certo q; se voca
 tos vt premissuz est sentiunt na
 uem idest fluctus mundai stat?
 et retia cupiditatis vel malarum
 cōplacēciarū et diuiciarū patrē
 etiam idest omnem affectōnē car
 naliū amiciarū debent dimit
 tere. xpm per imitacionē sequi et
 per bona opa se preparare. **Infra**
viij. Magister sequar te quocū
 q; ieris et cetera.

Udens ihesus turbas as
 cendit in montem et au
 sedisset docebat discipu
 los **In** quo notatur q; ille qui
 vult alium docere debet turbas
 mundi negotiorū vel malarū co
 gitacionum fugere montem con
 templacionis et vite pfectioris
 ascendere et ibi in trāquillitate aī
 sedere et quiescere et sic predicā
 do alios poterit docere **Ysaie. xl.**
Sup montē excellū ascēde tu q;
 euangelizas. **Hic** pāpit dñs si
 quis cū aduersario p viā vadit ā
 te oīa pacē cū eo facē studeat ne

forte ip̄z iudici tradat. q̄ mīstro
eū dmittat. qui eū in carcerē sta-
tim mittat. **S**ic vere cum nos
in via huius vite habeamus v-
num fortem aduersarium vide-
licet proprie conscientie remor-
sum qui non cessat nos impug-
nare arguere et mordere. necē ē
dū sumus in ista via presenti ip-
sū pacificemus et q̄ omnis pec-
cati offendiculum amouentes.
tranquillitatē illius seruemus.
P̄s Rogate que ad pacem sūt
iberusalem et abundantia dili-
gentibus te. Fiat pax in virtu-
te tua. 2c. Alioquin si tempus
h̄ vite transeat ille aduersariu-
nē iudici x̄po ī morte ⁊ ī iudicio
nos accusabit ⁊ tradet q̄ diabolo
mīstro nos cōmittz. ip̄sē vero in
infernali claustro nos recludet.
Dominus precepit si oculus
alicuius dexter vel manus dex-
tra scandalizat eū statū dz oculū
eruere et manū abscindere. **M**e-
lius em̄ ē vt ait. q̄ vnū mēbrū
pereat q̄ totū corpus eius in i-
fernū descendat. sicut d̄ **M**ar-
c. 1c. **O**culus manus pes scā-
dalizantes etiā iubentur. quia
melius est cœcum claudū et mā-
cū. i. cū oculo vno pede vel mā-
ū ingredi in regnum celorum q̄ du-
os oculos manus et pedes ha-
bentē in gebennam ignis mitti.
Idem h̄etur infra xvij. Tamē
spūaliter loquendo in scriptura
p̄ oculos intelligit̄ discreō vel
subtilis cognicio. p̄ pedes affcō

p̄ manū opacō **C**ōstat q̄ q̄z h̄o
h̄z vtrūq; duplicatū ⁊ in vtroq;
genē dextrū possidet et sinistrū.
homo eī q̄z h̄z duos oculos di-
screōis vel cognicōis sc̄z dextrū
qui videt spiritualia et de fide et
scriptura cogitat. et sinistrū q̄ se
occupat cca tyalia. **H**z etiā du-
os pedes sc̄z duo genera affcōm
quēdā sc̄z dextrū h̄ est affcō et a-
mor quē habēz ad bonos. **M**a-
nū filr habemz duas. sc̄z dextrā
i. bona p̄fectiora et spūalia et si-
nistrā. i. ip̄fectiora et terrestria ⁊
actia. **D**extrū sic ē q̄ in istis oibz
illa q̄ meliora eē vidēt q̄z scāda-
lizāt nos oculus eī dext̄. i. subti-
litas sensus et cognicō quā ha-
bemus erga fidē et scripturā scā-
dalizat nos quando in fide dubi-
tamus. et quādo p̄ nimias subti-
litates nos in magis arduis q̄
debet immiscemus. **T**unc enim
possumus dicere illud trenzū-
tercio. **O**culus meus dēp̄datus
est animam meam. **P**es noster
dexter nos scandalizat quando
affectio quam habemus ad bo-
nos ⁊ maxime ad carnales ami-
cos occasionem peccandi ammi-
nistat. **M**anus vero dextra dici-
tur nos scandalizare quando cō-
tingit de nostris arduis et per-
fectis operibus nos superbire.
et per manem gloriam cor nos-
trum leuare. **I**sta igitur est veri-
tas q̄ si talia nostra bona opera
nobis scandala pariant iam an-
tedicta q̄ ipsa debemus abijcē.

a potius a talibus cessare quam pro
 eisdem periculo subiaccere. Tuncius
 est enim cum sinistro oculo manu
 pede id est cum imperfecti discre
 tione operatione et affectione se sal
 uare quam magis ardua aggredi et
 ibi scandalum et periculum esse pe
 tire: melius est vitam actiuam tene
 re et solam simplicem scienciam
 scire quam circa magis ardua deficere
 et petire. Unde ecci. iij. **A**ltio a
 te ne queheris. **T**alis ergo oculus
 dexter id est talis scrupulosa
 subtilitas et talis manus id est ta
 lis bona operatio de qua nascitur
 glorie vanitas debent amputari
 et erui et simplicitas frequentari.
Vel dic quod pes significat corpo
 ris vagacionem: manus malam
 operationem: oculus malam intentionem
 que reuera quia scandalizant et offendunt
 eterne mortis propinquant et ideo sunt abicienda
 a nobis et cum diligencia amputanda. **D**e ca. vi. et vij. nichil
 pono. quia quous ibi fit mentio de pluribus materiis morali
 bus expositio tamen et moralitas de se patet. **I**n vi. enim ibi fit mentio
 de hypocritis prolixo orantibus et ieiunantibus. de thezauris. de
 oculo simplici de duobus domibus et de sollicitudine abicienda. **I**n
 vij. vero de duplici arboribus. duplici via duplici domo. sed quia non
 est presentis operis omnia verba saluatoris exponere cum non pos
 sem sed solum circa aliqualem figurarum et parabolarum cortice in

sudare: ideo transeo supradicta.
Quoniam dominus descendit
 de monte quendam leprosum
 sanasset precepit si
 bi ne cuiquam diceret se sanatum. voluit
 tamen quod sacerdotibus se ostenderet
 et munus in lege ordinatum offerret. Sic
 reuera quando aliquis leprosus id est peccator a
 domino per contricionem sanatur et ad deum
 occulte conuertitur et a lepra viciorum
 purgatur. summe prohibetur sibi ne gratiam
 sibi factam publice per iactanciam dicat
 sed potius sacerdotibus id est viris prudentibus
 qui ipsum ad melius promouere nouerunt per
 confessionem vel consilij petitionem ostendat
 et dicat. munusque satisfactionis offerat et
 impedat. Breuiter illud est verum quod sacerdotibus
 et non alijs id est prudentibus et viris bonis
 non fatuis se ostendat et secreta sua et
 occulta reuelet. **P**rou. xxv. Causam tuam
 tracta cum amico tuo et secretum extraneo
 non fueles. **V**el dic quod qui sciunt
 virtutes et mirabilia non debent laudes
 hominum querere sed potius petere ne
 ipsorum opera in publicum proueniant. **V**el
 dic quod qui dat beneficium alteri non
 debet procrastinare sed voluntarie et
 libenter quod petitur statim dare. **V**olo
 inquit mundare. quia sicut dicitur secunda ad
 Corinthios nono. **H**ylarem datorem diligit
 deus. **V**el dic quod leprosus significat
 genus humanum

lepra ydolatrie et viciorum infe-
ctū quē xp̄s de monte padisi de-
scendens ipsū carnē sumendo tā-
gens p̄sonaliter in cāpo h̄mū-
di curavit et cītatis padisi īgres-
sū q̄ sibi erat interdū restituta
mūdicia restauravit. **¶** Vel dic q̄
tūc leprosus .i. peccōz sanat̄ q̄n a
xp̄o .i. deo vel p̄lato p̄ mōicōz
et cōrectionē seu p̄ tribulacōnē
tāgitur et palpatur. **¶** Unde iob de-
cimo nono. capitulo. **¶** Manus
domini tetigitt me. **¶** Vel di c q̄
iste tactus fīgt̄ diuinā inspiracō-
nē. **¶** Hic fit mētio q̄ dominus
humilitatē et fidē cēturiōnis seu
reguli respexit et filius infirma-
batur capharnaū. qui xp̄o dixit
rat. domine puer meus iacet in
domo paralyticus et male torq̄-
tur sed non sum dignus vt in-
tres sub tectū meū h̄ tantum dic
verbum et sanabitur puer me?
admirās sequētibz se dixit. **¶** Amē
dico vobis. non inueni tantam
fidem in israhel. **¶** Dico enim vob
q̄ multi venient ab oriēte et oc-
cidente et reuoluent cum abra-
ham ysaac et iacob in regno cē-
lorum. **¶** Filij autem regni eijcē-
t̄ in tenebras exteriores. **¶** Puer
i² in illa hora fuit sanatus. et a
febre eadem hora septima libera-
tus. sicut hic in presenti et iohā-
nis quarto capitulo dicitur. **¶** Ad-
uerte tamen q̄ matheus vocat
istum puerum iohēs filium lu-
cas autem seruum. **¶** Lucē septio.
capitulo. **¶** Ista possunt alle-

gari q̄ qui fideliter credūt a hu-
militer petunt. faciliter obtinēt
a domino quod requirunt. **¶** Un-
de lucē vndecimo capitulo dicitur
Petite et accipietis. et cetera.
¶ Ista possunt allegari q̄ cen-
turiō qui erat capharnaum gen-
tilis respectu israhelitarum facit
taliam hoc est dictu q̄ ista faciūt
hodie layci seculares respectu
ecclesiasticorum. **¶** Hodie enim
vix inueniuntur tanta fides in isra-
hel sicut capharnaū. idest in ec-
clesia vel religione sicut in secu-
lo vel in mundo quia meliores
sunt hodie in multis layci q̄m
clerici: seculares q̄m rectores s̄b-
diti q̄m prelati. **¶** Et ideo finaliter
de partibus mundi remotis id-
est de statu seculari multi ad pa-
radisum venient et cum abrahā
ysaac et iacob. idest cum sanctis
et patriarchis in paradiso cōm-
bent et illi qui regni huius speci-
ales filij debuerant esse idest re-
ligiosi et clerici in tenebras exte-
riores scilicet infernales eijcien-
tur et ibidem succumbent. **¶** Et ita
fit q̄ deus de lapidibz filios susci-
tat abrahę: filios v̄o israhel i car-
ceribz eternis ligat atqz damp-
nat. **¶** Ideo cristus de filiis suis.
idest viris ecclesiasticis videtur
conqueri dicens illud ysaie pri-
mo capitulo. **¶** Filios enutriui et
exaltavi. ipsi autem spreuerunt
me. et cetera. **¶** Et sequitur ibidem
in eodem capitulo primo. **¶** De se-
mini neq̄ populo graui. et cetera.

Uel dic q̄ gentiles sunt remo-
ti seu extranei qui cū abrahā cri-
sto idest cū sanctis suis ad fidez
ecclesie et ad paradisi gloriam sūt
admissi: filij vero regni fuerunt
Iudei qui a regno xp̄i idest a fi-
de ecclesia et patria sūt exclusi qz
sicut dicitur luce p̄mo deposuit
potentes de sede etc. **U**el dic q̄
iste puer peccatorē s̄ḡt q̄ dicit
puer rōe ignotiēcie sedēs i domo
ratiōe pigrācie palitūz p̄pter bo-
noz opm̄ imbecillitatē male toz
tus p̄ inuidie pueritatē qui ta-
men septima hora id est p̄ septez
sacramenta vel septem dona spi-
ritus sancti curat̄. a febr̄ibz pecca-
ti diuina gracia liberat̄. et ille bñ
dicit̄ puer prop̄t recuperatā pu-
ritatem seru? prop̄t humilitatē
filius propter caritatem. **matth**
ij hic est filius meus dilect? **C**
Socrus symonis qui magnis
febr̄ibz tenebat̄ tunc tempis ē
curata qñ cristus sibi dixit q̄ sur-
geret a q̄ sibi ā alijs ministraret
In hoc pōt notari q̄ febris
malaz̄ concupiscenciay et affecti-
onum hoīz dimittit qñ ad mini-
strandū et obsequendū diligen-
ter laborandū intendit et tozpo-
rem negligēcie excutit et otem-
pmit. bene igit̄ dicit̄ ij. thy. iij
Tu vero vigila in omnibz labo-
ra ministeriū imple etc. **H**ic fit
mentio de duobz sequi volentibz
saluatorem cū propter turbas
trans fretum scēdere voluit qdā
scriba nō vocat? xp̄m seq̄ voluit

dicens. magister sequar te quo-
cumq; ieris sed xp̄s quodammō
ipsum repulit et paupertatem suā
sibi retulit dicēs **D**ulces foueas
suas habēt a volucres celi mīdos
filius autem hominis non habz
vbi caput suum reclinet **A**c si di-
cat. caue ne sequaris me si diuici-
as queris quia cum pauper sum
ipsas brē meū nō poteris ā do-
lebis. **A**lius autem cum instan-
cia vocatus a xp̄o sequitur quin
immo cum peteret licēciay sepe
liendi patrē suū neq̄q̄ sibi a cri-
sto licēcia extitit concessa sed si-
bi potius dixit. seq̄re me a dimit-
te mortuos sepelire mortuos su-
os **I**lle eī q̄ se ingerebat repellit
Ille autem qui dilacōnem pecc̄t
vocatur et ipellitur **N**ota igit̄ q̄
ad sequendum xp̄m in hīs scilz
ad statum ecclesiasticę prelacio-
nis illi qui se ingerunt non voca-
ti sicut ambiciofi faciunt debent
respui et repelli. et illi qui se epu-
tant indignos illā non ambiūt
sed circa patrē sepeliendum id
est circa opera pietatis in seculo
et in statu subiectionis viuere q̄
runt. ad castum a ad gradum ec-
clesiasticay si sit necesse debent cū
violencia protrahi et impelli a a
sepultura p̄ris. i. a cuius seculaibz
depelli. **Q**uod etiā cristus con-
tinue ad literā facit quia scribas
et sapientes vltro se ingerentes
offerentes et ambientes quādo
qz repellit: simplices vero de qui-
bz mētio nō fiebat ad diḡtates

oculte protrahit et impellit. fi-
 aut in elcōibz videmus cotidie e-
 uenire. quia nemo assumit sibi
 honorem s̄ q̄ vocatus est a deo
 tāq̄ aarō **Ad heb. v.** **¶** Vel dic
 ista de p̄destinacōe diuina. q̄ q̄s
 dā nolentes et reuēntes solet
 ad se trahere. quosdā vero volē-
 tes et appetētes videt aliquo-
 ens refutare. qz sicut dicit apl's
 ad Romanos ix. **Nō ē volētis.**
 neq; currētis. sed dei misērentis
Dicit enim scriptura pharaoni.
 quia ī hoc ipsum excitauit te vt
 ostendam ī te virtutem meam
 et vt annūdetur nomen meum
 in vniuersa terra **Ergo cui vult**
 misēretur. et quem vult indurat
Dias igitur michi Quid adhuc
 q̄ritur. Voluntati eius resistit. **¶**
¶ Vel dic q̄ ex istis verbis xp̄i or-
 tus videt ille modus qui in pro-
 fessione religioso p̄ seruat̄ quia
 illis q̄ xp̄m sequi cupiunt. et in
 religione p̄fiteri volunt. debent
 exponi religionis difficultates
 et īstrui ad dimittēdū p̄ntū car-
 naliū et hōim seculariū societates
Dulpes dicat p̄latus foueas ha-
 bent zē **Ac si diceret Dulpes vil-**
 losi et grossi velleris. i. diuites a-
 uari vulpini et maliciosi in isto
 seculo foueas. i. terrena^s habita-
 ciones possidēt. volucres celi. i.
 supbi et ambiciosi mōdos altaris
 dignitatū tenēt **Filius vero ho-**
 minis. i. ille q̄ vult eē religio-
 bonus dei imitator et filius non
 debet ista q̄rē vel habere p̄priū

s̄ ab omni rerū p̄sp̄ritate seip-
 sū potius abdicat. nihilq; ī hoc
 mōdo p̄priū q̄rere vel hēre vbi ad
 litteram caput valeat inclinare
 dicens cū aplō illd̄ ad heb. xiiij.
Non habemus hic ciuitatē ma-
 nentē sed futuram inquitimus.
Sibi debet dici. q̄ de suo patre
 .i. de sua parentela carnali curā
 non habeat. sed potius mortu-
 os peccatores sepelire in vicijis
 alios mortuos dimittat. et ad se-
 quendum dominum diligenter
 intendat. vt de ipso et sibi simi-
 libus possit dici illud supra. q̄r-
 to capitulo. **Relictis retibus et**
 patre secuti sunt dominum et ce-
 tera. **¶** Ascendente domino na-
 uiculam secuti sunt eum discipu-
 li eius. **Et ecce ventus magnus**
 factus est in mari. ita q̄ nauicu-
 la operiretur fluctibus ipse vero
 dormiebat. **Et accesserūt ad eū di-**
 scipuli eius. et suscitauerunt eū
 dicentes **Domine salua nos pe-**
 rimus. **Qui increpans eos dixit.**
Quare timidi estis modice fi-
 dei. **Et surgens imperauit ventis**
 et mari et statim tranquillitas ma-
 gna secuta est ita vt mirarentur
 astantes dicētes **Quis ē h̄ qz vē-**
 tus et mare obediunt ei. **¶** **Ista**
 possunt allegari quia dato q̄ do-
 minus sit personaliter et spiritu-
 liter in nauicula idest in ecclesia
 vel collegio nichilominus sepe
 fit q̄ venti tribulacionum et tēp-
 tationū ibi taliter suscitāt q̄ flu-
 ctibus miseriarū et molestiarum

per vicia et infortunia sepe submergitur et cassatur Dominus enim quandoque videtur dormire in quantum solet auxiliū suū dissimulare ut ad ipsum inuocandū possit illos qui in tribulatione et temptatione sunt aiare. Gaudet enim de viuis tribulatos ad se feruentē recurrere et ipas fortiter et pacēter sustinere sicut legitur de beato anthonio. qui verberatus grauius a dyabolo cum prius diceret christo sibi appareri Domine ubi eras quoniam male tractabar Respondit sibi dominus Te cum eram: sed quia de padencia tua valde gaudebam ideo iuuare volebam Dormiebat igitur dominus ihesus. **I**one primo Jonas autem dormiebat sopore gemitu cum nauis periculum pateretur Verumtamen quoniam ad eum deuo te accedunt et a sompno dissimulatiois sue deuotis precibus excitatur tunc statim solet adesse et ventis temptationum fluctibusque tribulationum quod amplius non seuiant imperare. et sic nauicula id est anime temptate vel persone seu ecclesie tribulate tranquillitate et pacē excitatus restituit quam non inuocatus ante suscitare permisit. Dominus enim ut communiter quoniam precibus non excitatur dormit: qui si excitatus fuerit statim surgit. **P**s Excitatus est tempore dormiens deus. **D**uo demoniaci accesserunt christo de nauicula exeunte. et quoniam lucas et marcus non ponunt nisi unum. duo tamen in veritate fuerunt. sed quia unus

erat nobilior ideo alius subicitur. **I**sti igitur demoniaci sicut hic dicitur in monumentis manebant seui etiam nimis erant ita quod iuxta illos nulli tute transire audebant. **M**arcu v. et luce viij. addit quod ille demoniacus de quo mentionem facit et nocte in monumentis et motibus erat neque cathemis neque vinculis teneri poterat immo vincula discrupēbat. et clamans lapidibus condebat. **E**t sicut luce octauo subiungitur iste vestimēto non induebat nec in domo manere volebat sed ruptis vinculis a demonibus in desertum agebat. **E**t non mirum quia apud eum vna legio demonum morabatur. **L**egio vero continet sex milia sexcenta. sexaginta sex. **I**ste igitur demoniacus occurrens christo per hec verba clamabat Quid mihi et tibi ihesu fili dei. quare remisti ante tempus torquere nos. **P**er tales demoniacos possunt intelligi peccatores et obstinati qui semper solent ihesu filio dei id est deo vel bono plato superiorum occurrere et sibi per inobedientiam et rebellē discordiam obuiare. **G**en. xvi. **M**anus eius contra omnes: et manus eius contra eum. sicut patet de malis obstinatis subditis et religiosis. **I**sti enim sunt nimis seui per crudelitatem ita quod vix aliqui audent appropinquare eis vel secum contrahere societatem primo regum xxv. **N**am ipse filius est belial ita ut nemo audeat sibi loqui. **Q**uod etiam de balliuo

et exactoribus potest dici quia iuxta eos non est tutū manē. ne forte se uiciā rapinaz suaz sustine oporteat et sentire. Illi nullis vinculis diuine legis vel regulariū statutoꝝ teneri possunt quāuis a superioribus suis p̄ p̄bi-
 cōes et statuta sepius uiciā f. oīa solēt frāgē. et p̄ apostasiā uel appellaciōē et discordiā recēdē. et p̄ desertū mundi uel p̄ uiciōrum stultum uagari. **Jerē. 2°.**
A seculo fregisti iugum rupisti vincula. Isti sunt qui morantur in monumētis. idest in inferioribus per luxuriam. in montibus idest in elacione p̄ sup̄biam. In deserto idest in ardoribus p̄ auariciā. nudi vadunt p̄ uestimētorum. i. uirtutū carentiā in domo claustrū uel ecclesie in tranquillitate et pace manē nolūt propter uagacionem et insolentiam clamāt p̄ detractionem et iactantiā et lapidibus. i. molestijs se cōcidūt p̄ amaritudinē et duriciā. et non mirum cū valde multis dēonibus pleni sūt p̄ omniū uiciōrum ēdundantiā. Igit̄ isti deo uel prelato uolenti eos corrigere se opponunt et sibi cū indignacione dicūt **Ut quid remisisti a te tēpus torq̄re nos.** Ac si dicerent. **Nolumus in presenti torq̄ri uel corrigi. s̄ cōsolari potius et letari.** **Ideo dicit̄ p̄. xv.** Non amat pestilēs eū q̄ se corripit. Tales igit̄ domini nequunt s̄ in obstinaciōe et p̄teruina incorrecti uiuūt

**Ecce s̄ p̄o Peruerfi difficile cor-
 rigunt.** **Uel** dic q̄ ille dēonia-
 cus scdm̄ quēdā hūanū genus
 desiḡt. q̄ a p̄ncipio legis natura-
 lis et diuine uinculis ligatus fue-
 rat s̄ oīa trāsgrediēdo rūpebat
 monumēta. i. opa mortalia fre-
 quētabat v̄tutibus nudus erat. et
 lapidibus se cōcidēs. i. cultura deo
 rū lapideorū se turpiter lacerās
Michiloin? clamabat. inquit̄
 suas fatuitates p̄ iactantiā p̄pa-
 labat **Dextamē** x̄ps hūc dēoni-
 acū sanauit. et expellens demo-
 nes gregē porcorum qui iuxta
 mōtē pascebat ipsis habitādū
 cōcessit. qui grex statim impetu
 in mare fugiens se submersit.
Sic uere cristus de nauicula exi-
 ens. i. de uirgine nascens illud ge-
 nus hūanū sanauit et eū expul-
 sis demonibus porcos idest pecca-
 tores uoluptuosos et maxime in-
 fideles ad habitādum concessit
 qui nunc iuxta montem sup̄bie
 pascent **In** mare tamen idest in
 inferni amaritudine omēs ibūt
 et ibi cum dampnacionis impe-
 tu peribunt. **Apocalipsis xviii.**
Hoc impetu mittetur babilon i
 infernum **Demonēs** expulsi ex
 hominibus sunt habitandi ta-
 men licentiam in porcis accepe-
 runt. porci uero cum demonibus
 in preceps in mare ruerunt. et
 met in aquis sunt mortui et pa-
 store admirati fugerūt. **Hoīes**
 qui ad imaginem dei facti sunt
 significant p̄destinatos. q̄dam

facti in imagine et
 similitudine sapiētiā
 et p̄p̄tate uero qui imm
 rite adde. sicut p̄p̄t
 p̄p̄tate apud hūm
 tam uicium meo pe
 putare. sicut i. igne
 q̄ illi qui sunt hōmēs
 dicitur. tunc q̄ quaz
 manet demonibus
 p̄p̄tate uero om̄ibus
 mundi sp̄ritibus
 uicidia que p̄nunt
 tatio p̄cedentia. sicut
 loce ad salutem et sp̄
 tati uolunt. et dim
 uicij diuino m̄m̄
 uunt. Eā uero illi
 scilicet uoluptuosi e
 quando q̄ sub pasce
 latis pacifice uiuam
 ricitatis et leticiās q̄
 licet finaliter camen
 p̄p̄tate subiuuatur
 metu et indolere in m
 fluctuosa uigoda mu
 ap̄tate et in aquis uolup
 ali silom̄. q̄ntur. et sic
 mōtē p̄p̄tate exp̄nunt
 odi xv. dicitur sicut in
 bro: ab illi op̄uerunt eos
 habes q̄ quātm̄ uicidēs
 sus demoniaci sanauit
 p̄p̄tate silom̄. sicut
 cunt ualde et in p̄p̄tate
 q̄re q̄ a finibus coram
 r̄tate de petro simile
 et q̄ stupescit de cap
 tam dicit x̄ps. Epi. a me

secreta dei ymagine et gra apud
 suam eternā sapientiā configna
 tos. poeci vero qui immūdi sunt
 a sine ratiōe. figūt peccatores et
 reprobos apud deum per ocul
 tam iusticiam morti perpetue de
 putatos. **I**sta ē igitur rei veritas
 q̄ illi qui sunt homiēs idest pre
 destinati dato q̄ quandoq; mue
 niantur demombus pleni. idest
 pleni vicijis omnibus et subiecti
 immundis spiritibus a habere ce
 tera vicia que ponuntur capitulo
 tercio precedenti. **I**sti tamen fina
 liter ad salutem et spūalem sani
 tatē pueniūt et dimissis omnib;
 vicijis diuino ministerio boni fi
 unt. **C**ōtra vero illi qui poeci sūt
 scilicet voluptuosi et reprobi licz
 quandoq; sub pastoribus et pre
 latis pacifice viuunt a specē san
 ctitatis a bonitatis quandoq; ha
 beant finaliter tamen demomb;
 p peccata subiiciuntur qui tūc aī
 impetu et indiscrete in mare id ē
 in fluctuosa negocia mundi se p̄
 cipitant et in aquis voluptuosi se
 cili submerguntur. et sic finalitē
 morti perpetue exponuntur. **E**x
 odi xv **S**ubmersi sunt in mai ru
 bro: abissi opuerunt eos. **H**ic
 habes q̄ gerasem vidētes q̄ ibe
 sus demoniaū sanauerat a grex
 poecorū submersus fuerat timus
 erunt valde et incepterunt euz ro
 gare q̄ a sibus eorum recēde
 ret sicut de petro simile legitur lu
 cē v. q̄ stupefacti de captiā pis
 cum dixit xp̄o **E**xi a me domine

quia homo peccator suz. **I**sta
 possunt allegari contra quosdā
 peccatores. qui quia idignos se
 t̄putāt ideo libenter nō celebrāt.
 nec xp̄m sibi associant. sed po
 us eius presenciaz formidāt. **D**i
 mēt enim ex indignitate sua ad
 presenciam tam sancte rei fieri de
 teriores. quapropter melius iu
 dicant esse t̄motiores. **D**icētes il
 lud quod supra eodem dñe non
 sum dignus vt intres aē. **S**ic
 ponitur mathei v. xp̄c noluit q̄
 iste demoniaus sanatus p̄ euz
 iret. sed potius voluit q̄ ad suos
 rediret. et q̄ facta sibi a deo bñfi
 cia nūciaret. **S**ic vere illi qui a de
 mombus liberati et a peccatis cō
 uersi sunt non statim sunt digni
 dñm per imitationem sequi. nec
 ad statum perfectiōis aut ardue
 opacionis ire. **M**elius est enim
 q̄ cum suis idest mundanis in i
 ferioi gradu maneat q̄ q̄ se q̄n
 do dñm per imperseueranciam re
 trocedāt. **H**ic fit mentio de pa
 litico curato sed vide hoc melius
 luce quinto.

Ominus vocato mathe
 o de theloneo cum pec
 catoribus publicanis cō
 medebat et hoc vt eos conuertē
 ret. afferens q̄ medico et non sa
 nis sed male habentibus op̄ eēt
In quo vtiq; prelati et sancti
 viris datur exemplum q̄ pecca
 toruz societatem non debēt hor
 rere sed potius ipsam frequētāē
 vt verbo et exemplo possint eos

Non enim puella est mortua: sed dormit. De quo cum astantes deiderent ipsum eo quod puellam esse mortuam cognoscerant. ipse tenens manum puelle erexit eam: et quae mortua fuerat statim resurrexit. **Sic** vero quilibet homo videns puellam id est animam suam mortuam fuisse pro peccato. statim debet ad Christum per devotionem recurrere: et quod istam puellam suscitavit orare. Qui statim solus ad praesens ipsius advenire: et operam suam nulli denegare. **Job. iij. Ego** veniam et curabo eum. Verum ad hoc quod ista possit curari: aliqua requiruntur. Primo quod dominus ibi domum cordis per gratiam intret. 2º turbe malae cogitationum tubidinesque iam in gloriati omnis et laudis inde expellantur. et tandem quod a somno peccati per tactum divinae misericordiae et iustitiae elevetur. **Hic** promissis a peccato suscitatur. et sic non fuisse eam per damnationem mortuam: sed solum per culpam dormisse comprobatur. **infra xv.** Sanata est filia mea in illa hora. **Hic** dicitur quod cum dominus iret suscitavit filiam mortuam archisynagogi. quaedam mulier quae patiebatur fluxum sanguinis xij. annis quae sicut dicitur **luca viij.** omnia bona sua in medicis exposuerat sed debetur habebat accessit retro et tetigit fimbriam vestimenti eius et dicebat **Si** tetigero fimbriam vestimenti eius. salua ero. **Que** statim sanata est filiam enim ad quam principaliter ibat mortuam invenit: ipsam tamen finaliter suscitavit. **Sic** vero cum

in mundo iaceret due mulieres tam mortuae quam infirme scilicet filia principis dei scilicet synagoga quae non mortua sed dormiens dici poterat pro eo quod in spe future redemptionis vivebat. **Primo** ad **thi. v.** Vivens mortua est. **Et** mulier antiqua quae fluxum omnium viciorum patiebatur nec a medicis. sed a suis probis sanata fuit sed per ipsos debetur ledebat. factum est quod dum celestis medicus Christus per istam filiam synagoga curanda et salvanda principaliter veniret ut in **fra xv.** Non sum missus nisi ad oves quae pierunt domus israel. ipsa infirma mulier gentilitas ardentem Christum et fimbriam vestimenti eius id est ipsius humanitatem tetigit. et sic sanitatem gratiae antequam synagoga recepit. **Finaliter** tamen Christus ad filiam id est ad synagogam per fidem venit. et ipsamque finaliter suscitabit. quia in fine temporis gentes iudaica tota credit. quia sicut dicitur **Rom. xi.** Cum subintravit plenitudo gentium tunc omnis israel saluus erit. **Vel** dicitur quod filia principis huius est persona ecclesiastica filia dei patris: mulier sanguinea est saecularis persona quae dato quod ecclesiastica persona speret principaliter salvari. fit tamen quod ab emorroissa muliere. id est a persona saeculari ad salutem pervenit et quod isti prius per fimbriam vestimenti Christi. id est gratiam ipsius et misericordiam per devotionem tangunt et sic primi salutem perpetuam consequuntur. **matth. xx.** Erunt primi novissimi: et novissimi primi. **Vel** dicitur quod Christus est prelatus quae dicitur

Mathe⁹

vinctus. qz tales crismate vincti
sūt. vel saltē vinctionē et oleū di
ligūt **Sic** i^o fit hodie qz q̄ p̄mo
fimbā vestimēti ei⁹ t̄gūt et qui
p̄o adulādo et invēta offerendo
ad eum accedūt p̄i sanati. p̄mo
ti et exaltati recedūt. **Ūn** sepe fit
qz dū iste x̄ps. i. p̄latus vel p̄n
ceps intendat aliquā filiā mor
tuā. i. aliquā p̄sonā iutilē sanaē
et sibi beneficiū vel officiū p̄abo
alie⁹ p̄ncipis vel potētis ccedē.
q̄z mulier emerozysa. i. ista p
sona imūda et mala accēleat ip
sū adulādo t̄gē et sic solet b̄nfi
ciū reportāe **Si** tetigero inquit
fimbā vestimēti ei⁹ salua ero **Ūā**
de talibz p̄t diti illd̄ gene. xxvij.
Veit ḡ man⁹ tu⁹ fraudulent. zc.
Et loquit⁹ de iacob q̄ qz p̄mus
cibos patri obtulit. iō p̄ b̄ndō
nē p̄ris reportavit. **Mētio** fit
h̄ de duobz acis q̄s d̄ns illumi
navit. **Et** postq̄ hoc feciss̄ pre
cepit ne cuiq̄ hoc reuelarent **Ūl**
li aut nō tacuerūt h̄ p̄ totā illā pa
triā diuulgauerūt. **In** hoc nota
qz q̄ dant alteri beneficiū vel re
mediū vel q̄ bz a deo v̄tutis p̄coi
ū nō dz laudē hūanā q̄rē. h̄ po
cius dz q̄ h̄ tacēat ab eis affcāe
Mathe xvij. **Nemini** dixeritis
visionē. zc̄ sicut sup̄ **Si** facias
elēosinā nesciat sinistra tua quid
faciat dextera tua. **Ac** si diceret.
nō q̄ras inanē glām. **Dextri** qui
huiōi beneficiū accipit nō dz p̄
hoc cessare h̄ magnificētā cēla
toz dz alijs demōstrāe. **marci v.**

Vade in ciuitatē tuā et ānuncia
quanta fecit tibi deus. **Qz** sic di
cit seneca. h̄ beneficij lex ē vt al
ter statim obliuiscat⁹ dati alē ve
ro nūqm̄ obliuiscat⁹ accepti. **Ū**
De surdo et muto de quo agitur
hic vide melius marci septimo.
ca. xv. ubi agit⁹ de nominibz apo
stolorum et de multis casti eru
ditionibz nichil pono **De** xi v.
ubi agit⁹ quomodo iobannes mi
sit ad cristum et quomodo x̄ps
cōmendauit iobannē et de mul
tis informatorijs et repreben
sorijs v̄bis x̄pi nichil pono pei
tus preter vnū.

Hic ei⁹ q̄ iohes⁹ v̄rat nō
māducās neqz bibens et
dixerūt iudei qz demonū
habebat **Tandem** venit cristus
māducās et bibēs et cōem vitā
sequens. et dixerunt. ecce homo
vorax et vini potator peccatorū
et publicanorum amicus **Ad**
hoc potest allegari qz detracto
res et inuidi nichil iuueniunt in
aliquo benefactū. vel quia om
nia facta hominum solent dāp
nare et intentiones omnium de
tractionibus deprauare. **Nam**
quantumcumqz bona intentio
ne aliqui comedunt. vel ieiunāt
isti tamen in partem sinistram
semper interpretantur et iudi
cant. **Et** q̄cquid alijs faciunt bre
uiter totum dampnant. et quic
quid in eis difficile vel alijs im
possibile esse existimant vel om
ne quod eis non placet in alijs

nephariū eē putant sicut ypocri-
te qui quā ieiunare volūt r̄putāt
affabiles et commuēz vitam sec-
tantes esse leues et gulosos Gu-
lofi vero illos q̄ ieiunāt et auste-
ritatez seruāt reputāt ypocritas
et puerfos et non sine ptāte dy-
aboli credunt eos posse respue-
re mundi cibos et actus facere
virtuosos. sicut ifra. xij. dicebāt
de xp̄o. Hic non eiat demonia
nisi i beelzebub p̄ncipe demoni-
orū. **Cōtra** tales igit̄ dicit̄. **Rō.**
xiiij. Qui manducat nō mandu-
cātē non spnat: et qui non man-
ducat manducātē non iudicat
Tu q̄s es qui alienū iudicas?

Quā domin⁹ trāfiret per
sata et discipuli ei⁹ sabb-
bato volentes spicas cō-
medere quia fortiter esuriebāt re-
p̄bendebant a phariseis. excusa-
uit eos dominus ratione necessi-
tatis. ex quo dauid q̄ necessitate
ductus comedit de panib⁹ cōsec̄-
tis. **Necessitas** enim nō habet
legē. vide primo regū. xxi. **Vel**
dic q̄ sabbato. i. in festiuitatib⁹
xp̄i discipuli. i. predicatorēs de-
bent p̄ sata sacre scripture trāfire
spicas. i. sciētias vellere. et ipsas
studendo comedere. **Non** est enī
fractio sabbato p̄vacare lectoib⁹
studiorū: ymmo ista est magna
necessitas ex q̄ potest prouenire
utilitas. **Cū** xp̄c videret quēdā
homīez die sabbati in synagoga
manū arida; habentē cui cū di-
ceret extēde manū tuā statī res-

tituta ē sanitati. **De** quo cū pha-
risei murmurarēt dicebāt q̄ licē-
tū est sabbatis benefacere et ip-
sis in sabbato oues suas si in fo-
neas caderēt subleuare. addens
q̄ multo fortius licēbat homīez
cū esset melior oue adiuuare.

Ista p̄nt dici cōtra phariseos. i.
contra malos curatos et p̄latoz
quib⁹ maior est cura de suis ouī-
b⁹ et diuitijs tp̄alib⁹ q̄ de subdi-
tis et ouib⁹ sp̄ualib⁹. **Nam** cū
occurrūt ut reducant ouē errātē
q̄ cū vident fratrē suū cū manu
arida. i. peccatorez et desidem et
bona maūali opatione carētē
cū melior est homo oue. **Ideo** cū
cū fuerat sibi succurrēdum quia
sicut dicit̄ math. vi. **Mā** plus ē
q̄ esca. **Vel** dic q̄ dato q̄ pha-
risei. i. mali curati idignēt̄ cōtra
xp̄m. i. cōtra bonos p̄dicatores
q̄ ip̄os vidēt in suis sinagogis
.i. in suis ecclesijs p̄dicare et sab-
batis. i. festiuitatibus aridos. i.
peccōres sp̄ualit̄ curare. ip̄i nich-
ilominus non debent cessare sed
sabbatis b̄nfacere. dñt ip̄os ad
extendendum manns suas ad
pauperes invitare ut sic possit e-
os ab ariditate auaricie sanare.
Vel dic q̄ sicut isti pharisei cum
istum aridum sanare non pos-
sent et tamen sanantī dño detra-
hebāt. **Sic** multi sūt qui ad vir-
tutes et bona aliorum attigē ne-
queunt et p̄ p̄dicationem i alios
peccatores aridos curare nesciūt
aut non p̄nt vt p̄be nec p̄dicare

Matth²

nec p̄dicat̄ nec discretē cōfessiones audire nesciūt q̄ tñ alios bene faciētes detrahēdo corrodūt nec q̄ subditi sui ab alijs sanent̄ et doct̄at̄ imo qñ alios vident in suis prochijs p̄dicat̄ vel confessiones audire sūme turbant̄ Unde illud: **Hij q̄q̄ ignorant blasphemāt** **Infra xxij** Vos ipsi nō intrastis **De deo** in a corō et muto vide infra filē **mar. vij.** **Xp̄s** videt̄ velle p̄dicare q̄ verba debent p̄p̄orōnari cor dibo **Jō** dicit **Aut** facite arbore bonā et fructū ei⁹ bonū. aut arbore malā et fructū eius malū. **Siquidē** ex fr̄u arbor̄ agnoscit̄ **Ac** si diceret **Nō** decet bonum boiē male loqui. aut eorū nec malū bene **Melius** est ei⁹ q̄ hō fit bon⁹ et bonos fructus. i. bō v̄ba habeat. **Vel** si fit arbor mala q̄ malos fructus. i. mala verba producat vt sic hō non decipiatur in ypōc̄si malozum et ne p̄pter bona verba eorū ip̄os cū mali sint bonos cōmēdent **Quō** potestis bona loqui cū sitis mali? **Quasi** diceret **Nō** decet **Quia** dicitur **p̄. xvij** **Nō** decet stultū v̄ba cōnposita **Et** apocalipsis **ij** **Utinā** calidus aut frigidus eēs sed quia tepidus es incipiam te euomere ex ore meo **Vel** dic q̄ illud potest applicari vt communiter q̄ verba et exteriora opera sequūt̄ corda qz sic b̄ dicit̄ ex abūd̄tia cord̄ **zē.** et sup̄ **vij** dicit̄ q̄ nō pōt arbor mala fruc

tū bonū facē nec eorū. **Et** d̄ ex fructib⁹ eorū agnosceitis eos **Omitto** illa q̄ dicit̄ b̄ de beelzebub et forti ar̄to et p̄cō in spū scō et de regina saba et alijs fili⁹ **Oia** em̄ ista suā expōsiōez se cū portāt **Immūd⁹** spūs cū exieit ab hoīe ābulat p̄ loca aida et maq̄sa q̄rēs req̄e et nō inueit et tūc rediēs ad domū suā vnde exiuit inueit eā vacātē scobis mundatā et tūc assumit septem spūs nequios se et intrates habitāt ibi et fiūt nouissima illius peiora p̄orib⁹ **Ista** allegorice dicta sūt cōtra iudeos qz tunc i mundi spiritus exieit. quando legem per moysen susceperunt ipsi vero immūdi spūs p̄ loca arida arauerūt quādo corda gētilium per idolatriam inhabitauerunt ibi tamen finalem non i uenerunt requiem. exinde per fidem cristi eiecti sunt. et ido ip̄i ad domum suam primam scilicet ad iudeos qui hactenus per cor̄rectionem fuerunt scopati et per legem ornati ēdierunt quādo post cristi incarnationem a fide eius ipsos vacātes iuēit. et ideo iam cum alijs septem spiritibus idest cum vniuersitate viciōzū ibi habitant et sic nouissima eorū sūt peiora q̄ āte legē fuerant **Infra xxvij.** **Erit** nouissimus error̄ peior̄ p̄oē **Vel** ista exponūt̄ cōtra ap̄statas quia sepe fit q̄ imundus spiritus id ē imūd⁹ eligosus de corpe hoīs

id ē religionis vel ecclesie p apo
stasiā egreditur et p loca arida .i.
p mundū circuit p greditur et va
gatur qrit equiem .i. status tran
quillitatē quā non iuenit sed po
cius sentit semp exteriū turba
cionē et aduersitates: interiū ve
ro cōsciēcie tumultū et cōtrarieta
tē. **Je xvi.** Seruietis ibi dijs ali
enis q non dabūt vobis requiez
die ac nocte. Et tales q seruiunt
demonibz et vicijs non sūt dig
ni requiē inuēire: nec in tēpora
libz p quibz spūalia reliquerūt
digni sūt solaciū obtinere q p pē
isti ut videm? sine requie vagan
tur ita qd p pē paupertatē ad do
mū suam .i. ad claustrū qd reli
querunt rēmeare cogūtur dicen
tes illud **ozee .ij.** Vadam et ruer
tar ad virū meū priorē .i. ad sta
tū meū anteriore. qā bñ erat mi
chi tunc magis q nunc. Quid
igit? p certo sepe fit q tales ad
domū religionis reuertētes qui
cotidie scopa correctiois abster
gūtur et virtutibz ad ornant sol
lent scāi alios septem spūs peio
res se accipere. h est dcū alios si
bi associare et adiūgere et sic per
vite sue inuidiam et discordiam
solent corpus et collegiumi quo
sūt ampliū molestare et diuersis
suis vicijs et infamijs lacerare i
ta q nouissima eoz opera post
reditū peiora prioribz solēt esse
ij. petri 2. Hjs rursū implicati
vicijs supantur: et facta sūt eis
posteriora prioribz deterioza.

Cū xpc pdicaret actualit a sibi
diceret q mē sua et fratres sui
foris stabāt querentes loqui ei
nō legitur ppter h pdicacionez
dimississe sed potē manus suas
in discipulos extendens dixisse.
Ecce mē mea et fratres mei Qui
aiqz fecerūt volūtatem pris mei
q in celis ē: ipse frat meus soroz
amē est. **Hic** potest notari q q
pdicacione vel aliquo alio offic
o spūali occupant siue exercicio
nūq ppter carnales pntes vel
ppter temporalia negocia debēt
illa dimittē qā illos qbz spūalit
pfiat dz matres frēs et soroz
reputare. iposqz carnalibz pnti
bz auferre. **Ibēo.** Per calcatum
pge prēz: p calcātē pge mēz

Hic fit mētio d pabola se
minantis filē tractat lu
ca .viij. et mar .iiij. Sed
qā ista p xpm fuit exposita p be
atū gregoriū vno in omelia fuit
tractata. ideo ipām nō tetigi sed
ad aliā pabolā ptiāsiui. **Homo**
quidā scīnauit bonū semē i agro
suo. sed dū dormirēt hoies venit
ei? iimic? et scīnauit zizaniā. cū au
tē creuisset herba et fructū fecit
set: tūc apparuerūt fil et zizanie.
Serui autē ei? accedentes dice
bāt Dñe nōne semē bonū scīasti
i agro tuo? vnde igit? hēt zizaiā?
Qui rēdit iimicus hō h fecit vis
inquit im? et colligam? **Nō** iqt
ne forte eradictis simul et triticiū
Sitē vtraqz crescē usqz ad messē
et tūc melloēs zizaiā ad aburēdū

p fasciculos colligentes alliga-
būt. triticiū autē i horreo meo cō-
gregabūt. **I**sta exponunt per
xp̄m et doctōes de hēticiis. Con-
stat em̄ q̄ qdā hō. i. hō singula-
ris et excellēs sc̄z in p̄ncipio sc̄ia-
uit p̄dicādo et doctōdo i agro su-
o. i. in ecclā militāte optimū sem̄
sc̄z doctrinā euāgelicā et fidē rec-
tā h̄ cū hoīes. i. apli dozmiuisset
p mortē ⁊ a sc̄lo recessissent v̄it
inimicus dyabolus q̄ mediātis
hō hēticiis in agro isto cū bono
semine malū iniecit ⁊ cū bona ⁊
sana doctrina zizaniā v̄ bozū hē-
ticorū iniecit. sic p̄z q̄ statū qn̄ a-
postoli mortui fuerūt hētis arri-
ana euticiāna et machinea pul-
lulaēt sic iā p̄z in diuersis xp̄ia-
nozū segetibz atz sectis. q̄ huiōi
zizanijs infecti sunt. **Ps̄a. p̄o** De
semī neq̄. zc̄. **I**sta igit zizaniā. i.
hēticoz secte ⁊ collegia nō vult
deus p̄ seruos suos. i. viros ca-
tholicos extirpari h̄ potā? vult
vsqz ad tpa iudicij tolerari ⁊ h̄
ne forte inter eos cōtīgēt t̄ ticiū.
.i. aliq̄s bōs existētes vel futu-
ros cū eis eradicari. i. t̄palit̄ mo-
lestari. ⁊ sp̄ualiter añ dūfionē e-
uelli. **C**ōstat q̄ apd̄ eos sūt mlti
p̄destiati q̄ q̄tidie dūtūt de alijs
ec̄ ignoīā? h̄ forte ad dñz reūtā
t̄. **N**ō q̄ diu ē tps venie ipsos oz
exp̄cāē. **I**n tpe v̄o messis. i. i iu-
dicō qn̄ iā tps merēdi trāfuerit
tūc melloēs. i. angeli ipsos p̄fa-
sciculos. i. h̄^m distinctōez vicioz i
infernū oburēdos ligabūt bōs

v̄o in horreū dñi. i. in paradisi re-
positoriū cōgregabūt. **S**up̄ t̄cio
Triticiū cōgregabit zc̄. **V**el dic
q̄ hō qdā. i. xp̄c̄ vel p̄latus bo-
nus sp̄ sc̄iat. i. in p̄n^o sc̄iat bonū
sem̄. i. bōs p̄sona^s in agro suo. i.
in ecclā militāte h̄ qz iā hoīes ⁊
p̄lati dozmiūt. i. negligētes exi-
stūt. venit diabol⁹ et sup̄sc̄iauit
zizaniā. idest. copiā maloz et in-
utiliū p̄sonaz q̄s in isto agro ec-
clesie sc̄iauit. et eas ibi mediāte
simonia auaricia ⁊ carli affectu
mirabiliē trāsp̄latauit. **V**n̄ xp̄o vel
f̄ligiof seu ecclāz fūdatoribz p̄t
optie dici. **D**ñe nōne bonū semē
sc̄iaſti i agro tuo? **U**nde ergo h̄z
zizaniā. zc̄. **E**t ipse p̄ c̄to p̄t r̄ndē
Qz immiā^s hō h̄ fecerit. qz sc̄ia^o
plātacō et p̄mo cō taliū ab imimi-
co dyabolo efficit p̄ c̄? **I**spiracōez
isti i ecclā sc̄iant. **S**ap̄. xij. **D**emē
ei alienū erat a p̄n^o. h̄ p̄at̄famī-
lie sc̄z xp̄i paciā ē tāta qz tale se-
mē ipiū nō vult ab ecclā eradicāē
h̄ potā? p̄mittit eos cū tritico. i. cū
boīs viuē ⁊ manē q̄usqz t̄p^s me-
ssis. i. dies iudicij venat ibi ip-
sos distinguet ab iniūcē ⁊ istos
in infernū cōburet bonos autē
i horreo paradisi collocabit. **M**el-
fores em̄. i. angeli bonos a ma-
l̄ zizaniā a hētico sceleātos a iustis
q̄ mō discerni nō p̄nt finalit̄ di-
uidēt ⁊ illos eternalit̄ cōcreman-
dos ligabūt illos v̄o p̄petuo huā-
dos in paradisi horreū acuabunt.
Vn̄ infra eod̄ c̄ dicit. **M**ittit fili-
us hoīs angelos suos ⁊ colligēt

de regno ei? oia scādala ⁊ eos q̄
 faciūt iūquitatem ⁊ mittet eos ī
 cainū ignis: ibi erit fletus ⁊ strī
 dor dencū. **Vel dic q̄ ī ista figu**
ra reprehendūt quidaꝝ iusti qui
inoderato iusticie zelo q̄runt ex
terminare peccatores ⁊ maxime
infideles. statū vellent ruere extra
īpos ⁊ eos dētibus deuorare. Dis
inquiunt im? ⁊ colligam? zizani
az. Simile Job xxxi. Quis det de
cētibꝫ ut saturem? ⁊ Et file luce
ix. vis inquit dicam? q̄ descen
dat ignis de celo zē. Isti non cō
fiderāt occultā diuine iusticie p̄
uidentiam nec ppendunt quātū
maloz vita bonis p̄ficiat ⁊ quaz
re paterfamilias de? malos viuere
re simit. Reprimūt igit talis zel?
ad angeloz iudiciū q̄ causas p̄
missas nouerūt negocium reuo
catur ipozq; punicio expectan
da iubetur. Apoca. vi. Expecta
te modiaz donec impleatur nu
mer? fratru vestroz. quia scilicet il
lozū qui in iudicio finali malos
eradicabūt bonos vero ī dei boz
reo collocabūt. Ideo infra eodez
ca° dr. Erībūt āgeli ⁊ sepabunt
malos de medio iustoz. Vel dic
q̄ immic? homo. i. p̄ditoz q̄nq;
scinat zizaniā cū tritico. i. mala
cōsilia ⁊ machinamenta cū boni
ī pri° nō possunt discerni ab in
uicē. Verūptū q̄n herba creuerit
⁊ effectus secutus fuerit tunc p̄
cipiet fuisse zizania cum tritico
⁊ malū cōsiliū az bono mixtum
Hic fit mentio de bono grano

sinapis qd̄ est minus omnibꝫ se
 mibꝫ qd̄ cū crescit fit mai? oibꝫ?
 oleribꝫ ita q̄ aues celi possūt re
 quiescere super illud. Sic verofi
 des xp̄iana fuit a principio satis
 modica nunc p̄ grāciam dei tātūz
 creuit q̄ cūctis oleribꝫ. i. cunctis
 mūdi sectis ⁊ credulitatibꝫ ma
 ior extitit. Ita q̄ sicut iam vide?
 volucres. i. multi principes ⁊ po
 tētes. i. multi p̄bī. ⁊ sapiētes vi
 uūt ⁊ habitāt in eadem p̄s. Su
 p̄ eā volucres celi habitabūt.
Vel dic q̄ sepe fit q̄ aliquis mo
diaz ⁊ buillis p̄mouet ⁊ ma
ior alijs efficit ⁊ oleribꝫ. i. suis
socijs antefertur ita q̄ volucres
.i. mūdi principes v̄ nobiles in
sue iurisdictionis ramis amozā
tur. Mulier quedaꝝ accepit fer
mentum ⁊ in tria sata farine po
suit ⁊ sic totā massam farine fer
mentari fecit. Fermentū qd̄ pas
tā feruere facit ē caritas. q̄n q̄n
mulier ī tria sata farine. i. ī tres
p̄tes mentis in rōnabile irascibi
lem ⁊ cōcupiscibilem potēciam
adhibet totum facit fermentari
⁊ ad deum sursum eleuari. Vel is
ta mulier ē ecclesia. que tria sata
.i. tria genera hoīm. s. pueros iu
uenes ⁊ senes fermento fidei. i.
caritatis imbibit ⁊ sic p̄ amorez
dinū facit fermentari oēs ⁊ ceterā
Hic addit de illo q̄ iueit the
zaurū ī agro. ⁊ redidit oia q̄ ha
bebat ⁊ emit agrū. Itē de illo q̄
q̄rebat bonas mgarites. i. veta v
na p̄ciosa dedit oia ⁊ apparuit eā

Hoc exponit a doctoribus. qd thesaurus et preciosa margarita fide christi vel glorie paradisi in agro scripture latente desigunt. Istum enim agrum scripture sacre dicitur quilibet deuotus studendo emere et ceteras margaritas. id est scias preciosas digne et illam unicam preciosam margaritam. id est christum vel glorie paradisi vel doctrinam euangelicam sollicite querere et amare et omnia pro suo dante. Hoc est dicitur quod nihil terrenum respiciat illius dicitur reputare sed spiritum ad effectum omnia cum eo permutare dicitur illud sapientia vij. Dicitur nichil esse dicitur. Ille enim qui thesaurum glorie paradisi et margaritam. id est christum per deuotionem querit. et per contemplationem inuenit statim amorem aliarum rerum deserit et quicquid aliud in mundo est vili perdit. **D**e sagena vero missa in mare exponit idem saluator dicitur eccam que nec pisces. id est homines bonos et malos simul continet: in littore tamen habet vite. id est in iudicio ultimo piscatores sagene. id est reos dicitur et angelum inter istos pisces discernent. quia bonos in vasa sua. id est in paradisi preposita eliget et assumet: malos vero foras in baratrum mittent. **2° machab^o p^o.** Capitibus deputatis foras miserunt. **D**e hoc quod christus filium fabrum vocabant dimitto.

Quoniam herodes tulisset herodiadem uxorem philippi fratris sui et de hoc iohannes baptista ipsum arguet dicens quod sibi uxorem fratris sui dum viuere habere non liceret. alligauit eum herodes in carcerem et ipsum occidere cupiebat.

sed popululum timebat. **C**um igitur in die natalis herodis festa et diuina pariter accidit quod filia herodiadis coram rege saltauit. quod regi et simul discubentibus placebat. propter quod rex sub iuramento sibi promisit quod quicquid peteret ab eodem sibi daret. Illa vero promissa a matre matris sue. caput iohannis que erat in carcere petijt. **R**ex autem iratus se dissimulans. sed propter iuramentum se non posse asserens caput iohannis deputari et puella saltanti dari mandauit. **Q**ue statim caput in disco positum coram omnibus simul diuinantibus regi dedit. **N**aturaliter loquendo per istum regem potest autem vel intellectus accipi a quo constat homines totum regi. matrem ista fignat carnem. que reuera uxor philippi. que interpretatur os lapidis. id est diaboli qui viget intellectus splendore potest dici eo quod sibi et suggesti omnibus suis solet facilliter inclinari. qui frater istius regis idem frater animi dicitur pro eo quod uerique esse nature rationalis comprobatur. per istam filiam saltaticem concupiscentia intelligitur que a matre ista meretricis id est a carne tamquam filia generatur que pro eo dicitur saltare. quia coram rege. id est coram animo solet nunc unius peccati nunc alterius delectationes offerre ut ipsi ad uoluntatem suam et ad matris habet uotum valeat inclinare. **P**er iohannem in quo est gratia sinderisis seu conscientia intelligitur ubi diuina gratia principaliter situat.

et que regem .i. animū delinquē-
 tem cōtinue redarguit et hortat
 Ista igitur ē veritas q̄ q̄nq; rex
 mentis nostre .i. aīmus accipit
 sibi i cōcubinā vxorē dyaboli scz
 herodiadē que interpretat̄ glori-
 ans in pellib; .i. in carne que in
 carnis pulchritudine gloriatur
 inquātū ipius malis delectaciōi-
 bus acq̄escit de quo tñ iohānes
 .i. scia ipm redarguit et sibi nō
 licere hanc meretricē habere vel
 sibi acquiescere predicat Quap-
 pter sepe fit q̄ iste rex .i. amin?
 iohannem .i. bonam cōsciēciam
 incarceat ipamq; vniuersis ma-
 laz cōcupiscēciarū vel cōplacēcia-
 rum alligat et sic votū redarguti-
 omis impedit et retardat. qd̄ v-
 tiq; fit q̄n istū hominem in carce-
 re male cōsuetudinū diu seruat
Aminus enim carnem oblecta-
 tur. iohāne .i. sciciēcie rep̄benfio-
 nem non diligit. et ideo ut iphi?
 carnis delectaciōib; possit libe-
 re vti in carcerib; malarū cōpla-
 cēciarū et cōsuetudinū claudit
Ex xix. Posuerūt leonē in carce-
 rem ne audiret̄ vox iphi? ampli-
 us sup montes **F**inaliter sic ac-
 cedit q̄ cū herodes et herodias
 cōtinue in conuiuijs idest dum
 amin? et caro et male affectiōēs
 vacant delectamentis et solacijs
 statim solet filia herodiadis .i.
 carnis cōcupiscēcia saltare et cō-
 tā iphis nūc ad gulā et ebrietatē
 nūc ad pigritiam et luxuriā sal-
 tus suos ordinare. **p̄sa. xiiij. Sal-**

tabūt ibi syrene i edib; volupta-
 tis. **T**ñ igit̄ facit ista filia me-
 retricis .s. cōcupiscēcia q̄ iohēs
 totalit̄ decapitat̄ et cōsciēcia
 penitus deperit et q̄ rex iste .s. a-
 min? cū meretricē sua .i. cū carne
 sine timore dī .i. sine doloris scru-
 pulo fornicat̄ diēs sue cōsci-
 encie p̄prie illud p̄sa ix. **E**x quo
 dormiisti nō ascēdet q̄ succidet
 vos **V**el allega exēplariter quo-
 mō non amat pestilēs eū: qui se
 corrigit. **p̄. xv. Et** quomō non
 diligūt viros iustos q̄ eorū sce-
 lera rep̄bēdūt ymmo iphi? q̄nq;
 penas et misērias p̄curant **p̄. ix.**
Qui arguit derisorē: sibi iniuri-
 am facit. **V**el allega q̄ mali qui
 audent publicē bonis nocere so-
 lēt sibi vias et occasiōes q̄rere.
 ut sub colore alicui? iusticie pos-
 sint iniquitatem implere sicut fe-
 cit iste q̄ sub specie iuramenti de-
 collauit ihoēz **S**eneca dicit q̄ no-
 cere vult sp̄ cāz iueit. **C**ū xpc̄ se
 cessisset i nauicula ad locū desertū
 secorsū secute sūt eū t̄be et miser-
 tus est eis. et curauit languidos
 eorū **C**ū igitur respere factū esset
 venerūt discipuli e? dicētes ei q̄
 turbas dimitteret ut q̄libet de de-
 serto recedens cibos sibi cōgruos
 pararet **D**esertus est inquit
 loc? **H** dimitte t̄bas ut eūtes in
 castella emāt sibi escas **xpc̄** volēs
 suis auditorib; escas dare cū eēt
 ibi puer vn? q̄ hēbat .v. panes
 ordeaceos et duos pisces. **p̄cepit**
 t̄bas discubē. accipiens dictos

Comedēt: et superit. Vel dic q
 isti abi sciaz signant. q distribu
 edo multiplicat et ai auditores
 saturati fuerint plus rmanet dis
 tribuetibz q ab alijs reportatur
 Luc. xix. habeti dabit et habu
 dabit. Vel dic de elemofinis qa
 qn discipuli xpi. i. deuoti fideles
 bona sua distribuunt liberaliter
 eutibz in deserti. i. pauperibz et
 egemis sepe fit q plus habet in
 residuo q in elemofinis expede
 rit. dñs enim multiplicat bona
 taliu liberaliu. qa sicut dicit luc
 vij. Date: et dabit vobis. et p
 xxvij. Qui dat pauperibz non
 indigebit. Et aduerte q xpc le
 git panes multiplicasse ad deno
 tandu q tpe sterilitatis et necessi
 tatis debemus elemofinas dare
 Alias enim no legit panes fre
 gisse nisi eutibz in via et octo mi
 libz in beremo. In quo notatur
 q hoi est licitu bona sua et in de
 seruo. i. paupibz in via. i. viato
 ribz et pegrinis: in cene diuino
 .i. discipulis familiaribz et aicis
 Et sic isti sut tres panes d quibz
 dicit luc. xi. Amice accomoda
 michi tres panes. Vel dic q il
 lud qd pdictu est q seate sut e
 u turbe multe rē. pot applicari
 ad h q nullus pot ita ad desers
 tu religionis a solitudinis fugere
 quin turbe malay cogitacionuz
 et affectionu ipm ptin? studeat
 comitare. Vel si vis illud qd poi
 tur b et qd etiā replicat i multis
 passibz scripture sacre pter mu

lieres et puulos vbi videt inui
 q mulieres et puuli non solent
 puctis et maioribz numerari.
 pot applicari ad h q numerus
 significat eterne glorie ascripti
 onem: quia sm veritatez viri. i.
 psone viriles et pfecte solu mere
 tur apud deu coputari et i electo
 ru numero numerari. Sapiē. v.
 Ecce quomō coputati sut me fi
 lios dei: et inter scōs sozs illozu
 est. Sed reuera mulieres. i. pso
 ne mobiles et carnales effeinate
 pueri. i. psone pueriles iuste et i
 grate i tali numero non dnt poi
 nec apud dei ascriptione in elec
 toz numero coputari. vñ de quo
 libz dampnato pot expom illud
 Job. iij. Nocte illā tēbroz? t'bo
 possideat: nō coputetur in diebz
 anni: nec nūeret in mensibus.
 Cristus iussit discipulos suos p
 cedere trans fretu donec dimitte
 ret t'bas tadez vero dimissa t'ba
 ascēdit in mōtē solus orare. Vel
 pe autē fco nauicula in quā ascē
 derant iactabatur in medio mari
 magnis fluctibus. erat enim ven
 tus contrarius illis. Nocte venit
 ibz ambulans sup aquas et auz
 nauim intrasset cessauit ventus.
 Ita q illi qui in nauī erant mirati
 sut et adorauerūt eū discipuli et
 dixerunt. vere dei filius es. C
 Dic q nauicula ecclesie i qua dis
 apuli cristi. id ē vniuersi fideles
 trāsfretāt et nauigant ad gloriā
 padisi dū est in mari hui? mūdi
 mltis tbulacōm fluctibz agitat

Ventus ei tēptacōnis dyabolice
 strariat eide. ipsamq; sp mititur
 subm̄gē in pfūdū. Illud autē po
 tissime fit qñ xpc absens ab ista
 nauī videtur et qñ nrōz pccōrū
 rōne ab ista sua nauicula quātū
 ad grāz excellenciā absentat qz
 deus videt ecclāz ppter pccā su
 a dimittere. q̄p̄ necē ē eā mltis
 tribulacōibz et tēptacōibz fluc
 tuare. et multis piculis subiacē
 re. Ideo dñs videt dicere illud
Je. xij. Reliq domū meā. Et sub
 iūgit causam qz facta est michi
 hēditas mea zc. **De**xtamē loco
 et tpe solet xps sup aqs et flūs
 tribulacionū calcare et ad disci
 pulos suos in nauiculā ecclē mi
 sericorditer p grāz reuēire et sic
 benedicta sua presentia facit v̄
 tū tēptacōnū et dyabolicarum
 insufflacōnū cessare et fluctū tri
 bulacōnū quiescere et totam na
 uiculā ecclē tranquillare. **Tho.**
ij. Post tēpestatē trāquillū zc.
¶ Vel dic q nauicula ē aīa q tē
 pestatibz tribulacōibz cogitacō
 nibz ctinue fluctuat et a v̄to si
 bi cōtrario. i. a mūdi iam gloīa
 ctinue mouet et agitat m̄si qñ
 xps ad eā p grāz venit et eā sua
 spūali p̄sentia cāimunit. **Cristi**
 ei absentia reddit mētis nauicu
 lam fluctuosam sua vero presen
 tia ipsam facit stabilem et quie
 tam **Augustinus** Inquietū est
 cor meū donec quiescat ī te dñe
¶ Et dic q xpc in q̄rta vigilia no
 ctis venisse legit scz in q̄rto p̄nc

to penitētie xpc visitat mētē no
 stram. **Prima** vigilia ē discussio
 seu meditacō. **secūda** cōtricio ter
 cia cōfessio. **q̄rta** satisfactō. seu
 pseuerādi cōstās intēcio. **In** ista
 xps ad nos venit et a dāpnacō
 nis piculo custodit nos. **Veni** ad
 liberandū nos domine deus vir
 tutum et oñde faciē tuā zc. **h̄ p̄s**
¶ Vel dic q nauis ecclē in mari
 bñius mundi fluctuabat ita q
 totus populus q̄ ibi ctinebat.
 mortis piculo subiacebat. quo
 vsq; ipse xps media nocte p be
 atam incarnationem et natiuita
 tem venit qui omnia tranquilla
 uit. **¶** Vel dic q exemplo cristi
 nos debemus turbas negociōz
 et secularium et hominum ym
 mo turbas cogitacionum et affe
 ctionum relinquere et in montē
 contemplacionis ascendere et so
 lum ibi dominum exorare. **Cū**
 cristus nocte veniret ad discipu
 los qui in nauicula fluctuabant
 ambulans super mare. turbati
 sunt discipuli dicentes quia fan
 tasma est non enim aduertebāt
 q esset cristus sed magis crede
 bant q esset aliquis spiritus fan
 tasticus. cristus vero videns eos
 clamantes et timentes dixit eis
¶ Habete fiduciam. ego sum nolite
 timere. **Petrus** vero inter cē
 teros audacior dixit. **Domine** si
 tu es iube me venire ad te sup a
 quas. **Quem** cum ihesus ad se
 vocaret. et petrus de nauī descen
 dens sup aquas sicās pedibus

vsus ihesu applicaret vidēs v̄
 tuꝝ validuz timuit et ideo mergi
 cepit. sed statim ad dominū da
 masset dicēs dñe saluum me fac
 xpc extēsa manu ip̄m recepit et
 incredulitatē eiꝝ increpauit dicēs.
Modice fidei q̄re dubitasti. **A**c
 si diceret **S**i non dubitasses nū
 q̄ mergi cepisses. **I**sta p̄nt ap
 plicari ad ostēdēdaz veritateꝝ fi
 dei q̄ q̄ in homine fixa ē certa et
 indubia: q̄cquid in virtute spei
 facere vult facit. modica tñ hesi
 tatio vel dubitatio impedit opꝝ
 istud. **R**equirit̄ em̄ q̄ hō in nul
 lo dubitet cōplēdū sed potius il
 lud qd̄ vult fieri credat p̄ certo
 fiēduꝝ. **U**n̄ rē cā q̄re iste vetule
 et persone simplices faciūt q̄nqꝝ
 mirabilia exp̄imenta que tamen
 homo rōnabil̄ et sensatus nūqꝝ
 iuenit eē vera p̄pter firmā credu
 litateꝝ quā habent quā tamē ho
 mo sensatus nunq̄ h̄. qui sp̄ in
 quirat cāꝝ rezac per hoc sp̄ dubi
 tat sicut p̄ infra xvij. vbi dictuz
 est apl̄is q̄ p̄pter incredulitatē
 suā non poterant demoniū eiec̄s
 se sicut infra xxi. dicit̄ **S**i nō he
 sitaueritis non solū ficulneā aref
 cē sed etiam mōtes trāsserre po
 teitis sicut p̄ h̄ de petro qui non
 fuit merus: nisi quando incēpit
 dubitare. **M**odice iquit fidei q̄
 re dubitasti. **V**l̄ dic q̄ exemplo
 petri nos alij q̄ quādoqꝝ descen
 dimꝝ ad nauiculā ī mare id ē in
 claustrō ad negocia mūdi et d̄ cō
 templacionis securitate ad actiē

vite fluctuosos labores. et michi
 lominus ad xpm̄ sepe currimꝝ.
 et ī ip̄s aq̄s. i. ī mūdi negocijs
 nos posse saluari speramus. **V**ez
 quia ventus validus tribulatio
 nuꝝ nos agitat hīc est q̄ q̄nqꝝ in
 malis cōplacēcijs mergi incipiꝝ
 q̄ p̄pter dampnacionis piculuz
 formidamus. **N**os igit̄ q̄n̄ istā
 merhioneꝝ sentimus ad xpm̄ de
 bemus per oracionē clamare et
 ipsius auxiliū implorare dicētes
Dñe saluū me fac. **E**t illud p̄s:
Non me demergat tēpestas aq̄
Ipsē v̄o si nos deuote clamātes
 iueiat. statim manū suā adiutiā
 extēdet et nobis dulciē subueni.
 et et succurret. **V**el dic q̄ exēplo
 xpi sunt multi boni xp̄iani. i. bo
 ni et sancti viri. qui prima facie
 creduntur esse fantastici id ē y
 pocrite et vani q̄n̄ sup̄ aq̄s p̄spe
 ritatis mundane vite videntur
 transire per cōtemptum et mun
 di gloriam conculcare sed ex o
 peribꝝ viri sequentibus veri p̄
 bantur ita q̄ ip̄s mediantibus
 alij ad conculcacionem similit̄ p̄
 uocāt̄ dicentes **D**ñe si tu es in
 q̄t iube. zc. **U**n̄ **J**ohan. x. **O**pe
 ra que facio testimoniꝝ p̄hibent
 de me.

Quoniam dominus descende
 ret ī partes tyri et sydo
 nis ecce mulier cbanane
 a a fimbis illis egressa et secun
 dum marcum domum ingressa
 clamauit **D**ñe miserere mei fili
 dauid filia mea male a d̄momo

aliq̄ diu languē p̄mīsit. q̄ ip̄e q̄
 erat panis filioꝝ p̄ncipalit̄ ad o
 ues et ad filios isrl̄ fuit missus.
 quoz patribz eāt re p̄missus. fi
 naliter tamen istā filiā liberauit.
 q̄n̄ per apl̄os suos fidē suā gen
 tibus p̄dicauit **Tren̄. iiii.** Gau
 de filia edom: ad te quoq; ueniet
 calix. i. fides **Vel dic q̄ panis fi**
 lioz. i. sacra theologia non debet
 canibus dari. i. in negotioꝝ secu
 lariū vsibus deputari **Vel dic q̄**
 canes sunt obstinati ⁊ infideles.
 vel etiā simplices atq; rudes. **Pa**
 nis igit̄ filioꝝ. i. s̄tilitates et ar
 duitates fidei et sacre scripture q̄
 solis sp̄ualibz filiis. i. fidelibz et
 sciētificis uitis debent dari. nō de
 bent istis canibz p̄dicari. **Supra**
vij. Nolite sc̄m dare canibus: ⁊
 margaitas p̄nē ante porcos. ne
 forte cōculcēt eam pedibz. ⁊ con
 uerſi diripiāt nos **Hic dicit̄ q̄**
 ante d̄nm posuerūt ocos ⁊ clau
 dos. quos ut sanauit. mirate sūt
 turbe. vidētes mutos loquētes.
 ocos vidētes. claudos ābulātes
 et magnificauerūt eū **Hic uero**
 nos debem? gaudere ⁊ admirari
 et d̄nm magnificā. q̄n̄ videm?
 q̄ per ei? miām infirmi sanant̄
 idest p̄cōres cōuertūtur. et quā
 do muti. i. obstinati p̄ cōfessionē
 loquūtur: c̄ci. i. ignorātes p̄ dis
 crecionē vidēt: claudi. i. ad bene
 opandum inhabiles p̄ bona ope
 ra p̄ficiūt. Gaudiū em̄ angelis
 dei est super vno p̄cōre peniten
 tiam agēte. **Luca. xv:** quia sancti

viri ⁊ āgeli sūme debent de cōuer
 sione peccatoꝝ gaudere

Uidens ih̄s mltitudinē
 hoīm. qui ipsū secuti fue
 rant in desertū. cepit dicē
 de eis dem **Ms̄** isreoz super turbā
 quia iam triduo p̄seuerāt meū.
 nec h̄nt quid māducēt. et dimit
 tere eos ieiunos nolo. ne deficiāt
 in via: quidā em̄ eoz delonge re
 nerunt **Igit̄** cum discipuli nichil
 p̄ter vii. panes et pisculos pau
 cos haberēt. iussit eos distribui.
 et fuerūt inde q̄tuoz milia hoīm
 faciat. quia sc̄ de tam paucis ci
 bis ad facietatē satis sup̄serunt:
 septē uero sp̄orte de reliquijs re
 manserūt **Sic** cum x̄pc̄ in deser
 to huius mūdi multos videat q̄
 iam triduo. i. in fide trinitatis aī
 eo p̄seuerāt. timēs ne propter de
 fectū sp̄ualiu ciboz deficiāt in vi
 a p̄fectiois ⁊ moꝝ uoluit q̄ disci
 puli sui. i. eccliaz m̄stri septē pa
 nes cum pisculis paucis. i. septē
 eccliaſtica sacramēta cum ceteris
 sacmētaliḃz r̄medijs ip̄his distri
 buāt. ut sp̄ualit̄ refecti ī hac via
 fortioꝝ existāt: septē uo sp̄orte
 .i. septē uirtutes morales sup̄sūt
 que ex septē sacramētis subueni
 unt et succrescūt. **Et** illoꝝ quidā
 de lōge reuenerūt q̄ de statu pec
 cati ad p̄māz appropinquāt. **Jo**
 sue ix. **De** terra lōginq̄ uenimus
 serui tui **De** hoc aut̄ ubi x̄pc̄ pe
 cijt a discipulis suis quē ipsū eē
 dicerēt hoīnes. ⁊ ubi poit̄ respō
 sio ⁊ commēdatio petri. necnon

multa alia deā xp̄i nichil pono

¶ adūte cca xp̄i trāffigūacōez.

Adūpfit ihs scāi petrū
iacobū et iobez. et duxit
eos in mōtē excelsū se
orsū et trāffigurat⁹ est āte eos.
et resp̄l̄dui⁹ faties eius sic sol:
vestimēta aut̄ ei⁹ facta sūt alba
sic mix. **F**ca ē facies ei⁹ altera sic
didit lu. ix. et apparuerit illis moy
ses et helias loquentes cū ipso.
Ecce autē nubes lucida obūbra
uit illū. Et ecce vox de nube dicēs
Hic ē fili⁹ zc̄ Petr⁹ aut̄ tē dixit
Dñe bonū ē nos h̄ eē. si vis faci
ā? h̄ t̄a tabnaula tibi vnū mo
ysi vnū et helie vnū. **I**sta pos
sūt applicari q̄ q̄cūq; vult sp̄ua
liē trāffigurari et p̄ dūfioēz et pe
nitentiā in viz sp̄ualē et sc̄ificium
trāfformari: ista q̄ sequūt̄ h̄ dz
p̄ ordinē opari. **D**z ei⁹ p̄o seorsū
i. a tumultu hominū recedere. i.
mōtē cōtēplacōis et celestiuū affcō
nis ascēdē petz iacobū et iohā
nē. i. bonā societate q̄rere et nō co
rā alijs dūfari p̄sonaliter et ma
nē. qz ante oīa bona societas est
q̄rēda et turba malozū boīm fu
gienda. **I**n montē inq̄t seorsū.
Dñ señ. de moībz d̄t q̄ solitudiez
q̄rit qui cū innoētibz vult viuē
Vnde eccl̄. xxvij. **I**n medio cogi
tatiū legē dei esto. **T**ūc em̄ hō
p̄ dūersacōez facilius trāffigūa
bitur et facies sue mentis p̄ gra
tiam et discrecōez sicut sol splen
debit et illuminabit̄ vestimentū
sue conuersacionis per candorē

innocentie et decētie sicut mix de
albabitur. et sic species cōdicōis
sue in aliam alterabitur et verte
tur. **F**acta est inquit species ei⁹
altera. **P**rimo regū decimo. **M**u
taberis in virū alterum. **E**t tunc
moyses idest lex et sc̄ia: helias.
idest sanctitas et innocentia ip
sum cōcomitabunt et bona doc
trina quātum ad primū bonaq;
sancta vita quātum ad secundū
apud eum permanebunt. quia
ista sūt in quibus tōta lex pen
det et prophete. **T**alis etiam sic
figuratus et mutat⁹ a nube splē
dida idest a lumine celestis gra
tie et glorie obumbrabitur et fi
lius dei dilectus merito vocabi
tur et vt audiatur ab alijs in dei
spiritualem filium eligetur. **H**ic
est inquit filius meus dilectus.
in quo michi bene complacui zc̄
Quia reuera tales merentur fi
lij dei nūcipari et quando aliud
predicant vel mandant ab alijs
deberent audiri et si prelati fue
rint eis obediri. **J**ohannis scāi
do capitulo. **Q**uecūq; vobis dix
erit facite. et cetera. **E**xodi vicefi
mo tercio capitulo. **O**bserua eū
et audi vocem eius. zc̄ **S**i enim
moderati predicatorēs essent a
turbis et a secularibus negocijs
segregati et in montem contem
placionis eleuati. per spiritua
lem conuersacionem et a cōmu
nibz moribus boīm exaltati zc̄
p̄fco a sc̄laribz audirēt. et v̄ba
eoz et p̄dicacōez libēt⁹ audirēt.

ita q̄ ibi diceret illud abbaue .
 iij. Domine audiui auditum tu
 ū et timui Tūc p̄ certo petrus
 iacobus et iohannes .i. socij et
 viani ip̄oy sanctitatem et glori
 ā videntes potuerūt dicere. Do
 mine bonū est nos h̄ esse. quia
 in societate taliū gloriabuntur
 adēe. et tria tabernacula se velle
 facere dicent iquātuz scē trinita
 tis fidem ip̄orū p̄dicatione cog
 noscēt. Dñe iquit petrus bonū
 ē nos h̄ esse. faciamus h̄ tria ta
 bernacula **Vel** dic q̄ illi qui sūt
 petrus id est agnoscētes per dis
 cretionē et sapiētā Jacobo id est
 sup̄lātantes diabolū mundū et
 carnē p̄ humilitatē paupertate
 tem et continentā: **Johānes** .i.
 gratiosi per puritatem et inocen
 ciam digni erūt cū xp̄o montem
 ascēdere paradisi et ip̄m cōtempla
 ri sp̄ualit̄ et videre. **Ps̄. xxxij. a**
ij. Regē in decore suo videbunt
Vel dic q̄ iusti debent ī semetip
 sis r̄o qui interpretat̄ vnct̄ .i. pie
 tati: moysi legislatori .i. veritati:
 helye qui achab rephendit et p̄
 phetas baal occidit .i. iusticie et
 veritati tria tabnaacula p̄pare: sc̄
 pietati in affectu seu in cōcupisci
 bili: veritati in itellcū seu in volū
 tate: iusticie vero ī irascibili debēt
 domiciū dedicāe. et tunc potēt
 dici illud p̄s **Quā** dilecta tabna
 cula tua dñe v̄tutū ac̄ **Quidam**
 puer oblat̄ est xp̄o vt sanaret̄
 erat em̄ sicut dicit̄ lunatic̄. vide
 mat̄. xlvj de didragma **illi** qui

tributū siue didragma rāpiebāt
 de singulis p̄ romanis. et questi
 sūt petro de xp̄o eo q̄ nō soluet
 censū illū. quo xpto xp̄us petru
 ire ad mare et hamū mittere p̄
 cepit et staterem in ore primī pi
 scis ip̄m repertuz p̄dixit. quem
 p̄ se et p̄ petro ne scādaliarēt
 exactorūb̄ iussit dari. **Nūc** iqt
 ne scādaliem? eos vade ad ma
 re. et staterem quē ī ore p̄mi pi
 scis repies. da eis p̄ me et p̄ te.
Ista p̄nt allegari exēplarit̄ q̄
 multa p̄ euitādo scandalo sunt
 faciēda. que alias fieri non de
 berēt **Cōstat** q̄ xp̄s tributo nō
 erat obnoxio. et tñ ne suscitaret
 scādalu. fieri voluit tributarius
 homo enī q̄ntūcūq; sit liber at
 nobilis debet q̄nq; contra liber
 tatem dignitatem at nobilitatē
 p̄prias dissimulare et facere. ut
 sic scādalu et alioy offēdiculum
 valeat euitare. et ne causas liti
 ū vel discordiaz possit si seaus fa
 ceret suscitare. **Matthi. xvij.** De
 enim homini illi per quez scāda
 lū venit. **Vel** dic q̄ xp̄s vl̄ pe
 trus q̄ pecuniā non habebant
 designāt paperes et maxime re
 ligiosos. **Piscis** vero q̄ staterem
 in ore habebat mūdi diuites fig
 nat q̄ ī mare huius mūdi vagā
 t̄. dinitijs et pecunijs accumu
 lāt. q̄nq; igit̄ xp̄s et petrus .i.
 religiosi et pauperes idigent pe
 cunia et maxime q̄n h̄nt soluere
 naua laudona vl̄ tributa. ad pi
 sces .i. ad dītes cū hamo huius

Iste tamē seruo? dimissus cuidā seruo q̄ debebat sibi centū denari- os simile facere noluit quinimo cū dilacionem peteret. ip̄m tñ i carcerem donec redderet debitūz alligauit Rex vero audiens hoc reuocat seruum et suaz impietatez increpans sic porat Serue neq̄ omne debitū dimisi tibi quia ro- gasti me. ideo oportuit te misere- ri conserui tui sicut et ego tui mi- sertus sum. Iratus igit̄ rex ip̄m carceribus tradidit donec vniū- sū debitū reddēt et ip̄m vberibus cōdemnauit. **H**ista parabola sal- uatoris exponitur p̄ seip̄m et ad hoc p̄ncipaliter videtur tendere q̄ illud qd̄ aliquis vult sibi fieri alteri debet facere et q̄ a deo vel p̄lato relaxari desiderat debet is- tos q̄ sibi sūt obnoxij relaxare et suis iniuriatoribz miām petenti- bz indulgere **Ecclesiast. xxviii. Dimitte p̄rio tuo nocētē te. Lu- cā vi. Dittite et dimitte vobis Cui? tñ fit contrariū qz mlti sūt sicut seruus iste qui bene volunt q̄ seam agatur misericordie ip̄i vero non cū alijs agere volunt. nisi crudeliter Volunt enī q̄ ip̄is misericorditer indulgeat et tamē si q̄s eis aliqd̄ debeat vel aliquā iniuriam faciat nolūt quiescere quin ledatur Constat enī q̄ rex oīum deus aulibet condonat cui libet pat̄ et remittit et crudeles et mali alijs suis debitoribz vel iniuriatoribz nō remittunt sed po- tius crudeliter punire vel exigē**

cuncta volunt sicut ad hām patz de multis qui in infirmitate posi- ti siue sp̄ualiter postulant et sup- plicāt a deo misereri et tamen qñ sanantur solent contra alios im- pie debachari. **Eccā. xxviii. Hō hōi seruat iñā: et a deo querit me- delam. In hōiem simile sibi non hz misericordiaz: et de pc̄is suis dep- cat. Ip̄e dū caro sit rehuat iñā et p̄piciā cōe q̄rit a dō. S; p̄ certo rex xpc̄ cōn tales ingratos finaliē surgz et eos tortoribz ifernalibz tradet dicens Serue neq̄ nonne oportuit te misereri conserui tui sicut et ego. zc̄ sicut dicit̄ Jacobi ij. Iudiciū sine misericordia fiet illi q̄ nō fecerit misericordiā In fix. capitulo ponunt̄ multa. q̄ quia exposita p̄ saluatores viden- tur ideo trāseo ad alia.**

Quidam paterfamilias ha- bens vineam exiuit p̄- mo mane adducere opa- rios in eadem vinea. Cōuētiōe autē facta d̄ denario pro labore diurno hora prima quosdam i vinea misit. tandem hora tercia atqz meridiana alios et alios in foro reperit. et omnibz idem p̄ mittens p̄cium ad vineam desti- nauit Finaliter hora nona alios repetiens otiosos et ip̄os p̄ eo- dem precio i vinea cū alijs collo- cauit dicens Quid statis hic to- ta die ociosi. Dicunt quia nemo nos conduxit Ite et vos in vine- am meam et qd̄ iustuz fuerit zc̄ **Vespere autē facto p̄auratores**

suū misit oparios vōre et mēdē
reddē. p̄cipiēs a nouissimis iā
pe et tānū vltimo sicut p̄o dare.
Cū igit̄ singuli singulos dēari-
os acceperant q̄ p̄o vērat̄ arbitrat̄i
sūt q̄ plus accepturi eēnt qd̄ ai
nō fieret murmurabāt cōtra pa-
trē failias dicētes **Hij** nouissimi
tm̄ vna hora fecerūt. et pares no-
b̄ illos fecisti qui portauit̄ onus
diei et estus **Quibz** dñs vinee i
h̄ v̄ba r̄ndit. **Amicē** nō facio ti-
bi iniuriā. ex denario diurno cō-
uenisti meū. **Tolle** qd̄ tuū ē et
vade. qz volo et huic dare filiē.
Et subiūgit̄ b̄ q̄ sic erūt nouissi-
mi p̄i et p̄i nouissimi **Ista** pa-
bola potest applicai ad multos
motus et modos fortunē siue oc-
culte dei p̄uidētie **Ista** em̄ h̄nt v-
nū iudiciū in q̄ nō ē rōez inveni-
re nisi **Sic** volo sic iubeo sit p̄ rō-
ne volūtas **Iste** ei q̄z dat tm̄ pa-
rūmerito sic benemerito. et q̄z
soluit vltio veniēti tardius q̄ ā-
pli? laborati. qz ead̄ vt in mūd i
cursu vidē? nouissimi efficiūtur
p̄i et p̄i nouissimi. qz q̄ āplius i
vineā ecē laborauerūt et p̄mo
solui beneficiari p̄miari merue-
rūt aliq̄cēs p̄ ponūt. **Uli** vero
q̄ paz vel nichil fecerūt scz adu-
latores s̄anguinei q̄ vltimi eē
debuerāt p̄ponūt sic vidē? in au-
rijs dñorū. vbi sp̄ solēt p̄diligē
magis noui. **Dñi leui. xvi d̄z** No-
uis sup̄uentibz vetera p̄iē-
tis **Dñi** q̄n̄ isti benemeriti d̄grūf
de suis inḡtis dñs vel ead̄ d̄ for-

tuna dicētes se diucius laboraf-
se et nichil vltra alios recepisse.
ac dicentes illud **luc̄ v.** Per to-
tā noctē laboratē nichil cepim?
Videtur q̄ ista ē r̄nsio eoz. quia
scz mali p̄lati vel dñi dicūt. **Non**-
ne ex dēario diurno uenisti me-
cū. i. nōne sufficit t̄ q̄ vestes et
alios habueris. et remittūt eos
q̄z vacuos et sine hōre dicētes
Tolle qd̄ tuū ē et vade. volo ei
huic nouissimo dare sicut et tibi
Fortūa ei illd̄ idē respōdet de ip-
sa d̄grētibz. **An** inq̄t nō licet m̄
facē qd̄ volo scz de bonis meis?
Volo huic q̄ nichil fecit tānū da-
re sic tibi q̄ satis meruisti **Tolle**
qd̄ tuū ē et vade **Quasi** dicēt **Ni-**
hil habes tuū nisi qd̄ volo dare
sic dicat aplūs ad roma. **Et** ex
operibz iā nō esq̄ grā. **Et** prima
ad thimoth̄. vi. **Nichil** tulim?
in hunc mūdum zē. **Vel** alle-
ga oia quosdam pomposos do-
minos. qui hora prima tertia et
nona quot inuenerunt familia-
res tot in domibz suis recipiūt.
et de familia sua faciunt **Ite** in-
quiūt et vos i vineā meā **Sed** in-
fero idest in fine omnes equali-
ter premiāt qz parū aut nichil
ab eis reportāt. tolle inquit
quod tuū est et vade. **Sicut** isti
seruitores facili ter recipiūt ita
faciliter reijciūt et parū ipsi de
lucro tribuūt **Vel** dic q̄ pater
failias ē de? cui etna p̄destinatio
ad vineā. i. ad eccl̄z vel fidē. vel
ad alios status alij vōiūt t̄pibz

quia sicut quosdam hora prima
 .i. in puericia: alios hora tertia
 .i. in iuuetute: alios hora nona
 .i. in senectute ad fidem v[el] ad pe
 nitenciam vocare non cessat qui
 bo denariu[m] diurnu[m]. i. vite eterne
 p[re]miu[m] p[ro]mittit generaliter et dis
 p[er]sat. **I**sta t[ame]n est veritas occulta
 isti p[ro]families. sententia v[el] ius
 ticia et p[ro]uidencia q[ue] non s[em]p[er] p[er]
 et p[ro]families alijs p[ro]feruntur
 ymmo quadoq[ue] fit q[ue] vltimo co
 uer[si] et minus in prima facie pa
 ret meriti ad celi p[re]miu[m] p[ro]ponu[n]
 tur. sicq[ue] fit q[ue] primi nouissimi e
 tiam aliquo d[omi]ni habeant. **P**at
 tet eni[m] q[ue] illi qui vltimo couertunt[ur]
 ad dominum frequenciori studio
 q[ua]m antiquiores in meritis et p[ro]
 co[n]sequens in p[re]mijs antecedunt
Patet etia[m] q[ue] gentiles vltimo ad
 dominum couer[si] qui diutissime
 ociofi extiterat cu[m] nullus eos an
 apostolos conduxisset. iudeos q[ui]
 a principio fideles extiterat fide
 et morib[us] ad gloriam p[ro]ueneru[n]
Pat[et] insup[er] q[ue] subditi superiorib[us]
 seculares ecclesiasticis et layci sci
 entificis et religiosis q[ua]m melio
 res existu[n]t et sic nouissimi primi
 fu[n]t. **Q**uoniam etia[m] occulto dei iudici
 o boni cadunt: impij couertuntur
 et in alio[rum] gloria succedunt. **J**ob
 xxxiii. p[er]didit multos et innu[m]
 rabiles et regnare faciet alios p[ro]
 eis. **D**e quib[us] no[n] possunt co[n]queri
 p[ro]iores. q[ui]a cu[m] fides gracia et glo
 ria no[n] sint ex meritis nostris s[ed]
 ex dei m[er]ita. **I**uxta illud ad titu[m] ij.

Non ex opib[us] q[ue] fecimus nos s[ed]
 sedm magnam m[er]ita[m] suam saluos
 nos fecit. nulli facit deus iniuri
 a si alteri alte[r]a[m] an[im]a[m] p[ro]p[ter] q[uo]d
 dicit **N**o facio tibi iniuria[m] volo
 huic dare sicut et tibi **A**ccipe q[uo]d
 tuu[m] e[st]. **E**t hoc sicut dicitur r[om]o .ix.
Non est volentis neq[ue] currentis
 sed dei miseretis. **V**el exp[er]te sicut
 exp[er]te grego. de illis qui i[m] mun
 di p[ro]ncipio et i[n] fine couertunt[ur] ad
 fidem q[ue] t[ame]n p[ro]mis et vltimis s[em]p[er]
 p[ro]families de[us] p[ro]p[ter] p[ro]p[ter] est dare m[er]
 cedem. **U**nde petr[us] in aurora dicit
Qui vit[us] extrem[us] disp[er]sato[r]e[m] vo
 cante. **T**antu[m] de[us] recipit sicut qui ve
 rat an[im]a. **S**icut de[us] o[n]dit q[ue] q[ua]m
 v[er]im[us]. **A**ggrediamur op[er]e certi
 demunere sum[us]. **V**el dic q[ue] mo
 raliter vinea e[st] a[n]i[m]a. op[er]arij su[n]t sen
 sus et affect[us] q[ue] ad op[er]adu[m] debet
 mitti et si ociofi fuerit d[omi]n[us] i[n]crepa
 ri. **E**t si o[mn]es filij habere neq[ue]at sal
 te[m] vn[us] post aliu[m] d[omi]n[us] paulatim ad v[er]
 tuale op[er]acio[n]e[m] iclinari. p[ro]miu[m] etia[m]
 a eterne retribucio[n]is auctis da
 bit[ur] q[ui] i[n] sero i[n] fine seculi n[ost]ris se
 sib[us] eterna gloria d[omi]n[us] dedit. **H**ic
 habes q[ue] discipulos i[n] se q[ue]r[en]tes
 q[ui]s eor[um] videret[ur] maior i[n] regno
 celo[rum] d[omi]n[us] ad huilitate[m] eduat. s[ed]
 de h[is] nichil ad p[re]s[ens]. **H**ic dicit q[ue]
 duo c[er]ci q[ue] penes via[m] medicantes
 sedebant audito q[ue] ih[esu]s nazare
 n[us] tra[n]siret i[n]cep[er]u[n]t fortiter clama
 re **F**ili dei miser[us] n[ost]r[us]. **Q**uod vt ih[esu]s
 agnouit oculos ip[so]ru[m] tetigit et
 visu[m] eis restituit. q[ue] statim ip[s]u[m] cu[m] a
 lijs secuti su[n]t. **A**dute t[ame]n q[ue] m[er]ita.

et luce .xviii. nō poit̄ n̄ vn̄? Et forte vn̄? erat alteri for̄mosior iō ibi de alio sub̄tice. **A**llego r̄ice duo c̄ci sūt duo ppli iudei ⁊ gētilē q̄ c̄ci sūt p̄ ignorātiā sedē tes p̄ pigriā: medicātes p̄ auai ciā: secus viā p̄ inanis gl̄e appa rētiā et p̄ mūdi negociōz cōpla cētiā merito eē dicebāt. x̄pc̄ em̄ nō obstāte f̄ba s̄c̄dotū et p̄ba riseoz illos p̄ fidē illuīauit. et il los duos populos. seu multos de ip̄sis p̄ gr̄ā suā tetigit. et ad sequēdū se p̄ fidē et bonā opacō nē induxit. **Matth̄ q̄rto.** Vbi de duobz fratribz. q̄s ibs v̄uit de nauī dicit̄ q̄ relictis retibz ⁊ pr̄ seuti sūt eū. **Uel** dic q̄ hō dū ē in vita p̄t̄ dici c̄cis secus viā medicās expone vt s̄. Et iō iste q̄n̄ audit ibm̄ tr̄āseūtē ⁊ sibi ap̄ p̄pinq̄ntē. i. q̄n̄ videt q̄ nūc est tps merēdi ⁊ q̄ nūc est nob̄ dā da pt̄as x̄pm̄ et eius miāz iueiē di statī aū clamore orōis ⁊ c̄fessio nis d̄z ad eū recurrē et illuīa cōis sp̄uali s̄z gr̄e ⁊ influētie be neficiū iploraē. **Quid** vultis in q̄t vt faciā vob̄? Dñe iq̄ūt vt a piāt̄ oculi nr̄i. **Ps̄** Illuīa oculos. **Quinimo** etiā si talis videt q̄ f̄ba p̄teriēs. i. tēptacōnū fantas matū cogitacōnū et tp̄aliū solli citudinū tumultus et mūdi ne goōz anfractus ipsū increpet. et a clamore c̄fessiois vel orōis ipsū ipe diat vel retardet ip̄se ta mē multo maḡ d̄z insistē illi? tur be ipetū nō curāe. et a x̄o miāz i-

ploraē dicēs **Miserē** mei fili da uid. Et p̄ c̄to si domin̄? viderit ipsū clamātē et in illo clamore p̄seuerātē ipsū illuīabit et t̄aget p̄ gr̄ā et v̄iā cōgnicōez c̄citātē p̄c̄ā et ignorātie sibi tollet ita q̄ p̄ bonā opacōez et discrecōez p̄ x̄p̄z imitādo seq̄t̄ et curret dicēs illd̄ **mat. viii.** **M̄ḡ** seq̄t̄ te. zē. **Hic** poit̄ peticio nr̄is filiozū ze bedei. s̄ vide infra **mar. x.** **De** in gressu d̄m̄ sup̄ azimā vide **lu. xix.** **De** euerfione mensaz et eiectio ne colūbas v̄dētū vide infra io h̄amis sc̄ādo.

Qum̄ semel x̄ps̄ esuriret et ficiā p̄pe loāi c̄spicēt. uit ad eam si q̄d forte fructuū in ea repiret. q̄ tñ non fr̄aish̄ folia repit. nō eī eāt tps ficiū sic d̄z **mar. xi.** **Iō** ficiā cōti nue maledixit dicēs **Nūq̄** ex te fr̄ais nascat̄ et statī aruit ficiis ita q̄ nūq̄ āplius fecit fructū. **Ista** ficiis p̄t̄ v̄bosos hoies fiḡ re q̄ folijs v̄boz abūdāt fructū tamen opis et efficacie nō h̄nt regulare enim est q̄ vbi est ver bositas et iactātia et elacio ma ior ibi operis et efficacie necnō diuiciarum ⁊ amicie solet copi a fieri minor. **Pro** v̄biozum decā mo nono ca. **Vbi** verba sunt plu rima ibi frequenter egestas zē. **Quia** quando c̄ristus. i. quādo aliq̄s indigēs ad tales curret et fr̄ais alic̄ solacij vel auxiliij in eis iremire se credit satī folia. i. p̄missiones ⁊ iactātiās reperit.

fructū vero nullū ierunt Qd de y
 pocritis est rerum in quibz sola
 vrbz a folioz vanitas a so l? cō
 uersacionis viror: null? aut bo
 ne opacionis fructus in venitur
 Quappter tales infructuosi a
 deo malediūt a virore sue ex te
 rioris uersacionis fictie siccantur
 et ariditate paup tatis dāpnāt
 Verbofi em et vami aia merent
 arefcere et virore sue conuersaci
 onis perdere spūaliter. marci xi
 Rabbi arbor cui maledixisti ar
 ruit. bona em cōuersacio siue bo
 na vita non potest durare h cito
 deficere **Matth. xiiij.** Natū aru
 it qz nō hēbat hūorē Vñ seneca
 de moribz apt Nūq̄ bone honer
 tatis lōga ē simulacio. **H**omo
 quidā habuit duos filios et pri
 mo dixit vade opari in vineam
 meā Qui rñdit pri nolo tandez
 vero peitencia duct? iuit. Poste
 a pē iuit ad aliez a similiter dix
 it qui respondit. eo domine a ta
 mē nō iuit Quis igitur hoz qrit
 domin? fecit volūtate pris? Res
 ponsū ē qz prim? . et xp̄s ex hoc
 tra priapes sacerdotū dicēs qz
 publicani et meretrices pcedent
 eos in regno dei Venit em iquit
 iohānes i via iustitie a nō credi
 distis ei: peccatores vero et mē
 trices crediderūt ei **I**stā igit sal
 uator nē pabolam expomit **Di.**
 det em supponē qz p̄failias est
 de? q̄ duos filios habuit i mun
 do. i. duo gēra subditoz p̄mos a
 scdos. s. ecclesiasticos et laycos

quos ābo ad laborādū et ad be
 ne opandū i vinea sua. i. i ecclia
 vel in aia duocat et ad h vtrūqz
 fm mai? min? a ordinat. primo
 tam populo ecclesiastico ista p̄ci
 pit. 2° scz seculari et layco i qens
Ite in vineā meā et qd iustū fu
 erit dabo vobis **Matth. xx.** Sed
 vere maḡ ē differēcia i istis quia
 primi dicūt et nō faciūt scdi ve
 ro nō dicūt: et qnqz tam faciunt
Cōstat em qz multi sūt ecclesiasti
 ci q̄ pmittūt et dicūt se velle i vi
 nea dei laborare. et h potissime i
 suscepcione ordīs vel beneficij v
 bi tam publice q̄ occulte se obli
 gāt ad laborē et ad bonoz opm
 exerciciū a culturā qz istis videt
 dem illud ij. tbi. 2°. **L**abora sicut
 bon? miles xp̄i **E**t tam isti sūt q̄
 oīno nichil d̄ pmissū faciūt h qd
 deo vouerūt p̄termittūt **Matth.**
xxiiij. Dicūt em a nō faciūt **C**ō
 tra alij sūt sclāres et alij maḡ le
 ues q̄ p̄ma facie mādato dñi cō
 tradiciūt et quādo eis aliquid in
 iūgit? lingua et moribz totū sp̄
 nūt **Ie. ij.** **A** seculo fregisti iugū
 dixisti nō seruiā **E**t tñ isti ad cor
 reuerfi multa bona opa faciunt
 et contra illud quod promiserāt
 bona agunt. quia sepe fit qz secu
 lares q̄ leui et seculari conuersa
 cione videntur dei patris man
 data contēpnere et tamē faciūt
 plura bona q̄ illi qui ex promif
 sione tenētur facere facta maḡ.
Ecclia stici em habent verba a
 non opa: seculares vero habēt

in eternū duraturā et ipsos i iher
 usalē mansuros se arbitrati fue
 rūt **De**ite inqunt occidam? eū et
 nrā erit hēditas. et **iob. xxi** **Ne**
 forte veiant romani et tollāt no
 strū locū et gentē. expedit vt mo
 tiat' bō. h eoy opio facta ē irri
 ta qz eo q hereditatē dei. s. terrā
 iuda se hītuos crediderūt p cas
 ti moxtē pocius pdiderūt eādem
 qz. s. p'fāilias de? pdidit iudeos
 et eos p romanos vēdidit et dis
 pfit vineā suā scz eccliaz ā fidem
 alijs agricolis. i. gētibz ad fidem
 cōuersis tradidit. istos vero repu
 diauit et in ifidelitate dīfit **Igit'**
 bñ cōcludit' ibi **Auferet'** a vob
 regnū dei et dabit' faciēti fructū
 eius. **Vel** dic mistice q vinea
 dñi est ecclia in qua de? a princi
 pio posuit tozular. i. mēoriam
 dñice passiois : turre. i. altitudi
 nē cōtemplationis. sepē. i. tuicioem
 pastoralis ptectionis. **Ibē. ij.**
 Ego plantavi te vineā meā elec
 tā oē semē verū q agcol. i. xpiaīs
 vitis et eccāsticis ipaz colēdā tra
 didit et inde fructū bonoy opm
 expectavit p qbz hūdis seruos
 suos scripturam legis psalmista
 rū et pphetay vltio vero filium
 suū misit scz doctrinam filij sui e
 vāgelicam **Isti** em sūt xpi serui
 spūales q ad vineā ecclie mit
 tūt' vt per eos fructū bonorū o
 pm reportent **Sed** reuera isti a
 gucole iā oēs istos expulerunt
 et occiderunt. quia eccliaficia le
 gē p pphcias et evangelia dī

nā scienciā et gradā hodie qfi pe
 nitus deiecerunt. nrā inqunt erit
 hereditas qz hereditatez ecclie
 ac si eēt suū ppū patrimonium
 sibi appropriāt et se nō eē agri
 colas h dños putāt **Ex. xxxvi.**
Hereditatez meā dederunt sibi.
Et ideo p certo sicut iā videm?
 dños istos agcolas idest viros
 ecclesiasticos diūfimo de disper
 dit et ppter pccā eoy vineam eo
 rū ecclie alijs agricolis. i. secu
 laibz tirānis ipaz diripiendā tra
 didit **Psai. v.** **Auferā** sepē ei? et
 erit in dirupcionē. **Vel** dic q
 ista vinea est aīa cuius cultores
 sūt sensus et affect? qz debitum
 suū non faciūt nec fructū bono
 rū opm deo reddunt h seruos e
 ius. i. bonas inspiraciones stran
 gulant et repellūt filiū eius id ē
 xpm et eius gdam in seipis inē
 faciūt **Ideo** finaliter isti pduntur
 et vinea. i. aīa ab alijs agricolis
 .i. vicijs et demonibz occupatur
 p's. **Destruixisti** maceriā eius et
 vindemiāt eam omnes ptergre
 dientes et exterminavit eam ap
 de filia. 2c. **De lapide** repbato
 vide supra secūdo **regum quinto.**
 in fine.

R Ex qdam fecit filio suo
 nupcias et misit seruos
 suos hora cene dicere in
 vitatis vt viret quibz nolentibz
 misit alios seruos dicere. **Eccē**
 prandiū meū parū. tauri mei et
 altilia mea occisa sunt oīa pata
 vīte ad nupcias. **Inuitati** vero

Mathe⁹

noluerūt venie s; ali? in villā suā
alius ad negociacōes suā abiit.
q̄dā aut̄ ex eis seruos suos tenu
erūt et affcōs otumeljs occiderūt
q̄d audies rex missis exatib; su
is pdidit boīdas illos et mit
tēs seruos suos alios duocat di
cēs **N**uptie p̄ate sūt s; q̄ inuitati
erāt. n̄ erāt digni. **I**te igit̄ ad exi
tus viay et q̄ser; q; invēitis vōte
ad nupcias **S**erui aut̄ abeūtes
gregauerūt bōs et malos et im
plete sūt nupcie discubētib; **I**n
traīt aut̄ ex vt vidēt discubētes
et vidit ibi boīez nō idutū veste
nupciali et ayt illi. quō huc in
traisti nō habēs vestē nupcialē?
At ille obmutuit **T**ē rex mini
stros vōuit. et eū in tēbras exte
riores ligatis manib; et pedib;
mitti iussit. **I**bi inq̄t erit fletus
et stridor dētū. **M**ulti em̄ sunt
vōti: et cetera **I**sta exponūt alle
goricē de gētilib; et iudeis **C**on
stat ei q; rex deus filio suo vxo
rē. i. b̄uanā nāz duxit. et ex hoc
nuptias et solēpnitatē fidei ca
tholicē et cōgregacōem ecclē ca
tholicē celebravit **A**d qd̄ d̄n̄i
ū p̄o iudeos vocavit qz s; b; fi
dei fieri p̄ticipes ipsos p̄ alijs ce
dinavit. **A**d roma. ij. **J**udeo p̄o
et greco. **O**ia parata sūt dixērūt ser
ui. i. p̄dicatores et apli. tauri et
altitia occisa sūt. i. xpc et ppbe
et martires pro fide sūt mortui.
Ac si dicerēt **O**ia fidei testioia
et misteria parata sūt: venite ad
nuptias. i. ad inearcōis fidē **P**sa

quingagesimo quinto. **O**mēs
fitiētes vēite ad aq̄s **S**; r̄uēa isti
ad nuptias venire nolēt s; poti?
ad villā suā. i. ad sinagogā per
incredulitatē abierūt. et mltos
de seruis et p̄dicatorib; occiderūt
s; iacobū stephanū et multos
alios **I**deo rex noster deus pat̄
missis exeratib; sciz romanorū
illos pdidit et destruxit. et eos i
dignos nupcijs. i. salute et fide
xpiana iudicās seruos suos p̄
dicatores et alios cōuocados ad
istas nuptias. i. ad incarnacō
nis fidem misit **A**ctuū xij. **V**ob
oportebat p̄mū loqui verbum
domini. sed quoniam epulistis
illd̄ et indignos vos iudicastis
eterne vite: ecce conuertim² ad
gentes. et cetera. **I**sti igitur pre
dicatores ad exitus viarū idest
ad gentiles qui non erant in vi
a salutis sed in exitu mittuntur.
qui fidem recipientes ad ecclie
nuptias inducuntur. inter quos
boni et mali p̄iter occluduntur.
ita q; discumbentibus tam bo
nis q; malis nupcie iam implē
tur **U**nde iob tercio capitulo di
citur **P**aruus et magn² ibi sūt
et cetera. **S**ed reuera in fine seculi
rex iste deus. ad suos fideles
iudicandum et ad discumben
tes videndum ecclā ad examinā
dum intrabit et illos quos non
indutos veste nupciali videbit.
idest caritate eccliam et gratia eter
nis vinculis carceribus et tene
bris eos condempnabit dicens

Amice quō huc intraſti non ha-
bens veſte nupcialē .i. caritatē et
grā non acq̄ſiuiſti h̄ pod? pec-
catis et vicijs ſorduiſti? At ille
ſtatī obmutefcet qz pro chdoloꝝ
peccātoꝝ nullā excuſacioēz habe-
bit ymmo ſine r̄clamacioē i tene-
bras ibit vbi erit flet? et ſtridoꝝ
dencū. **Ūn igit apoc. xvij. Bea-**
tus q̄ cuſtodiuit palliū ſuum ne
nudus ābulet. Et ſequit̄. multi
ſūt vocati pauci vero electi. et q̄a
oēs gr̄aliē ad fidē vocati ſūt et tñ
multi p̄ defectū veſtis nupcial̄
ad ifernū deſcēdūt. p̄pter quod
cōſulit̄ ysa. liij. **Conſurge** & ſur-
ge iherl̄m iduere veſtimētis glo-
rie ciuitas ſcā. **Vel** dic q̄ nupcie
iſte ſtatū ſignificant eccāſtiā in
quo tauri et altilia .i. actiui et cō-
tēplatiui ſuis doctrinis et exem-
plis bonos antiq̄tus r̄fecerūt. q̄
in fide xp̄i et in iſto diuiniō .i. in
eccle ſtatū mortui ſūt. Ita q̄ in
ſanguine ſuo vel bona vita ſtatū
eccāſtiā fundauerūt. q̄dā autē
ſit q̄ ad illud diuiniū veire r̄enu-
ūt ſicut ſūt nobiles et auari. qui
magis negocia ſeculi et ſtatū ſecu-
lare q̄ ſtatū eccāſtiā eligunt et
exq̄rūt **Job. iij. Eſſe** ſub ſentibz
delicias ſputabant Alij vero ad
iſtas nupcias .i. ad eccle diuici-
as ardentē v̄rūt Ita q̄ iā diſcū-
bentibz .i. clericis r̄ligioſis et ſa-
cerdotibz plene ſūt in quibz boi
et mali ſine dubio ſimul viuunt
Detūptū q̄a null? ad illud cōui-
uiū .i. ad eccāſtica bñficiā vel offi-

ciā veire ſiue intrare debueēt miſi
ſcūs **Ideō** deus i fine ſeculi illos
q̄ ſine veſte nupciali .i. ſine grā
et cōuerſacione ſpūali vixerūt re-
darguet et eos in tēbras exteioꝝ
res .i. i iferno recludet dicēs. quō
huc intraſti indignus vbi null?
dz intrare miſi dignus et tu es nō
habēs veſte nupcialē **Tren i. Vi-**
dit gētes ingreſſas ſcūariū ſuū.
De q̄bz p̄cepit ne intrarēt eccle-
ſiā tuam. Et ſic multi ſūt vocati:
pauci vero electi. Quia multi in-
trāt eccle ſtatū pauci p̄cipiūt pa-
diſi fructū h̄ poti? infernales tē-
bras et luctū **Judei** cū poſtulaſ-
ſent a xp̄o ſi liceret cēlū dare cē-
ſari. fecit ſibi xp̄s afferri nūmiſ-
ma cēſus. de quo cū ab eis poſ-
tulafſet cui? ymago eſſet et num-
miſmatis ſuſcripcio et ipſi dix-
iſſent cēſaris xp̄s reſpōdit dicēs?
Reddite igit q̄ ſūt cēſaris cēſa-
ri et q̄ ſūt dei deo **Ac** ſi diceret q̄
illi dz reddi nūmiſma: cui? yma-
go ē ipreſſa **Dic** q̄ cū duplex
ymago poſſit imprimi i nūmiſ-
mate aie hūane xp̄iane ſc̄z yma-
go dei que ſit p̄ grāciam et yma-
go cēſaris que dicit̄ a cēdendo et
interpretat̄ poſſidens p̄ncēp?
.i. figura dyaboli q̄ malos p̄ncē-
pes mūdi poſſidz et p̄cōrē cēdit
et dampnat q̄ ymago in anima
imprimitur p̄ peccatū **Sic** eſt q̄
illud nūmiſma id eſt anima iſta
illi domino finaliter reddetur cu-
ius ymago id eſt figura p̄ moy-
conſozmitatem in ipſa invenit̄

qz aia iusta q̄ i se imaginē dei ē
 p̄sentabit deo reddet. Aia vero
 peccatrix cesari. i. dyabolo p̄ cō
 formitatē similitudis offēt. Apo
 rix. Qui acceperūt caracterē. zē
In xxiiij. ca. multe red a rgu
 cōes et maled cōes ponūt et m̄l
 ta ecā dca moalia q̄ oia p se pa
 tēt. **In ca. xxiiij. v̄o** multa de vl
 tia tribulacōe ponūt. h̄ vide ifra
 lu. xvij. et xxi. vbi ponā. **In**
xxv. c. ponit pabola de x. v̄gimi
 bo scz quinqz prudētibz et quinqz
 fatuis. q̄ sp̄ōsō et sp̄ōse venienti
 bz ad nuptias obuiā exierūt et o
 nes iste lāpades tenuerūt i ma
 nibz. **Ista tñ** fuit diā qz pruden
 tes cū lāpadibz oleū habuerūt
 fatue vero habuerūt lāpades sed
 oleo caruerūt. **Tādē** igit̄ moia
 faciēte sp̄ōsō cū oēs v̄gimes doz
 miuissent. media nocte clamor
 efficit. **Eccē** inquit sponsus venit
 erite obuiā illi. **Que** cū surrexis
 sent. et lāpades suas passent fa
 tue carētibz oleo dixerūt. **Date** no
 bis de oleo v̄rō qz lāpades nrē
 extinguūt. **Quibz** respōderunt
Ne forte nō sufficiat nob̄ et vo
 b̄ ite potit̄ ad redētes et emite vo
 bis. **Dū** irēt emere venit sp̄ōsus
 et q̄ pate erāt cū eo ad nuptias i
 traueūt. et clausa ē ianua. **Fatue**
 autē v̄gimes venientes supplicā
 ter aperiri petierūt dicētes. **Do**
 mine dñe api nob̄. **Sed** eis dix
 it dominus. **Amen** dico vob̄ nes
 cio vos. **Concludit** igitur domi
 nus qz quilibet debet esse patus

quia nescit quando veniet spon
 sus. **Ista** pabolā nūq̄ possum
 ita bene exponere sicut expoit̄
 p̄ doctores et ita dicamus scā:
 dū augusti. qz h̄m̄ alios maḡ no
 uos decē v̄gimes significāt vni
 ueritatē aiaz fidelium q̄ p̄ eo x
 diaūt quia obseruātie decem mā
 datoꝝ subiugāt. **Iste** tamē me
 morāf eē bone et male prudētes
 et fatue qz de fidelibz animabo
 constat aliquas esse bonas et a
 liquas malas. que tamen om
 nes quinqz videntur quia omēs
 tam boni qm̄ mali quinqz sensu
 um passiombz submituntur.
 vel quia bone quinqz sensibus i
 perare: male vero eis seruire no
 scuntur. **Iste** tamen inter se m̄l
 tum differunt quia quāius om
 nes lampades idest exempla bo
 na et splendorem aliquale bono
 rum operum habeant bone ta
 men oleum pie intentionis et ḡ
 tie et deuocionis cum lampadi
 bus habent. **Male** vero licet ex
 teriorem splendentem apparētī
 am habent oleo tamen pie intē
 cionis carent. **Acceptis** lampa
 dibz. non sumpserunt oleum
 secum. sicut maxime faciūt ypo
 crite qui non curant habere veri
 tatis nitorem dū tamē habeant
 exterioris apparētie splendore.
Cōtra q̄s tuli? d̄t. **Quid** p̄dest fo
 ris strenue agē. **Oēs** igit̄ virgi
 nes. i. omnes anime xp̄iane. tā
 bone q̄ male sperant ad nupti
 as agni. i. ad conuiuium paradisi

finaliter ingredi oēs qz expectāt
 spōsū. i. xp̄m in resurrectione vl
 tima vēturū: et nupciarū itroitū
 cōcessurū. Verūtū qz nūc tardat
 necesse est qz isti iteri p mortem
 corporalē dormiāt. et qz tā boni
 q̄ mali debitum mortis soluant
Matth. xxvi. Dormite iā et req̄
 escite. Finaliter tū media nocte
 .i. subito a ex īperato clamor tu
 be āgelicē fiet. q̄ oēs dormiētes
 a mortuos p resurrectionē aduo
 cabit et ip̄s aduētū iudicis pa
 tesfaciet dicēs. ecce spōsus vēit ex
 ite de sepulcris obuiā ei. **Hebrō.**
Sy sonat vox inqt illa terribi
 lis in auribz meis. **Surgite** mor
 tui venite ad iudiciū dñi. **Tunc**
 oēs tā boni q̄ mali surgēt a lam
 pades suas. i. bona opa ppara
 bunt et numerabunt et dicēt. dñe i
 noie tuo pphetaui zc. **Verūptū**
 qz mali et ypocrite oleū cō intē
 doīs nō habuerūt ideo lāpades
 suoz opm extinguet inqt tū fraū
 et vtilitate oimoda priuabuntur
Proū. xxiiij. Lucna impioꝝ ex
 tinguēt. **Istis** igit non p̄ficiet: s̄
 iustis a sapientibus dicent date
 nob̄ de oleo vꝛō. i. iuuetis nos v̄
 tute meritorū vꝛōꝝ qz tunc boni
 poterūt resp̄dere. **Ne** forte nō
 sufficiat nobis et vobis ite poā
 us ad videntes et emite vob̄ zc.
Ac si dicerēt Oleū nꝛōꝝ meitoꝝ
 nō ē tū qd̄ ad saluādū nos a vꝛō
 sufficiat siue sufficere possit. sed
 ite poā ad videntes et videte
 quid vobis p̄ficiat illi p quoz

captādo fauore lāpades et oleū
 .i. opa vana sine cōscia bona dū
 vixistis in seculo habuistis. **Ac** si
 diceret **Videte** quid vobis p̄ficiat
 nunc vana gloria vana laus et
 amendacio mūdanoꝝ. **Deutro.**
xxxiij. Et dicēt. vbi sūt dij eoz i
 q̄bz habebāt fiduciā surgāt et o
 pitulēt vobis. **Sed** p certo duz
 isti volūt oleū bone cōscieciē e
 mere. i. dū incipiūt bonā cōscien
 ciā habere et de vanitate opum
 peitēre et tarde bonā cōscieciā
 q̄rere. sapientes et bone q̄ habe
 bant oleū cū lāpadibz cū spōso
 xp̄o intrabūt nupcias paradisi. i.
 .i. excluso tpe merēdi isti ypocri
 te et fatue ppetuo foras stabūt
 a in īferno dolētes nūq̄ aptioēz
 venie seu celi ianue de cetero im
 petrabūt. **Matth. vij.** Nō omī
 q̄ dicit michi dñe dñe intrabit rēg
 nū celoꝝ. **Ideo** oleo bone cōscie
 mumiamur et sp̄ pati et in bono
 vigiles iueiamur vt q̄cūqz hoza
 spōsus xp̄s veniat cū ip̄so ad nup
 cias inducam. **Eccāstes. ix.** Oī
 tēpore sint vestimēta tua cādida
 et oleū de capite tuo nō deficiat.
Oībus dico vigilate. **Vel** si vis
 dic qz illud qd̄ h̄ ponit qz fatue
 virgines p eo qz oleū nō habe
 bant lampades suas extingui di
 cebant potest cōtra ypocritas al
 legari quoz lampades. i. quoz
 cōuersaciōis splendor non po
 test diu durare ymmo cum oleū
 bone cōscieciē intendom̄is et
 dñe ḡde interioris istis deficiat

Mathe.

nece habet cito extingui et deficere. Bene. Nichil quod simulatum est et fictum potest esse diuturnum. **Job xv. iij.** Domine lux ipsius extinguetur. **¶** Vel dic quod quilibet dicit plus se diligere quam alios. quia caritas incipit a seipso. unde ubi homo non potest sine sui prouidendo alteri subuenire dicit illum dimittere et de sua solus salute tractare. exemplo prudentium virginum que dixerunt. **De forte non sufficiat re. Vel** ista allega quod spiritus dicit quilibet esse paratus pro eo quod christi aduentus est incognitus et incertus ut quacumque hora clamor diuine vocacionis insonuet. et ipse christus pro morte decreuerit nos vobis taliter paratos nos inueniat ut cum eo possimus ad celi nuptias introire. **Matth. xxiiij.** Esto te paratus. **¶** Homo quidam peregre proficiscens vocauit seruos suos et tradidit illis omnia bona sua et vni quidem dedit quinq; talenta. Alij vero duo. alij vnum. vnicuique secundum propriam virtutem et profectum est statim. Igitur que quilibet talenta accepit lucrus est alia quilibet. qui autem duo accepit lucrus est alia duo. que autem vnum accipiens fodit in terra et abscondit pecuniam domini sui. Cum igitur lapsus tempore rediret dominus et ponet rationem cum seruis suis audies quid quilibet et alij duo talenta lucrus fuerant. et quod pecuniam suam multiplicauerunt. ipsos super maiora constituit et eorum diligentiam commendauit dicens. **Euge serue bone et fidelis. re. In**tra in gaudium domini tui. **Accessit** autem que vnum accepit talentum dicens.

ei Domine scio quia homo durus est metens vbi non sciaueris. et congregas vbi non sparsisti et times ab eis et abscondi talentum tuum in terra. ecce habes quod tuum est. Dominus vero negligentiam serui arguens ipsum ex propriis verbis condemnauit dicens. **Si** inquit homo durus sum et meto vbi non semino oportebat te pecuniam meam dare numularijs. ut sic et ego remens recepissem quod meum est cum usura. **Istum** fecit igitur talento commisso parari et illi qui quinq; lucratus fuerat dari. seruum vero illum tempore pigrum et inutilem fecit in exterioribus tenebris alligari dicens. **Habenti** dabitur et abundabit. **¶** Illi autem que non habet etiam quod habere videtur auferetur ab eo. **¶** **Ista** exponuntur seriose per gregorem in omelia. quod ille homo qui peregre proficiscitur. est saluator noster. qui in ea carne quam assumpserat abiit in celum carnis eius locus proprie terra est que quilibet ad peregrinandum ducitur. dum per redemptorem nostrum in celo collocatur. **¶** **Unde** luce decimo nono dicitur. **Homo** quidam abiit in regionem longinquam accipere sibi regnum. **¶** **Iste** igitur seruis suis. id est cristifidelibus et cristianis tradidit bona sua. id est gratias gratis datas et vni dedit v. alij duo alij vnum. **¶** **Hoc** est quod vnicuique dedit et dispensat gratias suas secundum maiorem et minus diuersis diuersimode prebet eas quia sic dicitur per apostolum ad corinthios. **¶** **Diuisiones** gratiarum sunt idem autem spiritus. diuidens singulis prout vult.

Matth.

Vult autē q̄ de istis talētis suis q̄
libet negociet et q̄ qlibet ḡtīs
istis sic vtať q̄ lucrū et fructum
v̄tutum et meritorū multiplex
repor̄tetur **Luc. xix.** **N**egoda
mini cū venio **E**t ideo q̄dam sūt
qui pecūiam sibi commissam .i.
ḡcias sibi cōcessas multiplicant
et alij quinq; talenta et alij duo
lucrant in q̄tū s̄m mai? et min?
i bonis opib; se exerēt s̄m qd̄
plures ḡcias naturales accepe
runt de lucro meitoꝝ plus t̄por̄
tāt **Luc. xij.** **C**ui multū datum
est multū: exigit ab eo. **I**gitur
in die iudicij vel in morte quan
do deus qui ab ip̄is p̄fect? fue
rat et q̄ quēlibet eoz in manu su
i liberi arbitrij dimiserat istos s̄
uos ad rōnez vocabit. **T**ūc ta
les bene opantes supra multas
cōstituet et in gaudio dñi sui .s.
in paradiso multipliciter p̄nabit
Verūtū qz aliqui sunt pigri ser
ui q̄ pecūiā sibi cōmissā .i. sci
entā ḡciā vel idustriā sibi a deo
cōcessam in bono non multipli
cant ymmo in terrā ip̄az fodūt
et ad terrena lucra et negocia ap
plicant ibiq; totū censum cumu
lant atq; parāt **I**deo tales finali
ter condempnāt et i exteriore
tēbras alligant **Matth. xxij.** **L**i
gatis manibus et pedib; mittite
eū in tēbras exteriores **E**t dicet
dñs **S**ciebas qz hō sū dur? ri
gidus iustus et seuerus. q̄ volo
colligere vbi non seminavi h̄ est
volo q̄ qlibet vir v̄tutes et me

rita reportet vltra ḡtiā q̄ sibi p̄
scēne dedi et q̄ ip̄e augeat et ml
tiplicet ḡciā et sciāz quā sibi cōmi
si. quare igit? illā in terrā fodisti
q̄re ip̄az i terrenis negocijs po
suisisti. et nō pot? tradidisti nū
mularijs .i. pauperibus si fuerit
pecūia tēporalis vel auditorib;
si fuerit spūalis et sciā ut scz lu
crū debitū reportaret **A**c si dice
ret **I**uste i tenebras eici meruisti
quia magis spūalia q̄ trena di
lexisti. **I**sta potissime allegāt p̄
gregoriū de p̄dicatorib; qz s̄m
q̄ homo habet plura talēta .id ē
plures ḡcias et sciās a deo rece
pit s̄m hoc p̄dicādo et docendo
maḡ dz p̄ficere ut lucrū cū vsu
ra de aiab; conuersis possit dño
reportare **Luc. xij.** **C**ui cōmēda
uerūt multū: plus petēt ab eo
ita q̄ de laborādo et p̄dicādo s̄m
magis et mi? null? se valeat ex
cusare. **V**n̄ s̄m ip̄m illi q̄ dicunt
Scio dñe qz dur? es .i. scio qz p̄
dicacōis et religiois status diffi
cil ē et durus. et iō nolo m̄ tradi
tū talētū .i. sciām m̄ traditā in ta
li negocio exponere nolo taz ar
dua q̄rere sufficit michi in sciā et
admiſtraciōe viuere et talētū m̄
traditū in terra .i. in terreis occu
pacionib; sepelire nolo salutem
multoꝝ q̄rere sufficit michi circa
tēporalia iuste viuere et de vtili
tate p̄pria nō aliena curare. **I**sti
a dño sicut serui iutiles redargu
ūt et in etnis tēbris cōcludūt
Vl̄ si vis illd̄ qd̄ h̄ d? bñti dabit

et abundabit. ei autē q̄ nō habet
eciā qd̄ hēre videt̄ aufet̄ ab eo.
qd̄ eciā iste p̄failias ex^o demā
uit q̄ vnū talētū ab illo abstulit
et ipsū alteri qui plus abūdait
dari mādauit. **A**lega hoc de
mūdi fortuna eciā de mūdi p̄n-
cipibz et tirānis cum isti habeāt
multos seruos et subditos quo-
rū quidā abūdāt et alij indigēt
quidā sūt diuites et alij paupes
quidā magna lucra faciūt sic ad
tirān sūt eorū officiales quidā q̄
solū vnū talentū hūt. i. modicā
habēt sbaz et hoc in terra absco-
ditā. i. in terrenis agriculturis et
laboribz acquisitā. sic sūt inferi-
oēs subditi agricolae et filēs. **I**stō
ē **xx.** q̄ illi dñi et tirāni ab illis
q̄ parū aut nichil habēt sciz ab
agricolis et fossoribz cōtinue ra-
piūt et illud modicū qd̄ habent
ab eis auferūt et tollūt qd̄ alijs
sciz suis caudicijs et officialibz
diuidūt. **C**ōstat eī q̄ inferiores
spoliāt et de spolijs suis diuites
officiales suos muificāt et ditāt
bona eī sua cōtinue a paupibus
auferūt. diuitibz vero aliena co-
tidie accumulāt. **P**sa. iij. **R**apina
paupis in domo vr̄a. **V**el dic
qd̄ b̄ dicit̄. q̄ ille qui talētū non
multiplicauit ille fuit p̄uatus et
cēsus ille alteri datus et ip̄e i tē-
b̄s ligatus. **I**lle v̄o q̄ lucrū dño
apportauerat fuit magnificatus
et in gaudiū dñi receptus et mu-
neribz āpliat. **P**ōt applicari
cōi modno dñōs q̄ reuera nul-

lū seruū aut familiarē diligunt
nisi lucy apporet. et nisi vtilita-
tē eorū faciat et pecunias multi-
plicet et augmētet. tales eī solēt
magnificari doīs et beneficijs ā-
pliat. **E**uge in q̄t 2ē. **G**en. xxv.
Isaac amabat esau. 2ē. **I**llō v̄o
q̄ lucrū nō p̄uāt solēt t̄ncē t̄vi-
lipēdē. et talētū eorū. i. beneficia
ū vel officiū ab ipsis q̄z tollere
et ipsos repellē et fugae dicētes
Seruū inutile reijate. qz q̄cūqz
munera et lucra nō p̄uāt a dī-
t̄ibz reijat̄. et ali? in officio ei?
subrogat̄ qd̄ potissime videt̄ de
officialibz dñōz qz nisi p̄ rāpi-
nas et exactōes lucrū acq̄rāt do-
minis suis cōtinue submouetur.
et ip̄orū talētū. i. officiū statū al-
teri dat̄. **M**at̄. xxi. **A**uferet̄ a
vob̄ regnū dei. et dabit̄ genti fa-
cienti fr̄āz. **V**el dic q̄ habenti
graciā dabit̄ gloria et abunda-
bit. ei aut̄ qui non habet supple-
gratiam eciā quod habet aufe-
retur ab eo. quēadmodū ad lite-
ram contingit in hypocritā. **V**el
dic q̄ qui non fuit vsus talento
sibi commissō illud perdidit. qz
quando homo nō exercitat īge-
nium suum q̄ qm̄ sit vtile et bo-
num vel quando ipsum in terrā
abscondit. vel quando ipsum in
terrestribz poit̄ ipsum pro cer-
to perdit in quantum eud̄ et e-
les efficitur et ad ignorantiam
se deflectit. quia serui negotium
sine exercicio et īgenia i aruibz et
brachia in corporibz irrigescūt

Uel dic q p talentū intelligit
 celsus quē hō dū viuit ad volun-
 tatē domi dz expendere vt ex eo
 lucrū virtutū ex q̄rere possit. qd
 mundi sapientes nō faciūt imo
 illud in terrenis negocijs sepeli-
 ūt. in cautelis et malicijs sensuz
 suū cōtra dei volūtātē expēdunt
 qz sic dicitur ibē. iij. Sapiētes
 sūt vt faciāt mala. bñ aut face-
 re nescierūt Ideo in fine quādo
 p̄faiias deus vult cū eis ponē
 rōnēscz in morte illud talentū. s-
 sensus et rō de ip̄is auferet inq̄
 tū de hijs q̄ ad salutē ptinēt ob-
 liuisci noscūt q̄. p̄t i exteriore
 tēbras p̄petue r̄ponūt teste au-
 gustiō. Hac ai aduerhōe patit̄
 p̄cōz vt moriēs obliuiscat̄ sui
 q̄ dū viueret oblitus ē dei **U**nde
 prima coz. i. **P**erdaz sapiēciā
 sapiētū rē. **H**ic fit mētio quō i
 die iudicij boni a malis sepabū
 t̄ et illi ad dexterā isti ad sinistra
 ponēt **F**it etiā mētio quō de opi-
 bo pietatis domin⁹ disceptabit.
 et quō illos q̄ pietatis opa exer-
 cuerunt ad paradisū vocabit illos
 qui cōtrariū fecerunt etiā q̄ erga
 tribulatos et paupes sūt crude-
 les in ignem dyabolo paratū cō-
 dempnabit **F**it etiā mētio quō o-
 pa pauperibus impensa x̄pc in
 extremo iudicio sibi facta fuisse
 reputabit et quō in p̄sona pau-
 perū seipm̄ in hoīe eē clamabit
Ista oīa allega qz boni et mali
 qui nunc vix possunt distingui
 in mūdo in iudicio optie distm-

guēt. quia tūc in presēcia oīm
 boni a dextris. i. in eterna pspe-
 ritate: mali a sinistris. i. i etna
 aduerfitate ponent. sicut dicit̄
 p̄. iij. **V**ias q̄ a dextris sūt no-
 uit domin⁹: p̄uerse aut̄ vie q̄ a si-
 nistris sūt **I**te ista possunt alle-
 gari quō opa pietatis inter cete-
 ra bona vident̄ deo placere de q̄
 bo solum legitur in iudicio men-
 tionē facere sicut satis dicit̄ apos-
 tolus p̄a tibi x. **P**ietas ad omnia
 valet **I**te ista pūt allegari quō
 de? bōa vel mala facta paupib⁹
 suis r̄putat sibi scā et quō p̄sonā
 pauperū p̄sonam dñi represen-
 tat. **U**n̄ math. x. **Q**ui r̄cipit vob̄
 me recipit **E**t math. xvij. **Q**ui
 suscipit talē puulū in noīe meo.
 me recipit.

Consilium capiēdi x̄pm
 fuit sūptū in ato princis-
 pis sacerdotū q̄ dicitur
 cayphas **U**nde h̄ dicit̄ qz congre-
 gati sūt principes sacerdotū et
 seniores populi in atriu principis
 sacerdotum q̄ dicebatur cay-
 phas vt ibm dolo tēret et occide-
 ret dicebant em̄ nō i die festo ne
 forte tumult⁹ fieret i populo **I**
Ista pnt allegari cōtra mala q̄ fi-
 unt in curijs dñoy. q̄a hodie in
 atrio p̄ncipis siue sūmi sacerdo-
 tis h̄ ē i curijs ep̄oy et p̄ncipuz
 mūdanoz agregāt̄ sacerdotes
 et seiores. i. mali cōfiliarij tā lay-
 ci q̄ clericū tā regulares q̄ secula-
 res et nō h̄ vt ibs. i. iusticia dese-
 dat̄ h̄ potius vt dolo fraude et

iniusticia p̄inat qz oia colloq̄a
 q̄ fiūt hodie et ecā d̄silia i p̄nci-
 pū plamēn̄ ad hoc solū fiūt vt
 det̄ locus fraudibz et fictionibz
 et vt x̄pm̄ .i. paup̄es et innoē-
 tes q̄ x̄pi p̄sonā in h̄ mūdo rep̄-
 sentant p̄ dolos et fraudulentas
 machinacōes suis ex actōibz sb̄-
 n̄ciāt et tormētis **P̄s** Cōgrega-
 ti sunt et cōuenerūt zē **Vex** tamē
 tales mali cōsiliarij multū bene-
 cauēt ne talia fiant in die festo
 .i. in loco publico et ap̄to et hoc
 ne tumultus fiēt in plō .qz tlēs
 mala et fraudulēta sua cōsilia q̄
 machināt cōtra x̄m̄ .i. cōn̄ eccās
 et paupes n̄ solēt p̄blice facē .h̄
 puate .nō notorie s̄ occulte **Sci**
 ūt ei q̄ tumultus in plō fiēt **Et**
 si plūs suas vidēt malicias ip̄-
 sos forsitā det̄ibz lamiarēt **Que**
 rūt igit̄ isti sua secreta d̄silia fa-
 cē et noticias boīm declinare .qz
Jo .iij . **Q̄is** q̄ male agit odit lu-
 cē **Cū** es̄ ihs in bethania i do-
 mo simon̄ lepsi accessit ad eū
 mulier habēs alabastz vngētī
 p̄ciosi et effudit sup̄ caput ipsi
 r̄cubētis . et sic d̄ ioh̄ xij . sup̄ pe-
 des q̄s capillis suis terxit et imple-
 ta ē dom̄ ex odore vngētī . **Qui**
 dā igit̄ discipulorū h̄ indigne se-
 rebāt dicētes **Vt** qd̄ pdicō hec
Poterat ei venūdari multo et dai
 paup̄ibz . **Ihs** aut̄ ip̄az excusait
 et deuocōez ip̄i cōp̄bait et curā
 eius erga se magis q̄ erga pau-
 pes d̄m̄dant̄ dicēs **Paupes** sp̄-
 hētis vobiscū et cū volueritis po-

testis eis b̄n̄facē . me aut̄ sp̄ nō
 hēbitis **Mitēs** aut̄ hoc vngētī
 in corpus meū ad sepeliēdū me
 fecit **Et** x̄ps in domo simois
 q̄ int̄ptat̄ obediēti et in bethaia
 dom̄ obediētie vel afflictōis sp̄ū
 aliter discūbit . qm̄ i boni obediē-
 tis d̄scia cōquiescit **Talis** ei do-
 m̄ et talis dominus hospitari
 bene x̄m̄ dicūt qz reuera nūq̄ re-
 quiescit domin̄ q̄ vbi obe-
 diēti hūilitas et afflictio p̄nie et
 p̄ealitati d̄seruāt **In** ista domo
 mulier .i. bō volūtas ip̄z vngēto
 mūgit et vas alabastri .i. cor fir-
 mū et solidū scz p̄ deuocōez ape-
 rit et caput eius .i. d̄itate . pedes
 .i. eius hūanitatē vnctōis vngē-
 to recreat ita qz tota dom̄ cōscie
 odo ē sp̄ualis suauitatis implet̄ et
 op̄ illd̄ elēosimis paup̄z ātefer-
 t̄ maī ei bonū ē deuocō erga de-
 ū q̄ op̄acia erga p̄uimū et plus
 deo obediā q̄ elēosina vel sac̄fici-
 ū placz . vtz p̄o **egū xvi** **Vel** alle-
 ga d̄tra isaiā q̄ de leui nō tollit̄
Symō iste ante lepsi fuerat .
 h̄ mō nō erat qz iā diu ip̄z ante
 sanauerat et tamē adh̄ vōbatur
 lepsi dato qz es̄ san̄ realiter
In q̄ notat̄ qz quādo q̄s leprā a-
 lic̄ c̄m̄inis quādo qz vel def̄c̄is i
 currit vix āplī p̄t nom̄ .i. fama
 ē c̄dē q̄nimo dato qz sanet̄ emē
 det̄ de c̄mine it̄m qz dign̄ possit
 dici dominū sp̄ualit̄ h̄o sp̄itai . so-
 lz tam̄ nomē illd̄ inf̄aie quā icur-
 rit ap̄d eū p̄petuo emanē **Ex .xx**
iiij . multo labore sudatū ē et nō

testis et vngētī
 allega qz nūq̄
 p̄uimū vel m̄
 cōsilia machinat̄ q̄
 volēt̄ m̄dere h̄
 parat̄ q̄ de m̄ū ūg
 famulū facēbat
 c̄m̄inis h̄m̄
 q̄ p̄uimū **Vel**
 d̄m̄ non pat̄ d̄
 ut pat̄ h̄ de istis
 p̄ h̄m̄ et coloe
 n̄s sp̄ m̄it̄ alio
 q̄re h̄m̄ pat̄ h̄
 or elem̄ sine face
 alioq̄ det̄m̄ ebar
 ista qz sp̄ ē ad rē
 rā p̄mo et p̄m̄
 dum . et negoā
 faciendū p̄mo
 libz p̄f̄rēdum
 paup̄es sp̄ erāt
 manū x̄pi aut̄
 n̄s ad eis et idē
 h̄ p̄mo ob̄l̄q̄ vnct̄
 h̄m̄ ai elem̄ sine p̄
 h̄m̄ h̄m̄ et sine p̄
 h̄m̄ h̄m̄ q̄ a
 d̄p̄l̄ h̄m̄ et cū
 rōs p̄m̄ . q̄m̄
 et rōs h̄ r̄m̄
 i r̄m̄ h̄m̄ . h̄ m̄
 p̄m̄it̄ et t̄m̄ ip̄e p̄
 m̄t̄ et t̄m̄ d̄m̄
 lega ad h̄ qz vt
 magis se iat̄ m̄
 illi q̄ for̄ores et cōf̄
 os t̄p̄e p̄ns h̄ aff̄m̄
 v̄t̄ d̄p̄tatio et r̄m̄

exiit de eo nimia rubigo eius.
Uel allega q̄ nūq̄ pōt aliquis
opus pium vel meritorū facere
quin satis inueniat q̄ opus illud
delectet̄ mordere sicut in ista ap
paruit q̄ do minū ūgendo opus
sanctissimū faciebat et tamē nō
carebat detractoribz diētibz: vt
q̄d pdicio h̄. **U**el allega hoc q̄
detractor non pat̄ dño vel aīo si
aut patz b̄ de istis q̄ detractor s̄
sp̄e boni et colore et occasione v̄
tutis sp̄ mitit̄ aliorū bonis deuo
gare sicut patz b̄ vbi isti sub spe
cie elemosine faciebat deuocioni
alteri? detrahebant. **U**el allega
ista q̄ sp̄ ē ad rē magis necessa
riā p̄mo et principaliter recurrē
dum. et negociū magis cogens
faciendū primo et minus cogen
tibz preferēdum. sicut b̄ dicit q̄
pauperes sp̄ erāt cū discipulis ē
mansuri x̄pc aut̄ cito erat recessu
rus ab eis et ideo cōcludebat si
bi p̄mo obsequi v̄nctionis p̄beri
debere cū elemosine paupm pos
sent alias fieri et sine piculo dif
ferri. **H**ic habem? q̄ cū x̄pc dis
cipulos fugitiuos et eū dimissu
ros p̄dicaret. petr? audaci? pre
ceteris se iactauit secū in mortē et
i carcere iturū. se nūq̄ negaturū
pmisit et tñ ipse pri? dñm nega
uit et turpi? deliquit ceteris. **A**
lega ad h̄ q̄ vt cōsequenter illi q̄
magis se iactāt min? reddūt et
illi q̄ forciōres et cōstāciōres aī
cos tpe pacis se asserūt tāde? qñ
venit tēptacio et tribulacio p̄mi

cedunt **Seneca**. Infirmior canis
magis indulget latratibz. **U**el
dic q̄ petr? q̄ erat futur? ecclesie
pastor et q̄ forciōr credebatur eē a
lijs put ex verbis ei? apparet p̄
miss? ē a deo cadere ad oñdēdū
q̄ null? d; de vitibz suis p̄sumē.
et ad oñdendū q̄ p̄latus d; cadē
tibz et deliquētibz cōpati et ex p̄
p̄a fragilitate alioz fragilitatem
cognoscere et sic nō nimis aspere
corrigere sed pot? dolere. **eccle**
siast. xxxi. Disce ex teipso q̄ sūt
p̄rimi tui zc Petr? i atrio p̄na
pis sacerdotū posuit? ad ignem se
calefacēs cū mīstris ibidē ad ro
cē ācille x̄pm negauit audito tñ
gallo petrus respect? a x̄po pec
catū suū recordatus ē et sic egres
sus atrū amare flēdo petiuit. **U**
Uel allega quō isti q̄ sūt i curia
et i atrijs dñoz. et cū mīstris et
officialibz eorūde? sedent ad ig
nē auaricie i aliq̄bz officijs cōsti
tuti facilliter mēdacia et piuria so
lēt icurrere et ibi pl? q̄ alibi ad
rocē ācille. i. ad carnis suggestio
nē vel ad pecunie delectaciōez so
lēt ḡuioza cūmīa p̄petrare. **U**el
dic q̄ dato q̄ hō ḡuissime delin
q̄ret fit tñ qñq; q̄ ipm domin?
oculo miē r̄spiciat et gallū cātātē
. i. aliquē p̄dicatore? audit et duc
t? p̄nia foras. i. extra statū pecā
exit et amare plozās cōquirit atq;
gemit et sic viā obtinet atq; acq̄
rit. **U**el dic q̄ null? ē ita petr? qñ
rocē ācille. i. carnis suggestiōz d;
formidare. et qñ p̄ ipaz possit a

statu salutis eadē et cōsentiendo
 peccō dñm negat. **J**udas oscu-
 latus est ihesū et tamē ipse est q̄
 prius tradidit ad mortē et tormē-
 tū. Sic vobodie mali sacerdotes
 q̄ deū in sacmēto cotidie osculā-
 t̄ sūt illi q̄ sibi āplius mimicat̄.
 et q̄ ipsū osculādo .i. indigne re-
 cipiēdo in manus inimicōꝝ suo-
 rū .i. vidoy q̄ habēt in corde tra-
 dē dimoscūt. **Iu. ij.** Juda osculo
 filiū hoīs tradis.

Osculatio sanguis xp̄i rē-
 diti sacerdotibꝫ restituito.
 fuit ēptus aḡ figuli i se-
 pulturā pegrinorū qui achelde-
 mach vōbat̄ .i. ager sanguis.
 Sic vero p̄cio mortis xp̄i fuit ēp-
 tus et acquisitus ager opulētissi-
 mus paradisi. In quo scz pegrini.
 .i. vi iusti q̄ se ēputāt pegrinos
 et aduenas sup terrā ibidē felici-
 ter reponūt qui etiā locus ager
 sanguis pp̄e dicit̄ p eo q̄ san-
 guis xp̄i p̄cio opat̄. Ager etiā
 dicit̄ figuli p eo q̄ ipsū dedit et
 rēdidit factor mūdi **Gen. xxvij.**
Odor agri pleni. cui benedixit
 dñs. **J**udas penitētia ductꝫ
 de xp̄o iuste rēdito acquisitā le-
 git̄ restituisse. et de crimie suo di-
 splicētā habuisse. **Q**d ē cōtra
 obstiātos vsurarios. qui sine di-
 sp licētā et pnia de mūdo rēdūt
 et nihil de alieno oīo restituē v-
 lūt. **B**arrabas nocēs in curia
 pilati fuit liberatus. xp̄c vō ino-
 cēs crucifigꝫ. **Q**d qz pilatus ad
 vocē ppli fecit. iō excusatus eē cre-

didit. in eꝫ signū manꝫ suas la-
 uit dicēs. **I**nocēs sū a sanguie
 iusti bꝫ. **Q**uid allega moāliter
 et gēraliter q̄ in curia malōrum
 iudiciū boni et innocēs maxie
 qm̄ sūt egem̄ et paupēs adēpnā-
 t̄ mali vero et nocentes dū tñ di-
 cāt̄ barrabas qui interptat̄ fili-
 us m̄gri qui erat vir nobilis et i-
 figmis. h̄ ē dñi dū tñ sint hoies
 nobiles et diuites et qui m̄grōs
 habeāt dñōs vel pntes tra ius-
 ticiā absoluūt. qz isti sūt de qui-
 bus dicit̄ **Psā. v.** De qui iustifica-
 tis ipiū. **zē.** **Q**uel dic cōtra mul-
 tos fatuos. qui qm̄ faciūt aliqd̄
 malū ad clamorē alioꝝ ēputāt
 se inuēs dicētes. **I**nocens ego
 sū vos videritis. et tamē isti debe-
 rēt adūtē illd̄ exo. **xxij.** **N**ō seq̄-
 ris turbā zē. **M**oriente vero
 dñō velū tēpli in duas ptes scis-
 sū ē. tra mota ē: petre scisse sūt.
 sol obscuratus ē tēbre p vniuer-
 sam terrā scē sūt: moūmēta plu-
 rima apta sunt: et scōꝝ corpora
 surrexerūt. et in scāz citatē iherl̄m
 intrauerūt. et multis apparuerūt.
Sic vere in tpe mortis et pas-
 siois xp̄i potissimē i septiana scā-
 tra. i. peccōz terrē dꝫ p tiorē mo-
 uerūt. **R**espiciat̄ trā zē **P**etre. i.
 corda quātūcūqz dura dñt p tiorē
 scindi. **S**ol. i. splēdor et leticia
 cordis debet p passionē obscu-
 rari. **J**obe. **tercio.** **S**ol dūtē in
 tēbras. **M**onumēta. i. corda im-
 mūda cadaueribꝫ viciōrū plēa
 p confessionem debent aperiri.

et sic corpa sanctoy .i. ipi pemite
 tes sancti spualiter resurget. ita
 q sanctam ciuitatem padisi po-
 terut ingredi et ibi feliciter itro-
 duca **Ad hebre. iij. Festinemus**
 ingredi in illam requies **Homo**
 quidam diues ab arimathia no-
 mine ioseph qui discipulus erat
 ihesu a pylato percipit corpus e?
 a accepto corpore i sindone mu-
 da involuit et in nouo monumē-
 to in quo noduz quisq̄ positus
 fuerat sepeliuit et grandem saxū
 ad hostiū monumēti aduoluit.
Iste homo signat virū iustum
 qui dicitur hō p radonem et dis-
 cretionem dicitur diues p virtu-
 tū et meritoꝝ possessionē: disci-
 pulus ihu p obedientiaz et imi-
 tationem: ab arimathia qd iter:
 ptatur vigilia p diligēciam et
 discussionem: nobilis p genero-
 sam animi conditionem. de curio
 p decalogi impletionē. dicitur io-
 seph .i. augmentum p continuaz
 virtutum accumulationē **Gene-
 xix. Fili? accresces** ioseph **Quia**
 reuera talis corpus xpi in sacra-
 mēto altaris digne recipit. et eū
 in sindone munda .i. in puritate
 cōscientie ponit a in monumen-
 to .i. in corde huili et deuoto ip-
 sum sepelit et recōdit. gndemq;
 lapidem .i. pondus dūm timoris
 adhibet virtute cui? ipm defen-
 dit melius et custodit. **Cuilibet**
 enim illud corpus recipienti dici-
 tur **ij. regū xx. Custodi virum**
 istū qm si lapsus fuerit. erit ani-

ma tua p anima ei? **Vel** dic q
 i hoc ioseph qui erat iustus rece-
 pit a pylato qui erat iudex pessi-
 mus ita q rursus crucifigat do-
 minum in seipso p vicia sicut fe-
 cit pylatus. **Nicblominus** ipse
 potest ioseph qui erat iustus .i.
 cuilibet bono xpiano vni corp?
 xpi tradere sacramēta ecclesiasti-
 ca ministrare et ipse ioseph .i. xpi-
 anus licite potest ab ipso pape
 quia virtus sacramentoy non ē
 a ministro s; a deo et ideo ministri
 mali non possunt sacramenti ef-
 ficaciā in illo q digne recipit vi-
 ciare **Mathei. vii. Vos autē cū fi-**
tis mali nostis boā data dare cē
Questodes quibus fuerat
 cōmissum custodire cor-
 pus domini in sepulcro
 a facie angeli descendētis de cē-
 lo cui? aspectus erat sicut fulgur
 et a facie terremot? q tūc fact?
 est ita fuerunt territi q qsi mor-
 tui corruerūt q ppter dominum
 pdiderunt. qā iphis sic pstratis
 xps sepulcrū diuinit et iphis ig-
 norantib; abijt et resurrexit. **Uñ**
 iphi testificati sūt q iphis dormiē-
 tib; xps erat eis surreptus et de
 eoy custodia plongatus **Illud**
 potest exponi q illi qui in pasca-
 te corpus domini in corde siue i
 sepulcro custodienduz recipiūt
 qnq; valde male custodiūt qui
 ymmo ipm p vicia pdunt. **An-**
 gelus enim q descendit de celo .i.
 dyabolus cui? aspectus p violē-
 tiam tēptacionis ardet a pētrat

ficut fulgur iuxta illud lu. x. Vi
 debā satbanā de celo cadentē sic
 fulgur. Una aī terremoto tēpta
 cionis ipsū p peccatū pstermit.
 ita q in vicis stati dormiūt atz
 cadūt. et sic thesauro quē custo
 dire debuerāt spoliātur. et sepul
 chro sue conscientie a xpō quē
 recepant euacuat. **M**arci vltio
 Surrexit nō ē hic. Ecce locū v
 bi posuerūt eū. **E**t si vis dilata
 viā tuā quō multa genēa vicio
 rū vidēt cca sepulchz dormire.
 a male dñm custodire. pō regū
 xxvi. **D**ixit dñs quia filij mortis
 estis vos qui nō custoditis xpm
 dñi. **H**ic dicit q aī custodes
 xpi surrexerūt et angelū descē
 disse testificarēt pncipes sacdo
 tū ipsos pecunia corripūt. a q
 ipsū a discipulis suis furatū dū
 dormiebāt dicerēt pacta pecu
 a induxerūt. **Q**ui accepta pecunia
 ficut fuerāt edocti fecerūt et resur
 rexerūt negauerūt. **I**llud si vis
 allega exēplariter quō pecunia
 a auaricia facit veritatē dimittē
 mēdaciū dicē et articulo fidei a
 liqñes negare et ab illis q qñqz
 bō testificatus deuiat. **B**n̄ igit
 d' eccl's x. **P**ecunie obediūt oīa.
Expliat moralizā sup matheū
Incipit moralizāo sup marci.
Quia qēqd ē i mar
 co totū vt dicit p
 dicat in matheo
 deo pauca que re
 manēt sup addā.
In tercio ca. dicit q aī xpc qdā

die feruentissime p̄dicat visū ē
 discipulis suis q bñā discre
 tionē excedēt et iō accesserūt vt e
 ū tēret. dicebāt ei qz i furorē v
 sus erat. **S**cribe etiā dixērūt qz be
 elzebub hēbat. et qz in principe
 dēmoniorū dēones expellebat. **I**
Illud allega q vi iusti q feruēter
 predicant et opa vtuosa p cete
 ris agūt intm q dēonia scz dēo
 nū pōnz de obsessis peccatibz su
 is doctrinis expellūt. **I**sti hodie
 furiosi et sine sensu a viris carli
 b? credūt. nichilqz proslus va
 lere a mundanis hoib? reputā
 tur. qz quicūqz hodie mundana
 contempnit et de salute sui et a
 lioz meditat fatuus et lunatic?
 extimat ficut de ppheta qui ad
 imungēdū iehu venit dixerunt
 alij q̄to regū ix. **Q**uid ad te ve
 nit sbreptic? iste? **S**ic etiā si q̄s
 mirabilia opa a vtuosa facit sta
 ti mali h? p ypochim et malā itē
 tionē factū asserūt et h? mag? beel
 zebub q veritati dine attribuunt
Matb. xi. **V**eit iobes mandu
 cās et bibens zē.

Ad iherosolē aī fuisse duct?
 homo surdus a mutus
 vt imponeret sibi manū
 apprehendens eum de turba se
 osum misit digitos eius in au
 riculos eius. et spuēs tetigit lin
 guā eius a suspiciēs i celū dixit
Effeta qd ē adapire. **E**t statim ap
 te sūt aures eius et solutum est
 vinculum lingue eius. et loque
 batur recte. **S**ic reuera. cum

ad iherosolē aī fuisse duct?
 homo surdus a mutus
 vt imponeret sibi manū
 apprehendens eum de turba se
 osum misit digitos eius in au
 riculos eius. et spuēs tetigit lin
 guā eius a suspiciēs i celū dixit
Effeta qd ē adapire. **E**t statim ap
 te sūt aures eius et solutum est
 vinculum lingue eius. et loque
 batur recte. **S**ic reuera. cum

ad dominum cotidie veniat peccatores qui surdi et muti eē dicuntur pro eo q̄ illa que p̄tinent ad salutē suā nō p̄nt loq̄ seu dicere seu aliqua honesta et vtilia p̄dicare. vtilia sc̄z correctionem et bonam monicionem non possunt audire. nec ad aliquam bonam doctrinam eoz suū applicare. **Je vi.** **In**trācāse aures eoz: et nō possunt audire. Sed quandoq; x̄ps vel p̄latus istos seorsū a tumultu negociorū et hoīnum per cōtempnū sepat donec salua bone doctrine linguā taliū tangat. et sic ad rōe loquēdum. confitendū. laudandū. et gracias agēdū ipsos auit et disponit. ipsos eadē digitis suis id est domis spiritus sc̄i vel digitis sue liberalis gracie vel distribucionis vel digitis sue p̄uisionis vel correctiois illoz aures id est auditū et attentōnem aperit. vinculū eorum lingue sc̄z verecūdiam ignorāciā obstinacionem. insolēciam. ac impudiciāz resoluit. ita q̄ diligēter loqui et rōe audire et attendere eos faciat. Unde de tali spūali medico potest dici qd̄ sequitur: Bene omnia fecit: qz surdos fecit audire et mutos loqui. **Matt̄. xi.** **Surdi** audiūt et ceca vident.

Quodā demōiaco ducit ad ihm vt ab eo sanaret̄. d̄z h̄ q̄ p̄ ei? dixit x̄p̄o Attuli ad te filiū meū habentem spiritū mutū ab ifancia sua qui vbiūq; app̄hendit al-

libit eū et spumat et stridet denti- bus et arefcit: sepe eciām eū i ignem et aquam misit vt eū p̄deret. Et attuli euz ad discipulos tuos et eū sanare non potuerūt. **Cristus** igit̄ istū sanauit et spūm surdum et mutū id est qui mutitatē et surditatem i eo causauerat effugauit. **Iste** demōiacois figt̄ peccatorē qui a discipulis sanati non potuit ad significandū q̄ solus deus et non homo peccata dimittit. **Lucē. vii.** **Quis** potest dimittere peccata nisi sol? de? **Iste** igit̄ quādoq; ab infancia a demone obsidetur id ē demōnuz seruicio p̄ vicia subiugat̄ a quo et p̄ quē multis spūalib; infirmitatib; occupatur. Et primo quidem istū facit surdum inq̄tum non dignatur bonum audire: mutū inq̄tū non vult dicere: aliusū in terriā inquātū hoc solet p̄ auariciām ad bona mundi effūdere et ea concupiscere et amare. Et breuiter istuz facit spumare p̄ luxuriā. stridere p̄ detractionē vel iracūdiā: arefcere p̄ inuidiā: **In** aquā eciām ipsum picit̄ per gule ingluuiem. et eum in ignē mittit̄ p̄ malam cōcupiscēciam: et sic diuersimode mittit̄ ipsum p̄dere p̄ dampnacionis molestiā. Et breuiter quādo immundus spiritus mentē occupat p̄ peccatuz ipsam solet diuersimode iradere et nunc p̄ vnū viciū nūc p̄ aliud infestare. ita q̄ quandoq; est ita obstinatus et malus q̄ discipuli

xpi scz pdicatores et plati ipsu
nequnt corrigere. conuere vel sa
nare. Quinimo necesse est qd ipse cri
stus p seipsu scz p spualē inspi
a cōez et vocacionē ipsu dignetur
misericorditer liberae. Tales igit
sūt deo maci et obstinati deo dimit
tūt qz p alios nullatenus dūtūt.
Eccl̄s p̄o. Peruersi difficile corri
gūt. ab ipso autē deo qnz miracu
lose auat et ad salutis semitā re
duat. **Ps.** Tibi delictus est pau
per orphano tu eris adiutor.
Uel dic s^m sanctos qd iste figt
gen⁹ hūanū demōnibus p ydo
latrā et diuersos errores sub
ditū qd p moysen et pphetas
et alios discipulos sanari ac sal
uari nō poterat quinimo ipsum
dyabolus grauabat. necesse est igit
qd ipse dñs psonaliter iterueni
ret et qd p seipsu et nō p discipu
los istū saluaret. **Job. iij.** Ego
remā et curabo eū. Vide filēz ex
posicōez de baculo belzei qrtō ē
gū qrtō. **Discipulis petētibz**
a xpo qre quoddā deōmū non
poterant expulisse dixit ihesus
qd hoc gen⁹ deōmōz nō expelli
t nisi in oracōe et ieiunio. De is
to ē **matth. xvij.** ppter increduli
tatem suā nō poterāt ipsū dis
cipuli eiecisse. et sic patet qd fides
ieiunū et orō valēt sūmope cō
tra demōnia et peccata. Cum do
minus vellet istum demōniacū
quem pater suus sic ad cristum
adduxerat sanare. dyabolus ce
pit eū crudelius impugnare ita

qd expulsio deōmō hō quasi mor
tuus erat et cecidit sicut ipsū domi
nus subleuauit. **Sic vē cū dia
bol⁹ vidz qd hō dz de sua ptate p
pniāz recēde et qd xpc ipm vult
de suis maibz liberare vtpote qū
vidz qd p̄ su⁹ scz pdicator eū ad
dominum mititur adducē et ap
portare. tunc forā p tēptacō
nes eū inuadit. et ne ipsū pdat
contra eū insurgit. Quod tamen
parum sibi valet. quando ipsū
deus saluare decreuit. quia da
to qd mortu⁹. i. obstinatus et pec
cator appareat. qūqz tñ manū
sibi sue mīe porrigit. et ipsū ad
statum et vitam gratie reducit.
psalmista. Suscitans a terra im
p̄m et de stercore erigens pau
perem. **Uel dic** qd quando q̄s
a dyabolo p tēptaciones for
cius inuaditur tūc magis est p
pe qd a dyabolo liberetur. et sa
lus ppetuo sibi detur. **Hic di
citur de quodam homine qui in
cristi nomine demōnium eiec
bat et tamen xpm nō seq̄batur.**
Quē cū discipuli phiberēt de
noluit. imo ipsū sic dimitti mā
dauit. Nolite inqt phibē eū qz
nō ē qd facit v̄tutē i noie meo et
possit male loq̄ de me. qd ei nō ē
adūsus nos p nob̄ ē. **Ista pnt
allegari qd nō dz eē aq̄s ita mal⁹
volēs mala loq̄ de illo i e⁹ noie
v̄tutes facit. i. de illo a qd v̄tutē
et dignitatē recepit. sub quo ho
nore et potestatem acquirit.
Deo iquit dñs qui fecit v̄tutes****

in nomine meo potest cito mala loqui de me Qd tamē est contra multos qui laerant et mordent benefactores suos. et illos i quo rū nomine. i. sub quoz ptāte ex ercent in hoc seculo actus mag nos **V**el dic q mali qui non sequuntur xpm in moribz et vita qnz i noie eius virtutes faciūt in exemplis. in opibz et doctri nis sicut ad litterā patet de ypo critis q̄uis sint mali. demomatū in xpi nomine eiciunt. in q̄tum bñ doēdo peccōres ouertūt **U**n nec isti hec debēt p̄hiberi facē cū a bonis et malis xps. et xpi virtus debet p̄dicari.

Qum qdam genu flexo a xpo petisset quid faci endo vitā eternā habe ret. et cūstus sibi dixisset. si vis ad vitā ingredi serua mandata: et ipse se ea seruasse a iuuentute iactaret. incepit ihs psuadere p h̄ verba. **U**nū tibi deest: vade et v̄de omnia q̄ habes et da pau peribz. et habebis thesaurū i celo et veni et sequere me **I**psē aut̄ hijs auditis abiit tristis merēs qz. erat em̄ habens multas pos sessiones. xps aut̄ occasione ei? locutus est dicēs. q̄ facilius ē ca melum p foramen acus trāfire. q̄ diuitem in regnum celoz in troire **I**sta allega q̄ vix ē ita bon? diues nec tātus mandato rū obseruator si agit q̄ diuici as dimittat post xpm p paup̄ta tis imitationē vadat. terrena cū

eternis cōmutet et thesaurum si bi prestari querat celestem quin tristis et desolatus efficiat et qn a xpo potius recedere eligat. q̄ p viam p̄fectionis dñm sequat̄ **D**ifficile em̄ ē diuitē intrare celū cū diuicias nolit saltē q̄tūcūqz ad effectū vitare **M**atth̄ xix. **D**i ues difficile intrabit regnū celoz **M**ater filioz zebedei accessit ad dominū et petēs ab eo. q̄ dū in regno suo v̄iret vnus filiorū ad ip̄ius xpi dexterā alius ad si nistrā sederet. ip̄am autem dñs de imprudencia rep̄bendit dicēs **N**escitis qd petitis? **C**alicē igitur. i. passionem et tribulationez et nō sessionē ill̄ obtulit et nō h̄ eē suū illis dare s̄ quibz a patre patū ē indicat dicēs **C**alicē meū bibetis et baptismo q̄ ego bap tizabimini: sedere autē ad dexterā vel ad sinistrā non ē me ū dare vob̄ s̄ q̄b̄ patum ē a prē meo **I**sta possunt allegari quō carnalis affectus facit quandoqz matrē. i. affectuosū hominē pro suis iniusta petere et eum velle plus q̄ exigāt sua merita p̄mo uere **V**erūtū xps id est vnct? scz p̄lat? cui fit talis peticio debz ta les idigne petētes r̄darguē et e os ad virtutū exerciciū iclinare. **S**i enī a prelato petat q̄ det ali cui sessionem. i. officū vel p̄mo donem. primo āte omnia debet eis proponere calicem et bap tismum. calicem dico tribulatiois et baptismum purificationis.

Ac si diceret **A**n te debetis t'bulacōez sustinē. et puritatē mētis habē. anq̄ debeatis ad dignitates ascendē. **M**eū inquit nō est dare vob supple calicē a baptis mū hmoi n̄ exptis vel insufficienti bō a indignis hmoi lēssionē h̄ solū illis q̄bō a prē meo patū ē q̄ h̄nt scitātē et p̄fectōez. **A**c si diceret. **M**ecū in dignitatibō nō d̄z sed ē. nisi qui calicē d̄m biberūt. et aīa facti sūt. **U**nde p̄s **C**alicē salutaris accipiā zc. **C**ec̄ qui dā sedebat secus viā mendicās et nō obstāte ip̄edimēto turbatū multo magis clamabat dicēdo. miserē mei fili dauid. cū a cristo fuiss̄ vōtus statū vestimētum piecit et exiliēs ad xp̄m vēit. et ab ipso illuīnacōez recepit. **S**ic vere peccōz quāuis sit obstinat̄ et cecus. si tamē sentiat se a deo vocari et ad salutis semitā p̄ ipsi racōez iūitati. statū debet p̄ sensum post eū surgere. et p̄ bona opa post eū salire. **V**estimētū male ouersacōis vel opimētū c̄z cū q̄z male excusacōis deponē vt sic poterit lumē diuine gratie a d̄no recipe. **A**d eph̄ v. **S**urge q̄ dormis et exurge a mortuis et illuīabit te xp̄s. **I**llum em̄ xp̄s illuminat qui deposito male cōuersacōis habitu ipsū seq̄t̄. et honorat. **V**ide c̄ta math̄. xx. de duobz cecis in fine. **D**e vidua et de duobz inimicis vide infra lu. xxi.

Iudas desiderās pecūiaz cū nō haberet quid ven

deret q̄ ipsū xp̄m adiit princi pes iudeorum et de cristo p̄ pecunia vendendo incēpit tractare dicēs. **Q**uid vultis michi daē et ego eū vobis tradam. **A**ceptis aut̄ ab eis triginta argēteis ip̄sū vēdidit. et eum osculo tradidit. q̄ finaliter penitens se male fecisse clamauit. et desperās se laq̄o suspēdit et viscēa eius effusa sūt medi? crepuit. sicut dicit̄ actuum primo. **S**ic vere vidēf̄ facere simoniaci prelati. **I**sti em̄ cristum idest gratiam sp̄s sancti vel accessionem ad cristum. i. beneficiū vel officiū eccl̄sticū nō tradunt alicui nisi ouemāt de m̄ cede dicēs. **Q**uid vultis michi dare et ego eū vobis tradā. **A**t illi cōstituer̄t ei xxx argēteos. **F**inaliter tū p̄ mortē xp̄i penitēbūt in inferno vbi ad inferni patibulū suspēdēt̄. et p̄ doloē crepabūt. et feda viscēa. i. in interiora cogitamina in cinia effūdēt̄. et apparebūt. vel vbi viscera ip̄i a cōtra xp̄m et deum et desperacionem eructabunt. **V**el dic̄ q̄ prelati simoniaci. qui vendunt cristum pecunia suspendentur. per mentis elacionem crepant. et per iactantiam et presumpcionem viscēa sue misericordie perdunt et ipsa in terram effundūt per terrenorum auariciam et affectionem. **V**el etiam viscēa istorum significant eorū nepotulos quos in ecclesia promouēt dum sunt ibi. qui reuera post

ipsoꝝ morteꝝ cōsueuerūt de corꝝ
 pe ecclesie eici et effūdi id est de
 beneficijs suis expelli et in terrā
 id est ad statum infimū deduci.
Trē. ij. Effusū est in terrā iecur
 meū. **J**udas autē volēs xpm
 i mortē tradere mīstris dedit fig
 num dicēs Quē osculatus fuero
 ipse est zc. Cū igit xps eēt i or
 to iudas ad eū accēdens. osculū
 sibi dedit et sic osculādo ipsū ip
 sis monstrauit q̄ gladijs et fusti
 bꝝ eū apprehenderūt. et ipsū ad
 supplicia deduxerūt. **J**udas p
 ditoz est mūdus qui ipsum quē
 osculatur p̄sp̄eris cui arridet et
 quē fauoribꝝ t̄p̄alibꝝ amplexa
 t̄ satellitibꝝ id est demomibꝝ i in
 ferno et tribulaciōibꝝ tradere cō
 pbatur dicēs quēcūqꝫ osculatus
 fuero zc. Quia reuera ortus deli
 arū in quo homo spaciāc̄ arāc̄
 fauoz et diuiciarū q̄bꝝ hō i mū
 do ditat̄ osculū et amplexꝫ for
 tune et p̄sp̄eritatis signa sunt q̄
 talis finaliter debet capi et a t̄ba
 demonum ad tormēta deduci.
 qz quanto plus homo talibꝝ of
 culis alludit̄ tāto captio eius p
 atior et celerior iueitur. teste am
 brofio. Cōtinuus successus t̄p̄a
 liū eterne dampnaciōis est indi
 cū. vnde de tali iuda id ē de tali
 mūdo vel fortunato successu dici
 t̄ **eccāsti. xij.** In labijs indulcat
 inimicus. **D**e iobāne dicitur q̄
 adolescens q̄dam amictꝫ syndo
 ne sup nudū. videns q̄ ministri
 p̄ vestē tenebant eū ut punirēt.

relicta findone nudus pfugit.
Sic vere si satellites diaboli per
 vestes bonoz temporalium no s
 capiāt et si istis mediātibꝝ i mas
 lis cōplacēcijs nos determinēt et
 involuāt ipsas terrenoz bonoz
 vestes debemus p cōtemptū rei
 cete et nudi id est pauperes et cō
 sciencia mundi debemus de eoz
 manibꝝ recedere. **Amos. ij.** Ro
 bustus corde inter fortes nudꝫ
 fugiet. **M**ilites crucifixerunt
 dñm: et inter se vestes suas diui
 serunt. **S**ic vere milites regū
 et principum officiales xpm in
 p̄sona ministroꝝ clericoꝝ et pau
 perum crucifigūt. in q̄p̄ū isti xpi
 seruitores molestant multiplici
 ter et affligunt. **Mathei. xxv.**
Qd vni ex mīmis meis fecistis
 zc. Et vestes etiā temporalium bo
 norum suorū ipsis p rapinā sub
 trahunt et inter se diuidūt et dis
 pgunt. **p̄s.** Diuiserunt sibi vesti
 menta mea. **T**unica saluato
 ris q̄ incōsutilis dicta est quam
 milites nō diuiserūt. h̄ eā sortiti
 fuerūt dz fuisse q̄dā tunica incō
 suta scilicet aq̄ sine sutura cōtex
 ta. quam beata virgo sibi existen
 ti puulo dicit̄ fecisse que tandem
 secundum clementum corpis di
 citur concreuisse. et sic semp suo
 corpori aptata fuisse que sine de
 cremento q̄ diu vixit durabat.
 ita q̄ ipsam nulla antiquitas cō
 sumebat. **M**llam etiam sicut pos
 tea ponunt alij pilatus habuit
 et quācūqꝫ vocabatur ad cæsarem

ipsū volētē occidē moy vt eū vi-
deret ira ipsius contra eum q̄sece-
bat. moy vero cū ab ipso exierat
statū cōn eū seuebat. h̄ eo iterū
ad impatoris p̄sentā vōro statū
v̄tute tuice p̄nceps ad māfuetu-
dinē redibat et eū t̄qm iustum
absoluē p̄ponebat **A**duertēs i²
ad hoc p̄nceps ipsum exspoli-
ari fecit et tūc p̄tra eū insaniens
ip̄m ad exiliū cōdēpnauit. sic h̄
oīa in historijs q̄busdā cōtinēt
Tunica saluatoris. i. salutis
tunica est diuina gracia quā ma-
ria virgo. i. amaritudo penitētie
cū acu contritiōnis cū v̄ginitate
et cū purificatione et mundicia
confessionis cōponit ita q̄ nul-
lā scissurā vel rupturā alic̄ discō-
tinuacōis vel impseueratiē ibi po-
nit. **U**nde ad hoc q̄ maria idest
amara penitētia tuicā grē faci-
at p̄t dicit illd. **Joh̄ xxi.** Tunica
succinxit se et misit se in mare. **I**s-
ta ei tunica i x̄po. i. i p̄sonis boīs
sp̄ auget. **E**t quāto plus p̄ bona
opa creuerit tāto ad etatē maio-
rē pueniūt. et tanto in ipsis tū-
ca iōcōsutilis. i. gratia et perseue-
rantia plus augetur. **I**sta autē tā-
te v̄tutis ē q̄ si pylatus. i. p̄cōz
quātūcūq; fuerit malus ipsam
induat nūq̄ erit sibi imperator
celestis deus irritatus. quin quā-
do cū ista tunica corā ipso in die
iudicij p̄parebit sibi in mansue-
tudinē quertatur et q̄n ab ipso
miam cōsequat. **S**i vero p̄tigat
q̄ sine tunica diuine grē hō tūc

adeat impatorē ira dñi statū cōn
eū mouebit et dabit sibi infēle
exiliū et tormētū **B**n̄ igit̄ dicit̄
ap̄o. xvi. **B**n̄s qui custodit ves-
timēta sua ne nudus ambulet.
Vel dic q̄ ista tuica x̄pi figt̄
eccām q̄ reuera simplex et in cō-
sutilis et sine diuisione scismatis
vel errois d̄z eē: et sic poterit sp̄
crescere et augeti. **A**d ep̄b. q̄nto
fecit sibi eccām. non habentē
maculam

Ualde mane p̄ma sabba-
torū mulieres de nocte
uenerūt ad monumen-
tū vt vngerent cū aromatibus q̄
emerant corpus x̄pi. **C**ū cōque-
rerentur de lapide ad ostiū euol-
uēdo h̄m q̄ **math̄. xxviii.** dicitur
Ecce terremotus factus ē mag-
n̄ angelus dñi descēdit de celo
et accēdens reuoluit lapidem et
sedebat supeum. **E**rat autē asp̄cū
eius sicut fulgur et vestimēta ei-
us sic nix. **S**atellites vero qui
corpus x̄pi in sepulchro serua-
bant quasi mortui ceciderūt mu-
lieres etiā p̄dicte ad aspectum
eius fortiter obstupuerunt. et
sicut marcus dicit hic q̄ mulie-
res intrantes in monumentum
viderunt istum in forma v̄m̄
iuuenis stola candida coopti. **I**s-
te autē āgel̄ muliēs fuit et solat̄
et r̄surrexisse dñz p̄testatus. **S**a-
tellites v̄o t̄ruit et ip̄os q̄si mor-
tuos deliquit. **P**er sepulchz
dñi p̄t intelligi eccā māf in q̄ cor-
pus x̄pi i sac̄m̄to altaris h̄uat.

Uel etiam ecclesia vniuersalis in qua corpus xpi i persona pauperu mortuu et depressum iacet et substermitur. Vel sacre scripture misteriu in quo corpus xpi mortuu iacet. In quo etiam de morte corporis xpi misteriu continetur. Mulieres iste deuote aias seu mentes vel psonas simplices designat. q aromata vntu vel vngenta deuocionis lemituraz qz co passionis portant. et ibm siue i psona ppa siue paupm p compassioez vngere a limre affectat.

Marci. ix. **V**ent mulier habens alabastru vngeti preciosi et effudit sup caput ihu. Lapis grandis qui ihesu claudit pondus difficultatis figt. qd e i via viendi ad ihesu mulieres istas. i. simplices retrahit atqz gnat. Veniendo em ad paupere obuiat lapis pprie paupertatis veniendo ad scriptura o buiat lapis difficultatis viendo ad eu in sepulcro mentis p deuocionem obuiat lapis nre male coisuetudinis et fragilitatis. et ideo iste mulieres ante oia debent auxilia bonoz querere vt lapide hui valeat submouere dicentes. **Q**uis reuoluet nobis lapide. **P**er angelu istu possunt intelligi boni eccastici vel plati qui fuera debent dici iuuenes p vtutem fortitudinis a constancie. **A**ngeli p virtutem limpiditatis et prudencie. aspectu fulgurei p vtutem seueritatis et iusticie. cum vestimentis candidis p virtutez

castitatis et mundicie sicut de angelo thobie dicitur. **T**hobie. qn to. **Q**u iphi inuenerunt iuuenem splendidu stantem pinctu patu ad ambulandu. Isti enim debent aspectu sue seueritatis et iusticie satellites dyaboli. i. peccatores terrere. Isti p equitate et mentis tranquillitate debent sedere. Isti i mouimento xpi p sue passiois meditationez vel scripture expositionem vel p pauperu nutuonem debent manere ita qz etiam mulieres id e simplices debent consolari et fouere et lapide. i. oie impedimentu quo min? ihesum inuenire et ad eum p spem et deuocionem venire valeant remouere et de resurrectione et alijs articulis ipsos istruere. **Apo. xiiij.** **V**idi angelum dei forte volantem p mediu celi. **E**t apo. x. **C**uius facies erat sicut sol. **I**sta igit est veritas qz quociens mulieres et deuoti ad ihesum volunt p spem et penitenciam accedere. et eu p compassionem a deuocionem i se vlt in suis pauperibz vngere. sp debent angelos. i. viros eccasticos a platos obuia habere qz oia impedimenta debent tollere et oez offendiuali lapidem emouere a eos solo lari benigniter et iuuare vt sic de tlibz angel. i. viris eccasticis dicitur illud **Act. i.** qd de angelis dz. **E**cce duo viri astiterunt iuxta illos i vestibz albis. **E**xplicat moralisacio secundu marcu. **I**ncipit moralisacio secundu **I**ucam.

consanguineos debet diligere et eos quosque benigniter visitare. Vel dic quod christi et beate virginis auxiliatrix principia facit pueros .i. pueros innocentes spiritualiter exultare. et ob ipsorum reuerentiam gaudere.

Zacharias per iobis baptiste ante natiuitatem ipsius iobis mutus exstitit. quo nato statim loquela recuperavit et in laudem dei prurpit dicens benedictus dominus deus israel. **J**ob est qui interpretatur in quo est gratia signum dominum gratia. qui igitur tali iobane .i. tali gratia caret mutus .i. elinguis efficitur quia sibi nichil dicere vel loqui conprobatur. Verum quoniam iste puer secundum iobanes domina gratia sibi nascitur. et a deo creditur tunc bene congrue verba salutis loquitur. **U**nde gregorius. In uanu laborat lingua predicatoris nisi affuerit gratia saluatoris.

Pastores erant in regione vigilantes et custodientes vigilias noctis super gregem suum. **E**cce angelus domini stetit circa illos et claritas dei circumfulsit illos et timuerunt timore magno. **I**ste autem angelus statim consolatus eos exstitit et gaudium magnum illi retulit: et natum in betleem mundi saluatore nuntiavit. **I**lli continuo laudes celestis exercitus audierunt usque in betlehem uenerunt et maria ioseph et infantem inuolutum in pannis et positum in presepio repererunt. **I**sti pastores possunt significare bonos prelatos et predicatorum prouidos qui pabulo scripture .i. subuentione terrena

lis sibi cibo deuotionis et eucaristie se et alios nutriunt greges subditorum a lupis infernalibus custodiunt et super ipsos diligenter attendunt. **L**uce xij. Si sciret paterfamilias quia hora fur ueniret uigilaret utique et non sineret profodi domum suam. **T**ales igitur ab angelis uisitantur lumine caritatis et gratie circumfunduntur. timore domini constituuntur et ab ipso spiritualiter consolantur. **F**inaliter autem post mortem usque in betleem. que interpretatur domus panis id est usque in paradysum transeunt ubi matiam cum ioseph id est cum sanctis et infantem christum inuolutum panis humanitatis nostre nature reclinatum in presepio perfectionis eterne personaliter inuenerunt a quo gaudium et consolationem glorie sempiternam recipiunt et acquirunt. **G**lorificantes inquit et laudantes deum in omnibus que uiderunt et audierunt. **M**atth. ij. **V**identes stellam gausi sunt et intrantes domum inuenerunt puerum cum maria matrem eius. **D**ebent ergo pastores nostri solliciti uigilare ut talem possent premium reportare. **A**po. xvi. **B**onus qui uigilat. **D**e oblatione data pro christo in templo oblato de simone et anna nichil dico nec etiam de ipso in medio doctorum iuuetur nec etiam de alijs que et in .iij. capitulis continetur quia supra in matth. pro maiori parte ponuntur.

Cristus postquam contra diabolum temptatus se prouoluit tandem in nazareth ueniens

sinagogam iudeorum intrabat. Exhortabatur igitur ipsum iudei ut ibi in patria sua in qua nutritus fuerat et doctus aliquam mirabilia faceret dicentes Quanta audiui? facta in capbarnaum fac et hic in patria tua a christo in ipsa patria nulla facere voluit mirabilia. quia nullum prophetam in sua patria fore acceptum dixit. etiam per exemplum helie et helize probavit. quorum temporibus multe fuerant vidue et multi leprosi in israhel helias tamen ad unam tantum missus viduam sareptenam et helizeus unicum sanavit leprosum naamam scilicet firum qui aliunde non de israhel natus fuerat. Ac si ratio vellet dicere dominus quod isti prophete non illis de patria sua sed alienigenis fecerunt miracula et quia nullus homo sanctus in sua patria adigne honoratus est et ideo ad extremos recesserunt. Ista etiam verificata sunt de christo. quia cum in sinagoga ysaya exponeret isti compatriote sui indignabantur de ipso et eum filium fabri appellabant. Unde mattheus xiiij. dicit quod isti de ipso sic dicebant. Nonne iste est filius fabri? Unde igitur habuit omnia ista. Sic autem benedixit isti de indignatione ad iniurias prurperunt et eum ad suppellicium civitatis duxerunt et eum precipitare voluerunt ipse tamen per medium ipsorum transiit. et de ipsorum manibus evasit. Ista omnia allega quod nimia familiaritas parit contemptum. quia reuera sepe est quod sapiens homo minus reputatur in patria sua quam in aliena. et minus a

notis quam ab extraneis. et minus a suis familiaribus quam ab extraneis populis remotis. Facile enim est ut pares paribus invident et ut viciorum suorum sapientiam et virtutes alij mordant et contempnant. Unde cum ab illo phariseo querebatur. a quo esset potissime cavendum in hac vita respondit quod ab invidia animi. et iniuria inimici. unde fit quibus quod mali et invidi compatriote cum bonos vicinos insurgunt et quantumvis eos in virtute et scientia videt precellere ipsis tamen tunc detrahendo generum ipsorum ad memoriam reducant. et quibus cum personas aliquas nequeunt dicere ipsum tamen occasione generum vituperant dicentes. Nonne iste est filius fabri? Nonne putres eius apud nos sunt? Unde huic omnia ista. Ac si diceretur. Iste non est dignus a nobis honorari. nec est credibile ipsum virtualiter posse operari que de tanta infimis partibus apud nos contingit generari. Dicunt enim illud. Quis est david? ut serviamus illi. et tamen quibus istud non sufficit quoniam contra eum personaliter insurgunt et eum de statu et gradu precipitant et prosternunt. et a sua civitate et patria fugere et recedere eum aliquando cogunt. **Mattheus iij.** Inimici hominis. etc. Sic de illo scipio est qui dato quod rei publice romane infinita bona fecisset tamen romani eius prosperitate et virtutum magnitudinem ferre pre invidia non valentes ipsum in exilium impulserunt. sic posuit macrobius. Sic etiam dicit dominus mattheus xiiij. Non est propheta sine honore nisi in patria sua. Et ideo

sepe fit q̄ viri prudentes p̄p̄riā
p̄riā negligūt et māsiōe; in alia
p̄riā q̄rūt ibiq; āpli? honorant̄
et p̄speritate maiori alibi q̄ a
pud suos p̄mouent̄. Quā p̄p̄
dciū ē abrahā **Gene xij.** Exi de t̄
ra tua et de cognatione tua et rei
i t̄rā quā monstrauēo tibi et fa
ciā te et cetera.

Quā petrus et sui socij pis
carēt et p̄ totam noctē
laborassent et nichil ce
pissent cōtingit q̄ dñs nauē illā
ascēderet et de nauicula t̄bas do
ceret et q̄ nauē in altū duci et re
tbia i captiua laxari iuberet. Cū
igit̄ petrus cuius erat nauis de
vano labore vacans noctis oque
reret et diceret p̄ceptor inq̄ens
p̄ totā noctē laborātes nichil ce
pimus in verbo aut̄ tuo laxabo ē
t̄be sic factū est q̄ tantā pisciū
multitudinem cōcluserūt q̄ t̄be
eorū rūpebat̄ ita q̄ aliā nauicu
lā in auxiliū vocabant et ābe pi
sibz replet̄. **I**sta nauis mo
raliter fiḡt aiā quā q̄libz i mari
et fluctibz hui? vite habet regere
et ab ip̄o retbe bone voluntatis
laxare et pisces meitorū i hac na
uicula cōgregare. **U**n̄ tñ q̄m diu
nō ē xp̄s in ista p̄ ḡciā sc̄z q̄ diu
durat nox et t̄brositas viciorū
tā diu deficiat captiua pisciū. id ē
meitorū. **N**octe enī culpe satis
potest hō laborare et bona opa
p̄petrare. vel circa tp̄alia lucra et
negociā insudare qz nūq̄ sibi cō
tingit ex tali labore pisces. i. me

rita acquirere vel habē. p̄ totam
noctē inq̄t laborātes nichil ce
pimus. **Pla. xlij.** Inuanū labora
uim? sine causa: et mane cōsūp
si fortitudinē meam. **S**ic reuera
q̄nq; xp̄s ibi p̄ ḡciā itrat vt̄t̄ ba
malarū cōgitationū doceat et cō
pescat et tūc ad eius monicionē
et inspirationē retbe bone volū
tatis in altū ducit̄ in quātū affec
tus ei? et opa ad eterne vite alti
tudinē ordināt̄. et sic p̄ certo pi
sces. i. merita accumulāt̄ ita q̄ du
e nauicule. i. nō solū aiā ymmo
eciā corpus istis piscibz. i. meito
rū opibz mox replēt̄. **I**n xp̄i enī
p̄nā non absēcia fit talis cap
tio. i. die ḡcie non in nocte culpe
fit meitorū acq̄sicio. **Jo. ix.** **N**e
optet laborare donec dies est. **U**
el dic q̄ nauicula fiḡt sacram
scripturā i qua petrus. i. q̄nq;
p̄dicatoz potest satis sine fructu
laborare qz sicut retbe predica
tiois a mai hui? mūdi p̄ piscibz
capiendis. i. p̄ peccatibz auertē
di? potest i uanū mittere et laxare
nisi cristi p̄nā p̄ ḡciam dei assis
tat qui retbe predicaiois i altū
ducē. i. ad sp̄e et ne retribuciois
ordiare doceat. **S**ine enī cristi ḡ
cia nec predicatio p̄ficiat: et sine
eius grā in officio predicaiois
p̄ nichilo laborat̄. **p̄s.** **N**isi do
minus edificauit domū rē. **Q**d
eciā bñ supponit̄ h̄ vbi cristus
post piscaturā pisciū dixit petro
Noli timēre iā enī eis capiēs ho
ines. **C**ū circa xp̄m ifirmi multi

vndiq; afflurissent. ecce viri qui portantes hoïem in loco q̄ erat paliticius cū ipsū p̄ turba aīte ipsū nō possent ponē s̄ tectū ascēde et et p̄ tegulas dimiserūt. in loco in mediū aīte eū. x̄pc̄ igit̄ vt fidē illozū vidit palitico pccā dimisit et vt lectū suū tollēt et sanus corp̄aliter recēdēt ip̄avit dicēs **Surge tolle lectū tuū et vade in domū tuā.** **Iste palitici? ē aī?** pccōrū q̄ ē debilis infirmus et p̄ carnis mollicie resolutus et more palitici q̄ ad exēcūoz bonoz rū inabilis et ineptus ē. de quo math. viij. **Dñe puer meus. zc.** Quatuor viri q̄ istū portabant et corā ibesu ponē cupiebāt. sūt q̄tuor cardinales v̄tutes vel q̄tuor affcōes q̄ istū paliticiū aīm aīte ibesū q̄ interptat̄ saluator. i. ad salutis statū cupiūt adducē. et sibi grē sanitatē p̄ v̄bz p̄curare. **Dez** qz turba malay cogitacōnū necnō sollicitudinū mūdanozū illā sanitatē impediūt. iō isti portatores debent istū in firmū sup̄ tectū domus. i. s̄ apicē rōis eleuare et erigē et ab istis turb̄ malis se mouē. dem̄ ipsū p̄ sui p̄sū hūiliacōez aīte ibesū deponere. et eū p̄ mie imploracōez eidē offerre. et ab ipso remedū et veniā implorare. qd̄ si fecerit x̄ps̄ sibi pccā dimittet et lectū carnalis delcācōis ipsū tollē et carnis desideria aīteferre p̄cipi et ipsumq; de vido negligentie surgē iubebit et in domū suā. i.

eccām vel bonā consciaz p̄gē impabit. vt de loco carnalis delcācōis exeat dicēs **Surge tolle lectū tuū et vade.** **Ad ephe. v.** **Surge qui dormis. zc.** **Unde lu. viij.** **Resedit q̄ eāt mortuus.** **Vel** p̄ istos portatores q̄ supponūt eē q̄tuor intelligo esse q̄tuor euangeliōz doctores vel p̄dicatoēs vel q̄tuor v̄tutū possessores qui paliticos. i. pccōres dño offerūt. ita qz eozū industria et x̄pi clemētia sani et mūdati recēdūt.

Habebat ibs in citatē q̄ vocat̄ naym. et cū appropiqz portas ciuitatis. et ecce mortuus efferebat̄ vnicus filius sue matris. et h̄ cū esset vidua et turba multa citatis ibs mīa mortuus portatoēs loculi stare iussit et ipsis stātibz loculū tetigit. et vocās adolescētē ipsū a mortuis suscitāt et ipz̄ mri sue sanū dedit. **Adolescēs iqt̄ ē dico surge: et sedit qui erat mortuus. et cepit loqui. et dedit eū matri sue.** **Iste** filius significat quemlibet fidelem qui matris sue scz ecclesie filius vnicus dicitur pro eo qz ab ipsa vnicē diligitur et fouetur. **Militans** enim ecclesia que nunc a cristi personali presentia vidua ē quā fidelem vnicē diligit. summeq; dolere dicitur quādo p̄ vicia ipsum perdit. **Secdo reḡ p̄o.** **Sicut** mē vnicū amat filiū. et cetera. **Quz** etiā fit qz talis filius p̄ peccatū moritur. qz iā a q̄tuor portatoribus scz a

mala dilectione a pnie timore a spe lōge vite et a spe final pnie i sepulturā infernalē offeret. **I**n q3 in porta ciuitatis .i. in extreīs in publica executione malorum opm cū l'ba viciōrū iuenit' ecclā i loaulo seu feretro p'prie carnis seu male cōsuetudinīs inuoluit' zē. **S**3 xps qnq3 sibi misert' de pccō ipsuz suscitāt loaulū carnis e? p correctionē tāgēs ipsū p in spiracionē et p'dicacionē ad fidē et salutē vocat dicens **A**dlescens tibi dico surge: **Q**ui p cōtriciōē surgit et p cōfessionē alloq' iāpit et sic p satisfacionē ipsū matri sue .i. ecclie reddit dicens illud **J**ob. xix. **M**ulier ecce fili' tuus **V**el dic q xps tres mortuos in tribz diuersis locis dicit' suscitasse. puellā in domo **M**atth. xi. **A**dlescētē in porta sicut b' **L**azarū in sepulcro **J**ob. xi. **P**er illos igit' tres mortuos intelligūtur tres spēs hoīnuz pccōz q3 qnq3 dñs suscitāt a pccāto **P**uella em̄ mortua in domo significat aiām in domo cōsciēcie mortuā p malū desiderū seu cōsensum **I**uueis in porta figt' pccōrē qui inde exiit ad malū op' et ad actū **L**azarus in sepulcro figt' pccātorē qui tādē fetid' a corruptus ē p male cōsuetudis viciū. **I**sti ergo a domino suscitati legūt' quia nullus pccōz siue sit solū mortu' in cōsensu siue sit vltēr' in actu siue i male cōsuetudinīs estu nō potest suscitari vel iustificai p alterz

q' p xpm. xps autem istos tres suscitāt qz de omni genē peccatorū xps aliquos vocat **C**ū dñs in domo simonis leprosi recūberz ecce mulier q' erat in ciuitate peccatrix attulit alabastrū vngenti et stans retro cepit lacrimis abluē capillis suis tergē ore osculari et vngento vngere pedes e? **V**idēs aut' domin' simonē indignatū ex hoc q' a peccatrice se tāgi pmitteret ipsuz increpauit. de duobz debitoribz parabolā recitauit. pniāz mlieris diuino hospiti' p'posuit et ipsi mulierī pccā oia relaxauit **I**sta possunt allegari q' deus plus peccatorē diligit pfecte diligentem q' iustū arrogantem et de suis v'itutibz p'suātem aliosq3 cōtempnētē **I**llud etiam phariseo et publicano dicitur **L**uce xvij. q' phariseus qui publicanū cōtempnebat et suas iusticias recitabat seqz alteri p'ferebat reprehenditur **P**ublicanus vero qui sua peccata memorans vix audebat celum aspicere et pect' suum pcutiēs mīaz clamabat. iustificatus recessisse pbatur **I**deo bñ dicit' **I**nfra xv. **Q**z gaudiū est angelis zē. q' super rōz. iustis. **V**el allega q' plus placet dño sacrificiū spūs tribulati q' opus extei' p'paltū. plus em̄ cōmendatur pnia laetiosa magdalene q' simois ci baria copiosa a mag' fuit effect' domin' peccatrici fletibz q' hospitis cibis et potibz **P**salmista.

Fuerūt michi lacime panes. **E**
Uel allega quō multi sūt ita p̄-
 sūptuosi q̄ qui semel peccōz fue-
 rit nō credūt eū ad dominū pos-
 se conuerti nec debere a x̄o recipi
 nec in eius obsē quijs delcāi q̄n
 imo si ipsos penitentes iuxta se
 vidēt debeāt intēdere et vacare.
Prima ad cor. x. **C**ōtēptibiles
 in ecclā debēt ad talia iudicia re-
 quirī. **I**llud autē qd̄ hic sequit̄
 de illo diuīte c̄ aḡ fraūs vberes
 attulit. qui multa cōgregare et
 boorea augē disposuit et aīe su-
 e dicebat. **A**īa mea multa bona
 habes reposita in ānoꝝ plurios
Cui vox de celo facta ē. **S**tulte
 hac nocte repetēt aīam tuā a te
 q̄ autē cōgregasti c̄ erūt. **H**oc
 allega cōtra auaros q̄ p̄ supab-
 ūdātā dīcīaz nō studēt paupi-
 bz erogare. s̄ pot̄ cōgregare. et
 in ānos plurimos cōseruare qui
 de p̄pīnq̄ morte nō cogitāt s̄ in
 bonis suis diu luxuriari studēt.
In q̄bz q̄nq̄z repētini iteritus ve-
 niunt et eoz aīas subito capiūt
Job xxiiij. **I**psū rapiet aētus zc̄.
Hic fit mētio de duobz gēri-
 bz seruoꝝ q̄s cōstituit dominus
 sup familiā q̄bz p̄ceptū ē a dño
 vigilāe. q̄z qdā vigilāt a dñm
 suū sp̄cāt vt q̄cumq̄z hora vērit
 vigilia p̄a sc̄da q̄rta ipsos mue-
 niat vigilātes et isti p̄ auldubio
 btī dīcūt. et eisdē finaliter a do-
 mino ministrat. **A**mē inq̄t dico
 vob̄ q̄ p̄cīget se et faciet illos dī-
 scūbē. et trāsiēs mīnistrabit illis

Aliqui tamē eozū cōtrariū faci-
 ūt. qui de aduētū dñi solliciti nō
 sūt s̄ ipsū moātū vidētes ad ma-
 la plurima sc̄z ad bibēdū edēdū
 inebādū et c̄huos sibi cōmissos
 p̄cutiēdū dūtūt qd̄ si quis dixe-
 rit seruus ille morā faciet domi-
 nus meus et cepit p̄cutere et in-
 ebari et de talibz dicit q̄ horā q̄
 dominus eozū veniet nesciēt ip-
 sos ab alijs didet et p̄tē eozū cū
 infidelibz ponet. **F**it etiā hic
 mētio de duobz alijs gēnibz ser-
 uoz de quibz qui sciūt volūtātē
 dñi et nō faciūt eā et isti plagis
 vapulari merēt. et de alijs qui
 nec sciūt nec faciūt et isti nō tm̄
 vapulant̄ sic p̄i. **E**t sequit̄ ibi v̄
 bū x̄pi. **Q**z oīs cui multū datū ē
 multa q̄rēt̄ ab eo. **S**ic vero cū
 dominus tradiderit familiā popu-
 li sui seruis suis sc̄z p̄latis et p̄n-
 cipibz gubnādā et oībz p̄cipit
 q̄ sint vigilēs et attēti. **C**ōstat
 q̄ de istis seruis inueniēt̄ due
 spēs boni et mali. boni sp̄ timēt
 dominū x̄pm subito ad eos i iu-
 dicio vētur̄ et eos p̄ mortē vōtu-
 rū et eos rōez villicacōis petitu-
 rū. et iō cōtinue in bono vigilāt
 mortem et iudiciū sp̄ exp̄cāt.
 vt q̄cūq̄z hora vōti fuerint ipsos
 i bono statu x̄p̄s iueiat sūme stu-
 det. q̄p̄ a dño cōmēdant̄ et in ce-
 lesti glā discūbētes diuinū mi-
 nisteriū p̄merēt. **U**nde mat. xxiiij.
 ij. **B**eatus seruus ille quē cū ve-
 nerit dominus iuērit eū vigilātē.
Mali autem econuerso faciūt.

quia isti videntur habere oculos ad mortem quam facit dominus suus. id est ad dilacionem iudicii et mortis et ad longam vitam quam sperant sibi concessam. Et ideo isti per negligenciam dormiunt. per gulam comedunt et bibunt. per crudelitatem seruos sibi commissos id est populum sibi subditum rapinis patiuntur quod propter sepe fit quod isti morte preueniunt et a bonis fidelibus diuiduntur et cum dampnatis in inferno dampnantur. **Matth. xxiiij.** Veniet dominus serui illius quam non sperat et hora quam ignorat et partem eius ponet cum hypocritis. illic erit fletus et stridor dentium. **Illud** quod sequitur de seruo sciente voluntatem domini sui et non faciente. Potest allegari contra viros scientificos qui sciunt et non faciunt. quia isti pre ceteris dampnabuntur quia sicut dicitur. **Jaco. iij.** Sciens bonum facere et non faciens peccatum est illis. Illi autem qui nec sciunt nec faciunt ut simplices et illiterati fideles et pagani et si per ignorantiam non excusantur a toto quia ignorans ignorabis. prima ad cor. xiiij. Per ipsum tamen excusantur a tanto quod non tantum punientur sicut domini voluntatem scientes et ipsam facere non dignantur propter dampnationis accipietur clei a re. Et ideo bene sequitur Cui multum datum est: multum exiget ab eo. **Vide matth. xxv.** Quanto plura receperunt talenta tanto plura reportauerunt lucra. Ad plura igitur tenetur scientificus qui recipit

plura quam ignarus qui recipit pauciora. **Illud** autem quod sequitur quia dominus dicit se remisse ad ignem in terram mittendum et pacem tollendam et parentes a filiis diuidendos. **Hoc** autem potest allegari quomodo prudens princeps vel pilatus sume debet studere ut confederaciones malorum rumpat. sicut **Actuum. xxiiij.** ad litteram de phariseis et saduceis fecit paulus. ut igne seueritatis et iusticie succendat et pacem cum vicijs et cum hominibus impijs tollat. dicens illud **Matth. x.** Non veni pacem mittere in terram sed gladium. Vel ad litteram illud fecit christus in ecclesia primitiua vbi de vna domo aliqui conuertebantur alij non. et sic ignis zelus et discordia nascebantur. **Apo. vi.** Habebat gladium magnum et datum est ei ut tolleretur pacem de terra.

Quomodo pylatus quorundam galileorum sanguinem cum eorum sacrificijs miscuisset et eos crudeliter ut supponit occidisset. **Cum**que in filoa quodam turris super xviiij homines occidisset. et eos oppressisset nec illos qui talia passi fuerant ceteris magis peccatores credidit de qua tamen credulitate christus respondit et eos non plus peccatores alijs asseruit sed nisi penitentiam agerent omnes simul perituros perdidit. Putatis inquit quod isti debitores fuerant propter omnes. **Non** dico vobis sed si non penitentiam egerint omnes filii peribunt. **Istapunt** allegari quod in mundo

culpe nō sp̄ correspōdent penis
 sicut nec p̄mia meritis nec eodū
 so Constat ei q̄ q̄nq; secūdu di
 spositioēz occulte dei iusticie m̄s
 ti qui nō sūt ceteris peiores ca
 sus in hoc mūdo sustinet ḡuio
 res q̄nimo sepe fit q̄ illi qui pe
 iores sunt in hoc mūdo āphiori
 p̄speritate letāt et qui boni sūt
 q̄nq; maiori aduersitate ḡuātur
 nō debēt hoies illos deteriores
 credē quos vidēt ḡuio ribz for
 tune casibz succūbē. Bene ergo
 dicit math. vii. Nolite iudicāe
 ne iudicabimī. vide de hoc infra
 actuū. vltimo **H**ic fit mentio
 q̄ cū q̄dā q̄ hēret faci in vinea
 sua et āmis singulis fructū q̄re
 ret. et nō in ea repiret voluit eā
 succidere dicēs Ecce āmi tres sūt
 ex quo veniēs fructū in ficulne
 a hac q̄sui et nō inuenio. Suc
 cidite ergo illā. vt q̄d eā terrā
 occupat. Agricola dñō r̄spōdit
 Domine dimitte eā et hoc āno
 vt fodiā cca eā et mittā stercō
 ra: si autē nō fecerit fructū. i fu
 turū succide eā. **I**n vinea ecclē
 talis sterilis ficulnea ē p̄cōz. q̄
 nullū bōz opm p̄ducit fructū
 qz pauldubio dñs nō inuenit i
 eo fructū fidei spei neq; carita
 tis nec cordis opis nec oris. q̄
 p̄ q̄tū est de se statī vult eam
 succidere p̄ mortē et dāpnacōez
 euellere cū sine fructu terrā ecclē
 nō dz occupare. Dañ. q̄rto Suc
 cidite arbore. Sz p̄ cto sub spe
 paḡcola. i. p̄latu vel p̄dicatoz

illā arbore p̄ correctionē fodiat
 et q̄ stercora. i. p̄pe vilitatis cō
 siderationē apponat. sic q̄ fraīs
 bonos p̄ducit quādo qz dimittit
 ipz viuē. Si vō nec sic se dūt. s̄
 lōgamimitatē diuine paciē vili
 p̄dēs in steilitatē viciozū cecide
 rit et fructus bonozū opm nō p̄
 tulerit in futurū dominus veniet
 et eā p̄ mortē tpalē succidet et de
 struet. **I**u. tercio. **I**n securis ad ra
 dicē arboris. zc. **I**ntrās ihs in
 sinagogā vidit ibi mulierē que
 hēbat sp̄z infirmitatis āmis xv
 iij. Erat ei ad terrā taliter incur
 uata vt oīo nō poss̄ respicē. Cui
 dominus cū manū ip̄o suiss̄ sta
 tim erecta ē et dominū gloria
 uit. **S**ic vere fit q̄ in sinagoga
 fidelīū inuenit aliquādo aliqua
 mulier. i. aliq̄ aīa vel p̄sona di
 ueris vicijs aggrauata et ad t̄
 ram idest ad terrena p̄ auariciā
 inclinata q̄ nec celum potest nū
 taliter respicere. nec de celestibz
 cogitare. sicut ad litteram vide
 mus de secularibus et terrenis
 hominibus. qui videntur posse
 dicere cum manasse illud secun
 do paralipomenon vltimo capi
 tulo. **I**ncuruatus sum vinctulo
 ferri et nō ē respiratio michi. zc.
Psalmista. **D**orsum eorum sem
 per incurua. et cetera. **I**sti enim
 octodecim anni qui constant ex
 decē et sex et duobz infirmi dīa
 tur iquātū decē p̄cepta legis sex
 opera mie et duo caritatis man
 data transgressi fuisse p̄bantur

et tamen talibus xps qnq; manu
sue misericordie porrigit: et eos
de ciuitate terrenoru erigit di:
cens illud **Job xl.** In sublime ei
ge et esto gloriosus Ita q; isti de
terrenorum auaricia ad celestiu
amorem sani surgunt et deum glo
rificat et extollunt.

Hic dicitur quomodo deus
xps ydropiciam sanauit
in sabbato. In hoc nota
ri potest q; nullus est ita ydropi
cus id est p; supbia inflatus nec
ita p; auariciam fribudus. quin
saltem in sabbatis. id est in festiui
tibus debeat sanari. et quin qua
do xps in religioe vel ecclesia of
fertur animus eius debeat quie
tare. **Xps** inuitatus ad conuiui
um intedens quomodo primos
reabitus eligeret incepit eos in
struere dicens. reabite in nouissi
mo loco ut reiens q; te inuitauit
dicat Amice ascende supius et no
discubas in pmo loco. ne forte
honorabilior te inuitatus fuit p
pter que oporteat te descendere
et ai rubore nouissimu locu tene
re. **Ista** possunt allegari cōtra
ambiciosos. constat em q; deus
ad nouissimu statum ecclesie vel
ad nupcias mundane pspertita
tis hm diuersos gradus vniuer
sos inuitat Verūptn ipse vult q;
vnusq;sq; gdu suum custodiat.
et null? ad altioze gdu q; dece
at p ambitione ascēdat. h; qz ml
ti sūt hij q; primos reabit? id ē
altiores status primatus abiūt

et eligūt ibidem iure vel iniuria se
reponunt et ideo finaliter i mor
te ad locu infimū sciz ad ifernū
cū rubore ppetuo descēdunt et a
celstidie quā ipudēt ascēderūt.
deponūt. **Ec**uerso illi qui modo
i nouissimo loco. i. i statu huilita
tis et paupertatis sedēt et q; in hoc
mūdo gdu et statu sūt contēti fi
naliter in morte supius ad locu
honorabile padisi iuitabūt et i
bi feliciter extollēt. **Amice** iquit
ascende supi? **Un** ois q; se exal
tat huiliabit. **zē.** **Homo** q; daz
fecit cenā magnā et vocauit mul
tos et misit seruu suū hora cene
dicere iuitatis ut reirent qz pata
sūt oia. **Dēs** tñ ceperūt se exau
sare. **Prim?** dixit q; villā emerat
volēs exire videre illā. **Ali?** dixit
se quiq; iuga boū emisse et ad p
bādū illos vellet exire. **Ali?** ayt
vforē se durisse et eā accipere de
bere. **Quib;** auditis pfañias i
terū seruos misit. debiles et clau
dos ciuitatis ad conuiuiū itroduci
mādauit de ipsisq; domū suam
repleuit. **Ipsos** vero q; se exausa
uerūt de cena sua nūq; gustatu
ros ppetuo ordiauit. **Sic** vero
cū de? a principio ordiauit quā
dā cenā scz refectionē glorie pa
disi et ad ipsam vocauit et iui
tauerit vniuersos constat q; ho
ra cene scz nunc i tpe gñe ipe nō
cessat seruos suos. i. pdicatores
mittē et ad illud conuiuiū hoīes
duocare. **Sed** pauldubio cōmu
niter oēs diuites se exausant. et

primo auari qui emē videre acquirere possidere villā h? mūdi ipsius diuicias hōres p̄diligūt et iō circa ista intēti plus debito ad hoc celeste cōmuniū p̄ bona opa nō accēdūt. Villā inquit emī habe me excusatū. **Proū. xxvij.** **Aīa saturata calcabit fauū.** Alij excusant̄ p̄ vxorē. i. p̄ carles delicias **Qui eī vxorē. i. carnem vel carnalē affcōez vult ducere. necē hz ab affcū et desiderio celestis glorie retroire et celeste cōmuniū fastidire.** Alij excusant̄ p̄pter. v. iuga boū. i. p̄ quin q; sensuū illecebras qz ita sūt ali qui vagi et ita dederūt sensus suos ad exteriores illecebras huius vite q; de eternis et spūalibus nichil curāt. et iō breuiter nīlus taliū cenā paradisi gustabit. quia non ē dignū q; aliquis admittat̄ ad illā q; mūdi delcabilia sibi p̄ponit. **Paupes igit̄ tribulati et debiles illuc p̄ tribulaciones intrare cogūt et de talibus aula paradisi implet̄ qz diuites cetera terrena vacātes celestia epudiāt. soli restāt paupes qui ad cōmuniū illud vadūt.** **Ps. Paupes saturabūt̄ zc.** **Illud quod hic ponit̄ scz qui vult turri edificare qui p̄sus sedens p̄putat sup̄tus qui necarij sūt si hēat ad p̄ficiēdū. ne postqm̄ edificare incēperit et edificare neq̄erit. dicat̄ sibi illudēdo illd. Iste homo cepit edificare et nō potuit cōsummare.** **Et illd de rege q; cogitat si**

cū suo exātū poterit occurrē illi q; venit cōtra eū cū maiori vel alias. q; missis legatis rogat ea q; sūt pads. **Ista p̄nt allegari cōtillos qui in suis viribus nimis cōfidūt et q; merita sua vires et vtutes nō bene p̄derāt.** **Constat em̄ q; qlibet habet facere cum vno potētissimo rēge cū deo.** **Habz eī edificacē necario vnā altissimā turrim scz celsitudinē cōtēplacōnis apicē p̄fectōnis et iō qlibet dz seipsū colligē vtutes suas mēsurare cōputare vt in seipso cognoscat si sua merita sufficiāt ad hoc. q; possit regi in die iudicij occurrere. et turrim moralis celsitudinis cōsummare. alioquin si diminutū insufficiētē inueniat debet legationem oracionis deuote ad deū mittere et ipsius pacē et verā mīaz ip̄lorare.** **Matth v. Esto consentiens. zc.** **Vel dic contra presumptuosos qui quādoq; de suis viribus presumūt se turri p̄fectōis et cōtēplacōis posse in se et ex seipsis p̄ficē et regi p̄digne occurrē credūt.** **Un̄ sepe fit q; isti ad p̄ficiēdū nō habēt. et q; vltra vires suas aggrediūt̄ t̄ ardua ita qd̄ assumit neq̄ūt cōsummare. q̄p̄ necē ē eos in via deficē. et ip̄sem̄ edificaciū dimittē et sic necē habēt hōiz derisionē sustinē dicētiū.** **Ille hō incēpit edificare zc.** **Sic ista cotidie exp̄imur i religioē viri nouicij q̄z sūt ita feruētēs in principio q; ardua opa incēpiūt et vltra vires facere**

omnino q̄ iam p̄f
 m̄ vna quā ap̄
 zcōis latitudinē se
 p̄filiis igit̄ debet
 vna opa capere sō
 de sup̄ hoc cogitā
 as m̄ta et cū comp
 fōre s̄mp̄ari non v
 cōtēplacōne d̄
 v̄t̄ ad semel statu
 p̄sente cōsiliē ecc
 lēstia de ne quiescē
Uter que d̄
 dragmas si
 dicit solz lu
 re. domū euertere
 et dragmam p̄dīcā
 mouerit. solz cōuo
 et de inuēione drag
 ta fuerit cōgredere
 de decā dragma fia
 rima restituta. s. de
 o que p̄dita fuerit
 m̄o angeloꝝ adiuu
 resup̄a. **Matth. xxij.**
 m̄ta ē diuina sapiēt
 reuocare rime agēlie
Quid m̄taliter q; si
 id d̄tōna de deā dr̄ ag
 de deū mouere vt de cō
 to et p̄m̄ta rēuocare ali
 diderit p̄ aliud p̄m̄ta
 debet iurare rōis sc̄m
 domū cōite p̄m̄ta
 bere et m̄ta se p̄m̄ta
 uere et ita p̄ satisfactō
 nam quere q; ea p̄m̄ta
 re. et sp̄ualiter moue
 mouerit debet simi. gau

cōtendūt. q̄ tamē post cito deficiunt. et a via quā cēperāt ad vite cōmunis latitudinē se deflectūt. Nullus igit̄ debet ex abrupto ardua opa incipere sed deliberando sup hoc cogitare. virtutes suas metiri et eas computare. ne forte si inceperit non valeat cōsummare. **Ūn Seneca** Diu deliberā dū est qd̄ semel statuendum ē: Ideo bene cōsulit̄ ecclesiasti. iij. **Altiora te ne quesieris.**

Mulier que decē habens dragmas si vnam pdiderit solz lucernam accēdere. domū euertere donec inveni at dragmam pditā. Quam cum inuenit. solet cōuocare vicinas et de inuēione dragme que pdita fuerat cōgaudere. **D**ic si vis de decē dragma sicut de oue centesima restituta. s. de natura hūana que pdita fuerat et nouē ordinibus angeloz adiuncta vt habes supra **Matth. xviii** Et dic q̄ mulier ē diuina sapientia que de repacione ruine āgelicē gaudet. **Ūel** dic moraliter q̄ si mulier id est anima de decē dragmis. i. de decē mandatis vel de cōplemēto et p̄fectione virtutis aliqd̄ pdiderit p̄ aliqd̄ peccatū. statim debet lucernaz rōmis accendere: domū cōscie p̄ cōtricionem euertere. et totū se p̄ cōfessionez reuoluere. et ita p̄ satisfactoriā diligēciam querere q̄ eaz possit recupare. et spūaliter inuenire. Quā si inuenit debet sūme gaudere

et exultare. **Ūel** dic q̄ mulier debet gaudere d̄ recupaciōe pdite dragme id est anime peccatricis et ad hoc totis viribz laborare. **S**upra eodem **Gaudiū** est angelis dei sup vno peccatore p̄tēciam agētē q̄ sup non agitano uem iustis. **Ū**ndā homo habuit duos filios quoruz iunior patne substantie porciōez se contigentē petens et capiens a prē recessit et p̄fectus est in regioez longinquam. substantiā suā luxuriose viuendo cōsumpsit. Tandem vero cū orta fame esuriit. vni ciuium regionis adhefit et ipius porcos pavit. et plerūqz vtrē suū de porcoz filiquis implere cupiebat. et tamen nemo sibi dabat. **Ū**lle igit̄ fame afflictus opulēciam paterne domus memorat̄ et ad patrem suū redire et mīaz cogitabat petere. dicens **Ūnti** mēnarij ī domo patris mei abundant pambz ego autem b̄ fame pereō. **Surgam** et dicam transeūdo ad patrē meuz **Pater** peccavi in rē. **Ū**ste igit̄ ad patrē hoc modo venit. **Ū**ē videns p̄ misericordia motus ī oscula ei? ruit et stola p̄ma ipsum induit. calciamenta in pedibz eius et anulum in maibz ei? posuit. et occiso saginato vitulo iuuuim fecit ei dicens **Epulemur** et manducemus: quia hic filius meus mortuus fuerat et reuixit: perierat et inuentus est. **Filius** autem senior qui tunc in agro erat dum

ad domū rediret et sonum instru-
mētorū musicorū audiret et cām
cōiuuij cognosceret q̄ plurimū i
dignat̄ et iā intrare reuētes cōi-
prēm dicebat. **E**cce tot āmis ser-
uui tibi et nūq̄ mādātū tuū p̄-
terui. et tamē nūq̄ dedisti mic-
bi bedū vt comedere cū amīs
meis. **P**ro isto aut vitulū sagia-
tū occidisti: qui sbām suā cum
meretricibz dissipauit. **P**̄ vero
de inuētiōe fratris pditi se opte-
re gaudere dixit: **E**t sic primo
gemiti indignacionem t̄pauit et
finaliter ad cōiuuiū introiuit
Ista possunt allegorice exponi
et mystice. **A**llegorice **H**omo is-
te figt̄ deū pr̄z qui a principio
duos filios. i. duos pplōs sub-
ditos habuit scz iudaycū qui e-
rat p̄o genitus. atqz maior. **E**xo
q̄rto **F**ilius meus p̄o genitus isra-
hel. et populū gētilē qui erat ad-
dolescentior et indoctior. **M**at̄h
Hō q̄dā habuit duos filios zc̄
Iste igit̄ ispiēs adolescēs. i. po-
lus gētilis in principio a patre
suo deo sb̄ne porcionē scz dona-
natuālia et sc̄ias pb̄icas accepit
et a deo p̄ ydolatriā recēdēs et i
regioēz lōgiquā. i. i statū damp-
nacōis et peccati bona sua et vir-
tutes naturales cū mētricibz. i.
carnis delicijs deuastauit. i. quā-
tū varijs vicijs carnalibz se fe-
dauit et inquātū substātiā suā. i.
naturā p̄ ea corrūpit et grauait
Unde vni cōiuuij regionis scz dya-
bolo adbesit. q̄ ipsū porcorū. idē

poetarū et carliū pb̄orū cōsorcio
copulauit qz filijs. i. q̄rū erroēs
et vanas doctrinas cōedē et ac-
quirē q̄ plurimū affectauit et ta-
mē de ipsijs b̄ere ad plenū nequi-
bat. qz nēo ad sufficiētā sibi da-
bat. **T**ren. q̄rto **P**aruuli petie-
rūt panē et nō erat q̄ frāgēt eis
Iste igit̄ filius pdigus scz genti-
lis pplūs fame et desiderio cog-
noscedi verū deū estuās ad pr̄z
deū suū finaliter reuertit̄ et erro-
res suos cōfites mīam dep̄catur
dicens. **P**eccauit in celū corā te.
Quē vidēs pius p̄r i domū suā
suscipiēs scz in eccām introdux-
it. anulū sibi fidei tradidit. stola
p̄a. i. grā ip̄m vestit. calciamenta
.i. scōrū exēpla in pedibz suarū
affcōnū ponit. et vitulū sagia-
tū p̄ eo interfecit. scz xp̄i occisi
fidē et sue passionis memoriā
tradidit. et sic de eius inuētiōe
et cōuersione gaudiū magnū fe-
cit. **I**u. xv. **C**ōgratulamini mihi
qz inueni dragmam quam per-
diderā. **S**z primogenitus filius
.i. iudaycus popul⁹ in agro sa-
cre scripture circa exposiciōez lit-
teralē vacās audito choro et sim-
phonia cōiuuij. i. audita p̄dicato-
rū turba et visa solēpnitate cōi-
uij et viso gaudio fidelū indigēt
in domū patris. i. in eccāz itraē
et fidē xp̄ianā t̄cipe nō digēt qn
imo cōi deū prēm nūc cōq̄rit̄ qz
isti filio pdigo. idest gētili pplō
plūa q̄ sibi benefida distribuit
dicēs **E**cce tot āmis zc̄. **V**erba eī

possunt iudayi ppli prosperitati
 cristiiani ppli inuidētis et de uer
 sione gentiliū ad fidem eidē cōq̄
 rētis. qz isti mādata legis ad lit
 terā optie custodiūt et in cōrimo
 nijs legalibz deo seruiūt et tamē
 nullam gratiam a deo recipiūt.
 qn ymmo iphi optime possunt
 dicere illud **Psay. xlix.** Inuanuz
 laborau sine causa: et uane cōsūp
 si fortitudinē meā. **F**inaliter ta
 men deus istos pacificabit et cō
 uertet et in domū ecclie cū iuni
 oze frē ad cōuiuuium ecclie intro
 ducet et ad vituli saginati epu
 las. i. ad cristi passiois fidē ip
 sos recipiet: quia sicut dicit apof
 tolus ad roma. xi. **C**ū subintra
 uerit pleuitudo genaiū. tunc om
 nis israhel saluus erit. **U**el ista
 possunt ad religionum aposta
 tas applicari. **C**onstat em̄ quan
 doqz qz adolescentes de domo re
 ligiois et a patre suo recedunt
 porcionem bonoz patris in illa
 que possunt furari deserūt. et in
 regione longinqua. i. in mundū
 fugiūt vbi vni aiuiū scz dyabolo
 in diuersis seruiūt vicijs: et ibi
 substāciam suam id est naturalē
 et tpalem in luxuriam et carna
 liter viuendo cōsumunt. tūc autē
 illis que scāi furti portauerant
 et de regione furati fuerāt cōsūp
 tis. esurire incipiūt et filiquas q̄s
 porci manducant. i. bona terre
 na que peccatores possidēt acq̄
 rere et comedere cupiūt. **D**ed cū
 ipsa acq̄rere nesciūt. nec aliquē

qui ea sibi det inueniant: ideo se
 pe fit qz iphi esuriūt et vilem vi
 tam egenam et pauperez foris
 ducunt. **I**usto enim dei iudicio
 fit qz tales qui diuicijs et delicijs
 sectandis deū et religionē apol
 tatando dimittiūt. ad illas neq̄
 q̄ attingant sed in paup̄tate et
 miseria in mundo uiuant. **P**ro
 iij. **P**aup̄tas a domino: i. domo
 impij. **S**epe ergo fit qz isti fame
 et miseria urgente de recessu et a
 postasia penitentes ad patrem
 id est p̄latū et religionē redire p
 ponūt et vt saltē tpalē euadāt
 miserā ad pristinum statū se cō
 uertūt dicētes. **Q**uanti mercena
 rij abūdant panibz in domo pa
 tris mei. **S**urgā igit et ibo. **U**n
 istoz vox videtur esse **math. xij.**
Reuertar ad domū meā vñ ex
 iui. **C**ontriti igitur et huiliati qn
 qz reuertūtur ad eligionē et mise
 ricordiam postulantes suā fatē
 tur culpam et confusionē. **P**ater
 p̄latus debet tales benigniter rē
 cipere: stolam. i. habitū ipsos in
 duere: anulū. arā salutis. i. peni
 tenciam eis concedere. et calca
 menta bonoz temporalū p̄ sus
 tentamento eis tribuere: vitulū
 saginatū id est xpm̄ i. eucaristia
 scz passiois cristi memoriā ip̄s
 offerre. et de eoz cōuerhoē gau
 dere. **E**t quia cōmuniter frater p̄
 mogemitus q̄ nō fuit pdigus id
 est alij fratres et eligiosi q̄ nūqz
 deliquerūt h̄ pri et p̄lato seruiē
 tes in religione manserunt cōtra

tales ei indigni et ipsos p? dū-
 sionē et reditū detestāt. aliosq;
 deprimē a dignitatibus et offi-
 cijs repellē. et culpas p̄cedētes
 ex pbraē d pbāt q̄nimo fatalib;
 fiat diuiniū. i. si talibus det bene-
 ficiū vel a prē p̄lato eis fiat pre-
 ceteris aliqd̄ tyale solaciū tales
 p̄ogeiti d̄grūt diātes Ecce tot
 ānis seruiō tibi et nō dedisti mic-
 hi hedū. i. beneficiū: huic autē de-
 uoratorū et apostate d̄fers fauo-
 rē et obseqū. **T**c p̄ iste p̄latus
 d; tales rep̄hēdē et a suis detrac-
 cōibus cōhibē. et p̄ suis cōūsis
 peccōib; ne iterato madāt alio-
 rū murmuribus obuiare diēs
 ei. **F**ili tu sp̄ meā es: et oīa mea
 tua sūt. **H**ic autē f̄t tu? mortuus
 fuerat. zc. **A**c si dicēt Vos nō de-
 betis d̄tra tales indigni. nec eos
 exacerbaē. sed de eorū salute be-
 nigniter exultare. **Luce xv** Gau-
 diū ē āgelis dei sup̄ vno pecca-
 tore penitentiam agēte et cetera.
Vel dic generaliter q̄ quicū-
 q; peccōz a deo peccādo recedit.
 et partē sue substantie idest bo-
 na naturalia ī diuersis vicij; ex-
 pendit. et vni ciuium regionis
 idest mundo adherens porcorū
 idest immundiciarum obsequi-
 is se submitit si fame tribulacō-
 nis cogente ad patrem deum p̄-
 penitentiam reuertitur ipsū sta-
 tim solet misericōrditer redpe-
 vestibus virtutum induere. vitu-
 lum saginatum. i. sue carnalita-
 tis lasciuiam occidere. et eum cū

gaudio festiuā ē sicut supra.
Vel dic q̄ multi sunt hodie do-
 mini huic pat̄ familias similes
 qui nouiter venientes ad suā ci-
 uitā dato q̄ sint prodigi et mali-
 dum tamen sciāt verba adulato-
 ria dicere. p̄ peccauī. zc solent
 letius recipere et latius premiā-
 tur q̄ illi qui semp̄ cū eo fuerūt
 et qui diu in familia sua mansē-
 runt et in agro suo idest in ad-
 ministracione sua diucius labo-
 rauerunt. **N**oua enim placent.
 quia sicut **Leui. xxvi.** Nouis su-
 peruementibus vetera proijcie-
 tis. **V**el dic q̄ ap̄d patrē deū
 acquirunt dona ampliora tam
 gratie q̄m glorie illi qui quādo-
 q; peccatores fuerunt et peni-
 tuerunt. q̄ illi qui nūq̄m dereli-
 querunt. **T**antus e m̄ potest eē
 feruor post lapsum q̄ penitens
 plus meretur q̄ qui lente in ius-
 ticia conuersatur. **A**d roma. v. **V**
 bi abundauit delictū et cetera.
Hic poit̄ p̄bola de villi-
 co q̄ cū diffamatus ess; ap̄d
 dñz suū ip̄ qd̄ villi-
 caōez suā pdē optebat dū adh;
 hēret officiū et admistracōez bo-
 norū dñi sui cogitās q̄ fodē nō
 valebat. et m̄dicāe erubescēbat
 vōit debitores dñi sui et debita
 p̄ pte remisit. et sic eorū grāz ac-
 q̄siuit. q̄ cū amot̄ ess; ab officio
 ip̄z ī tabnaula sua reciperēt. et
 fca; grāz r̄pēsaret diēs p̄o. **Q**uī
 tū d̄ dñō meo. c. cados olei. **A**c
 aipe i? cautioez et scribe. l. et cetera

Dominus igitur sius hoc audito
 ipsum de prudentia sua comēda-
 uit. Christus enim a simili docet nos
 de alieno largos esse et de mam-
 mōa iūctatis aīco. scilicet paupes no-
 bis facere ut aī defecim? nos
 possint in eterna tabernacula ac-
 ceptare. **V**erba saluatoris illā
 pabolam exponūt et eaz esse da-
 tam ppter misericordiā dīcūt. Dñ
 ista est veritas nam quilibet ha-
 bet a deo aliquem villicatum ha-
 bet enim ministrare bona nature
 et fortune. **Q**uid enim habes
 bō qd a deo non accepisti? pma
 ad cor. iiii. **H**omo enim in admi-
 nistracionem sensuum corporali-
 um vel bonoz temporalium nō ē
 nisi villicus dei. **C**ū igitur neces-
 se sit quemlibet in morte talem
 villicatioēz p dere. **I**deo aīe actū
 debemus de remedio puidere.
Igitur debemus de bonis amissis
 et temporalibus pauperibus bene-
 facere et si q nobis debent emittē-
 tere ut post mortē quando villi-
 cationem et temporalium admi-
 nistracionem amiserim? ubi nō erit
 fodiendū. i. bene opandum et v-
 bi erit vere aīdum in inferno de-
 gere. possint isti paupes qbz in
 hoc mundo bñfecerimus in cōles-
 tibus tabernaculis nos recipē: et
 fouē. **Q**d si fecerimus dominus
 nos comendabit. **E**t qmuis ista
 bona non sint nostra s; potē sua
 si inde elemosina m fecerim? ipse
 dominus approbabit. **I**gitur de
 māmōna iniquitatis id est de ter-

rena substantia que fūera mul-
 tas iniquitates inducit debet v-
 nusquisq; aīcos id est pauperes
 et sanctos sibi facere. ut in eorū
 tabernaculis id est in regno celo-
 rū quod est pauperū mēatur aī
 eis exultare. **S**upra vi. **D**ate: et
 dabit vobis. **H**omo quidam
 erat diues: et induebat purpu-
 ra et bisso et epulabatur cotidie
 splendide. **E**t ad ianuā ei? iace-
 cebat qdam infirmus et vlcerō-
 sus nomine lazarus q cupiebat
 saturari de micis que cadebāt de
 mensa eius. et nemo ei dabat.
 sed veniebant canes et linge-
 bāt vlcera eius. **C**ū igitur diues et la-
 zarus morerētur. et diues lazarus
 in sinu abrahe vidisset: guttāaq;
 p lingue tfrigerio p lazarus que
 viuens cōtempserat sibi dari pe-
 cijt. quā tamē abraham sibi nō
 cessit. **M**itte inquit lazarus qui
 intigat extremū digitū sui in ag-
 et tfrigeret linguam meam quia
 crucior in hac flamma. **F**ili inq; abraham
 recordare qz recepisti
 bona in vita tua: hic autē similitē
 mala. **I**deo hic consolatur: tu ve-
 ro cruciaris. **D**iuēs autē se nō ex-
 auditū videns q fratrib; suis q
 in mundo manserāt ut ad eos
 mitteretur lazarus intercessit.
Mitte inquit lazarus qnq; frīb;
 meis ne et ipsi veniant ad hunc
 locū tormentoz. **Q**uem nec abra-
 ham exaudiuit s; sibi dixit. **H**a-
 bēt moysen et pphetas: audiāt
 illos zc. **I**sta parabola potest

ad multa moraliter applicari. **A**llegat ei quid iudicium sine misericordia fiet illi qui non facit misericordiam quia cum iste possit facere misericordiam lazaro non fecit ideo cum indigeret nullam misericordiam impetrauit. **Pro. xxi.** Qui obturat aures suas ad clamorem pauperis: clamabit ipse et non exaudietur. **I**sta etiam possunt allegari quod extrema gaudij luctus occupat. et quia deus post tempestatem tranquillum facit. **Pro. i. xiiij.** Et thobie. tercio. **D**ives qui fuerat in epulis. et in vestibulo preciosis positus est in flammis et supplicij: lazarus vero qui fuerat in dolore positus. est cum abraha locatus. **Lu. po.** Esurietes implevit bonis etc. **V**el applica ad occultam dei ordinacionem vel predestinacionem que diuersimode variat motus rerum et illos quos nouit in eternum dampnandos dat prosperitatem. Illos vero quos scit perpetuo saluandos dat aduersitatem. **N**ullam enim allegat abraham de dampnacione diuitis nisi quia receperat bona in vita sua: lazarus autem mala. et ideo vicem debere oportere mutari asseruit. **D**e isto enim diuite non legitur quod fuit raptor nec fornicator. vel superbus solum quia diues et epulo. **D**e lazaro autem. quod aliquod bonum fecerit. sed solum quia miser erat. **T**imeant igitur diuites et adhuc dico timeant. quia portant secum signum dampnacionis. **R**etentur pauperes. quia secum trabunt signum saluacionis. **D**e

ste abrosio. **S**uccessus temporalium dampnacionis est iudicium. **Matth. v.** **B**eaati pauperes quoniam ipsorum est regnum celorum. **V**el dic quod quandoque contigit ab illo in aduersum auxilium petere. quem homo in prosperis non dignabatur respicere. **D**ives enim iste pro lazaro auxilium dari petijt: quem languentem ad ianuam non respexit. **V**el dic quod homo semper debet de amicis suis curare. et de eorum dampnacione dolere. sicut ille qui in tormētis positus petebat lazarus ad fratres mitti magis volens solus pueri. quam fratrum dampnacionem videre. **C**urrerunt prope decem leprosi supplicantes quod sanaretur ab ipso ihesu. **P**receptor inquit miserere nostri. **Q**ui bene misertus dominus precepit quod iret et se sacerdotibus ostenderent. **I**psi autem cum iret mundati sunt. **U**nus autem ex illis qui samaitanus erat. quia mundatus est regressus est ad dominum pro gratiarum offerendis. **A**lij vero nouem qui hebrei erant nullatenus sunt reuerfi. **Q**uid vidēs dominus inquit. **E**cce decem mundati sunt. et nouem ubi sunt. **N**on fuit qui rediret et gloriam deo daret. nisi hic alienigena. **D**ic quod ire ad sacerdotes nichil aliud est quam de peccatis confiteri et proponere confiteri. quia scilicet quando decem leprosi peccatores qui. x. preceptorum transgressores ex hijs transgressio nibus sunt corrupti volunt a lepra viciorum suorum curari. atque

purificari necesse habet ad xpm
 p orōne et p venie imploratione
 necno p cōtritionem clamare. et
 ad sacerdotes p cōfiteōdi ppositū
 ābulare. et tunc dū solū ad sacer
 dotes ire incipiunt et dū solū cō
 fiteri pponūt. a culpa huius libe
 rātur. Verūtū necesse ē q cōfessio
 seqtur alioqui ī culpam pristinā
 relabūt. sola em cōtritio cū ppo
 sito cōfiteōdi peccata tollit et gra
 ciā restituit. **P̄s.** Dixi cōfitebor.
¶ Vel allega ista q̄ alienigene
 .i. seculares et layci qui cōmuni
 ter melius rēgānt deo de colla
 tis beneficijs q̄ regulares et cle
 rici. qz isti deuote ad dominū re
 uertunt. Illi vero obtētis benefi
 cijs t̄paliō et spūaliō peccōz in
 dulgēcijs ī sua inq̄titudine torpe
 scē cōprobant. **¶** Volēs dñs cō
 dicionē diei iudicij declarare et
 q̄ ignote et subito v̄iet demon
 strare dixit. Sicut fulgur ī spera
 te apparet. sic erit aduentus filij
 hominis sicut ī dieb; noe edebāt
 bibebant v̄debant et emebāt et
 de diluuiō nō cauebāt. qñ scz di
 luuiū subito v̄it qd̄ omnē hoiēz
 submerfit et inuoluit sic iquit eīt
 de die iudicij. Et subiūgit q̄ tūc
 erūt duo ī lecto vno duo ī agro
 vno due molentes in mola vna
 et de oib; vnus assumet̄ alius re
 liquet̄. **¶** Illud allega quō iudi
 ciū et extrema tribulatio sūt hoi
 b; ignota et ideo caucius p̄uide
 da. **¶** Allega quō de omni statu
 aliqui erūt saluati aliqui damp

nati. qz de illis q̄ sunt in lecto. i.
 in statu quietis et cōtemplaciōis
 et de illis qui sunt in agro id est
 in laboze mūdialis negociaciōis
 et de illis q̄ molant in mola vna
 .i. ī vna cōbinaciōe cōiugal̄ cōha
 bitaciōis vnus assumet̄ et alē
 relinquetur. aliqui saluabūt̄ ali
 qui dampnabunt̄. aliqui a deo
 eligent̄ et aliqui tamq̄ r̄pbi cō
 dēpnabunt̄ et breuiter de omni
 statu et gradu aliqui sūt boni et
 mali. **¶** Jaco. iij. De eodem fonte e
 gredit̄ aqua dulcis et amara.

Hic ponit̄ de vidua que
 apud iudicē iniquitatis se
 vindicari ab aduersario
 petebat. Quod iudex iniquitatis
 nō p̄pter iusticiā s; p̄pter ip̄ortu
 nitatem sibi concessit. **¶** Hoc po
 test applicari ad instanciam orō
 nis qz si iūqu? p̄pter ip̄ortunitatez
 illoz voluit iusticiā facere multo
 forci? de? p̄pter orōnis instāci
 ā volēt qd̄ iuste petis concedere.
¶ Vide supra ca. xi. De amico q̄ pe
 tebat tres paēs. **¶** Dñi ij tbi. x. In
 sta oportune et ip̄ortune. **¶** De
 phariseo q̄ se iustificabat et pub
 licanū cōtempnebat et bona sua
 corā deo recitabat dicēs. Nō sū
 sicut ceteri hominū raptōzes ad
 ulterā sicut hic publicanus ieiūo
 bis in sabbato. et de publicano
 q̄ pauciens pectus suū miāz im
 plozabat sed nec oculos erigere
 ad cælum p̄sumebat dicēs hic q̄
 publican? iustificat? recessit. qd̄
 tñ nō legit̄ de phariseo p̄suptore

Ista exemplariter possunt alle-
gari q̄ plus placet deo humili-
tas p̄ccōris q̄ seueritas p̄sump-
toris. Magis ē deo acceptabilis
p̄ccōy confessio pemitētis et p̄p̄e
fragilitatis et vilitatis recorda-
cō et ex cōsideracōe culpe nata hu-
miliacō q̄ illius qui nūq̄ taliter
deliq̄t arrogās iusticie p̄p̄e p̄-
sūpcio alioy cōtēptus et sui ipsi
us bona opinio. Nō sequit̄. **O**is
q̄ se humiliat exaltabit̄. Illud p̄ci-
pue accidit in religioe vbi sunt
quidā pharisei. i. q̄ reputāt se cē-
teris magis iustos si vident ali-
quē publicanū. i. aliquē q̄ ante
deliquerit dato q̄ ipsū videt pe-
nitēte et ip̄lorāte mīaz. tamē ip-
sū solēt cōtēpnē et abhōiari. et se
ei p̄ferre et eū detestari et tñ ap̄d
deū magis diligit̄ iste nō p̄sūp-
tus p̄p̄e fragilitatis nō erectus
apud deum magis q̄m ali? r̄pu-
tat̄. **Lu. xv. Gaudiū ē āgelis. zc**

Qum esset ih̄s in iherico
p̄nceps q̄dā publicano
rū zacheus noīe q̄rebat
videre ih̄sū q̄s ess̄ et non pote-
rat pre turba quia statura pusil-
lus erat. Et p̄currēs ascendit in
arborem ficomorū vt videret
eum quia inde erat transiturus.
Ih̄esus aut̄ videns deuocionem
ip̄sius ipsum vocauit dicens. Za-
chee festinās descēde. qz hodie
in domo tua optz me manē. Qui
festinās descēdit et eū gaudēs ī
domū suam recepit. Qui ex tunc
ad dominum conuersus est q̄

dimidium bonorum suoy dedit
pauperibz. et si quem defrauda-
uerat in quadruplum sibi resti-
tuere p̄misit dicens. Ecce ego di-
midium bonorum meorum do
pauperibz et si quem defrauda-
ui reddo quadruplum. **P**er
istum zacheum intelligunt̄ sim-
plices boni seculares qui in sciē-
tia et moribus sunt pusilli. et q̄
dato q̄ ih̄esum per contempla-
cionem videre cupiāt. turba ta-
men secularium negociorū sūt
aliquo modo impediti. **Matth.**
vicesimo capitulo. **T**urba incre-
pabat eos vt tacerent et cetera.
Verumtamen quādoqz fit. q̄ ta-
les supra vires conant̄ et ad vi-
dendum ih̄esum. idest contem-
placionem spiritualiū subleuā-
tur. ascendunt in arborem cru-
cis per passionis contemplacō-
nem et sic vident cristum p̄ sim-
plicem deuocionem. **Canticorū**
quarto. **E**gredimini filie sion et
videte regem. et cetera. **Xp̄s** v-
ro bonam istorum et simplicem
affectionem intuens in domum
eorum p̄ gratiam descendit. et e-
os totaliter ad bonum exoptat
et conuertit. q̄ aliena restituere
et propria pauperibus dare fe-
cit. Et iste ec̄te tenet typum bo-
ni elemosinarij qui non procrast-
tinat. **I**deo dicit dominus. Qui
modicum non dat. **I**deo dicit di-
midium bonorum meorum do
paupbz. qz discrete indigentibz
bō nō ditibz bona sua dispēsat.

Ideo dicit pauperibus quibus alijs
 sua interesse et dampna constituit ideo
 dicit si que defraudauit et reddo
 quadruplum **I**sta dilata si vis. **Uo-**
 lens dominus intrare iherosolimam precepit
 pullum asine alligatum supra quem
 nullus hominum sedit solui et sibi ad-
 duci super quem ciuitatem intraret **I**n
 quo introitu ipsum puerorum colle-
 giu honorauit et osanna in excel-
 sis clamauit **A**lij tollentes ramos
 oliuay de arboribus sibi obuiam pro-
 cesserunt **E**t alij vestimenta sua pro-
 strauerunt et ipsum honorifice rece-
 perunt ipsum tamen iudei satis cito pro-
 cederunt. **I**llud allega quicumque
 uoluerit ciuitatem iherosolimam intrare. i.
 paradysum et ibi a pueris hebreo-
 rum. i. ab angelis honorem eter-
 num recipere debet non superbe proce-
 dere sed potius super pullum asine quod
 est animal humile labores paciens et
 virtute humilitatis et paciencie qua-
 rere et sic cum ea poterit intrare et
 ibidem gaudenter recipi et reme-
 re. **N**ullus enim in caelestem iherosolimam cum
 honore suscipitur nisi qui super asinum
 i. cum humilitate et paciencia
 illic feret **S**upra xvij. **Q**ui se ex-
 altat humiliabitur. **U**el dic quod christus
 solum illos spiritualiter equitat et si-
 bi applicat quos pullos asine. i.
 humiles et paciētes esse cognos-
 cit et quos in hoc mundo alligatos
 vinculis mandatorum videt et super
 quos nullus sedet. i. quos nullus
 demonum et vicioꝝ subiecit. tales fi-
 naliter a penis et laboribus suis
 soluet et eos in caelestem iherosolimam du-

Uel dic quod christus vult in iheru-
 salem. i. in mentem nostram venire ip-
 sum debemus honorifice recipere vesti-
 menta terrenorum bonorum exuere quod
 tum ad affectum et ea in terra. i. in-
 ferius ad pauperes per elemosinas
 deponere et cum ramis oliuay. i. cum
 pietatis operibus eisdem obuiare. et
 gratias agendo debemus spirituali vi-
 sitatione sua benedictus qui venit
 mentaliter clamare et hoc ipse mo-
 net in psalmo. **E**xurge in occursum me-
 um et vide. **U**el dic quod christus
 fuit in iherosaleme ita honorifice est
 ceptus et tamen cito post extra ciuita-
 tem eiectus et crudeliter crucifixus
 potest notari quod extrema gaudij
 luctus occupat et quod ciuitas hu-
 ius mundi illos quos prospere solus
 in leticia recipere dominus et hono-
 ribus extollere. solet quicumque cito pro-
 morte infortunio expellere et cru-
 cifixio id est penis et cruciatibus
 subiugare. ij. regum xv. **H**odie ve-
 nisti. et hodie compelleris egre-
 di. **J**udei cum dicerent christo quod pu-
 eros clamantes osanna sibi incre-
 paret **R**espondit ihesus. **S**i hijs ta-
 cuerint: lapides clamabunt. **H**oc
 potest allegari quod lapides
 quandoque in defectu clericorum
 seculares deum laudant. et quan-
 doque de ipsis lapidibus id est de ip-
 sis duris et obstinatis peccatori-
 bus inueiuntur aliqui qui deum
 magnificant et exaltant **S**upra
 iij. **P**otens est deus de lapidibus
 suscitare filios abrahe **I**lla enim
 que sequuntur hic de deo regibus

vide. **Matth. xxv** Ubi agit de ta-
lentis illa q̄ sequūt̄ ca. xx. **Vide**
matth. xxi et xxij.

Quoniam quādam die in templo
multi multa offerret̄ in-
ter eos fuit quādam paup̄-
cula vidua q̄ duo minuta in ga-
zophilaciū mittebat. **Hoc** igitur
vidēs dominus ipsam oibus a-
lijs p̄tulit et donum suū ceteris
maius iudicauit dicens. **Hec** vi-
dua paup̄cula plus q̄m oēs mi-
sit quia ceteri ex abūdancia sibi
miserūt. **Hec** aut̄ oēm victū quē
habebat misit. **Hoc** pōt alle-
gari q̄ deus in elemosinis et o-
peribus erogacionis magis at-
tēdit affectum q̄ effectū et ma-
gis cogitat volūtatem q̄m opis
quātitatem. q̄ magis r̄putatur
illud qd̄ h̄ns hō dat deo neces-
sariū q̄ quod dat opulentus et
plenus. **Qd̄** etiā apud hoīes de-
bet esse q̄ magis debet hō dili-
gē. et plus ponderare munus aī-
ci paup̄is q̄m munus amici diui-
tis. **Uñ** catho. **Friguū** munus aī
dat tibi paup̄ amicus. zc̄

Quistus factus in agoīa
plixit̄ orabat. q̄ trāffer-
retur ab eo calix patris
auxiliū iuocabat. **Dext̄** volūta-
tem suam voluntati patris sub-
declinat dicens. **p̄** si possibile ē
trāseat zc̄. **Hoc** potest allega-
ri quāto maior instat tribulacō
vel piculofior agonia. i. mentis
anxietas tāto d̄ ad deū feruēt̄
or fieri oratio. **Verum** tamen q̄

uis homo se videat multipliciter
tribulatū nūq̄ tamen debet sim-
pliciter petere talē tribulacionē
amoueri. sed semper sub condi-
cione debet diuinam voluntatē
anteponere. et sui corporis salu-
ti suoq̄ naturali appetitui d̄ dei
placitum anteferre dicens. **Non**
mea voluntas sed tua fiat. **Deb̄**
enim supponere q̄ deus scit meli-
us quid sit homini vtile q̄ ipse
met homo. **Unde** gregorius dic̄.
Novit celestis medicus. qd̄ ne-
cessariū sit egeno : et qd̄ credit̄
esse pena medicina est. **Hic**
dic̄ q̄ sudor xpi factus est vt
gutte sanguinis decurrēt̄ i ter-
ra. **Allega** q̄ sanguis nr̄e sub-
stātie tp̄alis q̄ p̄ sudorē. i. p̄ libe-
ralitatem emittitur non deb̄ sur-
sum ad diuites ascendere sed de-
orsum p̄ elemosinas ad paupe-
res decliare. **Alid̄** qd̄ b̄ dic̄
xps iudis ad se capiēdū remēti-
b̄. **S̄** h̄ ē hora vr̄a et pt̄as tene-
bray et filiter illd̄ qd̄ dic̄. **Job.**
vij. **Ne**o misit in eū manū. zc̄
Ista vidēt̄ supponē q̄ c̄ta nego-
cia c̄tis horis attribuunt̄ et s̄m
p̄petates horarū euētus nego-
cioy variāt̄. sic ista v̄ba xpi ad
opinioēz astrologoy p̄ma facie
accedē dimoscēt̄ de hoc tñ nihil

Quod ad presens
Vobis discipulis eūtib̄ in
emaus adiūxit se dñs i spē peg-
m̄ oculi autē eorū tēbant̄ ne eū
agnoscerent dato q̄ eis iterp̄ta-
ret̄ scripturā finaliter q̄m v̄rūt

Johānes.

ad hospiciū cum xps incepit eis panē frāgere ipsū agnouerūt et eū in fractiōe panis plenarie p- ceperūt. **S**ic vere i via hui? vite boni simplices scāi habēt cristū p gdam ipm tamē p scienciā nō cognoscūt. qz isti sūt qui simpliciter confitēt et veraciter credūt. finaliter tamē in hospicio p adisi in respē mortis qm panem eterne sacietatis iphis distribuet ipsū pfecte cognoscēt et facie ad faciem diuinitatis eius essenciā intelligēt. **Supra Marcā ultio. Ibi eū videbitis sicut dixit vobis.** **V**el dic q duo discipuli sūt duo populi gētiles et iudei qui cū in forma pegrini in carne scz hūana in itinere hui? mūdi psonaliter xpm viderūt. ipsum p fidem cognoscē nequierūt tādē postq scripturas iphis p p̄dicatores exposuit et postq panē sacre scripture iphis distribuit ipsū cognouerūt. inq̄tū in eū crediderūt et fidē cēperunt. **Supra ij. Cognouerūt de verbo qd dictū erat eis de puero.** **H**ic dicit q ihesus in medio discipuloy suoy post resurrectionē apparuit. h cū p stupe et gaudio mirarēt et se videre spm opinarēt resurrectionē suā p duo testimoia pbauit. inq̄tū pedes et man? palpandos et vidēdos optulit et ptem piscis affi et fauū mellis sibi ab iphis traditū māducauit. **S**ic dic spūaliē loquendo q ille a mortuis id ē a peccatis resurrectionē p peitēciā

veraciter cognoscit qui se p cōfessionem vidēdū et p correctionē tāgēdū volūtariē exhibet qui piscem assum id est xpi passionem p cōpassionē māducat et fauū eterne dulcedinis p deuotionem degustat. **p̄s. Gustate et videte qm suavis est dominus**

Explicat moralisacio fm Lucā **I**ncipit moralisacio fm iohēz **J**ohānes euāgelista q post alios euangelistas sbscripsit euāgelium aliqd sup addit de factis et opibz saluatoris que alij omiserūt **D**e istis breuit aliqua ponam et huic opi modo fm capitula in quibz sunt interserā et ad iūgam **I**git h ca .ij. fit mentio q xps cū ad nuptias que facte sunt in chana galilee cū matre eius maria esset vocatus et vinū defecisset hoc curauit mē eius sibi dicē et h ad finē vt facto miraculo possit spōsi verecūdiam opire dicēs **V**inū nō habent. **X**ps vō pmo satis dure respōdisse videt **Q**uid michi et tibi mlt. **V**erum tū respōsionem durā p facti sequentis dulcedinē tpaui. **S**ex ydras lapideas in loco positas et fm purificatioē iudeoy ordiata aq̄ ipei iussit aqm mox i vinū cōuertēs arbitriū et qui erāt in nuptijs ppinari mandauit. qui vt gustasset aquaz vinū factum spōsum vocans et arguens melius vinum vsqz in finez

Uel dic q iste ydris signat diuites q vt comuiter sunt lapidei atq; duri qui dicuntur continere metretas binas vel trinas. in qtu duo precepta caritatis et fide scilicet trinitatis dunt seruare. sex etiam in qtu sex opa mie debent perficere et implere. **I**sti ergo quociens videt pauperibus vinu temporalis consolacionis deficere debent aquis aliene misericordie repleri p passionem et in vinu consolacionis ipsas vertere p elemosinaru subuentione et sic hoc vinu ab arbitriclio id est a deo commedabitur p accptione et approbacione. **Pro. xxxi.** Date fieri meriti tibi et vinu hijs q amaro animo sunt. **U**el dic q arbitriclium significat mundu et mundi principes vel diuites quibus videtur q bonu vinu dicitur proinde deinde qd detur est appoi qd apud eos meliora iudicantur pntia qz futura bona temporalia qz eterna. qd veru est inter peccatores qz modo bibunt in hoc seculo bonu vinu id est prosperitate et gaudiu. h postqz hic fuerint inebriati ditati et impinguati et repleti tunc apponet eis illud qd dicitur id est eternum suppliciu et tormentu. qm erit fel draconu vinu eoz et venenu aspidu. **Deu. xxxij. 2c.** **C**u xps qda die inuisset in templo vendentes oues boues colubas numulario sedentes legit flagellu de fomiculis fecisse et numularioz effudisse dicens Auferte ista hinc. et nolite facere domu patris mei domu negoci-

acionis. **E**t sicut dicit matth. xxi. istud dixit. Scriptu est enim. domus mea domus orationis vocabitur vos aut. 2c. q supra sunt ab **Psalm. lvi. 7** **Je. vij.** **T**emplu significat ecclesiam boues significant laborem bone opacionis et pdicationis. oues significant simplicitatem honeste et humilis conuersacionis columbe spūs sancti gratiam seu sacramentalis comunione. **N**umularij significant sectatores auaricie et aggregatores temporalis substance et possessionis. **C**um igitur in templo ecclesie sint aliqui qui vendunt boues. i. laborem bonorum operu et agriculturas predicationum. pro spe temporalis retribucionis faciunt. aliqui q vendunt oues. i. ypocritim sub spe glorie mundane simpliciter et humiliter viuunt. aliqui vendunt colubas. i. qui gratiam sancti spiritus et ecclesie sacramenta officia et beneficia p temporali mercede conferunt. **A**liqui numularij. i. aliqui auari qui solu lucris et pecunijs intendunt. **J**o cristus flagello sue seuerie iusticie p morte temporalem et eternam illos et eoz sequaces de templo ecclesie eiciet et pecuniam auaroz ipsozum disperdet et cathedras vendentiu colubas id est status et dignitates simoniacozum subuertet. **N**o vult enim q domus patris sui que est ecclesia efficiatur domus negociacionis nec q illa que domus oracionis esse debuerat spelunca

latronū seu habitaculū malorū
 hoīm nominet. **O**e em̄ turpe lu
 crū exm̄ p̄cipit auferri. et āte oīa
 ma secularia negocia necnō oīa
 vana opā simoniaca et ypo crita
 scelera submoueri dicēs **Aufer**
 te ista hic **E**t breuiter ista ē ve
 ritas q̄ cathedre. i. officia et di
 gnitates illoꝝ qui in tēplo ecclē
 vēdūt colūbas. i. simoniacoꝝ
 q̄ vēdūt spūalia a deo subuertū
 t̄ et in p̄speritate manē nullate
 nus p̄mittūt s̄ aut depōnūt aut
 infortunijs affligūt. **O**zee. ix.
Propter maliciā adiuēcōnū ip
 soꝝ de domo mea eijciā eos. nū
 mularioꝝ ecīā q̄ sūt ibi. i. auaro
 rū ecclōꝝ es effūdatur inquantū
 post mortem taliū diuicie ipsoꝝ
 a quibusdā rapiūt̄ et p̄ti a p̄nti
 b̄ et p̄ti a familiarib̄ p̄ti a la
 tromb̄ dispergūt̄. **I**ta q̄ p̄ aīa
 sua dū uiuerēt cogitare noluerūt
 nec misse nec elemosine celebrā
 t̄ **Q**ui potest cape capiat. **I**llud
 qd̄ pomit̄ de fatigacōe dñi super
 mōtē sicchar et quō mulieri sa
 maritane q̄ ueniebat ad hauriē
 dā aquā p̄dicauit et q̄ q̄nq; vi
 ros habuerat sibi dixit et eam a
 multos alios p̄ eā uertit quia
 ista cōcūes suos ad ihesū uōuit
 et adduxit et quō mirātes apos
 tolos q̄ cū muliere loq̄ret̄ i mes
 sem alienā misit. sic diffuse poit̄
 hic **Johānes**. **E**xpomit̄ p̄ docto
 res de gētilitate q̄ a p̄nō q̄nq; vi
 ros. i. q̄nq; sensus nāle habuit
 s̄ ip̄his mortuis a corruptis alte

ri viro q̄ nō fuit vir s̄ fornicari
 us sc̄z dyabolo p̄ ydolatriā ad
 behit. **Q**uiq; inq̄t viros habuit
 ti. 2ē. q̄ tādē ad xp̄m q̄ ad citatē
 sicchar. i. in mūdū uērat et in in
 firmitate carnis assumpte qua
 si fatigat̄ sedebat et de fōte sue
 mie aquā uenie receptura per fi
 dem uenit que salutē et cōuerfi
 onē retulit et nō solū sui. s̄ mul
 torum quos ad fidem conuoca
 uit et cotidie spūaliter conuoca
 re nō cessat multipliciter trāseo
 de ista expositioē allegorica q̄a
 nimis esset p̄lixa si quis uell̄ ad
 punctū tractare **M**athei. xv. **E**c
 cē mulier de simib̄ illis egressa.
 clamabat post ihesum miserere
Hic pomit̄ de filio reguli ca
 pharnaū s̄ uide mathei octauo
 ubi factū est

ERat in iberusalem pro
 batica piscina q̄nq; por
 tic̄ h̄ns circa quam iace
 bat multitudo magna languen
 tium claudorum cecorum aīdo
 rum expectantium aque motū
Angelus em̄ domini secundum
 tempus descendebat in piscinā.
 et aquā ipsius mouebat. et tūc
 qui prius intrabat aquam qua
 cūq; infirmitate teneretur san
 ctinuo fiebat **C**ū igitur inter a
 lios esset ibi vnus qui triginta
 octo annis infirmitate graui de
 tentus iacebat. nec sanari potu
 erat. pro eo q̄ quando aqua mo
 uebatur nullum habebat homi
 nem qui ipsum poneret i piscia

et quando uenire
 illi sedebat a sic
 rōi dicitur retro a
 languidus man
 iures simians de
 abar. dñs sicut miser
 nauit et gabari sibi
 Sugerit tolle q
 amēntia et sicut fa
 lūas et subūgit
 rōnis factus es
 et debet? ubi de
 ai p̄dica piscin
 ip̄nas lauabant
 conestor q̄ aliq̄ di
 lōa ondiffe lignū
 debet bō sup̄ ed
 motū ubi p̄deret
 audio illud lignū
 fūdū. s̄ tādē p̄ba
 et i eodē loco App
 ur passione lignū
 ue surgere. et a mo
 rōne agitare **I**sta
 h̄ significare sacra
 q̄nq; p̄as habere dicit
 nō p̄ q̄nq; libros m
 iat. dicitur cōā beto
 mōtione h̄m? frug
 p̄cūdi dicit. uicōp q̄
 scriptura et dicitur n
 um frugū. dicitur in
 toꝝ et dicitur p̄ p̄ca
 simplici et mystice
 i. doctor p̄dicatōri
Joh̄n. i. s̄i cōstanti
 uenit. **C**ura ista p̄m
 iūte languidus. mult
 de dicitur et s̄ sicut ab

sed quando venire volebat ipsū
 ali? p̄cedebat et sic p̄pter porta
 torū defectū retro alios infirmos
 et languidus manebat et alius
 p̄curres sanitatis beneficiū ep̄cor
 tabat. dñs sibi misertus ipsū sa
 nauit et grabatū sibi tollē iussit
Surge inquit tolle ḡbatū tuū et
 ambula. et statū factus ē homo
 sanus **Et** subiūgit dñs dicēs **Ec**
 ce sanus factus es. iā noli pecca
 re ne deteri? tibi contingat **De** ista
 aut p̄batia piscina i q̄ nathine
 i hostias lauabant poit **Petrus**
 comestor q̄ aliq̄ dixerūt reginā
 saba oñdiffe lignū salomoi in q̄
 debebat hō suspēdi p̄pter cuius
 mortē iudei p̄derēt ēgnū suū quo
 audito illud lignū sepeliuit i p̄
 sūdū. h̄ tādē p̄batia piscina fca
 est i eodē loco **Appropinq̄te** igi
 tur passione lignū illud incipie
 bat surgere. et a motu suo aquā
 piscine agitare **Ista** piscina po
 test significare sacra scripturā. q̄
 quiq̄ ptas habere dicat̄ p̄ eo q̄
 in ipsa p̄ quiq̄ libros moyfi sub
 itat̄. Vocabat̄ etiā bethsayda q̄
 interpretatur dom? frugū. dom?
 peaudū. dom? venatorū q̄a sacra
 scriptura est domus et reposito
 um frugū. i. diuinorū sacramen
 torū et documentorū. peaudū id ē
 simplicū et inspectoy. venatorū
 .i. doctorū p̄dicatorū sapientum
Job iij. Ibi cōstituta ē dom? oī
 viuētū **Circa** istā piscinam mul
 ti sūt languētes. multi veritatem
 scie desiderātes. et sanari ab igno

rancia cupientes. **Sed** reuera ad
 hoc q̄ infirmi et simplices possint
 ibi sanari vel in scripturarū codi
 cibus informari necesse est q̄ ang
 gelus id est diuina inspiratio vel
 doctor bonus descendat de celo
 q̄ aquā sacre scripture moueat et
 exponat **Sine** angelo em̄ .i. sine
 doctore infirmitas ignorācie in
 hac piscina non sanat̄ nisi forte
 x̄ps p̄ seipsū homines sanū et p̄
 reuelacionē sibi secreta sua mani
 festare dignes **Mathei. xxviii.**
Angelus descendit de celo et ac
 cēdes zē **¶** Vel dic q̄ piscina sigt
 peitēciā circa quā multitudo
 languentiū peccatorū sperat in
 trare. qz illi qui sūt cec̄ p̄ ignorā
 ciā claudi p̄ iniusticiā aridi p̄
 inuidiā sperant tñ finaliter p̄ pe
 nitēciā se saluare **Ista** est q̄ dic
 citur bethsayda domus frugum
 qz fruges virtutū ibi colligunt̄.
 domus peaudum quia simplices
 qui hostie domini sūt p̄ nathim
 neos id est sacerdotes confitēdo
 domus venatorū quia ipsi vena
 tores abluere opinantur **Et** bre
 uiter etiā ista est domus cōmu
 nis qui quinq̄ habet potius i
 quantū omnes homines qui in
 quinq̄ peccāt sensibus in istaz spe
 rāt intrare. et ad istam confluere
 comprobant̄ **¶** Unde illud dicitur
 conuenit **Job** tercio **Ibi** constitu
 ta est domus omni viuenti. **Et**
 omnia flumina intrant mare et ip
 sū nō redūdat. **Ecclesiastes** pri
 mo **Sed** p̄ certo nisi hic angel?

interueniat .i. nisi dei mīa inter
cedat. qui in piscina penitētie a
quā cōpūctionis moueat tali .i.
firmu aut penitēs p nichilo la
borat solus em motus aq .i. sol
pūctionis actus pccōrē spūali
ter sanat. **Verūtāmē** non exclu
dit quin quando qz deus sine pe
nitētia aliq̄s liberet. sic apparuit
in paulo. **Solo** ei vbo sola īspi
raōe p̄t hoīem liberare et absqz
pnīa a cōmīb̄ expiaē. **Unde** ad
roma. tercio. **Arbitramur** iusti
ficari hoīem sine opib̄. quia a
liq̄ sūt q̄ p pnīaz sic p viā iuris
cois saluāt. **Aliqui** vero p solā
dei grām spēalē et sicut p pūile
giū sanant ita q̄ cū ip̄s q̄si ex
pūilegio dispēsat. **Ad roma. ix.**
Miserebor cui voluero. **Surge**
inquit tolle ḡbatū tuū et ābula
Est ei ḡbatū laīs paupz. q̄ figt
peccatū qz hō q̄ p cōtrīōez sur
git et p cōfessionē grabatū pecca
tū tollit et p bona opa icēdit tūc
sanus a pccō recēdit. **Verūtāmē**
nō dz āpli? peccāe. ne p̄ ingtū
dinē ip̄sū cōtīgat deterius susti
nē. **Johis. viij.** **Vade** et noti am
plius peccare. **Vel** dic q̄ mul
ti simul currebant ad piscinam
vnus solūmodo sanabat qz da
to q̄ omnes fideles ad penitēti
am gēraliter curiāt pauci tamē
salutē f̄portāt. **Et** dicit p̄a ad co
rim. ix. **Omnes** currūt. h̄ vnus
tollit brauiū. **Multi** sūt vōti pau
ci vero electi. **Matth. xx.** **Vel**
dic quō diligētia valde ē p̄ficiua

quia qui ē magis diligēs ad pi
scinā intrādū aut ad aliud bonū
opus pagendū dz esse prior ad
premiū: et qui alios p̄uenit cur
rendo ipsos quo ad sanitatē vel
lucrū p̄cedit. **Vel** dic q̄ isti lā
guētes fignt illos qui sūt in pur
gatio q̄ piscinā paradisi igrediū
t. h̄ aqua dīne mie ad idulgē
dū mouet. h̄ qd ab āgelo .i. a
deo ordinatur. **Sz** r̄uera qdā ibi
dē p longa tpa sūt in miseria et
languore qz nō habēt hoīem q̄
eos ibi mittat .i. q̄ p eis interce
dat. vel opa satisfcōria faciat. et
sic optz q̄ languor et dolor diuici
ū in purgatorio pseueret q̄sqz
dñs ip̄sos liberet et soluat. **Do**
mine inquit non habeo hominē
q̄ dum aqua et cetera. **Unde** qui
in purgatorio lāguent possunt
de suis amicis conqueri dicētes
illud p̄ste. **Amici** mei et p̄xi
delonge steterunt. et vim facie
bant et cetera. **Vel** dic morali
ter q̄ piscina ē mens cuius q̄n
qz porticus sunt quinqz sensus.
ēca quos multi sunt languētes
.i. multi affcūs et appetitus vici
ozū lāguore torpētes. **Isti** spiri
tualiter non sanantur. nec ad v̄
tutum temperantiam reduam
tur nisi āte omīa aque compūc
tionis ab angelo idest a rōe in
mentis piscina moueatur. **Vel**
dic q̄ piscina q̄nqz porticus idest
lex moyfi qui quinqz libroz co
dices habet nullum potuit spū
aliter sanare. quousqz angelus

testamenti xps de celo descendit
 q̄ aquā huius piscine et scienciam
 huius legis mouit exposuit et im-
 pleuit **Aggei ij** **N**ouebo celū et
 terrā et tūc ueniet desideratus zc̄.
¶ Vel dic q̄ piscina ista est curia
 romana vel cuiuslibet plati vel se-
 cularis q̄ dicit̄ bethsaida. domus
 frugum. i. diuiciay. dicit̄ etiā do-
 mus peardū. quia ibi sūt multi
 hoies bestiales. **Job xl.** Omnes
 bestie agri ludūt ibi. domus uena-
 torū quia ibi sūt multi raptores
 per auaritiā terrenoy uenacioni
 et acquisitioni vacantes **Eze xij**
Ibi principes aquilonis et uni-
 uersi uenatores **I**n ista sūt mul-
 ti porticius. i. multa officia. dig-
 nitates et ḡdus ubi quilibz cupit
 intrare et statū obtinere et multi
 lāguētes. i. ābiciofi bñficia affec-
 tates. multi cec̄i et ignozantes.
 multi claudi et ī moribz vacillan-
 tes. multi aridi et in deuoti et icō-
 patientes cūq̄q̄ iacēt ad subitū
 trādū aliquā porticiū. i. aliquod
 bñficiū necnō ad p̄ueniendū af-
 fectū oēs studēt **Infra xx.** **J**ohā-
 nes p̄currit cū petro et uenit
 p̄or ad monumentū. **¶** Vñ qñ fit
 p̄ āgelū. i. p̄ occultā dei iusticiam
 aqua hūane fragilitatis et morta-
 litatis mouet̄ utputa qñ aliq̄s
 ep̄s uel bñficiatus morit̄. statū
 currit istoy ābiciofoy multitudo
 q̄ intrare et se immergere conātur
 et tamen dato q̄ omnes currant
 oēs ambiāt oēs cupiāt vn̄ tm̄
 modo p̄mouet̄ sc̄z qui prius uenit

ad intrādū. i. munera offerēduz
 et se p̄ alijs alia gerēdo **I**lle p̄
 fiet̄ alijs capit̄ et sanat̄. p̄me
 ad **coz ix.** **¶** Oēs currūt vn̄ acce-
 pit brauiū **S**ed q̄d̄ p̄certo qñ
 bi sūt aliqui q̄ nesciūt bñ currere
 nec se bene ingerē nec habent a-
 liquē promotozē q̄ ipsos possit
 portare et p̄ponē sicut ad litteraz
 boni et sufficientes uiri paupes
 q̄ reuera satis possent motū aq̄
 exsp̄cāre qz diuissime optz eo
 attēdere et languē. qz si nō bñt
 portatozē uel p̄motozē necesse ē
 ipsos paupes et lāguidos manē
 illi q̄ ante alios ueniūt et q̄ am-
 biose se ingerūt solent oīa p̄por-
 tare et maxime qñ portatoz. i.
 fautoz et adiutoz seu platorū
 uel affidēciū magistrōy possunt
 auxiliū procurare **¶** Domie iquit
 hoiez zc̄. **¶** Unde q̄libet paup̄ po-
 test dicere illud **p̄s.** **N**ō fuit qui
 adiuuaret. et cōsiderabā ad dexte-
 rā et uidebam: et non erat q̄ cog-
 noscēt me **¶** Unde nisi tales a xpo
 miraculose sanentur et promoue-
 ant̄ nūq̄ p̄ cursū cōmunem in pi-
 scina ecclesie balneāt̄ **¶** Vñ de xpo
 dicit̄ **i p̄s.** **T**ibi derelictus est
 paup̄: orphano tu eris adiutor
¶ Vel dic q̄ angelus est platus
 piscine ecclesie p̄positus ad quē
 cū oēs currāt et ambient ut sanē-
 t̄ et promoueant̄ p̄ ipsum ille
 solus ab ipso portat remedium
 q̄ prius uenit ad obsequium uel
 qui habet mediatorem pro cura-
 tozem uel magistrum.

Aducitur ad dñm p iu-
 deos qdā mulier in ad-
 ulterio de p̄bēsa Illis i²
 sciscitātibz quid de illa iudicaret
 cū moises h̄mōi lapidari māda-
 ret et ex hoc ipsum cape volenti
 bz vt si diceret eā lapidādā cō-
 tra mīaz quā p̄dicabat facere vi-
 deret. Si vero eā dimitte dā dice-
 ret legis trāsgressor habet. De
 us mediādo vtrūq; eozū temp-
 tatiuā neq̄ciā increpādo iclinās
 se digito incēpit in terrā scribere
 dicēs Qui sine peccō est vestrum
 in illā prius lapidē mittat Quo
 repleto. q̄libet recedē cupiebat
 ipse vero vt locū daret ex eundi
 iterū in terrā scribebat Cū igit̄
 scādo scriberet. omēs vnus p̄
 alium incipiētes a senioribz re-
 cesserunt et ihesū solū cū muliē
 stātē in medio reliquerūt. Ihes-
 us autē mulierē absoluit. et eā
 ab ipsis liberauit dicēs. Nō te
 dēpnauit. nec ego te cōdēpnā-
 bo Dade amplius noli peccare.
Esta possunt allegari exēpla
 riter ad multa p̄mo ad cautelas
 malignoz q̄ p̄ponūt hominibz
 probleumata bifurcata. vt quo
 cūq; se vertant vel respōdeant in
 aliquo capiāt Prudētes tamen
 viri sciunt euadere et mediā viā
 tenentes sciunt huiusmodi ma-
 licias in caput facientium re-
 toz quē **V**el allega quomodo nō
 decet q̄ criminofus criminofum
 accuset. et quomodo quilibet a-
 te q̄m condempnet alium. debet

scripturam quam scripsit deus i
 terra sue conscientie idest prop̄ā
 findere sim et remorsū legere. et
 ibi peccata sua cognoscere. et sic
 cum se videt maiora vel similia a
 liquo dēns dmississe debet ab hu-
 iusmodi vindicatiua accusacōe
 cessare. **D**icit̄ ei q̄ in illa scriptura
 quā i tra scripsit. q̄libet peccā sua
 videbat q̄bz visis cōtinuo recede-
 bat. Cū igit̄ dñs scripsit i me-
 te et in conscientia cuiuscumq;
 scripturam indelibilem sc̄z finde-
 risim et remorsum. constat q̄ si
 infra bñ legerim? et peccata nos-
 tra bene ponderauerimus statim
 videbimus nos indignos ad a-
 lios iudicandum et de alijs ma-
 le opiniandum et sic de talibz ac-
 cusacionibz et iudicijs q̄scem?
 et ad nostrā consideracionem po-
 tius recedimus Qui sine pecca-
 to est vestrum: primus in eam
 lapidē mittat. ac. **A**c si velit
 dicere. **N**on decet peccatorem
 alios accusare. sed potius se cas-
 tigare. **M**atth. vij. Quō vides fes-
 tucā in oculo fratris tui: trabem
 aut̄ in oculo tuo nō cōsideras
Vel illud q̄ x̄ps fecit scādo scri-
 bens vt locū daret recedēdi pōt
 allegari quō prudēs iudex debz
 multa dissimulāe et sub coloe v-
 mus aliud intendere. vt inten-
 tū suū possit melius hēre **V**el
 allega de mīa saluatoris q̄ non
 vult mulierē peccatricē. i. aiā
 perire. s̄ ip̄az ab accusatoribus
 .i. dēombz et tēptatoribz libeāe

et tunc crimina relaxare. Non vult dominus mortē peccatoris sicut duertatur et viuat. **Eze. xvij.** **¶** Vel illud qd dicit qd a senioribus recedere incepit. allega qd seniores qnq; sunt peiores ceteris et qui alios iudicat si bñ examinarēt reperirēt ceteris nequiores. **¶** Vel vide supra li. xiiij. ca. xliij. **S. xxi.** vbi mulier ē aīa peccatrix acasatores sūt vicia. zē.

Qristus pteriens vidit hominē cecū a natiuitate quē volens illuminare. lutū fecit ex sputo et limiuit oculos eius et dixit. vade lauare in natatoria filoe qd iter p̄tat missus. abiit et lauit et recuperato visu rediit. quē tādē mirabilia recitātem iudei extra sinagogā eiecerūt x̄ps vero ipsū r̄cepit. De ista natatoria que missus inter p̄tat dicit tam ephiphani? q̄ cōmestoz qd aī manasses rex iuda ysaia p̄phetā fecari saria lignea faceret et vltra modū idē ysaia fitiz aquā a ministris postulauit. Quā negatā statū i os ei? celitus d̄s misit et extūc ibid fons apparuit q̄ tādē qn reedificabat cītas infra muros fuit positus et sic filoe .i. missus p̄p̄t aquā missam desup fuit dictus. Cecus a natiuitate significat genus hūanūz qd a mundi exordio fuit cecū. in adā exēcatū et luie diuine gracie spoliatū. Finaliter tū deus ocul sue miē istū vidēs. saluā suā ab ipso emissam .i. p̄p̄riū filiū pul

ueri nrē hūanitatē adiunxit. et quoddā lutū id est quādā mixturā x̄p̄z deū et hōiez idē d̄posuit quo et cuius fide oculos mentales hūani generis prius luto limiuit et ipsū lauare in natatoria filoe. i. i. aq̄ baptismatis iussit et sic visū vere discretiōis recepit et lumen diuine gracie et claritatis vidit vicialiter. **¶** Dñ infra eodē. lutū posuit sup oculos meos laui et video. **¶** Vel dic qd x̄ps fign̄t predicatorē vel p̄latū qui qn vidit aliquē cecū id est aliquē peccatorē exēcatū vicijz. ante oīa debet sputo id est verbali doctrina sua lutū. i. memoriā sue nature lutee sibi facere et luto. i. memoriā sue vilitatis et mortis debz oculos sue mentis limire. tādēz debet facere qd in aqua filoe. i. i. fōtē lacrimarū q̄ celitus mittit se abluat et sic lumē diuine gracie acquirat. tūc ille potest dicere qd se q̄tur. Ille hō q̄ dicitur ibūs lutū fecit et vnxit oculos meos. **¶** Cū peterēt discipuli de ceco nato. d. Quid peccauit hic aut pntes eius vt cecus nasceretur? Quibus respondit dicens. Neq; hic neq; pntes eius. s̄ vt manifestarēt opa dei in illo. **¶** Hic potest allegari quō deus vtitur creatura sua qnq; ad misericordiam vel ad penā vt exinde eliciat suam gloriā et honorem. Nec ipsa creatura delicti potest cōqueri qz sez factori licet factura sua quo aīq; modo voluerit vti sicut concludit apostol?

Ad roma. ix. Quid figul? facit vas quoddam in honore et aliud in contumeliā de eadē massa. ut in vno sua mīa in alio sua iusticia valeat declarari. **Jerē. xvij.** Sicut lutū in manu figuli. zc. **Judei** dixerūt ceco illuīnato quā cōmēdabant xpm. In peccātis natus es totus. zc. **Potest** allegari quō arrogantes ab alijs et maxime a paupibz docti nolūt. h̄ seipos meliores existimāt. et quicquid rōe dixerint vilipēdūt. Unde ipsi vidēt dicē illd̄ qd̄ aīcī iob sibi dicebant **iob. xv.** Quid nosti qd̄ ignorā? qd̄ intelligi qd̄ nesciebā? **Eccā. xij.** Paup locutus ē. zc.

Quoniam xps in bethaniā veniit et lazaru mortuū et iā p̄ quatuor dies in sepulchro iacētē et fetere incipiētē et in speluncam lapide supposito latitātē iuvenis exoratus a martha ad sepulchz vēit et flens et orans lazaru de sepulchro vocavit dicēs **Lazare veni foras.** et statim q̄ erat mortuus resurrexit. et ligatis pedibz et manibz in stitis velata facie sudario prodiit. **Quē** ihesus solui p̄cipēs liberū abire pmisit dicēs **Solvite eū et finite abire.** **Per** lazaru potest peccōz intelligi. et non solū quicūqz peccōz. h̄ maxime ille qui p̄ cōsensū est mortuus. et p̄ malā cōsuetudinē sepultus. et in speluncā p̄fūde iniquitatis lapide dure obstinacōis opp̄ssus. et iō p̄ quatuor dies quoz p̄m̄ ē mala

dilcō. scds malus cōsensus. terdus mala opacō. q̄rtus mala cōsuetudo. iam p̄ malā famā fetidus et infectus. vinctus mala rō aplacētiarū ligatus. et sudario male execuōis velatus. **Ps** Sicut mortui dormientes in sepulchris quoz nō ē mēoz āplius et ipsi de maū sua repulsi sūt. **Si** reuera quāqz fit ex spēali grā q̄ deus tales a peccō suscitatur et eos miraculose liberat dicēs. **Lazare veni foras.** Bene q̄dē hic lazarus qui interpretatur a deo adiutus nūcupat̄ p̄ eo q̄ sine spēali gratia dei adiutorio nulli tales a peccato resurgere dinoscuntur. **Ad ephe. v.** Surge q̄ dormis. et exurge a mortuis. **Quā**do em̄ deo placet hoīez vōre et a peccō dūtere nullū ē adeo p̄fundū vidēzū sepulchru qd̄ resurrectionē. i. dūtionē ipsius valeat impedire. **Ps** Saluasti me a descēdētibz in lacū. **Verūt̄n̄** cca istius suscitacōez xps legit̄ fremuisse et fleuisse qd̄ tñ in suscitacōe adolecētis luce vij. puelle. **Mat. ix.** nō legit̄ fecisse. **In** quo notatur q̄ difficilior est cōversio profūdi peccatoris et illius qui iā per malam cōsuetudinē est sepultus. et per infamiam fetidus. q̄ illius qui recentē est mortuus. i. q̄ de nouo i peccātū ē lapsus. **Lazarus** eī dato q̄ suscitatus fuis̄ ligat̄ tñ et velat̄ exijt̄ qusqz eū viuū dñs soluit. **In** q̄ notat̄ q̄ dato q̄ peccōz p̄ dēcōez mot̄ suscitē

etrus in statu p̄cō
 ad hoc q̄ p̄m̄as lū
 Euphratē: Sola er
 dicit̄ m̄c̄: Sola er
 h̄m̄m̄ r̄m̄at̄. Veri
 illi q̄ cōfessio et
 mali obligacōis
 t̄t̄ cōtemp̄t̄
 ab̄t̄ et relabatur.
Etrus et iob
 runt ad mor
 xpi. sed cū a
 simul iohannes qui
 petro p̄uacit̄ ad?
 rit̄ p̄cō ad mōim̄
 non int̄uit̄ Petrus
 nat̄ antiquoz veni a
 am vlt̄mus: tñ p̄
 hic potest notari q̄
 us et ceterus voluit a
 p̄ma opa curare vt̄ lū
 m̄ uenies in religione
 fido q̄ omnia credunt
 p̄m̄as q̄ non me
 vires lū: petro id est a
 cōit̄o h̄m̄m̄ uenit̄. **J**
 tardus ad t̄m̄ uenit̄ et
 dius accipit̄ quod dicit̄
 aut̄ lū solum cōuac̄ n̄c̄
 necesse est q̄ ante t̄m̄p̄s de
 ant. **Ad gala. v.** Curatis
 quis nos impediūt. **Qui**
 noze p̄m̄ maḡ p̄cōt̄. **a**
 xat̄ p̄cōt̄ et cōm̄ imp
 vlt̄ h̄ m̄are p̄ t̄m̄ opa a

et viuis in statu gracie constitua-
tur. ad hoc tamen esse ligatus id
est ad confessionem esse obliga-
tus dinoscit vt necesse fit qd per
confessionem et absolutionem solua-
tur ad hoc qd penitus liberetur.
Supra luce xix. Soluite eum et ad-
ducite michi: Sola enim contritio
hominem viuificat. Verumtamen ne-
cesse est qd confessio et absolutio
vnicuique obligacionis tollat. ne
forte si contempserit in idipsum
cadat et relabatur.

Petrus et iohanes vene-
runt ad monumentum
xpi. sed cum currerent duo
simul Johannes qui erat iunior
petro praecurrat ad petro et ve-
nit prior ad monumentum veritatis
non intrauit Petrus autem qui
erat antiquior venit ad monumē-
tum vltimus: tamen prius intrauit
Hic potest notari qd qui arde-
ntius et celerius volunt ad xpm
per bona opera currere vt sunt indis-
creti iuuenes in religione vel in
studio qd omnia credunt facere
primo anno et qui non metuntur
vires suas sed petro id est antiqui-
oribus se praeferre conantur. Isti tamen
tardius ad xpm intrant et tar-
dius accipiunt quod affectant. qd
cursu suum continuare nequeunt. et
necesse est qd ante tempus defici-
ant. **Ad gala. v.** Currebatis bene
quis vos impediuit? Illi qui
more petri magis prudenter et deli-
berati praecedunt et quando non impe-
tuose sed mature per bona opera cur-

runt vt qui viam communem sequuntur
qui virtutes suas metientes se primo
impetu leuare non querunt
Isti dico in intrando ad deum et conse-
quendo propositum suum alios pre-
ueniunt. et hoc quia alijs deficienti-
bus ipsi viriliter persistunt. In quo
cumque ergo negotio tam morali quam
agibili illi qui tarde et deliberate
operantur currunt melius. et citius. et
consequuntur finem intentum et ac-
quiritur. et contra illi qui in principio im-
petuosius volunt sua facta facere
tardius consequuntur et succubunt.
Bene igitur nobis consulit Petrus.
ad cor. ix. Sic currite vt comprehen-
datis. Substantia enim festi-
nata minuetur. quae autem colligitur
maius multiplicatur. **Proverbia xiiij.**
Vel dic qd iohannes significat
populum iudaicum qui primo venit
ad monumentum xpi id est ad fidem
in genere primo credidit. et ta-
men non intrauit. quia ecclesiam vel
fidem incarnationis recipere noluit.
sed potius per incredulitatis viam
extra mansit. Petrus vero sig-
nificat populum gentium qui tardi-
us monumentum xpi id est ad fi-
dem venit tamen ipse prius cre-
dendo ecclesiam intrauit in quantum
iudaeo populo in infidelitate ma-
nente iste credidit. Finaliter tamen
iohannem post petrum intrasse di-
citur. quia iudaeus populus post
quam plenitudo gentium intraverit sal-
uus fiet: et in fine temporum christo
credet. Et sic verificabitur illud
matth. xx. Querunt nouissimi primi

et pi no. **M**arie flētī ad mo-
numētū legit dñs in ortulāi spē
pītus apparuisse deī discipulis
in vnū cōgregatis et p̄ metū iu-
deorū ianuis clausis xp̄s appa-
ruit et pacē āte oīa eis obtulit.
deī sp̄m sc̄m ip̄s cōtulit. et
ptātē relaxādi c̄mina dedit. **De-**
mēs inquit ihesus ianuis clau-
sis dixit Pax vob. accipite sp̄z
sc̄z. **¶** Illud allega si vis q̄
xp̄c sp̄ualiter solet apparē et ḡ-
tīā dare illis qui flēt ad moūmē-
tū suū. i. illis qui passiom̄ et mor-
tī ip̄s patiūt̄ q̄ in vnū p̄ cai-
tatē ecclā cōgregāt̄ et qui ianuis
clausis sc̄z sensuū exteriorū osti-
is clausis in secreto mētis v̄san-
t̄. et a mūdānis negocijs segre-
gāt̄. talibz pacē interioris triāq̄l-
litatis offert̄ et sp̄s sc̄s. i. do-
na sp̄s sc̄i cōcedūt̄. Tales sunt
ad q̄s xp̄c p̄ grāz venire dimosci-
t̄ et ad eos intrare sp̄ualiter in-
ueit̄: tales digni sūt vt p̄ ip̄os
aliena pccā remittāt̄. i. q̄ ad ḡ-
dū ecclāsticū sublimēt̄. Nullus
eī pacē aī p̄t accipe. n̄ q̄ ianuis
sensuū et affectōnū clausis. seu
a mundi negocijs se voluerit ab-
sentare. **¶** Unde sequit̄ q̄ itez ve-
nit ihesus ianuis clausis et ste-
tit in medio discipulorū suorū et
dixit Pax vob. **¶** Vel dic q̄ qñ
xp̄s ianuis vteri v̄ginalis clau-
sis in mūdū. i. ad discipulos p̄
natītatē venit. tūc pacē hoībus
dedit et pacē inter deū et hoīem
reformauit. **Lu. ij. In terra pacē**

hoībz. **zē. ¶** Illud qd̄ poīf de tho-
ma q̄ noluit credere dictis et v̄-
b̄ aliorū discipulorū et aplōrum
xp̄m resuscitatū nisi oculis vide-
ret et manibz palparet. h̄ expo-
nit̄ a greḡ q̄ de? aliquādo sc̄s
suos scrupulo dubitacōis erga
diuina misteria p̄cutit vt sc̄a in-
dagine veritas eluceſcat. et p̄ p̄-
bacionē elicītā illud de q̄ dubita-
tū fuerat notū fiat. q̄si diceret q̄
thomas dubitādo c̄catēs vul-
nerū tetigit et dubietatis vuln̄?
a fidelīū mētibz āputauit. **¶** Vel
dic v̄tra q̄sdā q̄ nō curāt de audi-
tu h̄ de visu et tactu. **¶** Nō curāt de
v̄bali p̄missioē h̄ poīf de manu
ali oblacōe et de numerū manu
ali tactu et palpacione. **¶** Nisi te-
gero inquit nō credā. i. nisi acce-
po nō faciā. **Gene. xxvij. Acce-**
de ad me vt t̄gam te

¶ Om̄ discipuli piscarēt̄.
et nocte illa nichil pren-
didissent. maē facto af-
fuit dominus in litoē sub specie
aliena et p̄cepit illis q̄ retbe ī
dexteram nauigij mitterent. **¶** Qd̄
cum fecissent iam nō valebant
retbe trahere. p̄ multitudīe pi-
sciū qui tunc temporis capti erāt
¶ Cognito igitur q̄ deus esset. pe-
trus tunica subinctus. misit se
in mare. atqz alijs nauigio veni-
entibus ipse per mare ad domi-
nū vēit et tandē tracto retbi ple-
no magnis piscibus sc̄z centum
et liij. discipulis panē et pisces
cristus ad comedendū dimisit.

¶ Illud qd̄ poīf de tho-
ma q̄ noluit credere dictis et v̄-
b̄ aliorū discipulorū et aplōrum
xp̄m resuscitatū nisi oculis vide-
ret et manibz palparet. h̄ expo-
nit̄ a greḡ q̄ de? aliquādo sc̄s
suos scrupulo dubitacōis erga
diuina misteria p̄cutit vt sc̄a in-
dagine veritas eluceſcat. et p̄ p̄-
bacionē elicītā illud de q̄ dubita-
tū fuerat notū fiat. q̄si diceret q̄
thomas dubitādo c̄catēs vul-
nerū tetigit et dubietatis vuln̄?
a fidelīū mētibz āputauit. **¶** Vel
dic v̄tra q̄sdā q̄ nō curāt de audi-
tu h̄ de visu et tactu. **¶** Nō curāt de
v̄bali p̄missioē h̄ poīf de manu
ali oblacōe et de numerū manu
ali tactu et palpacione. **¶** Nisi te-
gero inquit nō credā. i. nisi acce-
po nō faciā. **Gene. xxvij. Acce-**
de ad me vt t̄gam te

¶ Om̄ discipuli piscarēt̄.
et nocte illa nichil pren-
didissent. maē facto af-
fuit dominus in litoē sub specie
aliena et p̄cepit illis q̄ retbe ī
dexteram nauigij mitterent. **¶** Qd̄
cum fecissent iam nō valebant
retbe trahere. p̄ multitudīe pi-
sciū qui tunc temporis capti erāt
¶ Cognito igitur q̄ deus esset. pe-
trus tunica subinctus. misit se
in mare. atqz alijs nauigio veni-
entibus ipse per mare ad domi-
nū vēit et tandē tracto retbi ple-
no magnis piscibus sc̄z centum
et liij. discipulis panē et pisces
cristus ad comedendū dimisit.

Actus Apostolorum.

Ista allega q̄ apli. i. p̄dicatores q̄ diu s̄n xp̄o. i. xp̄i ḡtia s̄nt tam diu nichil p̄dūt. et rethe p̄dicacionis p̄ nichilo in seculi mare ponunt. q̄z nullos pisces id ē nullos fluxibiles peccatores capiūt et cōuertūt. et potissime de nocte id est quādo sine lumine diuine ḡcie p̄dicāt et piscātur et quādo ad sinistrā nauigij. id ē sub spe bonoz terrenozum vel gloie tyalis q̄ p̄ sinistrā intelligitur rethe p̄dicacionis sue mittere noscūtur. Sed quādo xp̄c p̄ ḡciam vult eis adesse. et ad ei⁹ instinctū in dexterā nauigij. i. in spe eterne retribucionis rethe p̄dicacionis nouerūt ponē et ad nobilitatem supnam oīa ordinare tūc habundāter pisces capiūtur et peccatores conuertūtur. **I**git̄ ad dexterā est ponendum rethe p̄sente domino et non absente. cui⁹ contrariū multi p̄dicatores faciunt. quia solū ad laudem humanam p̄dicāt. et sic ad sinistrā non ad dexterā rethe ponūt. **E**cclēsiastes x. Cor sapientis in dextera eius: stulti autē i sinistra. **V**el dic q̄ petrus ē quilibet iust⁹ qui debet tunicam honeste conuersionis sibi succingere et i mare penitencie ponere et ad ibm q̄ est i littoze paradisi p̄ bona opera uire et ab ipso p̄adiū eterne refectionis recipere. **M**at̄h xxij. **E**cce p̄adiū meū pau: uire zc. **V**el dic ista ad comendacionē fidei petri qui p̄ nauē uire nolu

it: s̄ i mari se posuit et sic supposito sup aquas vel saltē p̄ aquas iuit. **H**ic sequitur de petro cui ē dixit dñs petre amas me pasce oues meas. **I**n quo dicunt doctores aliq̄ triplicem negacionem purgatam. **F**it etiā hic mētio de p̄matu ecclesie dato petro et etiam de morte eius. **D**e ioh̄e euangelista de modo sui decess⁹ inquit de eo dicit xp̄s. **S**ic uolo eum manere donec ueniam. **I**ta q̄ exijt sermo et opinio inter fratres q̄ discipulus ille non moritur. i. q̄ mori nō debebat zc. **I**gitur ista ad comendacionem petri et iohannis possunt adduci: s̄ de omnib⁹ omittamus.

Expliat moralisacio secundū iohannē. **I**ncipit moralisacio sup actus apostolorum.

De actib⁹ apostolorū pauca sub breuitate transcurro. et pauca de multis accipiens ad finē operis iam fatigatus accelero. **I**gitur de iuda p̄ditore et suspensione eius uide supra **M**at̄h xxvij. **I**llud autem qd̄ b̄ dicitur q̄ xp̄c dixit discipulis de futuro tpe q̄rentib⁹. **N**on est inquit uel trū nosse tempora q̄ pater posuit in sua potestate. **H**oc potest allegari q̄ ad cūsti viros eligiosos xp̄i discipulos et amicos non p̄tinet vacare ad inuestigandū futuroz tpm rationem sic faciunt astronomi. qui scrutantur

curiosas sciētiās quia quūvis ista
possunt habere in pluribus verita-
tem habent tamē anērā et mag-
nā distractōnis a salute aīe laxi-
tatem. **I**sta igit sapiētie diuine
reliquet nec circa h̄ mēs nr̄apl̄
debito distrahatur qz deus ē q̄ mu-
tat tpa sicut dicit dānie. 2°. **A**li-
ora te ne q̄sieris. **Ecc̄i. tercio.**
Mathathia^s loco iude mortuū
it elāis et p̄ sortes f̄cō ieiunio a
deo manifestatus. **H**oc p̄t alle-
gari. qz q̄rere volūtate dei p̄ sor-
tes nō fuit illicitū in p̄ncipio dū
tam veritas q̄ q̄rit a deo solo ma-
nifestari petat. ieiunijs et orōi-
bus exq̄ratur. **C**ōstat qz deus q̄cū-
qz mō voluit p̄t et cūqz negocij
veritatē ostēdere et iō quātū est
de se sortes nō videbāt eē mali-
tamē oēs antiq̄ tā fideles q̄ infi-
deles dimoscūt sortibus vsū eē. sa-
piēte teste **Proūbi. xvi.** Sortes
mittūt in sinū et a dño dirigūt.
Qūuis igit ecclā vsū sortū p̄bi-
buerit p̄ simplices et p̄ eo gpa-
gani vim diuinitatis in sortibus
esse credebāt. vñ sic ponit plim-
us etas sortes deē fortune cōse-
crabāt v̄tute q̄p veritatē inueni-
re se ceterius existimabāt. **P**ossu-
m^o tamē dicē. qz sortes que ad
deū solū^o mediate vel immedia-
te referūt nō sūt p̄hibite qz ma-
le. s̄ potius male et illicite qz p̄
ecclā sūt p̄hibite. **D**e hijs tamē
nolo aliquid determināe nec sti-

Discipulis congregatis die

p̄thecostes in vnū factus ē re-
p̄te sonus adueniētis spūs ve-
hemētis et repleuit totā domū
vbi erāt sedētes et apparuerunt
illis dispersite lingue sicut ignis
et cōperūt loq̄ varijs linguis p̄
vt dabat spūs scūs eloqui illis.
Cū plures nationū populi cō-
uenissent sic actum ē qz p̄dicāti-
bus apostolis vnusquisqz linguā
suā intelligebat. et ipsos loquē-
tes dei magnalia lingua sua au-
diebat. **A**udientes igit qz isti q̄
galilei erāt talia facerēt mirabā-
tur. **A**lij autem deridētes ipsos
ebrios testabantur. **N**onne in-
quunt omnes isti q̄ loquūt ga-
lilei sūt. **Q**uō g^o audiuius v-
nusquisqz linguā nr̄am illos lo-
quētes zē. **R**ecte videt qz isti
bū apostoli figurā btōy p̄dica-
torū gesserūt. **F**it q̄nqz qz discipu-
li xp̄i. i. boni religiosi vel clerici
in vnū primo scilicet collegio
vel studio congregantur. vbi in
vinitate caritatis et cōcordie co-
tidie conuersantur studēdo et cō-
templando ibidem sedētes et a
tumultibus q̄scentes in scientijs
et moribus inforimāt. **Q**d vidēs
spūs scūs ipsos q̄nqz visitat et do-
mos cōscie sue domis et ḡt̄ijs re-
plet et dicit linguas ipsorū di-
spertitas facit apparē. in quānū
facit eos nūc de vno nūc de alio
p̄dicare. et suā eloquētiā et docē-
nā nūc ad illū nūc ad aliū appli-
cāe et sic s̄^m cōdicōez locorū tem-
porū et p̄sonarum v̄ba mutare.

Aptoy.

Apparuerunt eis dispersite lingue
et loquebantur varijs linguis et
quod lingua predicatorum et ipsorum
eloquentia et doctrina non debet
esse vniuersalis sed dispersita non e
adem sed distincta. quod aliter debet
loqui diuitibus aliter pauperibus
aliter desolatis aliter letis aliter
iustis. Nunc debet loqui de pa
diso nunc de inferno nunc de gratia
nunc de culpa et sic de alijs. Ut scilicet
partim medi elamite et iudei. p
liti cretes et arabes id est omnis
condicio personarum audiat apud e
os linguam suam id est doctri
nam sue conditioni conformem
Unde predicator debet esse omnibus
omnia sicut dicit apostolus de se
ipso Prime ad cor. ix. dicens.
Omnibus omnia factus sum. quia
sicut idem dicit ad Rom. primo Gre
cis atque barbaris sapientibus et i
sapientibus debitor sum. **F**ecit
igitur spiritus sanctus quando cor
et linguam predicatorum vel doc
torum affluerunt varia seruire
et scripturarum intelligere de thesau
ro suo noua et vetera perprimare.
tamen iste spiritus super singulos
sedere debet in quantum singulariter
et sigillatim singulas gratias diuini di
uinitatis deprimatur quia sicut dicit
prime cor. xij. Diuisiones gratiarum
sunt. idem autem spiritus. di
uidens singulis prout vult. Ad
uerte tamen quod mali faciliter so
lent de iustis et predicatoribus et
viris scientificis spiritu sancto ephe
tis iudicare et maxime quando vi

dent eos de humili plebe natos
solent eorum veritatem et doctri
nam vilipendere et eos ebrios
et fantasticos reputare. **N**unquam
inquiunt omnes isti qui loquuntur
galilei sunt. et Et mali similiter
dicunt. Nonne omnes isti rustici
sunt. de plebe humili nati. Unde
presumunt coram nobis et alijs.
ita loqui. Illud potissime videtur
dicere nobiles quibus non videtur
quod nullus inferioris generis est dig
nus coram eis apparere officium
dignitatis habere et eos repre
hendere vel docere. Sicut marci vi
dicebant de christo. Nonne hic est
filius fabri. Unde omnia ista vi
de si vis luc. iij. Et tamen isti debent
adverte quod spiritus ubi vult spirat
et quod non est apud eum acceptio
personarum. Alij mali quandoque
viros iustos fantasticos et ebri
os reputant. quando dei magnalia
id est alta dei opera et iudicia trac
tant sicut ad litteram patet de se
cularibus quod omnes solent fantasti
cos dicere quos videtur in sciencijs
publicis et in consideratione operum na
turalium studere sicut de christo ap
paret quando seruencius predi
cabat dicebant quod demonium ha
bebat. omnes isti qui non intelli
gebant apostolos cum linguis
varijs loquerentur ipsos dicebant
ebrios sicut mundani qui non intelli
gunt sciencias auiditas. Ideo eo
rum sectatores reputant fatuos sic
dicitur prime ad cor. ij. Aialis
homo non percipit ea que sunt spiritus

dei stulticia ē illi q̄ nō p̄t itelligē
Quidā q̄ erat claudus ab
 vtero matris sue quem
 bauiabāt q̄tidie ad por
 tā tēpli q̄ dicit speciosa vt ab i
 trātibus in tēplū elēofinā mēdica
 ret Cū elēofinā postulass̄ a pe
 tro et iohē q̄ ascēdebāt in tēplū
 ad horā orōis nonā intēdēs in
 eū petrus dixit Aurū et argētū
 nō ē michi: qđ autē habeo hoc
 tibi do In nomie ihesu nazareni
 surge et ābula in pacē. Apphen
 sa igif dextera eius eleuauit eū
 petrus et statū solidate sūt ba
 ses eius et plāte et exiliēs ābu
 lauit et intrauit cū illis in tēplū
 et magnificabat deū. **I**ste clau
 dus figt̄ hoīem peccōre qui ab v
 tero matris dicit̄ claudus eo q̄
 ab ipso matris vtero nāle ē hoī
 in moribz claudicare **J**ohis. ix.
 Preteries ihesus vidit hoīez cē
 cū a natitate. Per templū intel
 ligit̄ paradysus seu eccā. Per por
 tā intelligit̄ eccā militans q̄ v̄tu
 tibus dicit̄ speciosa Per petrū et
 iohāne boni plati et p̄dicatoēs
 intelligūt̄ qui p̄ templum para
 disū ad orandū debent p̄ cōtem
 placōez ascēdē i hora nona idest
 cū nouē ordimibz angelozū mē
 taliter cōuersant̄. **I**sta ē veritas
 q̄ in porta templi que dicit̄ spe
 ciosa. i. in eccā militāte inuemiū
 ē multi claudi ab vtero matris
 sue. i. multi peccōēs q̄ nūq̄ i mo
 ribz rōe successerūt. s̄ p̄ iniustici
 ā claudicaueēt. qui cū nō curāt

nisi elemofinas. i. terrena bona
 accipe et de spūalibz nō curātes
 ista solēt p̄ auariciā ab hoibus
 mendicāe. et ea diligētīssime p̄
 curāe. tūc petrus et iohānes bo
 ni plati debent talibz spūalīe cō
 pati et eozū miserie misereri. et is
 tis nō tpalia q̄ appetūt. s̄ spūa
 lia q̄ negligūt largiri. **D**ebēt i
 ipsis dicere. q̄ in nomine dei de
 terrenis affcōibz surgāt et p̄ bō
 opa p̄cedant dicētes **J**o. v. Sur
 ge tolle ḡbatū tuū zc. **T**c ei tal
 claudus p̄ manū dei p̄t surgē et
 a statu peccā cōuertī. et basū mo
 dalis fortitudinis soliditatē re
 cipe et cū eis q̄ ipsū cōtūt tem
 plū paradisi p̄ bona opa ābulās
 et exiliēs et deū laudāz fīalīe itro
 ire. **M**at. xxvij. **P**̄ resurrectōez
 .i. dūsiōne remēt in scāz ciuita
 tē. et breuiter illi qui sunt petr?
 .i. boni acti iohānes. i. boī otem
 plati qui templū paradisi. i. p̄ cō
 tēplacōne et orōez volūt ascēdē
 et ad claudos saluādos. i. peccō
 res dūtendos se v̄tē. et eos p̄di
 cando a surgēdo de peccato idu
 cere et manu tangendo. idest ex
 emplariter manu ducendo ip̄os
 erigere. taliter quandoqz faci
 ūt q̄ ipsos in templo paradisi p̄
 curāt intrare. **I**ntra nono capitu
 lo **A**d manū illū trabētes intro
 duxerūt damascū. **V**el dic vt
 s̄ vter? matris nrē ē carnis cō
 cupiscētia q̄ facit filios oēs clau
 dicāe zc sic s̄. **V**el dic q̄ istud
 est originale peccatum zc.

Aptozū.

Quā in primitia ecclia omnes fideles in iherusalē in cōmuni viuerent Ita q̄ multitudis credēcium erat cor vnum et anima vna. nec quisq̄ eorū q̄ possidebat suum esse dicebat h̄ erant eis oīa cōmunia Ita q̄ videntes domos et agros offerebāt precū ante pedes apoloz et diuidebatur singulis p̄ ut vnicuiq̄ op̄ erat Ita q̄ maḡ gratia erat in illis nec quisq̄ erat egens inter eos. Cōtigit q̄ ananias quidam v̄debat agrū et cōscia v̄pore sua fraudauit de p̄cio p̄tem pedibz apoloz posuit aliam retinuit Cum petrus ipsū increparet sup hoc statū mortuū cecidit Vox ei? q̄ tūc absens erat post tres horas venies et h̄ audiēs p̄tinus exspirauit Cur inquit petr? temptauit sathanas cor tuū. nōne manēs tibi manebat et v̄nū datum in tua erat potestate? Nō es mentitus homibz h̄ deo Videt̄ igit̄ supponē petr? q̄ ipse non peccauerat re tinēdo totū vel p̄tem cū totū possit retinere h̄ potest̄ dicendo qd̄ totū p̄cū apposuerat sup hoc mētiendo

Ista possunt allegari cōtra religiosos Ista em̄ ecclia primitiua videt̄ religionis typū gerere et ipsius formaz et racioez designare. Constat q̄ ipsi debent cōmūiter viuere p̄cordiā et caritatē v̄nū cor v̄nā animam possidere et omnia que habent debēt vendere et nichil sibi p̄p̄riū r̄ma

nere. nichil debent suū dicere h̄ omnia cōmunia reputare oīa que habēt debēt ad pedes apoloz tū id est dispositionē p̄latoz ponē q̄ debent vnicuiq̄ de necessarijs prouidere **Proū. i.** **M**arsubiū sit v̄nū oīm n̄m. et sic si ita faciāt magnā gr̄ciā dei et populi poterūt acquirere. ita q̄ nullus egens erit inter eos in quantum eos faciat dominus in necessarijs habūdare. Ista est veritas q̄ si nos et alij religiosi istaz regulā modo teneremus nūq̄ indigeremus h̄ bonoz habūdāciā haberem? **Proū. x.** **N**on affliget dominus fame animā iusti. **S**z multi sunt sicut ananias q̄ occulte terrenas diuicias retinēt et ante pedes apoloz id est in dispositione p̄latoz bona sua non totaliter exhibent sicut ad litterā sepe faciūt proprietarij regulares qui vix volunt veritatez suarū rerū requisiti a superioribz reuelare Et tales pro certo qz hōibz nō mentiūt̄ h̄ deo finaliter p̄ciunt et sic de suo mendacio triste salariū ferūt seā **Igit̄ bñ dicat̄ sapi. i.** **O**s qd̄ mētit̄ occidit aīaz. **V**icitū fuerat eis a principio res suas et diuicias r̄tinere. h̄ ex q̄ religionē itrauerunt nō sine p̄lati licēcia aliqd̄ reseruare possūt et nullo mō se debent mendacit̄ excusāe cū apud sp̄m sc̄m aīaz negotiū gerit̄ null? possit mendaciū occultare **Utz math. x.** **I**lla verba gamalielis q̄ de p̄dicatiōe

sunt dea Si ex hoibz consiliu h dis
soluet sic ibi exēplificat de duo
bz Si aut ex deo sit ipsu nō po
teritis dissoluē ne forte deo re
pugre videami Hoc p̄t allega
ri vt cōter illa opa q̄ a deo non
sūt a q̄ vera intēōe nō sūt dūa
re nō p̄nt sic p̄ de ypoctay ficta
mibz et de maliciosoz inuēōmi
bz sic dicit **Mat. xv.** Ois plan
ta q̄c̄. Illa vō q̄ sūt a deo data
q̄nz vidēt deficē. nō tñ deficiunt
s̄ exerescūt et in multū conuale
scūt et melius **Prima. io. ij.** Q̄
qd̄ a deo ē: manet in eternum.

Apostoli dixerūt. q̄ nō erat
equū ei⁹ dimittē v̄bū dei a
vire mēsis. et iō ctos viros ad
hoc elegerūt. q̄bz i asp̄cū aplōrū
statutis et manibz ip̄is ip̄ositis
h̄ mīsteriū tradiderūt **Hoc p̄t**
allegari q̄ vi sciētifici et specula
ti. q̄ possunt p̄dicare et docē. et
q̄ nouerūt studio orōi et cōtem
placōi vacare nō debēt illd̄ sc̄m
officiū dītē vt mēb. i. paupm
corp̄alibz nutricōibz et actie vi
te occupacōibz t̄paliū p̄laturay
p̄moōibz possunt vacare talia
officia inferioribz a indoctioibz
debēt cōmitti et eisde p̄ apostoli
cay manuū ip̄ositōez. i. p̄ plato
rū ordinacōnē imergi Alij vero
sciētifici mīsterio v̄bi. i. p̄dicacōi
n̄ t̄rene administracōi debēt sp̄ca
lit deputari Sic ei⁹ de? ad h̄az vi
det̄ facē cū p̄laturay terrēas ra
ro vult viris sciētificis et theolo
gis dare. q̄s ad vtiliora et ma

gis ardua creare voluit et suaē
Istas aut iuristis et terrene scie
piter cōcedit. q̄s forsan magis
vtilis ad hoc nouit **Nō ē in q̄**
ūt equū nos relinq̄re v̄bū dei et
mīstrae mēsis **Cōsiderate igit̄ vi**
ros q̄s cōstituant sup hoc opus
Nos aut orōi et ministerio v̄bi
dei instātes erit? **Ista tamē non**
vidēt̄ facē modni eligiosi a the
ologici qz isti p̄ alijs se ingerūt
et relicto v̄ro dei mīsterio mini
strae et p̄ficia mēsis q̄rūt. qz sicut
dicit̄ ad **phili. ij.** Oēs q̄ sua sūt
q̄rūt: nō q̄ i iesu xp̄i. **Se⁹ in ca.**
vij de disputacōne et lapidacōe
b̄ti stephani de h̄ mbil ad p̄ns.

In hoc. c. viij. dicit̄ q̄ cū
simon magus vidisset
samaria q̄ apostoli fa
ciebant multa miracula et q̄ per
suarum manuum impositionē.
spiritus sanctus dabatur genti
bus credentibz venit ad aposto
los et obtulit pecuniam dicens
Date michi h̄ac potestatem. vt
cuiuscūqz imposuerō manum ac
cipiat spiritum sanctum **Petr⁹**
aut ipsū resp̄ndēs per hec ver
ba repressit. **Pecunia inquit tu**
a teum sit in perditionem. qui
donum dei existimasti pecunia
possidere. **Non est tibi pars ne**
qz foris in sermone isto: cor em̄
tuum non est rectum coram de
o. **In felle enim amaritudinis te**
esse video. **Iste simon signifi**
cat simoniacos. qui ab ipso de
momiaci fuerunt qui bene magi

Aplos.

dicuntur quia per dona sua oculos veri iudicii platorum illudere probantur. Symones etiam id est obedientes possunt dici eo quod tales per ceteris solent obedire et adulari et sic possunt tam simoniaci quam demoniaci appellari. Tales enim spiritus sancti gratia secundum ordinem sacramenta beneficia quibus annexa est peccata dandi scilicet sacramenta ministrandi mediante pecunia mittuntur et illud quod virtutibus optinere nequeunt munere volunt impetrare dicentes. Date michi hanc peccata. Verum Petrus. i. bonus superior debet tales acriter redarguere et eorum munera refutare. dicens. Pecunia tua tibi sit in perditionem. Et simile habet danielis. iij. Munera tua tibi sint et dona domus tue alteri da. Tamen hodie apud multos platorum est contrarium qui non repudiant quod offertur. sed magis offerunt ut pecunia tribuat dicentes. Quid vultis michi dare et ego enim vobis tradam. Math. xxvi. Videtur enim allegare illud cum apostolo. per me ad cor. ix. Si spiritualia sciamus vobis non magnum est si carnalia metamus. **E**thiops quidam eunuchus et magister gazarum candidae regine ethiopi recedens de iherusalem ubi cum orationis venerat sedes in curru legebat librum ysaie. liij. scilicet ubi dicitur. Generatio eius quae enarrabit. philippus ex spiritu sancti mandato curru se adiungens et occasione accepta per scripturam quam legebat sibi viam veritatis predicans

ipsum ad christum convertit et descendente de curru continuo baptizavit. Tunc vero sic in gestis beati matthei legitur idem ethiops beatus mattheo in ethiopia predicanti quampluriam bonam fecit imperiumque in hijs quae ad fidem pertinent quamplurimum adiunxit. **I**sta possunt allegari quod oratio de uocatio lectio sunt ad fidem manductio et salutis nostrae causatiua. Ille paganus cum orationis de ethiopia in iherusalem uenit quae legendo scripturam sedes in curru se occupabat et ideo per illum ad fidem vocari meruit cuius scripturam legebat. quia quae in scripture lectionibus occupatur ad omne bonum faciliter inclinatur. i. thym. iij. Scriptura diuinitus inspirata utilis est. **U**el allegatur quomodo bona societas eunuchis reginarum id est dominibus et principibus huius mundi proficiat et quomodo philippi apostoli quae interpretatur os lapidis. i. viros sanctos religiosos quae os lapidis dicitur dicuntur quia loquuntur et docere verbis et illustrare exemplis alios dominos autem societas et allocutio talibus proficiat ipsos ad baptismum id est ad puritatem conscientiae inuitat periter et inducit. **P**er autem sanctis sanctis eis dato quod aliquis sit ethiops. i. peccatorum fulligine demigrat. sedes in curru id est in altis seculi dignitatibus eleuatur et circulo diuisorum negotiorum agitatur si tamen scripturam libere legit et societatem beatorum diligit imperiumque uerba et documenta audit faciliter ad salutem peruenit. **J**ob octauo. Qui ex deo recedunt

Beatū pauli conuersio fuit mirabilis valde. Nam cum actualiter peccaret et ad adducendum victos in iherusalem si quod iudei in christum crediderant periret in damascum subito cecidit et fulsit eum lux de celo et cadens in terram audiuit vocem domini ipsi desuper arguentem. Saule saule quod me persequeris. durum est tibi contra stimulum recalcitrare. Cui respondit. Ego sum iherusalem nazarenus. quem tu persequeris. Surge et ingredere civitatem. **Paulus** igitur quod dicebat saulus quod ex cecitate fulsione diuini luminis fuerat ad terram prostratus et excecatus. de terra surrexit sed aptus oculis nichil videns per manus tractus a sociis in damascum ab anania baptisatus fuit et squamis de oculis cadentibus visum cepit. et cibo sumpto confortatus et a discipulo informatus gentibus et iudeis predicauit. et vas electiois a domino datus fuit. **Vade** inquit christus anania quoniam vas electiois est mihi iste ut portet nomen meum coram regibus et principibus et filiis israhel. **Quod** utique factum est quod quanto existeret in perfidia fuerat nequam. tanto ad fidem conversus est melior et constantior atque maior. sic ipse de se dicit **Ad romanos xv.** Vbi abundat delictum ibi superabundabit gratia. **Ista** possunt applicari ad motum et formam que possunt conuerti homines obstinatos et in sua malicia confirmatos. **Operet** enim quod deus ante omnia ipsos luce celesti. id est divina gratia inspiraret interius et infundat. **Deinde** per

tribulationem et timorem ipsos ad terram deprimat. et suam superbiam per timorem mortis iudicij et inferni conterat tandem visum presumpte sapientie auferat et per conscientie stimulum ipsos acriter reprehendat. **Saule** inquit quod me persequeris. id est cognosce quanta contra deum feceris. et tunc sequitur quod ipsos per spiritum salutis erigat et ad ingrediendum considerandum et affecendum paradisi civitatem ipsos inducat dicens **Surge** et ingredere civitatem. **Gene. xxxv.** et tunc necesse est quod tales aptus oculis nichil videant. id est quod mentis oculos per mentis discrecionem aperiant et se esse nichil cogitent de hijs que ante non viderant. id est quod aliquid mundi bonum non respiciant. **Mat. xvij.** Neminem videt nisi solum istum. **Tandem** oportet quod bonis socijs et fidelibus predicantibus isti committantur a quibus per manus. id est per bona exempla trahantur et ad ananiam que interpretatur donum gratie. id est divinam gratiam et misericordiam in damascum que interpretatur sanguis potus. id est ad sanguinem christi et eucaristie recipere. **Introducant** vbi per lacrimarum exuberantiam baptizantur ut sic squamis. id est vicioz immundicijs per confessionem cadentibus visus mentalis discrecionis in eis reparetur et quanto ante peiores fuerant tanto in meliores homines convertantur ita quod vasa electiois a deo vocati mereantur. et ad officium placidis per ceteris eligantur. **Vel** dic quod platus quoniam vult obstinatum corrigere deum pro se forte tribulacionem prostrernere. et ad terram id est ad mortis considerationem eijcere et tandem per consolacionem

tho. q̄to. Q̄ eleofina a peccō li-
berat. 2̄. **C**ū iudei abhoiaret̄
gentiles ita q̄ in p̄t̄ia eccl̄a cr̄isti
discipuli q̄ p̄ maiori p̄te iudei e-
r̄at̄ gētilibus non predicaret̄ nec
eis cōicaret̄. h̄ potius in iudea cū
iudeis habitaret̄. sc̄m̄ ē q̄ petr̄?
q̄dā die in ioppē manebat. vbi ī
solariū vnius domus ascēdet̄ et
orabat. Factus igit̄ in extasi lin-
theū p̄ q̄tuor̄ āgulos a celo dis-
sū oib̄? serpētib̄? q̄drupedib̄? et
volatilib̄? plenū sibi p̄ntatū ī vi-
su ituef̄ et tūc de celo audif̄ vox
monēs vt cōcedat̄ diēs. Surge
petre macta et manduca. S; ta-
mē ne ista t̄q̄ imūda et lege p̄-
bibita refutaret̄ 2̄t̄o subinfert̄.
Qd̄ deus purificauit tu ne imū-
dum dixeris. Das igit̄ illd̄ moy-
in celū recipit̄. et p̄ h̄ac visionē
intellexit petrus q̄ nō ē p̄sona-
rū accep̄cō ap̄d̄ deū. et q̄ de? ita
bene vult sanari gētilēs vt iude-
os. et q̄ indifferēt̄ debent esse
apostoli quo ad b̄os et malos.
Exm̄ factū ē. q̄ discipuli gētib̄
p̄dicauerūt et eis cōicātes ip̄os
ad fidē et eccl̄ā receperunt. Tūc
igit̄ intrauit nūcius corneliū gē-
tilis q̄ fidē et baptismū petebat
et sic in visione cognouit q̄ nei-
nē refutat̄ deberet. In eccl̄a factū
ē q̄ discrecōnē cōrimonialem ci-
borū legaliū dimiserūt et cūcta
aīalia dū tñ sana essent corpib̄
ī abaiā r̄apeēt̄. **D**ic cōtra q̄sdā
q̄ sūt tā in seculo q̄ in claustrō q̄
ita de sua iusticia p̄sumūt q̄ gēti-

les et imūda aīalia. i. peccōres et
impios vilipēdūt et cū ip̄s cō-
municare dedignāt̄ et eis p̄di-
care nō satagūt. h̄ cōtēpnūt̄. **Lu-**
xviii. Contēpnebat phariseus
publicanū. **D**icūt ei illd̄. **Psalm.**
lxx. Recede a me 2̄. S; illd̄ ī su-
is discipulis domin̄? repudiat.
et maxime in petro. i. in p̄lato et
p̄dicatorib̄ illud nō approbat.
Vult enim q̄ tales nichil imū-
dū reputent. nullū q̄muis peccō-
rē repudient et cōtēpnāt̄. h̄ gene-
raliter bonis et malis viā salu-
tis ostendant. et ad omēs indif-
ferēt̄ se habeāt. cū sapientib̄
et insipientib̄ grecis et barbaris
debitōes existant debitū suū sol-
uant. **N**ō ei opus ē valētib̄? me-
dicis h̄ male h̄ntibus. **Mathei**
ix. **Q**d̄ deus purificauit 2̄. q̄ q̄s
deus baptismo lauit vel sanguīe
redemit nō debēt alij cōtēpnē. h̄
caritatis amplexib̄ ad amare.
Mathei. xviii. Videte ne cōtēp-
natis vnum ex pusillis h̄ijs.

Petr̄? captus ab herode vt
post pasca ab eo occidēt̄.
po in carcerē fuit missus? duab̄
catheis vict̄? a q̄tuor̄ q̄f̄ moib̄?
militū custoditus. **V**ex cū orō fi-
erz ab eccl̄a sine it̄missioē ad deū
p̄ eo. sc̄m̄ ē q̄ eadē nocte q̄ ī cra-
stinū dēbat occidi inē duo? mili-
tes in carcere dormienti angel̄?
dñm̄ astitit et lumen in habitacu-
lo circumfulsit. percussioq̄ late-
re petri excitauit eum dicens illi
Surge velociter. precinge te. et

caliga te caligas tuas et circumda
tibi vestimentum tuum et sequere me
Ceciderunt igitur cathene de pedi
bus eius et ipse post angelum ibat
et quod hoc per angelum fiebat nescie
bat quoniam immo se videre sompni
um estimabat **T**ranseuntibus igitur
primam et secundam custodiam vene
runt ad portam ferream que ducit ad
ciuitatem que vltro apta est eis
et sic de portate herodis exiuit. et
continuo angelo recedente petrus
ad se reuersus angelicum misterium
recognouit dicens. **N**unc scio ve
re. quia misit dominus angelum suum ad
Ipsa igitur ad fratres venit et sic mi
raculose se liberatum inuenit **R**e
uera talis processus videtur quandoque
fieri in conuersione peccatoris **C**on
stat enim quod petrus qui interpretatur
dissolvens. id est peccatorum primis ro
bustus ad dissoluendum legis di
uine vincula assuetus. ab hero
de dyabolo per peccatum capit. id est in car
cere male consuetudinis traditur
quatuor quatermoibus. id est quatuor
malis affectioibus traditur. duabus
cathenis. id est complacencia peccati et dif
ficultate peccati strigitur et sic ibi
dormit et quiescit. et inter duos
milites scilicet inter execrationem me
tis et inconsiderationem finis ibi con
moratur. **N**ec cogitat quod de eius
dampnatione et morte tractetur
et quod in crastino. id est subito damp
nandus a demonibus expectatur.
Luce xix **N**unc autem abscondita sunt
ab oculis tuis **S**ed deus qui vi
det dampnationis periculum. angelum

suum. id est aliquem euangelicum predicato
rem vel prelatum sibi mittit qui ipsum ar
guendo percutit. et ad surgendum de
peccato. excedendumque de periculo exci
tat et inducit **P**ercutit igitur latet
id est cor et pectus eius per con
tricionem cadunt cathene vicio
rum per confessionem et absolutionem
surgit per peccati displicenciam
percingit se per abstinentiam et tem
peranciam et supfluitatum reser
uationem. calciat caligas suas. id est
multiplicem bonam affectionem
circumdat sibi vestimentum suum
id est bonam conuersionem. sequitur
angelum predicatorem per bo
nam imitationem et obediencie
executionem **Exodi. xxiiij.** **A**nge
lus meus precedet te: custodi et
obserua mandata eius **P**rimam
et secundam custodiam transit per
culpe et pene euasionem. et sic ad
portam ferream id est ad diuinam pe
nitenciam que ad ciuitatem padi
fi perducit per proprie carnis mac
erationem. et ita liber de manu he
rodidis id est dyaboli efficitur et fra
tribus. id est fidelibus adiungitur per
gratiam et deuotionem **Luce primo.**
De manu inimicorum nostrorum
liberati. scilicet illi ad laudandum deum
et angelum qui ipsum liberauit id est
prelatum qui ipsum conuertit per gra
tiarum actionem quando se libe
ratum cognoscit et euasisse peri
culum et dampnationem dicens
Nunc scio vere quia misit domi
nus angelum suum et liberauit me
Ps. **I**nqueus contritus est. et nos

liberati sumus. **D**iscipulis au-
 diētibus petrū stare ante ianuā.
 et non credētibus dictū ē q̄ āgelus
 eius erat. **H**oc p̄t allegari quo-
 modo quilibet habet angelum
 sibi deputatum. **M**atth̄ xviii. An-
 geli eorū vidēt faciē patris zc̄.
Cū herodes q̄dā die in cesaēa
 indutus veste regali p̄ tribuna-
 li sedēt et tirij et sidonij q̄b̄ ira-
 tus fuerat adularentur eidem et
 vocem dei et non hominis accla-
 marent. **H**oc est dictu q̄ laudes
 deo et non hominibus debitas
 sibi adulādo dicerent ipsum eo
 sustinente et approbāte t̄q̄ deū
 collaudarent. affuit angelus dñi
 qui percussit ipsum et statim cō-
 sumptus a v̄mibus exspiravit. **I**-
llud p̄t exēplariter dici quō il-
 lū deus detestat et punit q̄ p̄p̄
 ā cōdicōez nō cognoscit s̄ ob p̄-
 p̄a merita se laudari p̄mittit an-
 gelus .i. diuina sn̄ia tales per-
 cutit. et v̄mū .i. dēonū multitu-
 do ipsū cōsumit. **P**salm̄. vltio. Ver-
 mis eorū nō moriet̄ et ignis eo-
 rum non extinguet. **V**el alle-
 ga contra anticristum qui in re-
 gia maiestate sedebit et se deum
 magificari gaudebit ideo v̄mis
 infernalis ipsum perpetuo de-
 uorabit. et angelus idest cristus
 ipsum percutiet et dampnabit.
Vel dic q̄ herodes qui interp̄-
 tat̄ gloriāns in pellibus. idest q̄
 in sua pulchritudine gloriātur.
 et qui iacobū .i. spoliācōem dia-
 boli in se occidunt. et petrum .i.

substantiam mentis in se enerua-
 re conantur qui volunt in orna-
 tu regio sedē. et adulatorū lau-
 dibus scalpi et vltra merita virtu-
 tem suam laudari ab adulatori-
 bus delectant̄. tales dico q̄ an-
 gelo dei idest ab anteriori ratio-
 ne percipiuntur. et a vermibus
 idest conscientie remorsu interi-
 us corroduntur in quantum cō-
 scientia talium ipsos p̄cutit quā-
 do in se non sentit quod ab adu-
 latoribus proclamatur. **V**el
 dic q̄ reges et magnates huius
 mundi exterius publice habēt
 adultores. intus idest occulte
 vermes idest detractores et alio-
 rum deuoratores.

PAULO et barnaba regio
 nē lustrātib̄. contigit q̄
 dū es̄ lustris vir quidā
 sedebat claudus pedibus ex vte-
 ro matris sue. **D**ū igit̄ iste audi-
 ēs paulo loquēte et vidēs pau-
 lus q̄ hēret fidē vt sanus fiēt di-
 xit ad eū paulus. Surge et sta-
 s̄ pedes tuos r̄ais. **Q**ui exiliēs ā-
 bulabat. **T**urbe aut̄ licoāite cla-
 mauēnt. **D**ij filij f̄cā hoīb̄ descē-
 deēt ad nos. **B**arnabā iouē dix-
 eēt paulū v̄o q̄ dureāt v̄bi mā-
 riū v̄ouēnt. **I**psi adductis thesau-
 ris et corōis ip̄s̄ sacrificāe voluēnt
 n̄ apli p̄hibuissent. **I**sta applica
 ad p̄dicatores qz q̄n̄ ipsi de suis
 doct̄inis et exēpl̄s adūt claudos
 idest peccatores et in moribus
 claudicātes recte per iusticiam
 incedere. digni sunt q̄ gentiles

id est seculares ip̄os deos .i. sc̄os
 debeāt estimare a sacrificia bono
 rū tp̄alium ip̄is mīstrare dicē
 tes **Dij** similes sc̄i hoībz descēde
 rūt ad nos. tales dij id ē celestes
 merēt̄ dici et tā iupit̄ q̄ dicit̄ iu
 uās p̄ q̄ māuī? q̄ dicit̄ ap̄ies cī
 tatē p̄nt vocari eo q̄ p̄cōres p̄ e
 os sicut p̄ p̄res so lēt iuuari a ip̄
 s̄ celi cītas ap̄ eīa **Ps̄.** Ego dixi
 dij estis et filij celestes excel̄i oēs
 Talibz debent sacrificia id est ē
 remi hōres offerri. qui si vltra
 modū excedūt debēt p̄ eos refu
 tari teste greḡ **Predicatoribz** q̄
 largiūt̄ sp̄ualia debēt̄ r̄plia. **C**
Uel dic q̄ nulli? sc̄is hō d; sustinē
 q̄ aliq̄s ip̄z deū reputz .i. q̄ ma
 ioēs laudes q̄ sua meīta sibi forz
Uel q̄ sacrificia vane laudis sibi
 offerat q̄ de ip̄so aliquid vltra ve
 ritatē existit **Je. vi.** Ut qd offer
 tis m̄ thous de saba? cui? cōtrariū
 fecit herodes q̄ sicut supra **ca. xij**
 visū ē deū se vocari sustinuit et i
 deo triste salariū reportauit. **C**
Paulus lapidat? et extra cītatē
 listris tractus vbi p̄? tāq̄ deus
 fuerat estimat? a t̄bis extra cīui
 tatē pietus mortu? fuit credit?
 q̄ tādē post turbarū recessuz sur
 rexit et circūstantibz fr̄ibz cītatē
 intrauit et die postera de cītate ē
 celsit et valefaciēs fr̄ibz dixit. p̄
 multas tribulaciones optet nos
 introire r̄gnū dei **C** **Ista** allega
 q̄ illi q̄ i listris q̄ erat cītas gētili
 ū. i. i mūdo q̄ ē habitacō p̄cōrū
 sicut dij aliq̄cēs honorāt̄ ibidē

q̄nq; v̄sa vice p̄ ifortūa lapidat̄
 vbi em̄ fortuna hoīez eleuat ibi
 de ip̄m q̄nq; lapidat et cōdēpnat
Uñ seneca. Fortūa vitā ē dū splē
 det frāgit̄ **C** **Uel** dic q̄ i hoc po
 test notai q̄ q̄nq; vi sc̄i p̄nt mor
 tuos se licite et alia similia fingē
 ut sic possint impiorum seuiā
 am declinare.

I **ca. xx.** fit mētio quō
 det̄miatū ē cōuersos ad
 xp̄i fidē ad on? ḡue cōri
 moiarū legis non teneri non in
 diget expōm vide ibi **Illud** aut̄
 qd̄ tādē sequit̄ q̄ orta est dissen
 sio inter paulū a barnabā statu
 entes reuiscitare p̄ eos fratres in
 diuisis ciuitatibz cōuersos et eos
 in fide et moribus solidare ita q̄
 ab inuicē sūt diuisi vnus quidē
 electo vno socio ad vnā ptē ali?
 cū alio ad aliā iuit **Hoc** allega
 q̄ occulta dei providēcia inter vi
 ros sanctos quādoq; p̄mittit dis
 sēsiōēs vel aliqua alia leuīa scan
 dala a hoc quādo vid; hui? mo
 di mala in bona posse cōuerti.
 a melius cōmutari **Isti** q̄ diu so
 lum fuissent simul in vno loco.
 fructum nō fecissent **Nunc** aut̄
 ab inuicē diuisi sunt et sic in plu
 ribz locis p̄dicauerūt et nomen
 xp̄i fidemq; eius multo āplius
 adauerūt. **Bona** igit̄ fuit illa
 dissēsiō ex qua occasionaliter or
 ta est fidei cristi multiplicacō.
Unde cristus dicit̄ lucē duodecīo
 q̄ non venerit pacem mittere in
 terram sed gladiū.

Paulus circumdedit timo-
 theū q̄ erat gētilis cū tñ
 sciret cācūsiōē nō eē ne-
 cessariā ip̄az et alias cōrimōias
 nō eē fidelibz imponēdas. sic p̄z
 in ca. p̄cedenti hoc tamē fecit ad
 iudeoz scādalu vitādū q̄z mul-
 titudo in illis p̄tibz crediderat q̄
 adh cācūsiōē tēbant. Nō pote-
 rāt ei ita subito ritus nouos ac-
 cipe et suos modos atiqs abdi-
 care. Silē p̄bat infra ca. xxi. vbi
 paulus de cōalio semioz et se na-
 zareum et legis obseruatore ipsū
 videri crederēt et illa silāuit et cū
 alijs nazareis ad tēplū purificā-
 dus intrauit vt legis obseruato-
 rē ipsū videri crederēt et illa q̄ de
 ipso audierāt falsa existiarēt of-
 ferēs sacrificiū acceptauit. **I**sta
 possunt allegari ad duo. **U**nū ē.
Pro vitādo scādalo et piculo li-
 citū ē fieri qd̄ alias erat illicitū et
 dissimulare qd̄ nō ē **xx. Lu. xx.**
iiij. Fingebat se lōgius ire. Ali-
 ud ē q̄ cito et facilliter nō p̄t mu-
 tari qd̄ diu fuit obseruatiū. **P**ro.
xxij. Adolescēs iux viā suā abu-
 lans etiā cum senuerit zē. **P**au-
 lus et filas vōtū sūt a spūscō pre-
 dicare in frigia bitlunia et gala-
 cia. Vocati vero sūt in macedōia
 euāgelizare. sicut paulo p̄ visū
 oñsū ē vbi videbat sibi q̄ bō ma-
 cedo ad eū venit et eius auxiliū
 iploāuit. **H**oc p̄t allegari quō
 spūs vbi vult spirat. et quō quos-
 dā vōt et q̄sdā repudiat. et quō
 p̄dicatoēs suos p̄ occultā inspi-

rationē nūc ab illo loco retrahit
 nūc ad aliū mittit. **M**ouit ei de-
 us qui sūt eius et id̄ s̄m q̄ vnū
 vel aliū elegit s̄m hoc p̄dicatoēs
 ad eos mittit **Job. xij.** Ego scio
 q̄s elegerim. **C**ū philippis q̄ ē
 p̄a cītas macedonie ess̄ qd̄a pu-
 ella spū phitonico plēa q̄ dinan-
 do q̄stū maximū suis dñis exbi-
 bebat. factū ē q̄ paulū et filā se-
 q̄ret et ad eozū laudē boībz loq̄-
 retur. **I**sti homines inquit serui
 dei ex celsi sūt q̄ anūnciant nobis
 viam salutis. **C**ompatiens sibi
 paulus imperauit immundo spi-
 ritui q̄ ipsam dimitteret et sic e-
 am protinus a spiritu phitonico
 liberauit. **D**omini vero puelle
 videntes q̄ lucrum suum de se-
 cerat et q̄ puella sanata nichil ā-
 plius diuinabat apostolos iua-
 serūt et facto cōursu ipso strax-
 erunt ad p̄ncipes qui ipsos pb-
 lice celsos in carcerem detruserūt.
Ista allega quomō multi sūt
 qui non curant de filioz suo-
 rum et subditorum spiritualiū
 salute. sed solum de propria et
 temporali vtilitate. non curant
 si dyabolo vel spiritui immundo
 et peccato subijciant. dum tamē
 inde aliqua lucra sue bursē sub-
 ornent. **I**sta videmus de paren-
 tibus et amicis secularibus qui
 si habent aliquam puellam id̄
 est aliquem filium vel amicum
 spiritu phitonico. idest scientia
 dyabolica plenū diuinatorem
 et aduocatum. et in secularibus

sciētijs eruditū vidētes q̄ q̄stus
 honoz vtilitas tpalis ex hoc ip
 s̄ adueit nolūt ipsū ab hoc auer
 ti s̄ potius plus diligūt in secul
 lari statu cōsaci. oēs em̄ q̄ sua
 sūt querunt nō que ibesu cristi.
Philip. ij. Unde si cōtingat q̄ ta
 les ad instmctū pauli et syle. i.
 bonorū religiosoz spūaliter sa
 nent̄ a ad religionē cōuerfi a po
 testate dyaboli liberēt̄ stati do
 micaliū id est ipsoz temporales
 pntes videntes q̄ spes tēporal
 luci quā habebāt in talē accidit
 et defecerūt incipiūt cōtristari et
 cōtra ipsos qui eū sanauerūt. i.
 q̄ eū ad religionē duxerūt solēt
 turbati a i eos deplacari dicētes
 hij oēs cōturbant citatē nr̄āz cū
 sint iudei a ānunciēt morē que
 nō licet nobis recipere cū simus
 romani **Ad litterā em̄ seculares**
 vocant religiosos orbis turbato
 res et ipos iudeos et supstitio
 sos dicūt a respectu sui ipsos eē
 viles reputāt. se vero romanos
 id est nobiles eē ferūt. nō licz no
 bis dñe hūc morē suscipē auz si
 mus romaī. id est non licet nob
 religiosos vel cleicos fieri cū su
 nobiles et magni. **Johānis viij**
Semen abrahe su? a nemini ser
 uiui? v̄m̄q̄ **Paulo et syla tru**
 sis in carcere et eoz pedibz stric
 tis ligno fāv̄ ē terremot? fūda
 mēta carceis mota sūt forēs apte
 v̄m̄cula soluta. et lumen refulsit
 v̄ndiq̄. q̄bz visis custos carceis
 cōuersus est ad dñm. et cū tota

domo sua baptizatus. **Hoc alle**
 gat̄ q̄ mors a tribulacō aposto
 loz valde pficiūt ad vtilitatē nr̄āz
 dū in eorū tribulacioibz et mor
 te miracula fiebant. cūq̄ existen
 tes i carcē p̄dicabant vel epl̄as
 scribebāt. et ad remota mittebāt
 q̄nq̄ actualiter ad xp̄m hoīnes
 cōuertebāt. vel saltē nos alios q̄
 nūc talia legim? i fide solidabāt
 sicut de b̄to paulo alibi legit̄ q̄ i
 carcē posit? scribebat epl̄as que
 nūc magis pficiūt v̄iuerfis q̄ si
 tūc libē existens p̄sonaliter p̄di
 casset. scit em̄ de? de tribulacioibz
 sanctorū et aliozū bona elicere.
 q̄nymmo talia mala eueire non
 pmittēt nisi sciret ex talibz vtili
 tatē aliquā p̄ueire. **Deu. xxxij.**
Ut sugēt mel de petra oleū de sax
o. et cetera.

Qum paul? eēt atheis et
 nomē dñi p̄dicabat fac
 tū est q̄ p̄bi et alij audi
 entes q̄ futurā resurrectioēz dice
 ret ceperūt eū deridere a v̄ba ei?
 nugatoria reputare **Un̄ q̄dā di**
 cebāt q̄ nouozū demoioz vide
 bat̄ eē denūciator. **Alij dicebāt**
 q̄ erat v̄bozū iutiliū sciatoz **Ipe**
 pp̄t hoc nō destitit s̄ cū iphi? dis
 putās et fidē eis p̄dicās mltos
 ad fidē cōuertit **Et dicūt ibidē q̄**
 athemiēses et alij hospites ad
 nichil aliud vacabāt nisi dicere
 a audire aliq̄d noui. **Ista p̄nt**
 applicari cōtra modernos audito
 res sermonū. **Ad h̄ deueit hūa**
 na demēcia q̄ hoīes pl? querūt

audire magis nugas q̄ vtilia .
 q̄nimo multi vidēt eē filēs athe-
 mienfio q̄ curiositatis grā maḡ
 q̄ vtilitatis sermones eorū au-
 diūt . quos tādē modica occasio-
 ne despiciūt . **Uñ sene .** Nā hūa-
 na nouitatis ē auida Si autē pre-
 dicatoz dicat cōia et vtilia et nō
 ad volūtātē ipsoꝝ . statī solēt eū
 despiciere . et oīa verba eius q̄ q̄
 scā et vtilia dampnare dicētes .
**Quid vult sciatōꝝ verboꝝ h̄ di-
 cē .** Alij dicūt q̄ nouoꝝ dēomio-
 rū vidēt denūciatoꝝ eē **Pro . xv
 iij .** Nō recipit stultus v̄ba pru-
 dentie . zē **Vidēs paulus ydolatrie**
 deditā athemēsiū citatē icitabat
 eius spūs . inter cetera vero filā-
 chra inueit ibi ydolū c̄ titulus e-
 rat ignotus deus hoībus ipf̄i ā
 nūciavit dicēs **Qd̄ ignotātes co-
 litis hoc ego nūcio vob .** **Narra-**
 ratur eī q̄ in passioē xp̄i cū so-
 lis eclipsis vniuersalis fieret et
 ipsa eclipsis naturaliter nō fieri
 valēt p̄ eo q̄ luna in oppōe et n̄
 in cōiūctione solis est p̄bi qui e-
 rāt athemis illd̄ tā mirādū factū
 alicui ignoto numini attribue-
 rēt quē tūc pati alicubi dixerūt
 et iō ignoto deo arā fecerūt et i-
 bi titulū ignoto deo erexerunt .
Tūc fertur dyomisius aiopago
 . i . loco vbi disputabat p̄fectus
 ista verba dixisse . **Aut deus na-**
 ture patit̄ aut mūdi machia dis-
 sipat̄ . **Paulo igit̄ sup̄ titulo h̄
 ydoli disputātē . iste dyomisius**
 xp̄o credidit et vna cū multis a

lijs pauli discipulus fuit fact?

Illud allega vtra gētiles qui
 adorāt deū ignotū Adorāt enim
 deū tq̄ creatorē . ignotus tamē
 eis qz x̄m nesciūt r̄dēptorē **Unde**
 possu? dicē **Jo q̄rto** Nos adora-
 m? qd̄ sci? vos adoratis qd̄ nesci-
 tis zē **Vel allega inter miracu-**
 la scā in xp̄i passione vel de cō-
 uersione diomisij

Vidēs qd̄ iudei miracula
 q̄ faciebat paul? a quō de-
 monēs de obsessis corpibus ex-
 pellebat cēperēt p̄ nomē xp̄i de-
 monēs adiurare et q̄ q̄ xp̄m n̄
 crederēt cēperunt tamē sup̄ ob-
 sessis nomē dñi inuocāe dicētes
Adiuuro vos p̄ deū quē paulus
 p̄dicat . **Dū igit̄ qd̄ die hoc fa-**
 cerēt inceptit dēoiacis seu demō
 in dēoniaco dicē p̄ h̄ v̄ba . **Ihm .**
 noui et paulū scio : vos autē qui
 estis . **Infilēs autē in ipsos ad t̄-**
 rā p̄stravit et dn̄atus āborū ip-
 sos nudos a vulneratos dimisit .

Illud p̄t allegari cōtra predica-
 tores q̄ dicūt et nō faciūt . q̄ iux̄
 v̄bū apostoli ad titū p̄o cōfitēt̄
 se deū nosse factis aut negāt sic
 ad h̄z sūt ypoctē q̄ in noīe ih̄u
 solēt p̄re . et q̄uis ipf̄i nō obedi-
 āt nec fidē eius p̄ bona opa te-
 nent . gaudent tamē predicādo
 in eius noīe eius v̄tutes facere
Ita q̄ q̄q̄ bene dōcēdo solent
 dēones a peccā de peccōrib? ppul-
 sare **Nara ix .** Dñe vidim? quē
 dā in noīe tuo . zē **Sz qd̄ .** **Pro c̄**
 to dñs cōtra tales indigt̄ a eos

tamquam indignos q̄ p̄dicent
nomē suum in manibz demonū
tradit a quibz finaliter affligūt.

ps Quare enarras iusticias
meas dixit dominus peccatori et
assumis testamentum meū p̄ os
tuum. Tu vero odisti disciplinaz
zē. proptēa deus destruet te ī fi-
nē. **¶** Vel dic q̄ istum et demoia-
ā quos ipse volebat curare id est
peccatores quos talis malus pec-
cator vult conuertere solet ip̄sis
dicere. **¶** Ihesū noui et paulū scio
vos autē q̄ estis scz qui verba dici-
tis et opa nō facitis et ore cōfitei
quem opibz impugnatis. **¶** Medi-
ce inq̄t cura teipsū. **¶** Laes solēt
quādoq; ī iniurijs discerpē tri-
bulare et opprimere vestimenta
tpaliū tollere et eos infestare si-
cut ad litterā patet de mūdi tirā-
nis qui qz vident religiosos et p̄-
latos verba habere et nō opa. **¶**
deo ipsos spoliāt et cōtempnūt
verba eoz et p̄ iniurias ipsos ḡ-
uāt **Job xxxij.** Nudos dimitūt
vestimenta tollentes. **¶** Igitur tali-
ter predicanti dicūt illud. **Job.**
ix. In peccatis natus es. et tu
doēs nos.

Iuemis quidā qui p̄di-
cante paulo dormiuit. et
de tercio cenaculo quasi
mortuus cecidit. quē apostolus
mox curauit. **¶** Hoc allegari po-
test q̄ qui verbis apostolorz doz-
miūt et qui doctorz p̄dicatorum
prudētumq; hominū sermōibz
nō intēdunt. s̄ potius in vicijs

delectātur. faciliter p̄ peccatum
corruūt et cadūt. **¶** Paulus vo-
lens ire in iherusalē. inter cetera
dixit de se alligatus spū vado in
ihrlm. ignorās qd michi ibi fit
futurum nisi qz spūs sanctus v-
biq; michi dicat q̄ vincula et car-
ceres me manēt. **¶** Vñ in sequen-
ti ca. dicitur q̄ p̄pheta agabus
zona pauli pedes suos ligās dix-
it. hoc dicit spūs sanctus virum
cuius zona h̄ est. sic alligabūt in
iherusalē. qua de cā cū a fratribz
rogaretur q̄ nō iret. sibi suaderi
nō potuit s̄ contra volūtātē oīm
illuc iuit. vbi statim captus verbe-
rātus alligatus et romaz postea
ductus fuit. **¶** Recte cotidie simi-
lia expimur ī actibz hūanorum.
sic em̄ nescio qua vocē vel occulta
dei volūtate quādoq; homo tāq̄
alligatus spū in īfortunia ruit et
dato q̄ sciat sibi p̄spere non suc-
cedere negociū tamē illud prose-
qui nō obmittit et cū possit fugē
nō fugit s̄ ac si volūtate ī penā
ruēt ab ope hūioī nō desistit. al-
ligatus vtiq; spū. qd em̄ d̄s futu-
rū decreuerit non potest huma-
na sagacitas impedire s̄ potius
creatura creatori deseruiens solet
occultis dei ordinationibz cum
hora venerit obedire. **¶** **Genesis.**
xxxij. A domino egressus est s̄
mo: illud impedire nō possum?
¶ Paulus non grauabat expensis
illos quibz predicabat s̄ potius
maibz laborabat vt haberet vñ
viuēt nec ab eis aliqd accipiebat

h̄ eos libere instruebat. Hic po-
test notari q̄ p̄dicatores q̄n̄ p̄-
dicāt nō debent eleosinas petē.
et hoc ne videāf̄ q̄stus gr̄a p̄di-
cāe. **G**ratias accepistis: gr̄tis dare
debetis.

Quāuis bt̄us paulus se al-
ligādū in iherusalē et tri-
bulaciones se passurū audiret.
sp̄s sc̄us reuelaret et p̄p̄ba a-
gabō p̄dicaret fratrib̄ dissuadē-
tib̄ zc̄. noluit credē h̄ futura tri-
bulamina vilipēdēs pat̄i se affe-
ruit p̄ xp̄i noīe mortē et vincu-
la sustinē. **I**n hoc docet q̄ p̄-
dicatoz euāgelicus vel q̄cūq; p̄-
fessor catholicus vbi de xp̄i fidei
utilitate agit non debet tribula-
cōes metuē nec iter suū ad fidei
et predicacōnis opa dimittere.
h̄ p̄ noīe d̄m̄ vinculis mortiq; et
laborib̄ si fuerit necē se donare
dicēs dn̄o illud **lu. xxij. Parat̄**
sū teū in mortē et carcerē ire. Et
math. xxxvi. Si oz mori tecum
zc̄. Cōsequēt̄ h̄ et **i. ca. xxij. et**
xxij. fit mētio quō paulus in se
dicōe fuit captus et a tribuno e-
reptus tortorib̄ traditus h̄ se ro-
manū dicēs a tortorib̄ dimis-
sus tādē in iudicio multipliciter
accusatus a iudeis p̄ sūmū sacer-
dotē pati iussus. Ita q̄ idē p̄n-
ceps sacerdotū a paulo extitit ma-
ledicūs. Peruciet te deus paries
dealbate. Tu sedēs s̄m̄ legē cōtra
legē iubēs me pati. S; h̄ oīa trā-
seo ex cepto hoc q̄ cū ipsū tortō-
re vellēt romanū se ciuē allegait

et filē s̄ xvi. fecerat vbi p̄ phito
missam liberatā i carcerē missus
fuit. **H**oc allega q̄ nō ē malū
viro dei q̄n̄z bonis t̄p̄alibus pri-
uilegijs et auxilijs dei onus vel
pemitētia facē vt vbi p̄pter dei
timorem nō p̄ctur saltem timo-
re vel amore hoīm aliq̄libet fa-
ueat. **I**llud aut̄ hic consequēt̄
insero q̄ cum iudei tam pharisei
q̄ saducei qui erant secte diuer-
se. quia pharisei resurrectionem
futuram credebant angelos et a-
nimas post mortem viuere asse-
rebant: saducei vero negabant
simul contra paulū cōuenissent
et ipsum cōtra mortem peterēt.
caute cepit clamare et dicere co-
ram eis. **V**iri fratres et ego pha-
rise? sū fili? phariseoz et de spe
et resurrectione futurorum ego
iudicoz. **Q**uod audientes pha-
risei statim a saduceis diuisi sūt.
Ita q̄ inter se contendere et dispu-
tare ceperunt et ita pharisei qui
contra paulū acerbius seuerūt
pro ipso pugnare ceperunt. **I**-
llud potest allegari. q̄ si quis
plures aduersarios contra se cō-
federatos habeat summa prudē-
tia est si eorum sedus et concor-
diam adinuicem aliquo artici-
lo disrumpat. vt ipsos per par-
tes diuisos facilius superet et e-
uadat. et cetera. Illud etiam
quod sequitur scilicet q̄ quadra-
ginta viri venerunt ad prinā-
pes sacerdotum dicētes illis. De
uocione deuouimus nos nichil

gustaturos donec occida? paulum. Et ideo ordinauerūt inter se q̄ iterū ad iudiciū corā tribu no vocaretur vt dū veniret ad locum interficeretur ab eis. qd̄ tñ deo nolente fuit aliter ordinatū

Hoc potest allegari q̄ hodie multi sunt homines iniqui. q̄ se reputāt deuote et sancte agē qñ sanctos viros possunt occidere. sicut ad litterā videmus de multis malis secularib; qui rē se reputāt bonos quādo religiosi et clerici possunt nocere. Unde sic videtur illud iob. xvi. Veniēt inquit dies in quo omnis qui iter fiat vos arbitretur se obsequiū prestare deo

Omnis? disposuerat q̄ paulus romam iret et ibi nomē dñi predicaret. **D**ñi supra xxij. dixit sibi **C**ōstās esto paule sicut de me testificat? es in iherusalē ita rome oportet te testificari. Verūtamen p̄ quot vias modos et cās romā p̄ueit infra patet. fuit enim de iherusalē in cæsaream ductus et ibi corā felice accusatus. tandem ab eo dimissus et p̄ biēniū relaxatus postea iterū vinctus et festo successori traditus ē et ab eo volente grāiam prestare iudeis vt reduceretur in iherusalē iudicet. Tūc vero paulus cæsare appellauit et sic missus ad cæsare romam vēit coram quo nomen domini predicauit et multū populum collegit. vbi postea mortē p̄ domino

tolēauit. **I**sta allega quomodo deus per multas vias solet effectus suos p̄ducere. quomodo et quando decreuit aliquid fieri dato q̄ multa interualla fiant. **I**ta q̄ negociū ex toto videt̄ sospitum. finaliter tamen solet suscitare et occasione accepta p̄curat qd̄ decreuerat euenire. **H**abet enim dominus in oī negotio quod decreuit modos causas ordinacionem tempus horam et regulā ordinatam que omnia qñq; suspendit et post quando tēpus fuerit negocium quod decreuerat introducit. **U**nde ecclesiastes viij. **O**mnino negotio tempus est. zc.

Qum paulus cum multis nauigando de terra promissionis in ytaliā duceretur factum est q̄ post multos maris impetus navis vbi erat bitalarū. i. p̄fundum tenacē et bitumiosū impēgit ita q̄ prorastabat imobilis et pupis soluebatur a vi maris. **A**rmamentis i² navis in mare pietis et neq; fiderib; post multos dies apparētib; s; tempestate non exigua imminente ablata erat omnis spes et fiducia singulorum. **V**erūtamen deus salutē animarū paulo concessit ita q̄ nullus ibidē perijt at̄ defecit naufragantesq; paulus alloq̄tur et ad sumendum panē incitat et hortatur. **S**aciatū igit̄ cibo nauem alleuiabāt et frumenta in mare iactabant. **T**andē vento fracta nauis aliqui natando ad

Actus.

litus venerunt. alij sup tabulas applicuerunt et sic omēs piculū e uaserūt. **N**auis ista ē aīa que scz inferiūs ad terrena d; eē clausa. supius ad celestia apta. intētiūs p huilitatē cōcaua. p caritatē lata. p p̄seueratiā larga. i. p̄ncipio et in fine p abstinētiā et tēperatiā et cōtinētiā stricta. **P**roū **xxi.** Facta ē q̄si nauis institoris delonge portās panē suū. hab; etiā ista nauis duas p̄ncipales ptes scz prorā q̄ figt amorē puppi q̄ figt timorē. **H**; ei ista nauis arma m̄ta scz v̄tutes et sciās portat etiā quādoq; frumēta. idest terrenas possessiones et diuicias. **I**sta igit ē veritas q; q̄n paulus. i. humanus aīm? vel homo temptat nauigāe de terra p̄missionis de statu grē in ytalīā que interp̄tat̄ excessus in mūdū vbi faciliter excedim? p peccatū. et ppter hoc mai. i. mūdī fluctib; et amaritudib; aīe sue nauē exponit. quādoq; cōtingitq; tēpestas tribulacōnū sibi nascit̄. lux vero solis et siderum. i. dei grā et scōz. vel doctrina bonozū p̄dicatoz eidē penitus denegat̄. **Sap̄ xvij.** Ignis q̄dē n̄lla vis poterat eis lucere. nec siderū limpide flāme illuīare poterāt illā noctem boētidā. **I**ta q; prore p̄a ps nauis aīe scz amor ipsius in bitalassum tēacissimam. i. in mūdī bonis et terrenis p affcōnū tēacitatē impingit. vbi p auariā arestat̄ et sistit. puppis vero idē

timor impetu maris. i. tribulati omib; soluit̄ et sic p diuersa peccata nauis aīe dissipat̄. arma m̄ta v̄tutum p̄dūt et paulus cum populo suo. i. rō cū cordis affcōib; periculis exponitur. **V**erūta mē quādoq; cōtingit. q; post illā fractionē. i. post anime peccatū aliqui per mare penitentie nauigantes et aliqui tabulis diuine misericordie se committētes. saluantur. et ad portam salutis et gratie deducuntur. **Q**uod potissime contingit. quādo cibo diuine lectionis sūt refecti: frumēta idest bona mundi in mari idest ad amaros pauperes per elemosinas proiciunt et nauem maris a terrenis exonerant atq; p terrenozum contemptum alleuiant et extollunt. **U**nde mat̄. octauo capitulo dicitur **N**auicula in mari magnis iactabat̄ fluctibus et cetera. **V**el dic q; nauis significat ecclesiam cuius prima pars prelatos et superiores designat vltima vero pars subditos et seculares significat. **I**gitur ista prima pars ecclesie scz prelati quando ex toto impingit in bitalassum. i. in amorē et auariā terrenozū necessario fit vt pars posterior idest popul? subditozū malozū illorum exemplo soluatur. et q; propter istorū auariā. terrenis penitus adherentem et de spiritualibus et eternis minime curantem tota nauis ecclesie temptationum

et voluisti fluctibus
procurare cum vico p
conuicta rōnū p̄dūm
ne solis et siderū
deficit et sic q; lū
in d̄pnacōis piculū
re fatis possit. **D**n̄ am
tunc in d̄fficoib; na
si p̄v̄ mare magnū
nauis est ne nauē
voluptatis absozē
d̄pnacōis p̄dā pi
tate. **Q**ui igit salu
tū in mare. i. in am
nōcie mittere tabu
si se committere. fr
ma mūdī puere et
litus q; xps est p̄ b
mare. **J**er. **T**uica
i. misit se in mare. **V**
o anime dant̄ ne pe
cat̄ q; quādoq; sōc
no v̄nus tom causa
v̄p; anime autē et
saluam? q; deus de
p̄non t̄l̄cat̄. **I**ta q;
v̄p̄cōst̄ q; apud deū
p̄p̄m̄ et sp̄ualia t̄pal
v̄m̄. **V**el dic q; p n
pauli v̄m̄q; v̄l̄m̄a qu
conuicti. **S**icut dicit̄ et
d̄bia n̄ v̄m̄to ius p̄ncip
gredā et am̄m̄t̄ v̄o n̄
osionalis q; ista p̄dā nauis
q; m̄ḡ illa ecclesie p̄ s̄m̄
et d̄v̄is obtem̄
Qui paulus iussit
nauis in alef
do se p̄m̄m̄m̄

et tribulacionū fluctibz dissipet
 tempestates em̄ vicioꝝ īsurgūt.
 armamēta v̄tutū pidūtur et pe-
 rit lux solis ⁊ siderū .i. exempla
 scōꝝ deficiūt et sic qui sūt in hac
 nauī dāpnacōis p̄iculū p̄timel-
 cere satis possūt. **Uñ** ambro. in s̄
 mone de cōfessoribz nauigātibz
 vbi p̄ hoc mare magnū valde p̄-
 timescēdū est ne nauē nrām fluc-
 tus voluptatis absorbeat ā in et
 nā dāpnacōis p̄dā piāta crudel
 abducatur. **Qui** igit̄ saluai vult de-
 bet se in mare .i. in amaritudinē
 penitēcie mittere tabule diuine
 mie se committere. frumēta id ē
 bona mūdi p̄icere et ad portuz
 salutis q̄ xp̄s est p̄ bona opa na-
 titare. **Jo. xxi.** Tuica succinxit se
 ⁊ misit se ī mare. **Vel** dic q̄ pau-
 lo anime dant̄ ne peant. in quo
 notat̄ q̄ quādoq; societas et o-
 racio vnus boni causa ē salutis
 multoz. anime autē et non na-
 uis saluant̄. qz deus de p̄dicōe
 t̄paliū non tristat̄. **Itaq;** in hoc
 notai potest q̄ apud deū anime
 cozpozibz et sp̄ualia t̄paliū p̄-
 feruntur. **Vel** dic q̄ p̄ nauim
 pauli intelligit̄ ecclesia quā ip̄e
 conuertit. s. asia m̄oz que est tur-
 chia cū omnibz suis puincijs et
 grecia et cōmuniter tota ecclesia
 orientalis qz ista pauli nauis p̄-
 n̄t inq̄tū illa ecclesia p̄ scismata
 et hereses oberrauit.

Quoniam paulus euasisset de
 naufragio pro calefaciē-
 do se pyram sarmento

rū ⁊ gerēt ⁊ tigit q̄ vipa vi calo-
 ris cōmota manū pauli arripet.
 et moesa manu inferius depēde-
 ret qd̄ vidētes viri insule ip̄z ho-
 middam dicebant. **Uñq;** inquit
 boiāda ē homo ille qui cū ama-
 ti euasit vltio dīna non finet eū
 viuē ip̄m in tūozem cōuertēduz
 et subito moriturū credebāt s̄ vi-
 dētes q̄ exausta bestia ī ignē nil
 sibi oīno nocuit ip̄z deū eē fere-
 bāt. **Ista** allega ⁊ tra vanā ⁊ mu-
 tabilem opionē quorūdā fatuo-
 rū qui nescientes dei iudicia qñ
 vident aliqd̄ ifortunū alicui ac-
 cidere et serpentes .i. demones
 vel tirānos ip̄m atrociter iuadē
 statim solēt eū homicidā vel ma-
 lū hoimem estimare et p̄ eternā
 dampnacōez p̄ire et vt mori de-
 beat expectāe eū qñq; tamen vi-
 dēt contrariū accidere et lesionez
 nullam subsequi s̄ post tribulaci-
 onem huius modi pacem ⁊ solaci-
 ū sibi eē. **Tho. iij.** Post tēpesta-
 tē triquillū facit. et ecōuerso qñ
 vidēt sibi p̄sp̄era succedere. nul-
 lam lesionē maiorum incurrere
 solent statim eum deum et iustū
 hominē iudicare. cū tamen sepe
 ⁊ tigit vt bonis mala ⁊ malis bo-
 na soleāt prouenire. **Ita** q̄ tēpo-
 rales casus q̄ accidūt siue boi si-
 ue mali boitatē v̄l malidā hoim
 nō possint declinare. sicut oñsū ē
Luca xij. vide ibi. **Vel** dic q̄ cū
 homo euasit naufragiū dāpnas-
 cionis eterne mūdi nauē fractaz
 exeūdo et ad littus religionis p̄

Apocalypsis

penitentiam se transferendo sepe contingit q̄ dū p̄ aliquā recrea-
cōez t̄pale se calefacere mitit̄. ser-
pētes. i. detractores cōtra eū in-
surgūt. qui manū. i. opa ipsius
mordēt et eū si possent iuvenenāt
et diffamāt sicq; fit q̄ v̄ ad triāq̄l-
litate portus religionis credide-
rat remisse detractorū rabies ip-
sū fortius ledat. Verutamē pau-
lus. i. hō iustus dz tales serpen-
tes in ignē sue inuidie ex autere.
et sic de eorū detractōibz nō cu-
rare. et sic si ipsos exauserit. et n̄
curauerit ipsū nequibūt ledere
vel nocē. ita q̄ alij suā p̄fectiōez
vidētes ipsū deū et iustū hōiem
poterūt estimare. **Mat. xxvij.**
De filius dei erat iste Vel dic q̄
in lito ē religionis solēt dēones
serpētū illos acrius p̄ tēptacōes
mordere. quos vidēt de nauī m̄-
di maris piculū euasisse. et de m̄-
do ad r̄ligiōis ac p̄nie litora triā-
sfugisse. **Vel dic q̄ q̄n paulus**
.i. bonus p̄latus aliquē serpētē
.i. aliquē malū subditū in ignē
tribulacōis p̄ correctōnē mittit
statū cōtra eū si p̄t insurgit et eū
diffamat et pūgit qz d̄ eccl̄s. x.
Qui dissipat sepē mordebit eum
colub. qz q̄n p̄latus mitit̄ in ma-
lis subditis sepē malarū excusa-
cōm spinarū viciōzū p̄ correctio-
nē destruē talis colub̄ solet eū i-
uadē **Qd̄ videns p̄latus ipsū dz**
in istū ignē fortiter ex autē et ad
subeūdū corrōez ac̄ p̄pellē et a
tali morsu. i. rebellioē cōpescē.

et arcere **Ps** In ignē eijciet eos
in miserijs nō subsistēt.

**Explicit moralizacio actuū apo-
stolorū.**

**Incipit moralizacio super a-
pocalipsum.**

I Obānes in insula q̄
dicit̄ pathmos. q̄ ad
huc ē p̄pe ephesū in
asia miōri q̄ nūc dicit̄
t̄ turcchia. Vidit rap-
tus in spū vij. cādelabra aurea.
In quorū medio fili⁹ eāt filio ho-
minis. vestitus podē p̄cictus ad
mamillas zona aurea caput ei⁹
et pili cādidi t̄qm̄ lana alba. et
t̄qm̄ mix. oculi eius sic flāma ig-
nis. pedes filēs auricalco i cami-
no ardēt. vox eius sic vox aqua-
rum multarum. et in dextera ei⁹
septē stelle. et ex ore eius exibat
gladius acutus. et facies ei⁹ lu-
cēbat sic sol i virtute sua. qui di-
cēbat oībz p̄ h̄ v̄ba. **Ego sū pri-
mus et nouissim⁹. sūi mortuus**
et eccl̄e sū viuēs in secula sc̄lōz.
Moraliter ista insula ē eccl̄a. q̄ a
mari. i. amais t̄bulacōibz velut
insula circuitur. **Ista dicitur path-
mos. idest separacō hostium. vel**
palpantium. quia exinde debent
separari hostes idest detractōes.
palpantes idest adulatores. **Et**
le vir mirabilis qui ibi videtur
est vir iustus et perfectus vel p̄-
latus. qui pro certo ip̄i filio ho-
minis similis dicitur. pro eo q̄
cristo filio virginis per bona o-
pera conformatur. **Psalm. xiiij.**

Apocalipsis.

Similis ero altissimo; Septē cā
delabra fignt vniuersitatē bono
rū. et honestarū psonarū. qz per
septem vniuersitas teste grego
rio designat; Et isti dicūt aurei
quātum ad valorem sanctitatis.
et quātū ad splendore scie. et sa
gacitatis. apparēcie. et honestatis
qz p certo in medio istoy id est
in societate pfectoy. debet iste p
latus et pfaus ambulaē et viuē.
Et qz scā bona. societatis. honesta
et discreta. marie ad p̄latos reli
giosos. et alios viros p̄fōs nos
at̄ p̄tinē. qz cū scō scūs eris; In
medio inquit cadelabroy aureo
rū. Eccāstia. xxvii; In medio co
gitaciū legē dei assidu? esto. Iste
igit̄ circa mamillas. i. in pectoē
et in corde debet habē zonā aure
am. i. rubore feruide caritatis. ca
put eius. i. intēcio debet esse ad
modū muis albe vt lana. p cādo
rē inoēcie et puritatis. et p mol
liciem lanee simplicitatis. debet
habē vestimētū p̄deis. i. decore
exterioris honestatis. Oculi itel
lectus sui debent eē ignei p splē
dore discretiois et veritatis. Pe
des eius. i. affectioēs debēt esse
ignei. et sonare p clamore ferui
de caritatis. orōis. desiderij et spi
ritualis cupiditatis. Infra. x; Pe
des ei? sicut colūna ignis; Vox
eius d; eē sonora p clamore p̄di
cacionis. et p ostētiōē auctori
tis. qz ipsū dec; loqui auctēcie et
seuē. ne sua auctoritas d̄tēpnat;
Danielis. x; Vox sermonū ei? sic

vox multitudinis; et bene multi
tudis. qz in oī actu vox solēpmis
psone. equipollē debet multitudi
ni alioy; Ite debet habere septē
stellas. id est septem dona scī spi
tus. sc; p p̄fectionem sanctitatis.
Apoca. ij; Qui habet septē stel
las. in dextera sua. facies eius de
bet splēdere p dulcorem leticie et
affabilitatis. quia in omnib; de
bet se ostēdere letū affabilē et be
nignū. Matth. vi. Unge caput
tuum oleo. et faciem tuam laua
et tamen ipse debet habere i ore
gladiū bis acutum. id est rigore
duplicis iusticie et seueritatis. qz
ipse debet malos corrigerē. id est
cōminādo amissionē glorie. et im
missionē pene etne; Ps; Lingua
eoy gladius acutus. qz viu? de
bet esse sermo et efficax. et penetra
bilior omni gladio ancipiti. He
bre. iij. Et tūc tales p certo dice
re possunt. Ego sū p̄mus et no
uissimus. etiam qui sc; p̄mi mor
tui sūt et nouissimi in hac vita p
vilitatem deiectiois et humili
tatis. h; finaliter in paradiso fiūt
viuentes et p̄mi p vitore p̄petu
e dignitatis et pervigore felicitatis
et p̄petue firmitatis. et tūc e
runt p̄mi nouissimi. et nouissi
mi p̄mi. Matth. xx; Illi qui mō
sūt p humilitatem mortui mun
do. id est nichil valentes et nich;
il reputati quo ad mundū. et no
uissimi quo ad dignitates et mū
di prosperitates. erūt p̄mi et fe
liciores. Et eōuerso illi qui mō

Aporatip.

corpe ecclesie militantis. **Un p̄ s̄,**
Dextra domini fecit v̄tutem. **I**sta
igit̄ dextera septē stellas id ē sep
tem dona spūs sancti. vel septem
virtutes debet habere. quibz to
tam noctem id est statum secula
rem debet exemplariter illustra
re; **Genes̄ p̄mo,** **S**tellas posuit
in firmamētō. id est in statu eccle
siastico. **F**acies hui⁹ corporis sig
nificat doctores. in quibz omnis
sensus discretiois sicut in facie
debet vigere. et qui p̄ honestā cō
uersationem ad modū solis lu
cere dūt. **Mat̄h. xvij;** **R**esplēdu
it facies eius sicut sol. **P**edes hu
ius corporis qui corpus susten
tant sūt inferiores agricolē. q̄ ad
modum auricali debent esse so
nori deo regraciando. et sicut ig
nis p̄ claritatem ardere. in cami
no tribulacionis et doloris viuē
do. **Da. x̄.** **P**edes q̄ si spēs eis cādē
tis. **O**s v̄o qd loq̄t̄ sūt aduoca
to. q̄ gladiū ligue dūt habē bis
auiū. iquātū debēt allegare pro
iusticia v̄ni⁹ ptis. et de iusticia al
teī⁹ ptis. vel in quātū ipi tenent̄
intercedē pro promocioē bono
rum et punicione maloz. **Iuē.**
xxij. **D**omine ecce gladij duo s̄.
Candelabra que istū. et mēbra is
tius lustrabant sūt spūalia dei
dona. q̄ totum corpus ecclesie il
luminant. q̄a xp̄s et mēbra sua sūt.
qui ambulāt in medio septē cā
delaborū aureorum. de quo dici
tur in cā. sequenti;

Et angelo ephesi. 2c. v.

nus angelus commendatur a filio
hominis. de multis. inquit scio la
borē tuū. opera tua. et paciēciaz
tuam. et q̄ nō potes sustinē ma
los. et tēptas mendaces aposto
los. et sustinuisti p̄pter nomen
meū. et facta nicolaitarū quos
odio odisti. s̄ r̄prehenditur in v
no. caritatem inquit tuam p̄mā
reliquisti. s̄ memor esto vnde ex
cideris et prima opa fac. alioq̄n
mouebo cādelabrū tuū de loco su
o nisi pēitēciaz egeis. et tūc p̄mit
tit̄ sibi. q̄ si viceit. dabit̄ sibi edē
de ligno vite. qd ē ī paradiso. **H**ic
r̄cē angelus designat̄ vita p̄lati.
Prelatus p̄fectus potest dici ā
gelus. quia debet esse angelicus
et celestis. **I**ste debet habere bo
na opa laborez paciēciaz et ius
ticiam. malos non debet sustinē
s̄ corrigere. et punire nicolaitas
eciam q̄ interpretantur stulti ec
clesie. debet eciam lāguētes id ē
malos clericos v̄l r̄ligiosos. ecia
ap̄los. i. ypoctas d̄z tēptaē a p̄
dei noīne sine defensione sustine
re omnia. **S**ustinete et vigilate
mecum. **Mat̄h. xxvi;** **S**ed quan
doq; accidit q̄ ipse p̄dit caritatē
suam p̄mam. quia multi p̄ sup
biam odium et vindictam per
dunt v̄tutem sepissime caritatis.
Nam sepe accidit q̄ prelati per
dunt gratiam dei. superbiendo
de dignitate. presumendo de sci
tate. **E**t tunc dicit eis cristus. me
mor esto vnde excideris. et age pe
nitēciam. et prima opera fac. q̄ si

diceret, **E**xtrahere te ab istis, et hoc duplici modo increpat: scilicet timore et amore. **T**imore, nisi quia hoc fecerit miatur ei quia cadelabrum suum. i. suam lucem et prosperitatem clericalem mouebit et cassabit temporaliter et eternaliter dissipabit; **I**tem amore, quia promittit ei si ad gratiam et caritatem rediens peccata vixerit. et prima opera benefecerit, quod dabit ei de ligno vite paradisi edere. i. de societate glorie sempiternae. **E**t breuiter nullus est ita perfectus. qui possit cadere in peccatum. Verumtamen penitentiam debet facere. et primum statum recordari. timore pene. et amore glorie propter opera pertracta; **I**ere. xxxi; **D**irige cor tuum in via rectam in qua ambulasti. **A**ngelus simeone commendat de paupertate tribulatione diuicijs spiritualibus. **H**ic blasphematur ab illis qui se dicebant esse iudeos et non sunt. sed dicitur sibi quod non timeat quod passurus est. nec etiam dyaboli carceres et temptaciones. sed sit fidelis usque ad mortem. sed si vixerit dabitur ei corona. et non ledetur a morte secunda. **S**ic vere qui sustinet hic miseria. paupertates. temptaciones. malorum blasphemias. reuocaciones. si sint fideles et perseuerauerint usque ad mortem. dabitur eis corona vite. idest gloria. et seruabuntur a morte secunda. idest a morte inferni. et dampnatione anime. **N**ichil inquit horum timeas quod passurus es. sed esto fidelis usque ad mortem. et dabitur tibi co-

rona vite. **A**ngelo per gami dicitur, **S**cio ubi habitas ubi sedes est sathane. et tenes nomen meum. et non negasti fidem meam. post quod de quibusdam reprehenditur dicitur sibi. quod si penitentiam egerit et vixerit dabitur sibi manna absconditum. et calculus candidum ubi nomen dei scriptum est. quod nemo scit nisi qui accipit. **T**ales sunt multi boni existentes. et moram contrahentes in mala societate. ubi est sedes sathane. ubi tamen boni perseuerant. nomen et fidem dei seruant. nec eum denegant per peccatum. et ideo talibus si viuunt. si in bonitate sua perseuerant. nec per peccatum succubuerint promittitur manna absconditum. idest dulcedo eterne glorie. que a nobis nunc absconditur. promittitur etiam calculus sibi candidus. soliditas perpetue dominationis quantum ad gloriam corporis. **N**am calculus est durus et candidus. leuis et rotundus. sic et gloria corporis habet duriciem impassibilitatis. candorem caritatis. leuitatem subtilitatis. rotunditatem agilitatis. **I**gitur nomen. i. eterna sua potestas vel maiestas ibi dicitur esse scriptum. quia in primo eterne beatitudinis principie dei virtus. quia fortissima nomen domini. ad eam fugiet iustus et saluabitur. **P**rou. xviii; **A**ngelo simeone dicitur a deo; habeo aduersum te pauca. quia habes tecum tenentes doctrinam balaam. qui docebat balach ponere

Apocals.

scandalū corā filijs israel. h̄ age
penitentiā. alio q̄n pugnabo te
cum in gladio oris mei. **S**ic ve
re angeli id est plati rēp̄bendū
ē q̄ habent secū malas p̄sonas.
et eas non puniūt. ymmo fouēt.
et maxie qui sūt in scandalū ple
bi israel id est populo dei. **I**sti
ergo tenentes doctrinā balaam
s̄ḡnt fornicatores et ydolatras
id est ydola. hoc est dictu. mu
lieres pictas adozātes. id est sa
cerdotes et clericos luxuriosos.
Nam si platus eos nō corrigit.
et penitentiā nō agāt ipse de
gladio oris sui id est diuina sen
tentiā eos in eternū occidet. et il
lum qui fuit negligens in puni
endo. qz sicut dicit ad Ro. p̄mo.
Tales digni sūt morte nō solū
qui talia agūt. h̄ qui eis p̄sentūt.
Non sufficit enim q̄ angelus. i.
platus sit bonus. imo necē ē q̄ ipse
nō sustineat secum malos. qd̄ ta
men est hodie contra multos. q̄
quīs in se sint boni. non tam stu
dēt extirpare malos subditos.
ymmo p̄ce vel p̄cio aliquociens
fouent eos. **A**ngelo tyatire di
ctū ē. **N**ouī opa tua. fidē. caritatē.
mīsterium. paciēciā. et opa tua
plura p̄oribz. a qui uixerit vsqz i
finē. a custodierit. dabo ei potes
tatē sup gentes et regna. **S**ic
illi qui sūt in ecclīa vel religione.
habent fidē. caritatez. etiā quoqz
nouissima sūt semp p̄oribz meli
ora. i. qui semp uiuunt in emen
dādo i melius. istis dico q̄ si vi

uerint. et hec custodierint vsqz in
finē. a p̄seuerauerit. dignū erit q̄
p̄moueat t̄p̄aliter et eternali
ter. et q̄ accipiant a deo ptātē su
p gētes et regna. a fiant plati a
aliorū m̄gri. **T**alis enī decebat
vt nobis eēt pontifex. s̄ctus. in
nocens. ipollut. segregat. a p̄ca
toibz. **H**ebre. vii. **E**rat aut in
tyatira s̄m visioez iobis aposto
li mulier iezabel. q̄ p̄phetabat
et seruos dei seducebat. et doce
bat comedere de ydolotitis et for
nicari. dato q̄ ei datū est p̄nie tē
pus. ibi tñ nullaten. p̄tebat. h̄
dicit ei q̄ ip̄a ponet i lēn. et ibi
q̄ mechati sūt cū ea essent in tri
bulacione maria. **I**ezabel q̄ in
terptat flux. sanguinis s̄ḡnt mū
dū. a quo sanguis id est carnalis
voluptas cotidie emanat. **I**ste co
tidie docet et prophetizat forni
cari. seducere. et ydolotita. i. mū
di bona dyabolis deditata per a
uariāciā manducare. et p̄ otem
placionē incorporare. et qd̄ pe
ius est. qz cū tempus hui. vite
sit ei concessum ad penitentiā.
ipsa tamen nūq̄ pemitet. h̄ semp
in suis iniquitatibz p̄seuerat. **J**ob
xxiiij. **D**edit deus ei locum peni
tencie. et ipse abutit. eo in supbi
am. h̄ pro certo ista mulier id ē
mund. vna cum amatoribz su
is. qui p̄ diuersa uicia cotidie cū
ea mechant. finaliter ponentur
in lecto mortis eterne. vbi pro
certo in tribulacione maxima. i.
pemis infernalibus affligētur.

Apocals.

Vel die hāliter q̄talis est mu-
lier luxuriosa, alios seduēs. in
luxuria pseuerā, et ipemites. **Eccā**
xxiiij. **O** fornicatio panis ē dul-
cis. **Nō** fatigat trāsgrediēs vs-
q; in finē. h̄ tā ipsa q̄ fornicato-
res in lō mortis et inferni t̄bu-
labūt finaliter in eternū. et nisi
peitētiā fecerint ī hac vita. dāp-
nabūt. **Lu. xiiij.** **N**isi p̄niāz fecerit-
tis. oēs simul peribitis. *scilicet sardis*

Rep̄bēdit āgelus sic. **S**c̄o
opera tua. q̄ uiuis et
mortuus es. h̄ vigila et
confirma cetera q̄ moritura sūt.
et in mēte habe q̄liter accepeis.
Alioquin veniā ad te sicut fur-
hora qua nescis. **S**ic igit mul-
ti eccā qui nomē et famā habent
q̄ uiuant p̄ gratias et virtutes.
quia creduntur eē multe sancti-
tatis et p̄fectionis. et tamē mor-
tui sunt p̄ peccatum. **I**stis igit
et omnib; alijs prelatis dicitur
q̄ ipsi vigilēt p̄ diligentiam su-
per gregem p̄ astoralem dominū.
et ipsi confirmēt dācēdo et ad-
monēdo illos. qui per ībecillitatē
et uicia putrescūt et moriuntur.
Dicitur etiā ei q̄ in mente ha-
beat qualiter acceperit aurā et ēgi-
men animarū. Alio q̄n super ip-
sum subito ueniet ira dei. **V**igila-
te. qz nescitis q̄ hora dominus ve-
niet. **Luca. xiiij.** **C**ōmendat ā-
gelus sardis qz secum habet il-
los qui non inquinauerūt vesti-
menta sua. **E**t iō sibi et alijs pro-
mittit q̄ si uixerint ābulabūt cū

filio hoīs in uestimentis alb̄. et
erūt scripti in libro uite. **S**ic u-
re p̄latus cōmendat. quādo ha-
bet subditos honestos. et castos.
qui uestimenta carnis sue p̄ lux-
uriā non inq̄nant. **I**ō si uixerint
et pseuerauerint. promittitur eis
q̄ cum cristo ambulabunt in cē-
lo sursum induti uestibus albis
id est dotib; eterne glorie. et in li-
bro et ne p̄destia cōis scripti eēt.
Actū p̄o. **E**cce duo uiri steteēt
in uestib; albis. **A**ngelo p̄bi-
ladelphie dicitur. **S**c̄o opa tua.
et dedi corā te ostium ap̄tū qd̄
nemo potest claudere. quia mo-
dicam habes uirtutem. et cōfir-
masti nomen meum. et non ne-
gasti nomen meū. et ego serua-
bo te. **T**ene quod habes. ne ali-
u accipiat coronam tuam. quia
qui uixerit faciam illum colūp-
nam in templum dei mei. **I**ste
angelus gerebat p̄sonam infir-
morum. **N**am isti habent modi-
cam uirtutem resistendi. **I**ō de-
us dat ostium apertum uenie et
penitentie. **I**llud semper apertū
est pro tempore huius uite. **S**i-
nus enim ecclesie. qui recte ē ho-
stium paradisi. semper est aper-
tus. et nūq̄ p̄ uita ista clauditur
penitenti. et h̄ qz infirmi modi-
cā hnt uirtutē resistendi uicijs et
pcc̄is. q̄re necē ē q̄ hēant facili-
t̄ mediū peitēdi. **I**nfr̄ax. **P**orte
cūctatis n̄ claudēt die ac nocte. q̄
ei nō intrat p̄ hostiū. i. p̄ uia; et
p̄niāz. et fur est et latro. **Job. x;**

Apoctp.

Illud enim non potest claudi aliam
quam diu durat ista misera vita
presens. quoniam infirmus quoniam tuncque fra-
gilis et ad vicia sit procliuus des-
pare non debet. Et ideo sibi dicitur
quod faciat quod in se est. et quod seruet
verbum et preceptum dei. nec denegat
per heresim nomen eius. et sic pro-
certo deus seruabit eum a temp-
tatione. quoniam scilicet deus faciet cum
temptatione prouentum. prima ad cor-
pore. Non permittet vos temptari ultra
quam potestis. Teneat igitur quilibet
illud quod habet. id est gratiam et per-
fectionem. ne forte perdat coronam
suam. id est honorem et premium
glorie quod sibi debetur. et ne alium
habeat successorem. qui ipso re-
probato habeat coronam glori-
e sue. Nam si vixerit vicia. erit in
templo dei. id est in paradiso. vel ec-
clesia. columpna. id est persona sta-
bilis et eterna. et foras non egre-
diatur amplius. quoniam in paradiso per-
petuo remanebit. Vel ad litteram in
ecclesia fit. quod illis qui peccata vi-
uant. columpne stabiles viri fiunt.
et ea inter vinctura assuescunt. ita
quod de templo id est de statu grati-
e non ex tunc amplius recedunt seu
cadunt. Angelo laodice taliter
comminatur. Utinam inquit frigidus
esses aut calidus. sed quoniam tepidus
es. id est neque frigidus neque
calidus. incipiam te euomere. quoniam
dicas diues sum et nullius ege-
o. et nescis quod sis miser pauper et
caecus et nudus. suadeo tibi emere
aurum. et argentum ignitum et pro-

batum a me ut loqueres fias. et ve-
stimetis albis induaris. ut non
appareat confusio nuditatis tue. et
collitio iunge oculos tuos ut vi-
deas. quoniam qui vixerit dabo ei sedem
in throno meo. Tales angeli
sunt multi. qui pro certo non sunt cali-
di pro feruore deuotionis. nec frigi-
di pro algore diuini timoris. et
subiectionis. sed sunt medijs. quoniam tepi-
di et in deuoti. quoniam nec pro feruorem
deum perfecte diligunt. nec pro timore
ei obediunt perfecte. sed sub dei miseri-
cordia confidentes. tepidi et medijs
sic incedunt. Et ideo tales negligentes
et tepidi ab ore dei sepe euo-
muntur. id est a statu gratie et verita-
tis cadere permittuntur. Aliquando
accidit quod quidam tales sunt ita
presumptiosi. et de proprijs meritis con-
fidentes. quod credunt se diuites in ver-
tutibus esse. et nullius auxilio indi-
gere. et tamen secundum veritatem
sepe accidit quod spiritualiter ipsi gra-
tias sint nudi et virtutibus miseri et
pauperes quo ad deum ignorantes.
et caeci. quoniam non vident et aduertunt
illa que debent scire mortem in
fernum. paradisu mundum peccatum.
oculte dei prouidentie opa. vel pro
propria insufficiencia. et cetera. In
ca decimo octauo. Cecus sedebat
secus viam. Istis igitur suadetur
quod a deo emanat aurum. id est dis-
crecionem vel valorem sanctita-
tis perfectionis. que sunt ignita pro cari-
tate probata pro tribulatione. ut sic
in deo et gratias loqueres esse possit.
propter quilibet tali quod ipse collitio

Apocyp.

qui resistit maleficijs. et vt sardis
qui omnis malefici malicia si fit
purus. cohibet. id est illis bonis
platis. qui maleficijs hominibus
resisterunt. et tuta patriam red-
diderunt. **S**ecundo dic qz yris er-
rat in circuitu sedis; p yride arcu
celesti. vbi reluēt omēs colores.
intelligo regulā religionis. et p
cessum iudiciarie ptatis. qui qdē
arcus celestis dicit. pro eo qz p
eum impij sagittatur. et correcti-
onis iaculis feriuntur. **P**er Arcu
suum tendit et parauit illū. qz
quia platus vel iudex mediante
iusticia regia. vel ordine iudiciari-
o habet sagittare et punire reos
et accusatos. et facē iusticie cōple-
mentū. et ibi pro certo habent ē
luere multi colores. id est multe
causē. multe rōnes. multe leges.
multe sanctioēs. multi sensus. ml-
te opimiones anteqm aliquem
puniat de delicto. vt sic tali pla-
to dicit illud Apoca. y. Vidi an-
gelū amictū nube. et yris erat in
capite eius. Et sic yris videt tā-
gere celū et terrā. Sic vere rigor
iusticie debz tāgere celū id est no-
biles sublimes; terrā. id est infir-
mos atqz viles sine acceptione
psonarū. **V**el dic qz sicut yris
magis tāgit terrā qz celum quia
duobz suis cornibz. Sic vere ri-
gor iusticiarie ptatis. plus debet
tāgere et vulnerare peccatoēs qz
celum. id est qz innocentes spūa-
les et celestes. Sed dicit qz yris
similis erat visioni sinaragdimis.

est enim ille lapis viridis. cōfōz-
tans oculos. qz ordo iusticiarius
debet fieri ita mature et iuste. qz
oculi et iudicia aliorum nō ledā
ē. h. magis cōfōrtetur. et quid qd
agitur oculos alioz delectet; et
ab omnibz cōmendet. **M**athei
qnto. Videāt opa vestra bona. et
glorificent patrem vestrū. qui in
celis est; **T**ercio dicit qz circa
sedē erāt xxiij. sedilia. et desup sei-
ores xxiij; Per ista sedilia intel-
ligunt minora beneficia officia
vel prebende. qz prelat? iudex ha-
bet sub se ex iurisdictione. Et p-
certo in istis debent sedere senio-
res. i. viri discreti et maturi. et ta-
les eciam debet habere secum se-
nes. Et senes iuda sedebant corā
me. **Eze. viij;** Quod tamen ē con-
tra multos iudicē. qui pessimos
homines ponunt i officijs. et cō-
tra platos. qz pueros i beneficijs
suis. **Q**erto dicebat qz senes
dnt esse in societate sua. vt eoz cō-
filijs fulciat. talibus debent dari
corone in capitibz scz honores et
dignitates. non puulis ignoran-
tibus et iuuenibz insensatis. **I**de-
o plato dicit ecclesias. xxvij. In
medio senatorum assidu? esto.
vt sic plat? dicat illud **Eze. viij;**
Sedebam i domo mea et senes iuda sedbāt corā me;
Et habebant ante se lampades. et
de trono exibāt fulgura. vocēs. et
tonitrua. Lampades isti signifi-
cant septem dona spūs sancti. qz
iudex et prelatus debent habere
ut mens eius p ea illuminetur.

et in suis actibus dirigatur. Vel septem lampades cum igne caritatis et oleo pietatis sunt septem opera misericordie. que valde decet iudicem vel prelatum. **Apo. xx.** Dixit ille que ambulat in medio septem lampadum. et sic de throno isto. id est de talibus personis vel eorum dominibus aut iudicibus debent exire fulgura. id est splendor honorum exemplorum. vel fulgor splendens conuersationis. voces dulcis consolationis. et tonitruum alte predicationis. correctionis. et reprehensionis. **Ps.** Vox tonitruum tui in rota. Vel fulgura seueri discipline. voces predicationis alte. tonitrua reprehensionis dure. Quinto vero dicitur que in circuitu sedis erat vitreum mare. seu lauatorium vitreum simile cristallo. et illud significat sanctam scripturam. Dicitur enim ipsa mare profunditatem inscrutabilem. vitreum propter puritatem intellectualem. cristallum propter soliditatem immutabilem. **Ista** enim debet iudex habere. et in ea facta sua lauare. **In** mari via tua. et semita tua in aquis multis. dicitur iudicium. **Ab**bauc tercio. **Sexto** dicitur que circa sedem erant animalia oculata. **Ista** significant assessores et consiliatores prelatorum. qui debent esse animalia id est animati per gratiam et virtutes. Quatuor etiam virtutes debent esse. quia quatuor virtutibus cardinalibus debent esse privilegiati. et dotati. et pleni

oculis. id est claritate sapientie et discretione ante et retro. quantum ad considerationem presentium et futurorum. **Iuxta** illud **ezech.** primo. Totum corpus in circuitu erat plenum oculis. **Vel** dicitur que ista sedes est christus in humanitate. quatuor animalia sunt quatuor euangeliste scilicet homo matheus. lucas vitulus. leo marcus. aquila iohannes. viginti quatuor seniores sunt patres veteris testamenti et noui. **Duodecim** dicitur esse ibi de lege veteri. quia a xij. patriarchis descenderunt. **duodecim** etiam dicitur preses noui testamenti. quia xij. articulis crediderunt. **Mare** est scriptura. **vis** est perfectio etiam sic supra. **Et** per cito tales debet iudex sancti habere. et eorum consilium et societate vti. et regi. et per eos gubernari. non per adultores et iniquos. **Dicitur** que ante thronum erant quatuor animalia plena oculis ante et retro. et habebant singula alas suas. **Unum** tamen erat. que quodcumque animalia oculata dabant gloriam deo. **stati** xxiii. seniores prodebant in facies suas. et deponerant coronas suas. et adorabant viuentem. **Animalia** ista significant prelatos clericos. et authenticas personas in statu religionis. vel in ecclesia conuersantes. quia vere illi qui sunt circa sedem et ante thronum seu conspectum dei. id est illi qui in ecclesia sunt. et qui vacant regimini etiam et prelacioni aliorum. isti

... esse pleni oculis
... ad presentia et fut
... alas que ipsi hab
... Et si vis men
... de se. alibi. vide
... ale. ym. q. q. q. d
... dicitur quod prelati
... glori. deo. et f
... in se. iohannes e
... matari qui sup
... bonu. acap
... eorum bono
... deum. et li p b
... glorie mun
... in corde suo
... deum honorat et
... animalia
... qui sunt pp
... sedi xpi. d
... sunt boni
... no obla
... talis deum a
... ad exple
... scalorum
... fratris siue
... sic sacre
... vice
... sedem a
... sunt
... siue p
... qu
... dicitur
... quibus
... in
... dicitur
... et
... dicitur
... dicitur
... dicitur

Apocty.

debent esse pleni oculis id est claritate discretiois ante et retro. quātū ad p̄terita et futura. debēt habere alas. qz ipsi debent volāe ad cēlū; Et si vis melius exponere de sex aīalibz. vide. vbi dicitur. sex ale vni q̄. S; qūdo ista aīalia id est quādo prelati et autētid dant gloriaz deo et faciūt bona opa. statim īferiores et subditi boni et maturi qui sup sedilia īferiorū sedēt bonū accipiūt exēplū. et exēplo eoz bono ipsi finaliter honorāt deū celi p bona opa. et coronas glorie mundane deponunt. et in corde suo vilipēdunt. et deum honorāt et adorant. **¶** Vel dic q animalia sūt clerici et religiosi. qui sūt p̄p̄inqui q̄tum ad ḡdū sedi xp̄i. Nā exēplo istorum qui sunt boni seniores id est principes. nō obstatibz coronis glorie tp̄alis deum celi glorificāt. Et breuiter ad exēplū clericorū se gerit vita secularium p̄sonarū. siue bonum fecerit siue malum. **¶** Sicut populus sic sacerdos osee quarto. et ysaie vicesimo quarto. **¶** Vel dic q circa sedem alicuius prelati vel principis sunt quatuor oculati consiliarij siue principales. quibus proloquentibz et sentēciam suam dicētibz alij inferiores quamuis sint sapientes et senes. solēt adulādo ipsorū dictis alludere. coronas et birretas de capitibus eoz deponere. et ipsorum dicta et cōsilia cōmendare. **¶** Ecclesiastici. decimotercio ca.

Diues locutus est et omnes tacuerūt. Verbum eius vsq; ad cēlū extulerūt. Et expone q; isti ecclesiastici et subtiles mali cōsiliarij habent alas sex id est sex specialia vicia. scilicet adulacionem. et maliciam. volāt quidem illis ad domiuos decipiendos. et appetitum laudis et auariciam. quibz volant ad seip̄os ditandos. et rapinam et supbiam quibz volant ad subditos opp̄mendos. et iste sunt ille sex ale de quibz dicitur.

¶ Ysaie. sexto. Sex ale vni et cetera.

¶ Adit iohannes in dextera sedentis sup thronuz librum scriptum intus et foris. signatū figillis septem. et nemo inuentus est dignus. nec in celo. nec in terra. librum respicere et aperire. atq; soluere eius signacula. exēpto leoē de tribu iuda. qui ē radix dauid. qui venit aperire librū. et eius signacula soluere. **¶** Sedens iste est pater deus. qui ab eterno sedet in throno glorie sue. **¶** Iste liber figit mūdū. et ordinem rerū. p̄cessusq; eorum. qui pro certo a principio semper est in manu dei. quantū ad eius ordinacionē et p̄uisionē. et ille ē scriptus intus et foris. **¶** Intus quantū ad causas rerū nob̄ occultas. que sunt in mente diuina. et foris in quantum ad creaturas et apparentes euentus rerum. **¶** Iste est signatus figillis septem. id est septem etatibus. quia qm̄ diu durant septem etates

Aporab.

vite presentis mundus est nobis clausus. vel etiam vij planetis qui rursus influentibus regunt mundum. quia nec in terra qui per se intuitu videtur veritates rerum in existentia propria. et cui liber creaturarum sit notus? et aptus. nisi leo christus dei filius. de tribu iuda id est de progenie dauid fuit natus. qui propter unionem beatificam quam habet anima sua cum verbo. non obstantibus sigillis sanctis in propriis essentibus intuetur. **Psalmus xxxix.** Dabit liber scienti litteras. et dicit nescio legere. signatus est ei. **Vel** dic quod sedes est dei pater. dextera eius est dei filius qui dicitur dextera patris. per quem fecit omnes creaturas. **Ista** dextera habet unum librum. id est nostram humanitatem. quam assumpsit in virgine. que dicitur liber. qui a intus ibi in conscientia. exterius in apparentia. omnes virtutes. perfectiones gratie. et exempla scribuntur. **Iste** liber fuit nobis clausus signatus velatus in sacramento altaris. quia pro certo ibi sunt sigilla septem. id est vij. accidentia. quibus substantia corporis occultatur. **Ista** sunt sapor. color. odor. figura. quantitas. actio. passio. remanet autem ibi idem color. idem sapor. idem odor. eadem figura rotunda vel quadrata. eadem quantitas magna vel parva. eadem actio quia ista potest agere nutrire inebriare ponderare sonare. etc. sicut ante passionem. quia ita potest tangi

et ita durum invenit per se ante. et sub istis accidentibus et sigillis occultatur et absconditur corpus christi. **Psalmus xlv.** Vere tu es deus absconditus. intus quod non est homo. neque in celo neque in terra. qui relictis propriis naturalibus. possit solvere et cognoscere ista accidentia. et sigilla. et quod sub istis latitat corpus christi. quod diu sumus in via. et erit nobis visio omnium sanctis tibi signis. **Psalmus xxix.** Excepto tamen leone de tribu iuda. id est christo. qui fuit de radice dauid. de tribu iuda exiit. et quia iste solus inter homines hoc vidit et cognovit. quia ille per spiritum sanctum nos per fidem.

Iohannes vidit in medio throni et quatuor animalium xliij. seniores. habentes singuli citharas et psalteria. et ceciderunt coram agno. et cantaverunt canticum novum. **Iste** agnus benignissimus est christus. qui quasi agnus ductus ad victimam. **Psalmus liij.** Iste enim sedet in throno sacre scripture. ubi sunt quatuor animalia. id est quatuor euangeliste. et viginti quatuor seniores. id est xliij. libri veteris testamenti. secundum expositionem hebreorum. **Iste** fuit quasi occisus per passionem. sed modo est stans et immortalis per resurrectionem. **Iste** habet cornua septem. id est potestatem in septem mundi climatibus. **Per** cornu eius potentia designatur. **Habet** etiam septem oculos. id est septem dona spiritus sancti. **Zacharias in.**

Apocty.

Sup lapidem vnum septē oculi
sunt. Iste de dextera sedentis id ē
dei patris accipit librū. et omnē
sapienciam. Et cū aperuisset pri-
mum sigillum id est cū hominibz
reuelasset p̄mum secretum diui-
ne sapiencie scilicet fidem sancte
trinitatis. cum predicaret mūdo.
tunc animalia id est euangelia. et
xiiij semiores id est libri veteris
testamenti cum citharis id est di-
uinis laudibz. cum p̄bialis adoz-
natis. id est cum sanctorz meritis.
historijs. et viris famosis. laudē
agno id est cristo dederūt. in q̄ntū
canticum nouū et prophetias de
suo aduentu iam reuelata facie
ocinerunt. **Psalmista.** Cantate
domino canticum nouum. id est
pphecias de suo aduentu. qz mi-
tabilia fecit. **¶** Vel dic qz agnus ē
bonus prelatus. qui debet eē hu-
milis et pacificus. sicut agnus.
Ille em̄ in throno maiestatis su-
e sedens. debet eē circumdatus et
associatus aīalibz quatuor ocu-
latis zē. id est bonis et discretis
clericis. quatuor scz virtutibz car-
dinalibz adoznatis. et semioribz
id est p̄sonis maturis atqz sub-
ditis morigeratis. Ille i represen-
tatione sua debet esse quasi occi-
sus. quia pre humilitate debet se
reputare mortuum et occisum.
id ē quasi statim moriturum. de-
bet habere coronas septem id ē
septem principales virtutes. et
vij oculos. id est vij boā spūs scī.
Ille debet accipere librum id est

facrā scripturā pre maibz. et ipaz
a sedente in throno. id est a cristo
p deuocionem et oracionē acqui-
rere. Ille debet aperire sigilla li-
bri. id est obscuritates scripture.
et eas subditis suis reuelare do-
cēdo. et tūc animalia et semiores
id est clerici et seculares. id est bo-
ne et honeste p̄soē q̄cūqz. et max-
ime ille p̄sone q̄ habēt citharas.
et cāticū diuine laudis. et graciārū
actioēs. et p̄bialis cū odoz. amē-
tis id est fragrancā deuocionis et
orōnis. Tales ipsū adozabūt. et
laudabūt. et canticū laudis et re-
cōmēdacionis sibi i cūctis p̄tibz
resonabūt. **Ecclesiastici** quadra-
gesimo quarto. Laudemus p̄sēs
nostros. viros gloriosos. **Et s̄m**
qz dicit ibidē. cū animalia et semi-
ores laudarēt deū. audita ē vox
milia miliū angelozū. qui bene-
dixerūt agnum. Sic vere quan-
do inuenitur talis agnus id est
bonus prelatus. qui ab animalibus
id est a semioribus et honora-
bilibus p̄sonis benedicatur et
laudatur. pro certo milia miliū
angelorum. id est multitudo secu-
larium populorum ipsum simi-
liter benedicant. et de hoc deum
glorificant et laudant.

¶ Sequit̄ Capitulum sextum.
Et vidi q̄ aperuisset agn?
vnum de septem sigillis. et
audiui vnum de quatuor anima-
libz dicēs. tāq̄ vocē tonitruū. De-
mi et vide. **Et vidi.** et ecce equus
albus et qui sedebat super illum

Apocalips.

habebat arcū. et data est ei corona. et exiuit vincens vt vinceret. Et cum aperuiss̄ sigillū secūdu. audiui secundum animal dicēs. **Veni et vide.** Et exiuit alius eq̄ rufus. et qui sedebat super illū. datū est ei. vt sumeret pacem de terra. et vt inuicē se interficiant. datus ē ei gladius magnus. Et cū aperuiss̄ sigillū terciū. audiui terciū aīal dicēs. **Veni et vide.** Et ecce equus niger. et qui sedebat sup̄ illū habebat staterā in manū sua. et audiui vocē in medio tēp̄ quatuor animalium dicentiū. **Bili b̄ tritici denario vno. et tres biles bres ordei denario vno. et vinū et oleū ne leseris.** Et cū aperuiss̄ sigillū quārtū. audiui vocē quārti animalis dicentis. **Veni et vide.** Ecce equus pallidus. et qui sedebat super eum nomen illi mors. et infernus seq̄batur eum. et data est illi potestas super quatuor partes terre. interficere gladio fame et bestiis terre. Et cum aperuiss̄ sigillum quintum. vidi subtus altare animas intersectorū propter verbum dei. et testimonium quod habebant. Et clamabant vocē magna dicentes. **Usquequo domine sanctus et verus. non iudicas et non vindicas sanguinem nostrum de hijs qui habitant in terra. et date sunt eis singule stole albe. et dictum est illis vt requiescerent adhuc tēpus modicum. donec compleatur conserui eorum. et fratres eo**

rum qui interficiendi sunt sicut et illi. Et vidi cum aperuiss̄ sigillum sextum. et ecce terremoto. et sol factus est niger. tamquā sacus cinicius. Et luna tota facta est sicut sanguis. et stelle de celo ceciderūt super tetram. quādamo ficius emittit grossos suos. cum a vento mouetur. Et celum recessit sicut liber inuolutus. Et omnis mons et insule de locis suis mote sunt. et reges terre et principes et tribuni et diuites et fortes. et oīs liber et seruus. abscondēt se in speluncis montiū. et dicunt montibus et petris. **Cadite super nos. et abscondite nos a facie sedentis super thronum. et ab ira agni. quoniam venit dies magnus ire ipsorum.** Et quis staret poterit. **P̄ h̄ vidi quatuor angulos stantes super quatuor angulos terre. tenentes quatuor ventos terre. ne flarent super terrā neque super mare. neque super vllā arborem. et cetera.** **Item super illo.** Et vidi. et ecce equus albus et qui sedebat super illum habebat arcum. et data est ei corona et exiuit vincens vt vinceret. **Equus est caro nostra. vt patet. Psalme tricesimo primo capitulo. Equi eorum caro. et non spiritus. et cetera. Sessor eius est anima que carni merito debet prefidere.** Et breuiter sessor iste cum suo equo albo significat hominem qui per castitatem corp̄ habet

Apoctp.

candidū et purū. **I**ste quādo qz
habet arcū id est rigorem iustici
e et equitatis qz quātū ad sagit
tandū corrigēdum delinquētes.
tales sunt iusti et rigidi. in se re
ro sūt inoētēs et casti. **Eccl̄s ix.**
Oī tpe vestimēta tua sint cādida.
Iō p certo talibz psois castis et
iustis debet dari corona id est ho
nor et celsitudo regie potestatis.
qz tales psonē qñ sūt promote
ad dignitatē viānt primo se. et au
piditates suas. et tandem viānt
et supeditāt omnes malos. et p
ualent aduersus principes et ty
rannos. **E**ruit iquit vincens vt
vinceret. qui em̄ primo se vicerit.
alios facilius vincere poterit. **I**
deo bene dicit apostolus ad **Rō
ij.** Noli vincā a malo. s; vince ī
bono malū. **V**n̄ seneca in libro de
moribz. **F**erocior est qui cupidita
tes vincit. q̄ qui hostes subiecit.
Vidit ihoēs equū rufum. et q̄
sedebat sup eū habebat gladiū
magnū. et datū est ei vt sumeret
pacem de terra. et vt hoies iuicē
se interficerēt. **K**arissimi color
rufus teste aristo. in pbisonomi
a significat maliciā fraudē fal
laciā et luozē. **I**lli igit̄ qui ha
bent equū rufum sūt qui sūt fal
laces iuidi maliciofi. **E**t p certo
isti hodie habent gladiū maxi
mū id est linguā et loquacitatē.
quā ita habent magnam latam
longā et diffusam. qz p detractio
nem ad oēs psonas et status at
tingūt. scz de omnibz detrahendo

et accusando. v̄ba referendo. **E**t i
deo p certo talibz dat̄ hodie po
testas a dyabolo. qz ipsi tollant
pacē de terra. q̄pter verba dicta
taliū iniquoz et ipioz. et p ipoz
falsas accusaciones et relacioēs
pax et concordia dissipat̄. et lites
et discordie seiant̄. **Eccl̄. xxviii.**
Susurro et bilinguis maledict̄.
multos t̄bavit habentes pacē.
Vidit ihoēs equū migrū. et q̄
sedebat sup eum habebat state
ram. et audita est vox inter aiali
a diēs. **B**ilibris tritici denario v
no. et bilibres ozdei denario vno.
vinum et oleum non leseris. **E**
Equus hic est corpus cristi. q̄ mi
ger vilis et despectus extitit pre
tormentis. **Psalm̄ liij.** Vidimus
eū. et nō eāt ei aspais. **S**essor is
tius. id est dei filius habet state
ram id est librā equitatis et iusti
cie in manu sua. quia habet po
testatē iudiciariā. et potest pon
derare. librare merita singuloz.
Ideo dicit̄ sibi bilibris tritici zē.
Triticū figt̄ pfectos. qui medul
lam deuocionis et compassiois
habēt. et ipi sunt pleni. **O**rdeum
figmificat imperfectos. qui cū me
dulla meritorum et virtutū has
bent admixtam corticem venia
liū peccatorum. denarius est p̄
miū eterne beatitudinis. illud
est premiū commune. **M**athei
xx. Acceperūt singuli singulos
denarios. **D**icit̄ enim qz bilibris
tritici. i. due libre tritici. et tres bi
libres id est sex libre ozdei. hoc ē

Apoctis

daū. pua q̄ntitas p̄f̄cōp̄ q̄ p̄ duo
desiḡt̄. ⁊ maḡ q̄ntitas ip̄f̄cōrū q̄
p̄ sex siḡt̄ omnes emūt̄ ab isto
fessore x̄p̄o. denatio vno sciz pre
mio eterne b̄t̄itudinis. quia oēs
p̄cipiūt̄ eādē visionē. tamē diūsi
mode. qz s̄^m meita alij clarī? alij
obscurius vidēt̄ deū. **Nō** bene di
cīt̄ qz due libre p̄f̄ectorū tātū re
portāt̄ q̄ntū sex ip̄f̄ectorū vel or
deatorū. qz licet habeāt̄ eūdē de
narium et idē p̄miū quantū ad
essenciā. t̄n̄ plu^s habent pauca p̄
fecti. q̄ plures imp̄fecti. q̄ntū ad
modū p̄f̄ectiōis. et quātū ad dei
munificētiā. qz in domo patris
mei māhoēs multe sūt̄. **Jo. xiiij.**
Et sequit̄. qz vox dixit illi fessori
et liberatori x̄p̄o. qz vinū et oleū
ne leseris. Vinū eī qd̄ letificat cor
hoīs. siḡt̄ viros letos et cōsola
tores. ⁊ aliorū iformatoēs. ⁊ ad
bonū incitatores. qz isti audito
res iēbant verbo dei. oleū autē
qd̄ lenit et nutrit viros in pios
significat et opatiētes. q̄ paup̄z
infirmittates leniūt̄ et cōtēperāt̄.
et ipsos p̄ elemosinas nutriunt
⁊ educāt̄. **Qñ** igit̄ x̄p̄c p̄oderabit
et librabit orbem terre in die iu
diciij. mediante statera iusticie. v
bi merita singulorum decernet.
quando etiā p̄fectis et imper
fectis gloriam distribuere habe
bit. tunc verō vinum et oleum.
idest viros sapientes et compa
tientes misericordes nō ledet scz
p̄ eterne dampnacionis senten
tiam et rigorem. quia qui viceit

non ledetur a morte. supra vice
fimo. **¶** Vel dic qz equus miger
est eccā vel religio. que dicitur e
quus p̄ habenas iusticie quibo
ligatur. dicit̄ miger p̄pter squa
lorem tribulacionis et abstinē
tie. qua sua species obscurat. **Iux**
ta illd̄ cāticō. primo. **Nolite** me
considerare qz fusca sum. quia de
colorauit me sol. id ē tribulatio.
Sessor istius equi est prelatus.
qui debet habere stateram iusti
cie et equitatis. quia debet ponde
rare atqz cogitare merita singu
lorum. vt videat quis sit bonus
quis malus. quis promouend^{us}.
quis reprobandus. sed tamen q̄
literaumqz sit. denarium tantū
idest tātam porcionem bonorū
ecclesie et beneficiorū debent hē
re due libre etici. i. due p̄sōe p̄f̄e
cte et bone. que h̄nt̄ medullā de
uocionis ⁊ cōpassiōis. quantum
sex ordei idest quantum sex imp̄
fecte et immature. **¶** Exemplo io
seph. gene. quadragesimo quar
to. **Qui** beniamin fratri suo con
tulit duas partes. Vinum autē
et oleum. idest viri discreti ⁊ pij
non debent ab eo ledi. sed debent
potius sustineri. **¶** Vel dic qz p̄
vinum ⁊ oleum intelliguntur a
gricole. de quorum laboribus o
leum et vinum acquiritur. **Isti**
igitur a superioribus et dominis
non sunt ledendi vel molestādi.
sed potius sunt diligendi. **Eccā.**
vij. **Nō** oderis laboriosa opā. et
rusticationē ab altissimo creatā.

solus videt apo
equi pallidū et q
cum nomen illi n
sequeretur ai
p̄fectas sup̄ q̄ntū ter
interfuit gladio. f
ocete et tunc terre. **¶**
le est parare q̄ dicit
ia ante rubore carita
o colitatis. **Sessor**
obulus mala volū
q̄ntū ipsū dicit ar
in suggestiōis. vel
uons. **¶** Et iste dicit
minem temporalit
dicit. **¶** Deo dicit qz
ite infernalis pena
ne. **¶** Unde ip̄e potuit d
Deo. **¶** In corus n
erue. **¶** Ista igit̄ dat p
uoc affectiones vrb
u sit dolca tim or sp
u. **¶** Na ex quo peccat
s ad mala volūns bo
mar. **¶** necesse est qz sup
inones ipsius p̄ncip
u indoluit oēs homin
quon nōis fame auar
fere. **¶** vultum sensualita
uie gladii in a mundi. **¶**
oij et dedit. **¶** vmas que t
idest tunc carit et lucia.
dicit q̄ ante p̄p̄t et m̄u
mos aut misericordie. et m̄u
volem facit est dedit. **¶** Ista v
ist q̄ntūpter m̄u. **¶** q̄ a
o malo istos vultur. am
re caritas. **¶** q̄ntū q̄ntū
a affectionum vrbis sui.

Aporat.

Iohānes vidit ap̄to quarto sigillo equū pallidū. et qui sedebat sup eum nomen illi mors. ⁊ infernus sequebat̄ eū. et data ē ei potestas sup q̄tuor terre plagas. interficere gladio. fame. et morte. et bestijs terre. **E**quus iste est peccator. q̄ dicit̄ pallidus. quia caret rubore caritatis. ⁊ albedine castitatis. **S**essor illius est dyabolus. mala volūtas. vel peccatū. qui ipsū ducit̄ ar̄cūq; ad motū suggestiōnis. vel male icli. nationis. **E**t iste dicit̄ mors. qz hominem temporalit̄ ⁊ spūalit̄ occidit. **I**deo dicit̄ qz infernus idest infernalis pena. ipsum seq̄tur. **U**nde ip̄e potest dicere illud. **Q**uec. xij. **M**orsus tuus ero inferne. **I**sti igit̄ dat̄ pt̄as sup q̄tuor affectiones cordis humani. qui sūt dolor. timor. spes. et gaudiū. **N**ā ex quo peccatū dyabolus. vel mala volūtas homini dominatur. necesse est qz sup q̄tuor affectiones ipsius principet̄. **E**t ip̄e amicabilet̄ oēs hominib; gr̄tias quatuor mōis. fame auaricia. bestijs carnalitate. sensualitate luxurie. gladio ire et inuidie. morte ocij et desidiē. **F**ames que sensu idest rōne caret. est luxuria. gladius q̄ acute pūgit est iracūdia. mors que insensibilez et immobilem facit est desidia. **I**sta igit̄ est q̄druplex mors culpē. q̄ ab isto malo sessorē occiditur anima peccatoris. ⁊ q̄ntū ad quatuor ptes affectionum cordis sui. **U**nde

Iē. xv. **V**isitabo sup eos q̄tuor species dicit̄ dominus. gladiū et cāes. volatilia celi. bestias. et paulo ante dixerat qz q̄ ad mortem ad mortē. q̄ ad gladiū ad gladiū. ad famē q̄ ad famē zc. **V**idit iohānes sup altare dei animas interfectozū. p̄ter verbū dei. et p̄ter testimoniū qd̄ habebāt. ⁊ clamabāt vocē magna ad dominū. **Q**uare nō vindicas sanguinem nostrū. **E**t acceperūt diuinū respon̄sū. qz expectarēt adhuc modicum tempus. donec numerus fratrū suoz qui interficient̄ cōpleatur. **E**t date sūt singulis stole albe. zc. **I**sti sunt martires. quoz anime sūt in altari padisi deo presentate. **I**sti em̄ occisi sūt propter testimoniū fidei. ⁊ propter verbū dei qd̄ p̄dicabant. **I**sti em̄ zelo iusticie nō vidite petūt vire iudiciū. s. vt eorū sanguis b̄ozq; tribulationes puniātur. **S**ed p̄ certo respōdet̄ qz necdū cōpletus est numerus electozū vel martirū. qui sūt p̄ occasionem ad deū migraturi. vel aīas secundū ordinē p̄destinacionis dei in seculo posituri. **E**t ideo iterim dāt̄ eis stole albe. scz indumentum glorie padisi. quā nūc habet anima sepata. q̄ dicit̄ stola prima. **L**uce xv. **C**ito auferte stolā p̄az et induite eum. **A**p̄to sexto sigillo. **V**idi inquit iohēs. **E**t ecce terre motus factus est magnus. et sol factus est niger tāq̄ saccus. et luna fca est tota sicut

Cel die q̄ sol est veritas q̄ splē
det. luna est pietas q̄ hūozem p̄
bet. Celum est verecūdia q̄ hone
statem celat. Stella est prudēcia
q̄ omnia illustrat. Quia igit̄ i va
lescente terremoto temptaciōis.
sol cōuersus est in nigredinē ig
norācie. luna pietatis cōuersa est
in sanguinē crudelitatis et seruid
e. Celū verecūdie iā recessit. stel
la prudēcie iam cecidit. Ideo p
cul dubio iam moti sunt mōtes
idest vici eminentes in pfectiōe
insule idest vici maturi et amai
p̄ dolorosa cōtriciōe. **C**el die
q̄ ideo mōtes et insule idest sta
tus ecclesie tribulaciōibz cōu
tiunt̄ et a stabilitate quā habue
rūt cōmouēt̄. serui liberi diuites
paupes reges et tribuni genera
liter omnes tam subditi q̄ prela
ti iam miserabiliter a diuina pre
sēcia a dīno seruidio abscondū
dunt̄. et in cauernis terre idē tu
mulis temporaliū recludunt̄. ti
ment enim coram agno immacu
lato idest coram cristo in ecclesi
e seruidio cōparere. qd̄ patet qui
a vere nisi p̄ distributionibz no
lunt in ecclesia subintrare. s̄ in ca
uerna idest in foro et mundais
cū talpi. idest cū secularibz cecis
habitare. primo reḡ xij. Abscō
dunt se in spelūcis. Timent enī
ut dicant irā agni. i. duriciāz bu
mani vel diuini seruidij. q̄ q̄ pla
tabilis et benigni. Unde isti vidē
ē dicere de eo illud primo regū.
v. Non maēat apud nos archa

dei israhel: quia dura est manus
eius. 2c.

Quidit iobānes q̄tuoz an
gelos stātes sup iij. an
gulos terre qui tenebāt
ventos celi. ne flarēt sup terram.
nec sup mare. neqz sup vllam ar
borē. Sed istis dictū est a quodā
angelo. habente signū dei viui.
qui ascēdebat de ortu solis. q̄
ipsi non nocerēt terre. neqz mari.
neqz arboribz. quousqz signarēt̄
serui dei in fronte eorum. et fuit
multitudo maxima signatorum.
tā de filijs israhel q̄ de t̄ba. de oī
bz populis et gentibz cōgrega
ta. Et erāt omnes in aspectu tro
m̄ induti stolis albis. et palme
in manibus eorū. et agnū bene
dicebant. **I**sti quatuoz angeli
possunt figre balliuos et officia
les p̄cipū. q̄ i iij. p̄tibz mūdi
sūt locati. et q̄ stāt i diuis̄ officijs
sup āgulos tre nostre. Istis dar
t̄ a principibus et p̄latis nocere
terre mari et arboribus idest oī
bus generibus hoīm subditoꝝ.
terre villis et ciuitatibus maris
idest collegijs et conuētibus. ar
boribus idest p̄sonis et homibz
qui ad hoc breuiter ponuntur i
officio. ut nocēant subditis. et ut
rapiāt quicqd̄ possunt. **I**ntra no
no Potestas eorum. nocere hoī
mibus mensibus quinqz. Et isti
impediūt ne venti flent sup ter
rā. quia omnem cōsolaciōis flatū.
et omne refrigeriū vel auxilium
qd̄ p̄ncipes vel prelati debent

Apocaty.

subditis. ipsi impediunt quantum possunt. **S**; quid? **V**e ibi e alius angelus .i. alius consiliarius vel familiaris. qui portat signum et sigillum principis. vtpote consiliarius. cum quo oportet secrete loqui. quia breuiter nullus e inimicus a no cumento aliorum. nisi quis ipse figurat liberandos. **E**t tales sic signati per dona vel fauores a magistris curie. accepti ab huiusmodi quatuor malis .i. ab huiusmodi iniquis non leduntur. ymmo stant in conspectu throni .i. in presentia principum et platorum induti stolis et vestibus eorum. et in eorum curijs officijsque ordinati. **A**lij autem qui non sunt signati. nec in gratia maiorum specialiter accepti atque recepti. sed no cumento talium malorum angelorum id est inferiorum balliuorum executorum et commissariorum crudelium exponuntur. **E**t breuiter istud est verum. quod nullus hodie balliuorum malitiam euitat. nisi alicuius magni angeli .i. alicuius magni consiliarij fauorem percuret. **I**sti enim mali inferiores illos non audet tangere. quis videt maiorem gratiam obtinere. **V**el dic quod iste sanctus angelus. est beatus frater aliscus. qui ab ortu solis .i. a statu gratie et virtutis ascendit super terram ipsam. et terrena calcando et etiam predicando. **I**ste enim portat sigillum dei. scilicet stigmata passionis domine. **I**ste enim per doctrinam suam impediuit. ne angeli mali nocerent illis. qui signum characteris et crucis per penitentiam. confessionis memoriam. secum por-

tant. **M**ultos etiam sigillo et imagine christi figurat. scilicet fratres suos. quos christo unumdo filios et conformes esse voluit et mandauit. **S**unt enim hodie tam de israel quam de gentibus .i. tam de nobilibus quam de ignobilibus maxima turba. qui per eum coram domino presentantur in statu scilicet religionis et perfectiois. qui aucti stolis candidis castitatis. et habentes palmas victorie et perseuerantie atque firmitatis. deum et agnum continue benediciunt. et ipsi per predicaciones suas ab alijs fuerunt benedicti. **A**ct. vi. **T**urba enim plurima credidit in deum. **V**el dic quod iste potest figurare quemlibet virum perfectum. signo caritatis munitum. qui si bene deuotos filii signo consignat. et eos a malis angelis liberat et defendat. **V**el dic quod in die iudicij illi soli a malis liberabuntur. qui signo caritatis et gratie signati inuenientur. **V**el dic quod illud signum figurat memoriam domine passionis. quo qui signati apparuerint. a demonibus non ledentur. **D**icat igitur quemlibet illud psalmus. **F**ac me cum signum in bonum. ut videant qui oderunt me. **D**ixit iohannes quod ipse vidit coram deo et angelis animalibus et senioribus turbam magnam. quam dinumerare non poterat. ex omnibus tribubus populis et linguis. qui erant amicti stolis albis. **Q**ui sunt et vnde veniunt. **H**ij sunt. qui venerunt ex magna tribulatione. et lauerunt stolas suas in sanguine agni. et ei seruiunt in templo sancto eius

die ac nocte et non esurient neque
 sitiēt amplius. neque cadet super
 illos sol. neque estus. neque dolor.
 quoniam agnus qui est in medio
 throni regit eos. et deducet eos
 ad vite fontes aquarum. **I**sti si-
 gnificant sanctos. qui sunt in pa-
 tria. qui ante thronum maiestatis
 eterne perpetuo habent stare. cum an-
 gelis et cum animalibus. id est cum eu-
 angelistis et senioribus. cum priar-
 chis et sanctis. **I**sti sunt et ma-
 innumera-
 bilis; sunt etiam ex cunctis populis
 congregati. et isti deum continue bene-
 dicunt. et amicti sunt stolis albis.
 id est eterne glorie claritate. **I**sti
 palmas incommensurabilis victoriae se-
 cum portant. hoc pro deo qui sunt isti.
 pro certo nulli nisi qui venerunt ex
 magna tribulatione. quae in mundo
 penas et miseras propter deum
 habuerunt. quia quod deo placue-
 runt. pro multis tribulationibus tra-
 siverunt. **I**nditb viij. **I**sti stolas su-
 as id est conscientias lauerunt. et pro-
 mo a vicibus purgauerunt. et hoc
 in sanguine agni. et passione. et
 memoria ihesu christi. **I**sti enim sur-
 sum in templo paradisi seruiunt ag-
 no id est christo. qui eos regit. et ideo
 non esuriet neque sitiēt. neque cales-
 cent. neque flebunt. neque dolebunt. sed
 ad fontem vite. et eterne prosperi-
 tatis omni voluptate se replebunt.
Ps. Qui apud te est fons vite;

Adit iohannes angelum
 unum ante altare aureum quod
 est in caelo et data sunt ei iocun-
 dia multa. et ascendit fumus aro-

matum in conspectu dei. **S**ic vult
 ante altare paradisi ascendit fumus
 odor et fragrantia bonorum merito-
 rum. orationum. et maxime quoniam in thuri-
 bulo cordis nostri ardere ignis et fer-
 uor intime caritatis. **T**unc enim an-
 gelus noster omnes nostras orationes ele-
 uat coram deo. sicut patet de ange-
 lo thobie xij. **Q**uidam angelus ac-
 cepit unum thuribulum et implevit il-
 lud igne altaris aurei quod est in con-
 spectu dei. et misit illud in terram. et facta
 sunt tonitrua voces et fulgura. et est
 remotus magnus. **E**t septem ange-
 li qui habebant unum tubas. para-
 uerunt se ut tubas canerent. **I**ste an-
 gelus est deus patris. qui thuribulum
 id est filium suum plenum igne. id est
 feruore caritatis misit in terram pro
 incarnationem. qui fumum orationis et fragran-
 tia odorifere fame et scitatis. iugiter
 emittebat. **E**t pro certo quoniam
 iste fuit missus in terram. tunc ad pre-
 dicationem eius audita sunt tonitrua
 id est mine. voces. id est suasioes. ful-
 gura. id est miracula et exempla. et sic in
 cordibus auditorum factus est terremo-
 tus contritionis. timoris. amara-
 dimis. et meritis. **S**eptem etiam an-
 geli. id est predicatorum extiterunt in ce-
 lerunt predicare. et tuba predicationis
 pro mundo resonare. **V**el dic quod an-
 gelus est aliquis magnus princeps vel
 prelatus. qui aliquem mittit in aliquam ter-
 ram pro aliquo officio aliquod thuribu-
 lum. id est officialem. plenum igne cupi-
 ditatis et auaricie. **E**t tunc pro cer-
 to in aduentu eius fuerunt tonitrua. id est
 mine tribulationis. fiunt etiam

Apocalip.

fulgura .i. inuasiones rapine et excoꝛiaões. qz oia oburūt et in flāmāt. et nichil remanet pꝛ ipꝛ Jobe .ij. Ante ipsū ignis uoꝛas zc. Et iō tūc audiūt uoꝛes. idest plāctus subditoꝝ. et fit terremoto magnus. qz tota terra tota patria p ipsū dicitur et turbatur. Qz sic dicit pꝛ .xxviii. Regnā tūc ipꝛs. ruine hoꝛ. Dñ si quis peteret qre talis turbacio audi ē in terra. possit responderi illud Math. .xxviii. Ecce terremoto factus ē magnus. zc. **U**el dic contra platos et pꝛncipes. qꝛ quādo de nouo pmouēt. solent subsidia petere. et sic solent totā subiectā patriā turbare. et tūc magis qꝛ alias rapinis et exactō nibz molestāe. **C**anēte pꝛmo āgelo cū tuba sua. factꝛ ē grādo et ignis mixtꝛ cū sanguīe et missa in terram. et tertia ps arborū et omne fenū uici de cōbustum ē. **I**ste angelus sūgt adulatorēs. qui in curijs sūt pꝛncipū et magtū. Nā quādo ipsi in auribz ipꝛsoꝝ faciūt resonaē tubā eloquētie et adulaõis. et quādo ipsos iustificāt. et alios corā ipꝛs accu sant. tūc uere p ipꝛsoꝝ falsa vba generat grādo crudelitatis et se uicie. ignis cupiditatis et auaricie. sanguis carnalitatis et luxurie. quia pꝛvba malozū adulatorū sūt pꝛncipes raptōēs crudeliter adulteri et luxuriosi. **I**ō bñ sequit qꝛ tertia ps ipꝛsoꝝ conburit p rapinā ab ipꝛs. **A**rbores

idest ipsi excellētes nobiles diuites et potētes oburūt et infestā t. et ad uoꝛes taliū tribulacōibz molestāt. Et maxime oē fenū fere .i. plūs ifimꝛ p ceteris molestat. **U**el dic qꝛ āgelus ē pꝛ et nouissimꝛ alpha et o. Nā quādo ipse in iudicio tuba sue autētie sūne rsonabit. tūc grādo .i. tormtoꝝ inuasio pꝛntēs .i. ignis iextigubilis. sanguis etiā idē occisio et seuiicia oburūt tertiā .i. terreas et auaros. arboēs .i. altos elatos et superbos. fenū .i. lasciuos molles et froids luxuriosos. **I**sti ei dicit tertia ps. qz iusti et penitētes. faciūt vnā ptē. **U**el illi qꝛ sūt in celo et i purgatorio faciūt scdam ptē. Tercia faciūt dāpnati pccōēs. Tercia vō ptē āgelꝛ obuit. cū xꝛꝛꝛ i iudicio dānatos dterit. qꝛ nūc in purgatorio cū āgelis pat. **S**cđs āgelus tuba cedit. et tꝛ mōs magnus igne ardes missus ē in mare. et fca ē tertia ps ipꝛs maris sanguis. et tꝛ cia ps creature qꝛ bēbat aias mortua ē in mari. et tꝛ cia ps nauū interit. **I**ste mōs ē pꝛlatus malus vel iudex. qꝛ dicitur magnus p superbiam. ardens p auariciam. iracundiam. et inuidiā. **I**ste mons qꝛ in mari religionis vel ecclē pfiat. tūc uere p eiꝛ pꝛua dōcūmēta et exēpla. tertia ps maris .i. eligiōis p pccā demolit. multi ei i sanguīe .i. i carnalitate p luxuriā conūtuntur. **N**auēs idest uiri perfecti vꝛtutū

Aporal.

mercimonijs onerati p eorum ne
quicias destruunt. et breuiter illi
q̄ habet animas id est p spm gra
cie uiuificatur. fiut mortui et des
tructi. qm̄ tales homines p̄cipā
tur. **Proū. xxviii. Regnātibz im
pijs. ruine hoīm.** **Vel dic gēra
liter q̄ quādo auarus et ardē p̄
latus in mare id ē in patria p̄fici
tur.** **Vel etiam quādo i aliquo of
ficio vel collegio aliq̄s officialis
vel iudex auar? et crudelis extol
lit. tūc pro certo tertia ps hoīm
subditoꝝ scz paupes ḡuistie mo
lestant.** **Vel dic q̄ mōs iste sig
nificat affluēciam diuidarum et
honoris. qui rē dicit ardēs. q̄a
ardoz ambiciōnis auare ē eis in
clusus.** **Nam quādo iste mōs. i
tpalis facultas fuit missa i maē
id est in ecclia. tūc apparuit mare
q̄si totaliter infectū. qz tūc plus
q̄ eius tertia ps ē infecta. et ha
būdantibz prosp̄eis. in sanguiez
id est in luxuriam est cōuersa. Ec
clesia em̄ habet tres ptes. scz lay
cos religiosos et clericos. Sed
vere quasi tertia ps id est status
clericoz in sanguinē luxurie est
cōuersus. **Ps. Conuertit aquas
eoz in sanguinē.** **Vel si vis. p
terciam partem intellige quem
libet statū aliū. scz religiosos lay
cos. 2c. Naues etiam id est viri
p̄fecti sūt destructi. et illi qui per
ḡciam uiuebant p peccatū mor
tui sūt et consumpti. Ideo quādo
constantin? imperatoꝝ dedit ēd
ditus ecclesie. audita est vox i ae****

re dicens. **Hodie effusū est vene
num in ecclesia dei.** **Vel dic q̄
ille mons elatus est dyabol? vel
ātipc. ad cuius aduētū in mari
mūdi vel ecclesie tertia ps vel for
te plus q̄ t̄cia ps pibit.** **Ter
cius angelus tuba cecinit. et stel
la magna tāq̄ faula ardēs cēi
dit in tertia ptem fluinū fontū
et aquarū. et stelle nomē absinti
ū. Et facte sūt aque i absintū. et
m̄lti hoīes mortui sūt ex aquis
qz amare fē sūt. Stella ista sig
nificat pccm̄ auaricie. qd̄ moē ig
nis inflāmat. **Ista etiā dicit ab
sintū. qz amaritudo laborum an
gustie vel timoris auaricie ē āne
ra. et ista pro cto mittit in aq̄s
et fluimibz id ē p̄speritatibus et
diuicijs hui? mūdi. qz ardoꝝ aua
ricie mūdi p̄speris mixt? ē ho
die et cōiunctus. Ideo aque id est
mūdi prosperitates fiut hodie a
mare et dolorose ad acq̄rēdū. et
seruādū p̄ter istā stellā id ē pro
pter auariciaꝝ cōmitatē. Et ideo
multi hoīes scz illi qui in mūdi
prosperis ponūt desiderū et sp̄e
suam. p̄ter terrena moriūt. quia
p̄ter mūdi p̄spera fiut supbi et
luxuriosi. et sic mortē sp̄ualē in
currē dimoscūt. **Amos octauo.
Multi morient. in oī loco p̄cie
t̄ silentiū.** **Vel dic q̄ ista stella
est ātipc. vel hēticius coctus ig
ne malicie. a seruicie inflāmat?
qui facit aq̄s sacre scripture cor
ruptas. et amaras. eas obliq̄ ex
ponendo. et ideo multi homines******

Apocaty.

scz auditores sui in piculo mortis cadūt nisi caueant. **V**el dic qd talis stella ē diues vel malus cōsiliarius. qui de celo. i. de curia alic? plati vel pncipis dicit venire vel cadē. qz ē p mūdi maliciā et sapiā; clar? et stelleus. p auidiciā. ardēs et flāmeus. p rapinā et exactōez inuolabilis et amarus. **I**ste ei de aqs. i. de populis qd p tres ptes diuidūt. scz in maiores mediocres et minores ipaz. **T**ercia pte scz ipsos inferiores agguat. i. quātū rapis et molestijs ipsos guat. **N**ō scriptura abinthiū merito ipsū vōt. **V**el dic qd talis ē pulchra et mala mulier. ardēs et luxuriosa. qd qn de celo. i. de statu grē cadit. magnā pte aq. i. ppli amarecat et corrumpit. **V**el dic cōtra apostatā angelū. qd p sciaz et grāz pō fuit stella. h p casū efficit abinthiū. qz sepe fit amaricaō aliorū. **N**ō de quilibet taliū dicitur in prouerbis salomonis quinto ca. Nouissima illiū amara velut abinthiū. et acuta velut gladius biceps. et cetera. **C**anente vero qrtō āgelo paussa ē tertia p solis et lune et stellarū. et obscurata ē tertia ps eorū. diei etiā tertia ps. et noctis filē tertia ps nō lucebat. tūc apparuit quidā aquila volās p mediū celū clamans et dicēs. **V**e. v. v. in terra habitātibz. **D**ies sigt statū eccā in q lux prudētie et sapiē solz luce. **N**ox sigt statū sclārē. vbi solz

erroz et ignorātia abūdare. **S**ol sigt platos eccōs. qui diei et statui eccō presunt. luna significat principes seculares. qui p peccatum sepissime eclipsantur. et nocti status seculi principantur. **S**telle significant subditos vsqz status. **T**ercē quilibet istorū triū scz solis lune et stellarū habet tres ptes. quia non ē homo qui non habeat tres potentias. scilicet intellectum memoriam. et voluntatem. **S**ed pro certo tertia pars istorum est hodie p cussa. scilicet pōi voluntatis. qz vere dato qd intellectus et memoria sunt clari et lucidi per scientie claritatem. voluntas tamen est obscura et lucis gratie priuata. p malozū appetibiliū cupiditatem. **E**t breuiter i die ac nocte. i. i mūdo et i eccā in sole et luna et stellis. i. in platis pncipibz et seditis. tertia ps nō luceat. qz qsi voluntas oīm hodie ē pūsa. qz indubite appetit dicias et hōres. **E**ze. y. **T**ercia ps tui in fame moriet. **N**ō qn deus aquila xpc in medio celi in die iudicij volitabit. tūc vox sue terribilis sine tplex vscz tripliē maledictioez cōtra peccatoez qd nūc in terra habitāt fulminabit. **E**t ista sūt pculdubio pēa dāpm. et pēa sensus. et despeccō qd gūioz ē. **V**el pēa tpalis. pena eterna. et amissio paradisi glorie. vel pena ignis. et remorsus. et cetera filia. **N**ā ista tria v. idest iste tres maledcōnes dāpnatis

peccatoribus inferuntur. qui in terra id est in terrena prosperitate habitant et videntur. Formido. et fouea. et laqueus. sup te. qui habitator es terre. Je. xlvij. et Psa. xxxiij.

Quante quinto angelo stella cecidit d' celo. et data est ei clavis putei abyssi. Et aperuerunt puteum. et exiit inde fumus sicut fornacis magne. et obscuratus est sol. et aer de fumo putei. Metaphorice loquendo vide qd stella significat dyabolum. qui de celo corruit per peccatum. puteus sigt peccatores. et maxie luxuriosos. Pro. xxij. Tales etia dicitur putei abyssi. qz sicut abissus non potest faciri. sic nec luxuriosus. qd diu uiuat. Ideo qz. xvi. Fornicata es cum amatoribus. nec sic es faciata. Iti igit stelle id est dyabolo dat clavis putei abyssi. i. potestas sup psonam luxuriosam. qz quocumqz vult dyabolus facit eum per vana desideria aperiri. Ideo ad suggestionem dyaboli luxuriosi mittunt fumum. id est fetida verba. luxuriosa. et inbonesta. sicut fornacis ardencia et luxuriosa. Ita qd sol. i. bone psonae. vel aer id est virtus vicina p eos obscurat. et fedam est pro certo qz nulla psona est ita sol. vel aer. id est scia vel pura. qui facilius inficiat. p puteum abyssi. id est p mala et luxuriosam psonam. si fumus malorum vborum suorum attingit vsqz ad eam. Ecclesi. xij. Qui tangit piorem. inquamabit ab ea.

Uel dic qd puteus iste est bestialis. cuius fumus id est mala doctrina inficit et corrumpit solem. et aerem. id est bonas psonas. et ecclesiam. quando stella magna id est dyabolus aperit os eorum p pdicationem. corrumpit bonos mores colloquiu prauum. Pri. ad cor. xv. **V**idit iohannes exire de fumo putei abyssi locustas. similes equis ad plium. et sup capita eorum corone auree. **E**t habebant facies sicut homines. capillos sicut mulieres. dentes sicut leones. loricas sicut loricas ferreas. et vox eorum sicut vox curruum et equorum curruum ad plium. et caudas similes scorpionum. et aculei erant in caudis eorum. et potestas eorum sicut habent scorpiones. **E**t preceptum est eis ne lederent fenem terrae. nec omnem videm. nec omnem arborem. **S**ed data est eis potestas nocere hominibus non habentibus signum dei viui in frontibus eorum. et cruciare eos mensibus quibusqz. et cruciare eos sicut scorpionum. et tunc querent homines mortem. et non inuenient eam. **I**sta figura plures habet partes. primo enim dicit qd ipse vidit in fumo putei abyssi locustas patas ad plium. **P**uteus iste significat mundum. qui ad modum abyssi est obscurus p ignoranciam. insaciabilis p auanciam. vt bestia. Proverbiorum vicesimo septimo. **I**nfernus et pdicio non faciunt non implent. **S**ic et oculi hominum insaciabiles. **F**umus istius

Apocalyp.

putei est prosperitas mundi. que vere ad modum fumi facilliter euanes-
cit. **P** salmista. Deficiente quoad-
modo fumi deficiet. Locuste signi-
ficant diuites. officiales. propositos.
que ad modum locuste sursum volat.
sursum saluuntur per ambiciose. ad offi-
cia et beneficia. et tamen facilliter
cadunt in fine in terram per temporalem de-
pressionem. et eternalem damnationem. In
fimo putei visum sunt locuste. quia lo-
custe principes. et iudices. hodie
sunt per ceteros in fimo mundi prosperi-
tatis. **H**icque habent aureas coro-
nas. id est dignitates et prelaturas. per
atque ad plium contra pauperes et vici-
nos. **E**t isti bene dicuntur quasi
equi. quia sicut equus est animal
luxuriosum et superbum. sic ta-
les pre ceteris luxuria sunt infe-
cti. **J**ere. v. Equi insatiabiles in
feminas. unusquisque ad uxorem
proximi sui hinciebat. **E**t sicut
mediante fortitudine equi ali-
quando malus miles obtinet in
prelio. sic mediantibus balliuis
et aduocatis. multi obtinent et lu-
crantur causas suas. **U**nde de istis
locustis dicitur in psalmo. **Q**uia de-
us dedit fructus eorum erugiri. et
labores eorum locuste. eorum scilicet
pauperum. **S**econdo dicitur
hic quod isti habebant facies sicut
homines. et capillos sicut muli-
eres. **F**acies que est prima per
apparens significat introitum et in-
gressum principum. **C**apilli que
tegunt caput significant pallia-
tiones hypocritas et fisiones que

bus caput id est intentio talium
est velata. **M**ulier que est ami-
mal amicabilissimum et decep-
torium. significat eorum famili-
aria et deceptiua colloquia. actus.
et gestus. **H**omo qui est rationa-
lis. significat eorum sensum. et
discretionem. **Q**uid igitur? **P**ro-
ecto isti in facie. id est in ingressu quando
primo apparerent videntur homines id est
astuti sapientes et discreti. **C**apillos
habent mulierum. id est
apparentiam amicabilem. **I**llud
apparet. quando tales volunt a-
liquos pauperes irretire in suis
contractibus falsis et obligatio-
nibus. tunc ostendunt se eis familia-
res. promittendo et applauden-
do. balliui etiam quando volunt
aliquid inuestigare. **S**ed pro-
ecto isti non sunt nisi capilli muli-
erum id est fraudulentum palliato-
res. **U**nde ecclesiastici vice-
quinto capitulo dicitur. **N**on
est malicia super maliciam mu-
lierum. **E**t illud patet in tercia
parte figure. **T**ercio dicitur quod
ipsi habebant dentes sicut leo-
nes. loricas sicut loricas ferreas.
et vocem terribilem. **P**er den-
tes per quos homo deuorat cibos
intelligitur vorax crudelitas vel ra-
pina. quia dato quod isti videntur
homines benigni et humiles. ta-
men habent dentes id est crude-
litatem leoninam. que omnes subditos
cupiunt deuorare. **I**deo loricas fer-
reis. id est adulatoribus vel ami-
cis cautelosis seipsum muniunt et

quod... quia sicut...
facit... suos...
malicia... suarum...
ita... ab omni...
am... quod...
Et...
malicia...
ratione...
bul... canes...
loquitur...
et alte...
et ipsos...
facilliter...
ms...
videbant...
nu...
loris...
et...
ps...
g...
da...
e...
app...
in...
igitur...
scopio...
nem...
e...
du...
tis...
p...
col...
tus...
nectu...
m...
u...
Et...
et...
detra...
et...
detra...

Apochy.

tegūt. quia sicut p; ita cautelose
faciūt suos cōtractus. et cautelis
maliciarū suarū ita velant ab oī
ictu. i. ab omni q̄rela eorum co
ram quocūq; iudice se defendūt.
Eze. xxiiij. Lorica et clipeo ar
mabuntur contra te. i. maliciosa
executione. Et vocē habent terri
bilē sicut canes. qz ita autēntice
loquūt. et alte paupib; amīnāf.
vt ipsos terreant v̄bis suis. et sic
faciliter eos exheredant leoni
mis dētib;. qui in facie hominis
videbant. **Omīe. vij.** Dentes eo
rū dētes ferrei. **Eccī. xxi.** Dentes
leonis dētes eius. Et ideo sequi
t̄ q̄rta ps figure. Quarto dicit̄
q; habebant caudas. Cauda q̄ ē
ps posterior. figt̄ finē alicui? ne
gocij. scorpio q̄ facie lābit. et cau
da pūgit figt̄ pditores. qui i fa
cie idest in principio lambunt et
applaudūt. In cauda vero id est
in fine lacerant atq; pūgūt. Isti
igitur in cauda idest in fine sūt
scorpioēs. i. quātū p exheredaci
onem vxacionis. puncturā alijs
et aculeū crudelitatis infligūt. I
deo aculeus rapine et crudelita
tis in fine talib; ē ānerus. **Pro.
xxij.** Nouissime mordebūt vt
coluber. **Vel dic q; cauda ē sta
tus senectutis. qz reuera tales i se
nectute sūt scorpiones. fil et rap
tores. et aculeum crudelitatis. a
uarie. detractiois. acn? infligētes.**
**Vel dic q; q̄ sūt in facie hoīes.
et in cauda scorpioēs. significāt
detractores. qui in facie id est i p̄**

sentia adulatores sūt. In absen
cia a scorpioēs pūgiti. **Eze. ij.** Cū
scorpiomib; habitas. **Quinto**
dicit̄. q; potestas ipsorū est no
cere hominib; mensib; q̄nq; zē.
Quinarius qui ē impfectus fig
nificat mūdānā vitā taliū. que p
certo i quocūq; ē impfecta. quia
vt cōmuniter nō p̄ficiunt e tatez
suam. qz moriūtur subito. et ma
le. Isti igit̄ possūt nocere homi
nib; mētib; quinq; q̄tū durat vi
ta p̄ns. Et breuīt bodie sub maū
taliū p̄ acerbitate torz mētorū et
afflictionum suarū multi sūt ho
mines. qui desiderāt mori. tamen
nō inueniūt sicut optāt. Et finali
ter isti habent sup se regem āge
lū abissi. scz peccatū auaricie. qd̄
dicit̄ exterminans. quia omnia
exterminat et corrodit. **Vel ad lit
teram angel? exterminās ipsos
regit. qz dyabolus ipsos cōfun
dit. Ps. Eterminauit eam aper
de filua.** **Vel dic q; locuste sūt
detractores. qui contra homines
p̄liantur. et eorum facies id est
apparetia videtur amīcabilis et
rōnalis. videtur esse homīes. q̄a
i principio de homine dicit̄ mul
ta bona. fingūt se loqui ex carita
te. vt facilius eis credatur. h̄ vere
finaliter apparēt eorum dentes.
ferocitas et inimicicia leonina. qz
vere more leonis alios lacerāt et
diffamant. et cauda idest fims v̄
borum suorum. vel cauda idest
retro in absentia est pungens si
cut aculeus scorpionis. **Vixet em̄****

Apocal.

in principio vel in presentia blā
diatur. tamen semper in fine ver
borum detractionis et punctio
nis aculei inveniuntur; Et isti
habent potestatem nocere suis
malis verbis. hominibus. i. bonis
et rōnabilibus; Fenem terre non
ledunt. quia tales vt communi
ter. non murmurāt nec detrahūt
de illis qui parū aut nichil va
lent. sed tantum de hominibus. i.
de personis bonis. et breuiter cru
ciatus eorum est similis scorpio
num. in quantum blandiūt pri
mitus. et rector eorū ē dyabolus
exterminator. ad cuius instinctū
isti alijs iniuriant. Qz bene dicit
ē exterminās p eo q̄stis medi
ātibus multi boni puniūt ⁊ exter
minant. **¶** Vel dic q̄ ptās eorū
bene dicit nocere hoīb; qz ad lit
terā multi sunt inferiores. q̄ solū
habent ptātē nocēdi. nūq̄ autē
p̄ficiēdi. **¶** Vel dic q̄ locuste sūt
dyaboli. qui de puteo abyssi. i. i
ferni aliquociens exeūtes. ⁊ per
fumū huius aeris caliginosi vo
litāt. Isti semper parati sunt ad
prelium temptationum mouen
dum. Isti sunt in facie. idest i p̄n
cipio homines. quia multa sug
gerunt facere sub specie boni. ita
q̄ vident rationales ⁊ humani.
capillos. i. coopturas et relamē
ta sue intencōnis habent. multa
falsa et deceptorā; Sunt igitur
homines p̄ apparētē rōnē. mu
lieres p̄ fictā palliācōez. sunt leo
nes p̄ mordacē tēptacōnē. sunt

scorpiones in cauda idest in fine
p̄ pūgētē et venenatā dāpnacō
nē. et habent aculeos in cauda
i. tormento ⁊ afflictionem. Isti
habent nocere post mortem. et i
vita hac illis qui nō habent fig
num dei vūi. idest veritatem gra
tie et caritatis. et memoriam san
guinis cristi. et ipsos habēt cru
ciare atrociter in inferno. q̄ mo
ri et deficere concupiscunt. nec ta
men perpetuo morientur. **¶** Pa
sexagesimo sexto capitulo; **¶** Ig
nis eorum non extinguetur. et
vermis eorum non morietur. et
cetera. **¶** Vel ipsi nō possunt no
cere feno terre idest iacentibus i
terra. per humilitatem. et tam
viridi. idest florentibus per bo
nestatem. nec vlli arbori. idest
cōtemplantibus eternorum feli
citatem. Et isti habent super se
regem angelum abyssi. scilicet
luciferum. qui bene dicitur ex
terminās. quia omnia bona ho
minum exterminat et corrumpit
pro posse suo. Unde iob qua
dragesimo primo capitulo dicit.
Ipsē est rex super omnes filios
superbie. et cetera. **¶** Iohānes
vidit quatuor angelos alliga
tos in flumine magno eufrate. q̄
parauerant in horam diem ⁊ mē
sem. et annum. vt interficerent
terciam partem hoīm. Et q̄dā ā
gelus q̄ hēbat tubā soluit eos. ⁊
hēbat scā exātū innūabile ⁊ im
mēsiū. **¶** Eufrates fluvius babilo
nic⁹ sūt mundi prosperitatē. q̄

Apoctp.

babilonos idest mūdānos irri-
gat et fecūdat. que semper fluit.
et deficiat sicut aqua. **A**ngeli qui
sūt ibi alligati. significant mun-
di principes et potentes. qui in
mundi prosperis sunt inclusi et li-
gati. et istu dicitur quatuor. qz ipi
sunt in mūdi quatuor ptibz ha-
bitantes. **A**ngelus qui bz tubā.
ipoz balliuos. et suorū malorū
actiū laudatores. qui tuba sue e-
loquentis adulacionis corā iphis
resonant incessanter. sūt. **S**unt
igit in fluīne prosperitatis huius
mūdi hodie quatuor angeli. i. pri-
ncipes et potestates. qui semp sūt
pati in omni hora. die. mense et ā
no. homines interficere p rapinā
et expoliationē. et incendere vna
cū exercitu suo innumerabili. id ē
collegijs et cōsortijs famulorū
aduocatorum. qz tales nutriunt
ad hoc. ut subditos deuorent et
infestent. **E**t p certo quādo āge-
lus curialis. id est adulatores re-
sonant coram eis. eos laudando.
et subditos accusando. tūc isti et
exercitus eorū mouētur ad alios
os occidēdū. id est ad alios mole-
standū. **E**t sic iobēs vidit eqstrē
exercitū cui nūs erat vigesies sep-
ties cecies dena milia. milites at
habebant loricas igneas et sul-
fureas et iacētinas. **S**ic hodie
iste exercitus balliuozum ē val-
de multiplicatus. **S**ūt etiā arma-
ti contra alios lorica maliciay et
cautelarū. q sunt ignee pauarici-
am. sulphuree p luxuriam. iacē-

tine id est coloris celestis. vel fu-
mei p supbiam. **D**el lorice ma-
loz sunt aduocati. qui more lori-
carū malos defendūt. et isti sunt
ignei auari. sulphurei luxuriosi.
et iacētini id est ornati p speita-
tate supbi. **P**salmista. **I**gnis sul-
phur ps calias eorū. **J**obānes
vidit equos mirabiles in quodā
exercitu cōgregatos. qui caudas
habebant similes serpentibz ha-
bentibz capita. cū quibz nocēbāt.
capita eoz erāt sic capita leonū.
et de ore ipsoz pcedebat ignis.
sulphur et fumus. **E**t etiā ps boz
ocasa est ab istis tribus plagis
terre. scilicet igne fumo et sulfu-
re. que pcedebant de ore equorū.
potestas erat in ore ipsozum. et i
caudis eorum. **V**idi equos in vi-
sione. **E**qui isti significant
mundi diuites. supbos. et luxuri-
osos. quia equus est animal sup-
bum et luxuriosū. **I**sti enim hnt
caput itētionum ad modum le-
onis. quia iuuetus eorum. et pn-
cipiū vite sue. que p caput defig-
natur est leonum. quia in iuue-
tute sūt crudeles. fortes. et super-
bi. quia leo fortissimus bestiarū.
ad nullius pauebit occursum. si-
cut dicitur **P**roubiorem. xxx. **C**
Cauda ipsozum id est senectus et
finis vite est similis serpētibus. q
in fine sūt serpētini. et tortuosi
p maliciam. et terre imberētes p
auariciam. quia cōmūter plus cu-
piunt auari in senectute q̄ in iu-
uētute. qz eoz cauda id ē malicia

de celo quia se non reputat dignum
 ibi ascendere sed magis in infernum
 descendere per humilitatem. amictum
 nube per rozidam pietatem. et
 in capite id est in intentione habebat
 yridem. id est omnimodam
 scientiam pacis et concordie vni-
 tatem. facies eius id est intellec-
 tus debet lucere ut sol per sapientie
 claritatem. pedes eius. id est affectio-
 nes sunt eum sic igitur per feruentissimam
 caritatem. librum debet habere.
 id est sacre scripture sagacitatem
Ezee. xx. Ecce manus missa est
 ad me in qua erat liber iuolutus
Iste debet habere pedem dextrum
 id est timorem super mare id est super
 amaritudinem mortis et inferni
 per iugem considerationem. pedem si-
 nistrum id est amorem et affecti-
 onem debet habere super terram id est
 considerationem mortis et inferni
Ps. In mari vita tua **Dicit** etiam
 habere vocem sicut leo per rigoris
 et auctoritatis assensionem. de-
 bet etiam facere quod septem tomtrua
 id est vniuersitas predicatorum
 loquatur mundo per predicationem.
Et iste debet tradere librum ioban-
 ni id est subditis et secularibus per
 scripture doctrinam et exposicio-
 nem quam ipsi debent comedere
 id est incorporare per auditum et de-
 uotionem et in ventre memorie re-
 tinere et iste per certo erit dulcis
 eis sicut mel per consolationem et
 eternorum promissionem. amarum etiam
 facit ventrem eorum et mentem per
 infernalium tormentorum considera-

tionem ut sic de subditis dicatur il-
 lud **Baruch. iij.** Hic est liber man-
 datum dei. **Et** etiam xxxiiij. Hec
 omnia liber vite **Vel** dic quod
 est christus qui angelus testamenti
 dicit **Malach. iij.** Hic venit de
 celo per incarnationem amictus fuit
 nube. id est purissima humanitate.
Coronatus fuit yride id est cele-
 sti diuinitate **Pes** eius dexter erat
 deitas et ille apparuit super mare
 quando ibi ficis pedibus ambula-
 bat **Sinister** autem est humanitas
 et hic apparuit sume super terram
 scilicet laborando et ambulando.
Baruch. iij. Postea in terra visus
 est et cum hominibus conuersatus
 est. **Et** iste clamauit sicut leo per
 predicationem **Postea** septem to-
 mitrua id est vniuersitas predica-
 torum incepit loqui et predicare **Iste**
 habet librum sacre scripture et ipsius
 alijs per inspirationem porrigit et
 reuelat etc.

I

Ohanmi dato sibi cala-
 mo mensure ad modum
 virge dictum est **Surge**
 inquit metire templum dei et altare
 et omnes adorantes in eo. **Atrium** autem
 quod est foris non metiaris. quia
 datum est gentibus. et sanctam ciui-
 tatem calcabunt mensibus xliij.
Iste est christus in iudicio. quia ibi
 dabitur calamus mensure potesta-
 tis iudicarie. et rigoris iusticie et
 equitatis. mediantibus quibus ipse
 mensurabit et iudicabit mensura signu-
 loy. et templum ecclesie. altare religio-
 nis adorantesque in eis. id est omnes fideles

fertili-
tate et
opule-
ntia pa-
dis et ali

calamo discretiois metietur. quā
ta sit in eis longitudo spei. vel lō
ganimitatis. pfunditas humili
tatis. latitudo caritatis. altitudo
contēplacōis. et sublimitas vir
tutum; **Atrium** quod est foris
significat ecclesiam. et collegium
dampnatorum. maxime infide
lium. qui non sūt de domo ecclē.
Isti non metientur. qz nulla di
ctarū dimensionū in eis inueni
tur. et ipsi iā iudicati reputantur
quia qui non credidit iā iudica
tus est. **Iob. tercio.** h. gentib. i.
sine lege viuentibus demonib.
dabuntur ad calcandum. et per
petuo cruciandum. qui gentes.
idest demones calcabunt et affli
gent ecclesiam et ciuitatē sanc
tam qntū poterunt. et maxime
tempore anticristi. qui mensib.
quadraginta. i. tribus annis cū
dimidio aduersus ecclesiam p
ualebunt; **Ps.** Conculcauerūt
me inimici mei tota die. **Vel** dic
qz iste mensor est iudex vel pla
tus. qui calamo iusticie et virga
directionis et correctiois singu
lorum merita metiet. vt sciat q
pmouēdi sint. et qui corrigendi.
De atrio quod est foris idest de
mundo et statu sclāriū non se de
bet intrōmittere. nec de illis qui
sunt foris. i. extra iurisdicōne su
am aliquāliter contrectat. h. ip
sos gentib. scz illis ad quos p
tinet dimittere. mensurādum et
gubernandū; **Iere. vi.** Pascet v
nusquisqz eos. qui sub maū sua

sunt. **Vidit** iobānes seruos du
os xpi. beliam et enoch. qui p
phetauerunt diebus milleducē
tisssexaginta. et dicit. qz isti erāt
due oliue et duo cādelabra lucē
tia ante dominū. et habent pote
statē claudē cēlū ne pluat. et cō
uertēdi aquas in sanguinē. et p
cutere terrā oī plagā h. vit qdā
bestia q̄ ascēdit de abisso. et fecit
cōtra eos bellū. et occidit eos. et
iacuēte corpa eorū in medio cā
tatis q̄ spūaliter dicit. **3o** doma et
egiptus. cōtra q̄s p̄dicauerūt in
morte eorū. h. finaliter isti rece
perūt vitā. et ascēderūt in tēplum
in nube. et timuerūt oēs inimici
eorū; **Isti** duo p̄phe. et bestia
q̄ ē cōtra eos mūdānorū et reli
giosor. theologorū et iuristarū.
gerūt figurā. **Nā** theologi et re
ligiosi boni dicūt duo. p̄ dupli
cē caritatem. oliue p̄ virētē bo
nestatē. cādelabra p̄ lucētē vite
et doctrine claritatem. dicūt sta
re in cōspā dei. p̄ fidē et longā
mitatem; **Isti** enim p̄phetāt et
predicant verbum dei. et redar
guunt impios et mundanos. **Isti**
claudūt cēlū idest sacram scrip
turam. que celat dei archana. qn
do volunt. qz pluuia doctrine nō
defluat in mundanas aquas. et
scientias et scripturas vertunt in
sanguinem idest in spirituale nu
trimentum. qn volunt. qz isti solū
hodie hūt cēlū sacre scripture in
maib. suis. et apud ipsos p̄tinz
p̄dicatē vel cēsaē. cū pauci hodie

habent theologā
trahit nō potuit
magis hēre id ē
mōse. **Ma. vi.** p̄
ega eis sul. et
interficiat impij;
a bestia q̄ de abisso
peccōis maxime mū
premissos pugnan
reos suos diffamā
et multa mala a
mōdo. **Alij** quos
regunt de hoc ga
mā omnes mūda
no. quāt. quādo au
gustū ab aliqua l
aliquo malo homi
qz nō amat pestilē
ap̄t. **Proū. xv.** **D**
iacent hodie in pla
di sine bōce. quali
ter huiusmodi infam
quidē mundus dē
muta. dē egip̄. i.
ndus ē munus q̄ ad
ricarus p̄ter ignora
qz finaliter in die iud
uicē. et i cēlū ascēdi
vōlū. **Diffamatorib.**
Quidē qz tales iuste
deplō in hūc p̄sentē
reū. qz et redit ab ho
et in mū i dignitā. et gl
ascēdit malis qz mū
op. nō de ipsoū d̄p̄son
tabat. **Sap̄. v.** habū
in magna ostendit d̄p̄su
qz se angustiam d̄p̄te
d̄t. **De d̄p̄tō. xv.** qz ut qu

Apoctp.

studeant theologia nisi ipsi. Et breuiter isti pcutiunt. red arguunt. corrigunt. terra id est terrenos peccatores; **Pla. xi.** Percutiet terra virga ovis sui et spiritu labiorum suorum interficiet impium; Sed pro certo bestia que de abisso venit. id est peccatores maxime mundane sapientie professores pugnant contra istos hodie. scilicet eos diffamando. contempnando. et multa mala atque falsa eis imponendo. Alij quos aliquando red arguunt de hoc gaudet. quia vere quasi omnes mundani gaudet et obloquitur. quando audiunt aliquem religiosum ab aliqua bestia. id est ab aliquo malo homine diffamari. quia non amat pestilens eum qui se corripit. **Pro. xv.** Ideo multi bene iacent hodie in platea huius mundi sine honore. quasi mortui propter huiusmodi infamias iniustas. que quidem mundus dicitur civitas sodomorum. id est mutus. dicitur egyptus. id est obscura. quia mundus est mutus que ad dei laudem. et obscurus propter ignorantiam et errorem. finaliter in die iudicii ipsi reviviscunt. et in celum ascendent. videtur huiusmodi suis diffamatoribus inimicis.

Vel dic que tales iniuste occisi et depressi. in fine patescente veritate resurgunt. et redeunt ad honorem. et in celum. in dignitate et gloriam ascendent malis gentibus inimicorum suorum. qui de ipsorum depressionibus letabantur; **Sapie. v.** Stabunt iusti in magna ostentia adversus eos que se angustiauerunt. videntes et habunt ac dicentes. Hii sunt quos ac-

Ecce quo deputati sunt inter filios dei. **Vel dic** que isti prophete signant aliquem bonum virum discretum. iuste regnantem in officio prelatore. in religione. ecclesia. vel in curia principis secularis. que recte dicitur oliua pro pietate. candela pro honestate. terra id est peccatore patitur pro iusticie equitate. Bestia ista signat maliciosum hominem inimicum suum. que quandoque de abisso id est de statu vili et humili plebe venit. que forte est in eadem religione. curia. vel ecclesia. que infidiat ei de. **Et quod** pro certo accidit que ista bestia. id est rationalis persona preliatur contra illos prophetas. id est contra bonum iudicem vel prelatum. movet sibi litem scilicet eum apud maiores accusando. ita que finaliter ipsum subpeccat atque contra ipsum prevaleret. Ipsumque facit deponi ab officio. beneficio. vel facit eum damnari tyrannice. vel occidi. que in platea huius mundi vel religionis iacet mortuus id est sine potestate et honore depressus. cunctis eorum. id est illi que sunt de putela sua vel familiaritate ipsius disperguntur pro plateam. id est pro ratus vel conventus ad litteram ab eo exheredantur. ita que coguntur pro plateam mendicare. **Et tunc** gaudet maliuoli sui. maxime illi que corruerunt et punierant quavis iniuste. contra illud proverbiale vicefimo quarto. Cum ceciderit inimicus tuus ne gaudeas. Sed pro certo sepe accidit dei iudicio que tales ite reviviscunt. et redeunt ad prosperitatem. et ascendent

in celum idest ad maiorem qm ante fuerant dignitatem. Et tuc qui de eorum casu gauisi sut contristantur timent. admirantur et stupent. quia sepe accidit q qui letantur in casu aliorum. cadunt postmodum ipsis resurgentibus. quia sicut dicitur prouerbioru. de octimo septimo capitulo. Qui in ruina letatur alterius. no erit impunitus. et cetera. **V**el dic q isti sunt boni. qui a bestiis idest a principibus iniquis. vel mundi potestatibus occiduntur vel exheredantur. Ita q eorum carnes et filij iacent in plateis sine honore. sed finaliter in die iudicij resurgent. et in celum ascendent. et sui inuasores in infernu succumbent. **V**el secundum sensum littere expone de anticristo. qui de abyssu. idest de dyabolo veniet. et contra beliam et enoch dimicabit. et eos in iherusalem occidet. sed tamen ipsi resurgent. et celum ascendent.

Adit iohannes templu apertum i celo. et visa e archa testamenti in templo. et tunc facta sunt fulgura et voces et terremotus et grandis. **C**elum est ecclesia. templu e religio. archa testamenti est bonus prelatus. vel quecumq bona persona ibi habitans. que ad modum arche virtutes et merita in se seruat. **Q**uando igitur in templo religionis apparet archa testamenti idest bonus prelatus vel perfe

ctus homo. tunc exinde procedunt fulgura bonorum exemplorum. splendor honeste conuersationis. voces diuine laudis. et alte predicationis. grandis asperitas correctionis. et ex parte alioru terremotus timoris et contritionis. voces etiam confessionis. qz vere bonus prelatus et bona persona in religioe causat in alijs multa bona. **P**salmista. Fulgura multiplicabit idest bona documenta et exempla. et conturbabit eos scilicet peccatores videntes audientesq. **S**ignum apparuit in celo. **M**ulier amicta sole et luna sub pedibus eius. et in capite eius corona stellarum duodecim. et erat ibi mulier pregnans puerum masculum. et clamauit. et cruciabat. et parturiens. **E**t aliud signum visum est in celo. scilicet qda draco rufus qui insidiabatur mulieri. vt deuoraret filiu eius. sed filius eius raptus e ad deu. et mulier fugit in solitudinem. et draco proiectus est in terram. **I**sta mulier est anima beata. q a deo desponsatur. **S**ol qui semper lucet significat gloriam eternam. que in perpetuo non mutatur. luna significat mundi prosperitatem. mortalem. mutabilem. et defectibilem. que facili e eclipsatur. **I**n celo igitur anima beata mulier. i. diuix dei patris. aicit sole et tegit. i. eterna claritate. Luna. i. mortali vita et mutabilis prosperitate sub pedibus eius. et qz ipaz ia

... et eam villipen
... gaudior
... quoda
... multens de
... stellaru in parte
... sine oblatio
... fine p
... voluntas sine p
... spualitas sine co
... dactas sine
... agilitas sine
... opozis subali
... vne. **I**te vij. ca
... hanc seipm. **D**on
... in oi vnde di
... Deia pfecte d
... vnde ia vider
... plus q homo
... **I**ta vltimus est
... masculum. i. xp
... dilectionem et de
... creto draco magn
... iudicium si mude
... qz ipse fuit de a
... terra exadit. **D**e
... in pria ledere no va
... hoc q bec mulier e
... na quoda mulier qu
... **A**ddidit ppter se
... itatem. nullo q puate
... itatem i. vna. **D**am
... dicatione. vel iustia
... cetera amict. et luna
... vna pspitas sub pedib
... vltimodit et calca m
... eius. i. m. ment. illu. xij
... dicit. **I**te actuali sibi i
... m. lacer. vnde m. **P**
... **A**fferis fructus p p

Apocyp.

supavit. et eam vilipendit et calcat. **I**n capite autem eius est corona .xii. stellarum. i. .xii. gaudiorum; **I**n quodam sermone quidam exponens coronam illius mulieris dicit. quod corona .xii. stellarum in patria erit memoria sine obliuione. rō sine diminutione. voluntas sine perturbacione. impassibilitas sine corrupcione. corporis claritas sine offuscacione. carnis agilitas sine retardacione. corporis subtilitas sine obuiacione. **I**tem .viii. erat diligens primum sicut seipsum. **N**ona erat videns primum in omni virtute diligens se sicut seipsum. **D**ecima perfecte diligens plus quam seipsum. **U**ndecima videre deum diligens se plus quam homo diligat seipsum. **I**sta ulterius est pregnans. quia filium masculinum. i. christum habet in se per dilectionem et deuotionem. **S**ed per certo draco magnus dyabolus quam plurimum ei inuidet. huius ipse non parualet. quia ipse fuit de celo prociectus et in terram cecidit. **I**deo sanctos qui sunt in patria ledere non valebit. **U**el dic quod hec mulier est vir perfectus. qui dicitur mulier quasi mollis aer. **A**er dico propter scientie puritatem. mollis pro pietate et benignitatem. et iste sol. i. clara sagacitatis discrecionis. vel conuersacionis honestate amicitie. et luna. i. mutabilis prosperitas sub pedibus eius vilipendit et calcatur. et in capite eius. i. in mente illius .xii. stelle. id est .xii. articuli fidei firmiter et tenaciter radicati tenentur. **A**pocyp. **A**fferens fructus .xii. pro men-

ses singulos. **I**sta ulterius dicitur pregnans. quia vere tales in utero conscientie continent filium masculinum id est bonum et firmum propositum. quod summe cupiunt parere. et monstrare bonorum operum executionem et complementum. **I**tem .xvi. **M**ulier cum parit tristitia habetur. huius cum peperit. non meminit proffure sue propter gaudium. **S**ed quando draco rufus id est maliciosus et venenosus et infamis dyabolus videt tale mulierem. id est bonam personam bono proposito impregnata. et bona opera parere cupientem. vere ipse infidiat ei per malas suggestiones. et propositi sui parte impedire nititur. ne exeat ad bonum opus. huius vere mulier ista nichilominus debet parere. et suum bonum propositum adimplere. et illud debet deo committere. quia partus eius debet esse captus apud deum. id est ad laudem dei ordinatus. et ipse debet in desertum religionis vel penitencie fugere. **E**t sic draco dyabolus cadet. et ipsum non poterit superare. **P**sal. **E**cce elegaui fugiens. et mansi in solitudine. **U**el dic quod ista mulier est ecclesia. que antiquitus habuit solē. i. christum et bona spiritualia per vestimento. **L**una mutabilis mundi prosperitas sub pedibus eius erat. sed contempta et calcata. quia pro certo tunc sola spiritualia eligebantur atque diligebantur. cadauca vero et lunaria spernebantur. et hoc maxime in principio quando ipsa habebat in capite coronam duodecim stellarum

Apoctp.

idest duodecim apostolos. qui i capite. i. in principio ipsaz coro nauerūt sic de cūte noua dicit Apo. xxi. Qz hēbat p portis xij margaritas; Tūc igit draco. i. dyabolus vel tirāni nō potuerūt impedire. quā parēt populū si deliū predicādo a conuertendo. et quā acquirēt bona tpalia p xpo paupēs nutriendo; Verū tamē qz videt iā hodie eōuerlo amicta solē a luna sub pedibus eius tenē. i. tpalia diligē. et spū alia calcaē. Ideo timendū est ne ipsaz draco insidiās possit deuorare; **U**el dic qz talis draco significat malos tirānos et prīncipes seculares. qui ecclē vel psonē si quā pregnantē viderūt. i. diuinitē insidiāt. ipsūqz cape conant. qm multociēs fugē cōpellūt. sic ad hāz patet de subditis tirānorū. **P**s. Draco quē tu formasti ad illudēdū ei. **M**ichael et draco p̄habāt in celo. s̄ vincēte michaelē. draco pietus ē cū āgelis suis in terrā. habens inā magnam. sciēs quā modicū tēpū hz; Draco aut vidēs se pietū. secutus ē mulierē q̄ pepit masculū. s̄ dicit qz illi mulieri date sūt due ale aq̄le magne. vt volaret in desertū locū. vt alatur certo tēpore. Et tunc vidēs draco fugere mulierem. misit post ipsam ex ore suo fluuiū magnū. vt facēt ipsam a fluie trahi. s̄ terra adiunxit mulierē. et operuit terra os suū a absorbit fluuiū; Et iratus est dra

co contra mulierem. quia vidit qz ei nocere nō poterat. et habuit facere prelium cum hijs de semine eius. qui custodiebant mā data dei; **D**raco iste significat dyabolum. qui cum pugnaret i principio cum michaelē a angelis eius bonis contradicendo et supbiendo. fuit in terram dampnatus et reprobatus. et in aere caliginoso inclusus. vbi pro certo iram et inuidiam. desperacionem a tristitiā habet; **M**ulier ista ē hūana natura. fragilis et debilis vltra modum; Quando igitur videt se proiectum. inuidz mulieri idest humane nature. a ideo statim persecutus est eam. in persona adē et eue; Tamen ex dei benignitate finaliter date sūt isti mulieri scilicet humane nature ale due. idest duo sacramenta. scilicet baptismus. et penitentia. quibus mediantibz potest volare vsqz ad locū secretum paradisi. vt ibi alatur eterne glorie voluptate; Igitur ipsa mulier potest dicere illud psalmiste; **Q**uis michi dabit penas sicut columbe. vt volabo et requiescam. et cetera; **S**ed quid facit dyabolus quando videt qz humana natura non potest in celū ascendere cum alis suis; Vere emittit de ore suo idē de suis suggestionibz fluuiū magnū. i. inuidacōem fortū tēptacōnum. vel fluuium idest aquas carnalium atqz temporalium voluptatum.

... faciat cum ad
... quando
... terra de
... id est mem
... et mostelian
... as penitentia
... as penitentia
... namque me
... ta regu p
... o si terra aper
... mētem idest d
... statim
... abso
... pualebit. p
... et de gl
... die qz terra s
... pro certo mul
... p̄s. Terra tre
... **U**el dic qz mulie
... implex homo. ai
... diatur a inuidz
... in hoc seculo m
... uiam seruat. et
... cum tēptat. e
... ultimo de p̄liat
... uore alas aquila
... rans. et alte cōten
... tularē a fugere. vsqz
... uam religiois. et ibi n
... volo uocans debet
... dyabolus. ut post ip
... am carnalis a temp
... tatione. terra dicit
... ipropriū adiunt
... o penam et mam
... a penam. et m
... is p̄ miffus. q̄
... **U**el si vis scilicet
... ti debet volare p
... fūm. **U**el die qz mulier

Apoclyp.

vt sic faciat eum ad se trahi. et i deo statim quando homo videt hunc fluuium. terra debet euz ad iuuare. id est memoria terrestreitatis et mortalitatis nrē. vel asperitas penitencie. et infirmitas humanitatis nrē. **¶** Vel terra id est beata virgo p eo orando. quia p certo si ista terra aperiat os suū p confessionem id est diuī auxiliij i plorationem. statim flumē tēptacionū erit absorbtū. nec contrabonem pualebit. **¶** **P**salmista. **A**pta est terra et deglutiuit dathan. **¶** **¶** Vel dic q terra figt timorem dei. qui pro certo multū iuuat pccōrem. **¶** **P**s. Terra tremuit. et q̄euit. **¶** **¶** Vel dic q mulier est bonus et simplex homo. cui dyabolus infidiatur et inuidet. quando videt q in hoc seculo innocenciam et iusticiam seruat. et de multis criminibz eum tēptat. et contra euz multimode p̄liatur. **¶** Ideo ipse dz assumere alas aquilinas clare discretiōnis. et alte cōtemplaciōis. et volare et fugere. vsqz ad solitudinem religiois. et ibi nutriti pabulo deuociōnis debet. **¶** Et si dyabolus mittat post ipsū fluuium carnalis et temporalis delectaciōnis. terra id est corpus suū propriū adiuuet eū. scz sustinēdo penam et maceracionē. culturā penitēcie. et maxime apiendo os p confessiōē. orōnē. et laudem. **¶** **¶** Vel si vis solitudo figt paradisu. vbi debet volare p desiderium et affectū. **¶** **¶** Vel dic q mulier preg

nās est bonus simplex subdit. p̄gnans plenus et diues. **¶** Draco rufus est princeps vel p̄latus vel iudex caudic. maliciosus rapax et venenosus. **¶** Iste igit draco q̄ndo videt iuxta se aliq̄m mulierē pregnāte. id est aliquam simpliciē psonā plenam diuicijs tēporalibz. statim infidiatur ei. et cogitat modos et vias quō fetū suū. id ē diuicias et facultates extorqat et acquirat. easqz deuoret et māducet fraude malicia vel rapina. **¶** h̄ quādoqz fit q̄ista mulier id est iste homo bonus habet aliquas alas id est aliquos amicos vel defensores. qui ipsum portat et sustinet. et quibz mediantibus iste quādoqz fugit. et euadit manus istius impij draconis. **¶** Et quādo videt se ei nō posse nocē. tūc mittit post eum flumen ex ore. id est impetū minarū accusacionū et ipositionū. qz ipomit sibi multa cōmina. et accusat apud maiores. vt sic faciat eū trahi ad suū ppositū et inclinare. **¶** **¶** **¶** Absorbuit me quasi draco. implet vētrem suū. et tūc nō habet remediū. nisi terra aperiat os suum. id est aduocati vel aliqui aduatores testes vel defensores ipsū ppro ore excusent. et fluuiū accusacionū extirpent. **¶** Sepe tamen accidit q quādo draco id est maliciosa psona videt se nō posse nocē mulieri. id est alicui psonē quam habet contra cor. vere tūc contra amicos et filios insurgit. qd est

cōtra rōez. qz filius nō dz portatē
iniquitatē patris. nec p̄ iniquita-
tē filij. **Vel** dic ad hāz qz mulier
qñz inuadit a dracone. i. a luxu-
oso venoso. q̄ ipsaz rogat de ma-
lo. q̄ statim dz fugē. et vitare cōsoz
cū suū. et si ipse mittit p̄ eā flu-
uiū. i. leōnes. vel fluiū. i. molli-
ciē vborū et donozū. v̄ ipsa ter-
ra dz eā iuuare. i. cōsideracō mor-
tis et terrestretatis p̄pe. q̄ dz h̄
oīa refutaē. **Et** dic qz ista mulier
ē qñz aīta sole. i. genetis claita-
te. et luna sub pedibz ei. idē. qz
oīs defect. et rusticitas ē sub ea.
nichil horū ē in ea. vel etiā pa-
tria vel citas est ei subicā. h̄ coro-
nata stellis. i. aīcis et pntibz. so-
lū tñ remediū ē fugē. et terre. i.
vilitatis nrē miserā cogitare. **L**
Vel dic qz mulier est bonus p̄ la-
tus. habens solē discretōnis. cal-
cās lunā p̄ speritatis. coronatus
et associat. stellis. i. boīs p̄soīs. et
honestis p̄somis. claris. nobilibz.
et discretis. **Draconē** ē aq̄s malicō-
sus subditus. quē ipse h̄z. venat.
et v̄gosus. **Qñ** i. mulier ista. i. p̄-
latus dz parē. i. aliqd̄ beneficiū
alicui cōcedē. statim fit p̄liū et con-
tētio in celo ecclē vel religionis.
inter draconē et michaelē. i. int̄
bōs et ābiciosos. **Nā** draconē idēst
maliciosus subditus cupit istū
fētū. i. beneficiū deuorare et ob-
tinē. **Sz** qñ iste fetus rapit̄ adeo.
et ex dei volūtate alicui bono cō-
cedit. et draconē ābiciosus enat̄ in
terriā. i. dicit̄ i statu infimo. nec p̄

mouet. tūc draconē iste irascit̄ contra
mulierē. i. contra p̄latū. et fac̄ contra
eū fugē. i. adire curiā rōnā vt. i.
bi tueat. **Exē** d̄ dauid. quē filius su-
us cōpulit fugere in desertū. tūc
iste draconē idē subditus ābicosus
imittit contra eū fluiū. idē accusa-
cōez c̄minaliū ipsoicōnū. quē nisi
terra idē deus. vel btā v̄go. vel fir-
mitas sue veritatis. scītatis. et ius-
ticie. adiuueit. vel terra idē aduo-
catorū sagacitas domis et p̄cibz
bene culta. ore suo excusauerit. et
fluiū istarū accusacionū absoz-
buerit. vel terra idē terrenozū do-
nozū multiplicitas cōfouerit. p̄-
certo in magno periculo erit. **Et**
tūc draconē iste videns se nō posse
sibi nocere. illos de seīne suo et fa-
miliars p̄ posse p̄seq̄t̄ et iuadit.
Eze. xxxij. **Leo** gētū assūlaui te.
Udit iohānes vnā bestia
ā ascēdētē de mai habē-
tē cornua septē. et capi-
ta decē et sup̄ caput eius nomia
blasphemie. **Ista** bestia similis e-
rat v̄so quantū ad pedes. quia
habebat pedes v̄si. caput par-
di os leonis et loq̄bat̄ grādia et
blasphemias in deū et in scōs. **Et**
draconē quidem dedit ei potestātē
maximā int̄tū qz nullus erat in
terra qui poterat ei resistere et iō
fecit bellū contra scōs et deuicit eos
et blasphemias loq̄bat̄ cōtra illos
q̄ in celis habitāt. **Et** data ē ei po-
testas super omnē populū t̄bū
et ligūā et nūati sūt v̄mūsi et ado-
rauerūt draconē q̄ p̄tātē d̄dit bestie

Apocp.

Ista tamē bestia finaliter missa
ē i stagnū ignis ardentis sulphu-
ris. **I**sta bestia est bayllinus q̄
dicitur bestia quasi vastia qz ta-
les solent vastare omnia bona
subditoꝝ. mare sigt statū humili-
lem et avarum Bestia ascēdens
de mari est baillinus officialis vel
aduocatus qui venit ex humili
et vili plebe et paupē statu q̄ scz
tantū ascēdit qnqz paulatim q̄
acquirat plura capita idest plura
officia dignitates. habz etiā plu-
ra cornua idest magistros adiu-
tores familiares p quoz v̄tutē
omnes alios corūpit et iuadit
Abbauc. iij. Cornua i manibz
eius ante faciem eius ibit mors
Tales sūt similes pardo p cru-
delitatem quātū ad corpus intē-
domis. pardus enim est animal
p̄ceps ad sanguinem sic isti non
gaudēt nisi quādo possunt occi-
dere vel officiū suum crudelit̄ ex-
ercere **Pla. p̄mo.** Man? vr̄e ple-
ne sūt sanguine **I**te sunt similes
vr̄so p luxuriā q̄tū ad pedes af-
fectionis **V**rsus enim diligit sū-
me dulcedinē mellis Sic vero a-
mor et affectio istorū nō est nisi
ad mel idest ad dulcedinē luxu-
rie et carnalitat̄ **Cāti. iij.** Mel
et lac sub lingua tua. **I**tem sūt
similes leoni p supbiam et iactā-
cie vanitatē quātū ad os locutio-
nis **L**eo em̄ ē animal supbissimū
et os eius semper fetet. Sic isti
semp̄ habent os idest v̄ba leoni-
na supba auctentica iactācia mi-

nancia atqz vana fetida et luxu-
riosa **Os.** Os tuum abūdauit
malicia. **I**deo vero tales loquūt̄
grandia iactancia blasphemias
et contra deum et scōs mentien-
do vel contra scōs idest contra bo-
nas psonas et simplices commi-
nando scz accusando **Job xxij.**
Os meū implebo increpacioni-
bz **Sed** qd̄ p̄ certo tales habent
draconē qui dat eis potestatem
scz aliquē malū principē et ma-
gistrū cū quo sūt in seruidio et a
quo dependet eoz potestas p̄n-
cipalis **V**el aliquē cōsiliariū ma-
gnū in curia principis vel prela-
ti qui eos sustinet in tm̄ q̄ nullus
potest eis resistere ymmo popu-
lus et lingua idest omnia genēa
hominū timēt et adorant etiā ta-
lem draconē et principē qui eis
dat huiusmodi potestatem. **E**t
breuiter ipsi faciunt bellū contra
scōs id est cū bonis simplicibus
pauperibz et scis dico em̄ sūt in
terra qui scz sine terrena p̄speri-
tate viuūt ipsosqz supant et vin-
cūt. contra illos etiā qui sūt in
celo id est in statu excellentie et
dignitatis **B**lasphemias id ē ac-
cusaciones et murmuraciones im-
pie ploquūt̄ **E**t finaliter totus
populus miratur. tota patria loq-
tur de eorū glōria et maiestate.
excellencia et vanitate **Sed** caue-
āt ne accidat illis sicut isti bestie
q̄ finaliter posita fuit in stagno
ardentis ignis et sulphuris. Sic
vero isti in tormentis isfernalibz

cōburētur eternaliter et sic vide mus tales sepe igne tribulacio nis oburi tpaliter et etiā deo iu dice ad miserā veniūt finaliter. **P**salmista **V**idi impium super exaltatū et ecce transiit et non e rat. **R**aro enim contingit q̄ q̄ de nichilo veniunt ad tantam pro speritatē. finaliter non decidant in infortunij p̄alitatē. **V**el dic q̄ ista bestia ē clericus bestialis q̄ a mari. i. ab huili plebe et pau pere statu veniens q̄nq̄ acquirit plura capita. i. dignitates et pre bendas. et quandoq̄ cornua. i. mitiā. quandoq̄ fit episcopus. vel abbas. vel cornua. i. pompā et elationes. **E**t iste p̄ certo acq̄ rit partem magnam non a se. s̄ a dracone idest ab aliquo amico vel fautore. episcopo. cardinali eius p̄motore. virtute e? null? potest sibi resistē q̄quomodo zē. **V**el dic q̄ iste anti xp̄s quem draco. i. lucifer introducet. i. ei dabit maximā potestatem. **I**ste a mari. i. a peccatorum amaritu dine veniet et ascendet. quia in peccato erit conceptus et nutri tus et ideo habebit cornua sep tem. i. vij peccā mortalia vel in ac tu vel in habitu. **I**stē habebit de cē capita. i. de cē trāsgressiones mādatoꝝ legis. **I**ste hēbit ca put pardi p̄ crudelitatem pedes. i. affectiones vrsi p̄ fictā benignitātē qz vrsus ē aīal qd amat ludē. **S**ic iste alios terrēdo sicut pardus alios ludēdo et blādien

do sicut vrsus seducet **D**anielis **vij.** Ecce alia bestia similis vrsō **O**s eius erit leominū p̄ supbiā iactantiā et blasphemāz cōi deū. **E**t tribz ānis cū didio p̄ualebit **E**t breuiter null? p̄t eis resistē s̄ ē bz et ligue obediēt ei et oēs mi rābūtur de eius ptāte. s̄ finalit̄ pibit in igne et sulphure obure t̄ in inferno. **V**idit iohannes scdaz bestia ascēdētē de terra et data ē ei ptās a p̄a bestia et oēm ptātē ipsius faciebat et fecit siḡ maḡ i terra. ita q̄ fecit ignē de celo de scēdē in terrā in cōsp̄ai oīm. et fecit oēs in terra pusillos mag nos. et liberos seruos. paupes et diuites adorare bestia p̄az. et portāe imaginē ei? et nūz noīs eius et caracterē bestie in manu dextra. et in frōtibz eozū. **I**n fine tamē p̄a bestia et secunda misse sūt in stagnū ignis ardentis et sulphuris. sicut dicit̄ infra. **xix.** **I**sta autē bestia hēbat cornua. zē. **P**rima bestia ē anti xp̄s sic deīm ē. **E**t ista scda bestia signifi cat pseudo p̄phetas. qui cū ma gna ptāte xp̄iano? seducent fal sa miracula et signa facient. om nia hoīm genera ad eū conūtēt et ipsū faciēt ab oibus credi deū et honorari. nomen eius et ima ginē eūeri. et caracterē ei? .i. ima ginē sue potētie p̄ rep̄sioēm in frōte. i. in mēte tenaciter retine ri. **H**ebūt etiā cornua agni. i. fic tam benignitatem et loquentur sicut draco seniendo seducentes.

Apocal.

Finaliter tamē cū magistro suo ignis incendijs cremabūf **Eze. xxxviii.** Ignis et sulphur super eos et sup populū ei? **¶** Vel dic q̄ p̄ma bestia que a dracone habet potestatem est malus iudex princeps vel prelatus habens plura capita id ē plures dignitates vel castra a dracone id ē a dyabolo simoniacē introductus sc̄z in exercitū honorū et malorum. **¶** Sc̄da bestia significat ipsorum iudices et baillinos. qui ab ista bestia p̄ma recipiunt auctoritatem **¶** Isti igit̄ h̄nt maxiam in hoc mundo potestatem et faciūt p̄digia et signa ī terra. quia vere dāto q̄ isti ascenderūt a terra id ē a statu infimo paupe et humili nati plebe **¶** Ipsi tamē faciūt edificia turres et p̄dia et alia multa magna **¶** Ita q̄ de opibz que isti faciūt alij vident̄ dicere illud. **Danielis iij.** Signa et mirabilia facta sunt apud me. **¶** Isti faciūt ignē descendere in terrā qz ignez rapine et excoxiaciōnis vsure et auaricie faciūt pullulare qz peē eorū suggestiones et accusaciones principes et p̄lati suos dep̄dant̄ et eos igne rapine deuorāt et inflammant dicētes illud **Luce xxiij.** Ignē veni mittere in terram. et quid volo nisi ut ardeat. **¶** Et breuiter isti seducunt omnes habitantes ī terra. **¶** Et quare h̄c q̄a ipsi habent cornua sicut agnus et loquūt̄ sic draco **¶** Cornua ei q̄ sūt in prima p̄te et caput be-

stie signant introitū et ingressuz et principū ipsorum qz p̄ certo ī cornibus id est ī principio officij sui ipsi vidētur benignissimi sicut agnus **¶** Sed vere in fine quādo aliquādiu fuerint in officio et creuerint ipsi loquūt̄ sicut draco. i. crudeliter et auctentice populū cū mūdo accusando et ad moduz draconis omnem patriam venando **¶** Unde populus potest dicere **¶** Absorbuit me quasi draco īpleuit vētre suum teneritudine mea. **¶** **Je. li.** Et breuiter ī tota terra vbi p̄sunt nō ē manz hu? nec lib. i. nec religiosus nec seculais nec diues nec pauper nec magnus quin istorum compulsiōibz oporteat ipsam p̄mam bestiam sc̄z principem vel p̄latū adorare et munera et emēdas dāc vel alias honorare **¶** Isti enim faciūt p̄ suas exactiones qz omnes alij vbi māt honorent et adorent principes et p̄latos sc̄z munera offerēdo et ymagines eorum id est ipsorum subuentiones p̄stando et emēdas īdebitē corrigendo vxores filios filias et nepotes atqz secretarios eorūdem **¶** Non est em̄ qui se abscondat a calore taliū **¶** Dñi iob tercio **¶** Paru? et magn? vbi sūt seruus et liber **¶** Sed finaliter ista bestia p̄ma sc̄z princeps mal? et bestia sc̄da sc̄z mali baillini eorum igne et sulphure cōburent̄ et in inferno p̄petuo cruciabuntur **¶** **Eccāstici vij.** Vindicta carnis impij ignis et vermis **¶** Vel dic qz

Apocty.

prima bestia. cui nullus potest resistere est peccatum luxurie quod facit hominem bestialiter. vel mulier pulchra et luxuriosa. Isti autem peccato pauci resistunt. Nam luxuria vel luxuriosa et pulchra mulier perit contra sanctos et deum et eos multos occidit sicut patet in sampson. **Ecclij. xv.** Non est malicia super maliciam mulieris. Secunda bestia sicut vetulas mastrillas que seducunt beatas in terra suis verbis. Et hoc patet quia ipse sicut agnus dum blandiendo iuueculas alloquitur. Et sicut draco scilicet insidiando venando decipiendo inquam per eas alie ad peccatum trahuntur. Et breuiter quod omnes habitates in terra serui liberi et seculares et religiosi dicitur et pauperes obediunt pre bestie. id est peccato luxurie vel aliam meretrici mulieri et quod omnes adorent imaginem eius id est ipsius pulchritudinem. illud patet quod vere modo quasi omnes homines portant in frontibus suis. id est in apparentia characteres istius bestie. id est impressiones luxurie scilicet gestus dicta et facta. Etiam multi sunt qui portant ipsorum nomina in vestibus suis. id est ipsorum imagines vel signa. vel etiam imaginem et characterem habent in fronte in quantum ingerunt membra sue pulchritudinis in animo vel in corde. Numerum etiam nominis sui describunt in quantum nomen suum in litteris scriptum secum gerunt. **Ps.** Veritatem in ymagine pertransit

homo. Ideo tamen prima que secunda bestia id est tamen luxuria vel mulier luxuriosa que sua vetula ignis et sulphuris fetoribus finaliter in inferno comburitur. **Ps.** Ignis sulphur et spiritus procellarum pro calicis eorum. **Vel** dicitur quod secunda bestia est detractor et cornua. id est exterior fastus est ad modum agni id est humilis et benignus ipse tamen loquitur sicut draco detrahendo. Ita quod ignis discordie et rixe generat.

Adit iobes super montem sion agnum stantem. et in conspectu eius centum dragontium milia. habentia nomen eius et nomen patris eius scriptum in frontibus eorum. Et audita est vox in celo quasi aquarum multarum et audiui tamquam vocem cornuum magni et sicut vocem catharedorum catharizantium in catharis suis ante sedem agni. Et cantabant canticum nouum in conspectu agni et quatuor animalium et xxiiij. seniorum. Et dicitur quod isti sunt qui cum mulieribus non sunt conuincti. et qui empti sunt de terra. et sequuntur agnum quocumque ierit: et in quorum ore non est inuentum mendacium. **Iste** agnus significat homines mites et humiles et benignos qui per certo debent esse constituti super montem ecclesie vel religionis scilicet in excellentia dignitatis quia spiritus sunt alij tunc preferendi. Isti idem debent habere secum in societate plura genera hominum scilicet animalia plena oculis ante et retro. id est viros

Apocal.

discretos clericos clare videntes
Ite seiores .i. laycos maturos et
honestos ac mox venustate ful
gentes Ite cytharistas .i. cantores
deu et scos laudantes et cantia
nouu .i. diuinu officiu canetes
et multa milia aliozu .i. bonoz
subditoz. **Eccl. ix.** Viri iusti sint
tibi diuue. Et isti dnt bere cofi
deraciones quatuor qz nome pa
tris eozu .i. vtus nois xpiani de
bet scribi in frontibus eozu .i. in ap
parentia eozu .p. honesta couer
sacione. agnu eccl. .i. bonum pre
latu dnt sequi p imitacionem: nec
debent cu mulieribus comqnarari p
luxurie feditatem: et a terra dnt
ee empti p auaricie cotemptum et
abominacionez: et in ore eozu no
dz iuuenti mendaciu p aliquam
malam locucionez. **Eccl. viij.** Noli
metiri velle oem mendaciu. Et ta
les p certo scz viri discreti et ec
cliaistici et maturi. et in dei laudi
bus eleuati et veritate suffulti. et
a terre auaricia empti et segrega
ti sut digni ee in conspau agni .i.
in conspau bonoz prelatoz in di
uersis officijs p moti. Et maxie
oem mendacium in ore ipsoz no
e inuetu. et vt viri veraces et sine
macula quales p auldubio decz
esse seruitores platorum et quo
ru cuqz mgtoru. **Vn in ps. dicit**
Nō habitabit in medio domus
mee qui facit supbiam: qui loq
t iniqua nō direxi in conspau ocu
loru meorum. Oculi mei ad fi
deles terre vt sedeāt meū: abu

las in via immaculata h michi
ministrabat. Ecce quales debent
stare an thronu et in officijs pl
latoru. **Vn apoca. viij.** In conspau
throni amicti sunt stolis albis.
et palme in mambus eozu. **C**
Vel dic q agnus est xps qui ad
ocasionē ductus ē. sicut patet p
sa. liij. mon. sion significat celsi
tudine paradisi. sion enim interp
tatur specula. et in paradiso deus
speculat. Iste scilicet habet quatu
or animalia .i. quatuor euangelistas.
et xliij. semioes .i. vniuersitate
patriarcharu. pphetarum. Ite
cytharistas idest chororum ange
lorum et archangelorum deum
continue laudantium et dicentiu
illud **Ps.** Cantate domino cantia
nouu. Et quid? Pro certo isti o
nes q habent in frontibus et i meti
bus suis nomen dei patris et fide tri
nitatis scripta et impressa. et
maxime q sine macula. sine me
dacō sine mulieru cotagio pse
uerat. digni sut ee in conspau dei
sursu in paradiso et maxie qn ep
ti sut de terra .i. de terrena cupi
ditate. qz vltales sequunt et seq
pnt agnu xps qcuqz ierit .i. vsqz
ad altitudme paradisi. **Matth viij.**
Seqr te mgt qcuqz ieris Sequu
t ei boi xps p oes vias pcomis
ipz imitādo: tādē sequūt eū i pa
disu ipz cotēplādo. Marcā xiiij.
Seqm eū qcuqz introierit Vel
dic q agn? ē ignar? iuueis pla
t? qz vlt multi tales stāt hodie s
mōtē hō scz i statu rēgimis et in

excellencia dignitatis. qz hodie
 dato qz in eccā sūt multa aīalia
 oculata. i. multi viri discreti ml-
 ti seniores prouidi **Fit tñ sic.** qz
 qñz in throno. i. in dignitate et
 prelacione nō pñt hodie tales h
 magis agni. i. iuuenes et ignari
 hodie fauorē pñio et prece occu-
 pāt eccē dignitates **Ysa. xxx.**
Dabo pueros pñcipes eoz. Ecclē
x. Vidi stultū in dignitate subli
Et iō qd fāūt isti. Certe ipsi po-
 nunt suos in diuersis pñcēd. et
 bñficijs eccē ac mlta milia eozū
 q portāt nom prīs sui. i. q sūt de
 parētela sua et suorū et de pāta
 et familia cca ipsū. **Eciā audit**
 maxima multitudo catharistarū
 .i. adularoz q catharis. i. nouis
 linguis nō cessant noua cantica
 resonāe **Et breuit qñ tales plati**
 sūt sic in thronis et in placōibz
 idigne pmoti nolūt hēre secū n
 adultores. i. malas psonas et
 suis natis familiaribz et aīcis re-
 plēt totā scām eccāz dei. **Dicunt**
 ei illd cāti. v. **Cōuenite aīc mei**
 et bibite. ita qz tales duocādo vi-
 dēt dicē illd ysa. lvij. **Accedite**
 huc. **Didit iobānes āgelū volā-**
 tē p medium celi habentē euā-
 geliū eternū. vt euāgelizaret se-
 dentibz sup terrā **Et clamauit vo-**
 ce magna dicē. **Timete dominū**
 qui fecit celum et terram. et māe
 et fontes aquarum : quia ap p
 pinquat iudicij eius hora **Iste**
 est predicator. qui debet dici an-
 gelus idest nuncius dei patris .

qui purus et angelicus dz esse.
Isti enim traditū ē euāgelū idē
 officiū pñcādi. vt doceat et in-
 formet sedētes sup terrā .i. pccō-
 res q i h mōdo sup terrā .i. i amo-
 re terrenozū qescūt. **Iu. pmo** **I**
 luminaire hijs q in tenebris et i
 vmbra mortis sedent ad dirigē-
 dos pedes nrōs in viam pacis
Istis autem dicat qz ipsi timeāt
 dominum et adorent eum. qui fe-
 cit celū idest ecclesiam triūphā-
 tem : et terram idest ecclesiam mi-
 litantem que sepe teritur tribu-
 lacionibz : mare fluctuosum idē
 statum secularem : fontes aqua-
 rum. idest status et conuentus re-
 gularium vbi aqua dulcis deuo-
 tionis inuenitur. **Iere. x.** Quis
 nō timebit te o rex gentium. Sū-
 ma itētio predicatorum dz eē qz
 imprimant timorem diuinum i
 cordibz audientium. **Exemplo**
 thobie **Rō autē assignatur qua-**
 re timere debēt. quia ap p pinqz
 bit hora iudicij. vbi impios cō-
 dempnabit dominus **Judicabit**
 fines terre. **pmo regum. vix fi-**
mo capitulo **Quidam ange-**
 lus clamauit qz babilon ciuitas
 mag cecidit qz de vīno sue formi-
 cationis potauit omnes gētes
Iste angelus significat oēs
 predicatores qui pro certo om-
 nes clamāt et a pñcīpio clama-
 uert. babilō .i. mūdū plenū cō-
 fusioē cecidisse et a statu vītutū a
 pñcīpio corruisse et a vīno. i. cōso-
 lacione sue formicacionis. idest

Apoclyp.

.i. sue prosperitatis peccatores inebriatos fuisse. **Je. v.** De vino furoris eius biberunt gentes: id est moti sunt. Clamavit quidam angelus quod quicumque adoraverit bestiam et ymaginem eius et acceperit characterem eius oportebit eum bibere de vino furoris domini et cruciabitur igne et sulphure in conspectu angelorum et agni et fumus eius in secula ascendet. nec habebit requiem die ac nocte. **Angelus iste est sacra scriptura vel veritas sanctorum.** Ista enim predicat et clamat. quod illi qui adorant et honorant bestiam. id est malam mulierem bestialem luxuriosam. et qui eius imaginem id est pulchritudinem venerantur qui etiam characterem id est impressionem sui amoris retinent atque serviant. tales dico calicem furoris domini. id est videlicet dei et suam austeram sententiam potabunt. **Exe. xxiiij.** Calicem furoris domini bibisti: et potasti illum usque ad fœces id est usque ad eternam damnationem. Et igne et sulphure cremabuntur id est erunt in arde et fetore in hoc mundo pro culpa et finaliter in inferno pro pena. Et fumus eorum id est eorum infamia perpetuo ascendet et propter ipsum dolorem et gemitum non requiescent. **Tren. quarto.** Ipsi non dabitur requies. **Ad hanc enim luxuriosus** qui est infatuatus de imagine et pulchritudine mulierum spiritus est in igne et in angustia laboris et infamia et finaliter in perpetuo dolore et tristitia. **Ps. V.** Laborabit in eternum. **Visa est nubes candida in celo et super eam similis filio hominis et habebat coronam auream in ca-**

pite et falce acutam in manibus et dictum est ei a quodam angelo quod ipse mitteret falcem suam et metet messem terre quoniam maturavit et misit falce suam et messuit terram. **Per nubem que de vaporibus terrenis et aquis constituitur intelligitur corpus humanum de terra et aqua id est de carne et sanguine constitutum angelus qui est in nube candida est bonus prelatus vel angelus qui in nube corporis habet candorem castitatis. Iste habet coronam auream id est excellentiam dignitatis habet falce in manu sua id est acumen rigoris et iudicarie potestatis sed alius angelus id est alie persone bone collegii sui qui habent zelum ecclesie vel religionis debent stimulare quod ipse mittat falcem suam id est quod ipse exerceat iusticiam et rigorem suum et quod terram id est subditos terrenos et avaros metat et abscondat atque castiget. Unde pro certo quando ipsi vident malos in patria abundare ipsi debent dicere et consuleri ipsi principi vel prelato illud iobelis triagesimo capitulo. **Mittite falces vestras quoniam maturavit messis. Vel dic quod bestia est christus qui in nube candida id est in purissima virgine fuit visus. Iste enim habet coronam auream. id est regiam maiestatem et honoris dignitatem: falce etiam acutam id est rigoris austeritatem. Quando igitur in****

iudicio messis terre reproborum
 multitudo maturauit .i. satis cre
 uerit. tunc uero ad instinctu ange
 lozu martiru et scoꝝ et p eorum
 ministeriu ipse mittet falceꝝ sua
 .i. emittet vindcaꝝ sui rigoris et
 sue iudicarie ptatis et falcabit
 et euellat de mudo messem ter
 re .i. collegiu reproꝝ **M**athei
 viij. **M**ittet filius hominis an
 gelos suos. **U**el dic q iste e
 malus platus q in nube candi
 da .i. candore mudane glorie co
 uersat. qui cu falce acuta auste
 corcois et crudelitatis ad uocē
 alterius angeli .i. ad uocē ange
 lozu suozum balliuozum falcāt
 et colligunt messem terre .i. bo
 na terre et subditoꝝ suozum
 quos excoꝝiant et predant. **D**i
 cunt enim mali angeli et balli
 ui dñs suis qñ occasionē nocen
 di adinuenerūt. **M**itte falcem
 tuam et mete. quia uerit hora ut
 metat qm muturauit messis. **U**n
 satis cito post sequetur. **M**itte
 falcem tuam et vīdemia botros
 vinee terre. **E**t hoc maxime di
 cunt quādo vident rusticos pul
 lulasse. **U**nde de talibꝝ dicitur **J**o
 h̄mis iij. **A**lij laborauerūt et uos
 in labores eozū introistis. **V**i
 dit iobānes quēdā angelū exie
 de templo habentem falcem ac
 utam et uenit alius angelus de
 altari q habebat potestatem su
 per ignem. et clamauit uocē ma
 gna ad alium angelum. **M**itte
 falcem tuam et vīdemia botros

vinee terre. quomā mature sūt
 vūe eius. **E**t misit falcem suam
 et vīdemiauit vineam terre. et
 misit in lacum dei magnū et cal
 catus est lacus extra ciuitatem.
 et exiuit sanguis de lacu vsqꝫ ad
 frenos equozum per stadia mil
 lesexcenta. et cetera. **A**ngelus ē
 cristus. qui de templo paradisi
 in die iudicij ueniet. **I**ste enim ā
 gelus habebit falcem acutam.
 idest potestatem acuti rigoris et
 iudicarie potestatis. qua pec
 catores atrociter defalcabit. **S**e
 cundus angelus significat an
 gelos dei ministros qui tūc tem
 poris erunt excoꝝatores sue sen
 tentie. et ideo isti dicuntur hēre
 potestatem super ignem. quia
 ignis est ardoꝝ diuine iusticie et
 per eozum ministerium exercē
 tur. **D**icitur etiam iste angelus
 uenire de altari idest ab ista sede
 maiestatis diuine a qua accipi
 ant potestātē. **I**sto igitur ange
 lo secundo in exercitu angelozū
 clamante et ministrante ueniet
 filius dei angelus testamenti et
 mittet falcem iusticie sue in vi
 neam terre. idest i collegium ho
 minum terrenozum qui diam
 t vinea qz alios inebriāt dictis
 et factis suis malis uino sciz in
 quo est luxuria. **B**otros etiā idē
 homines succidet et vīdemiauit
 et a tra euellat. et vineā .i. mun
 dū suis fructibꝝ .i. habitatoibꝝ
 denudabit. **T**renozū. **p**o. **V**inde
 miauit me sicut locutus est dñs

betros istos .i.
 peccatores mittet
 in infernu
 et depressi et san
 sapuado illius
 maget vsqꝫ ad
 nales peccatores
 nos capi. vsqꝫ
 fruat et regūt.
 et retores q i sa
 sapuadois erūt
 libidū q magni
 reuū. **C**ogrega
 tōe vni? falsis
 tē ibi i carce
 igel? h̄gt pncip
 tō oī die de tēpl
 pli ecclē fugūt
 cū hēre falce ac
 mendi et auctoꝝ
Secūdo? ange
 balliuos et offic
 altari uenit. qz ta
 ue missam nec ala
 nde fugunt et rea
 nantur ex altari
 um ire. **S**ecundu
 glos clamat ad pa
 bellius malus clam
 futa vobis pncipi
 no q vobis metā falce
 testatis in vineam terr
 terram sibi subiectam
 ma sua et hoc arm
 rapnam accipiat et melli
 tros vinee. idest ma te
 lum subditoꝝ uindians
 falcet illud peros regum
 mopamo. **E**urge possid

Apocalypsa

dei cantabant canticum moysi.
et agni. **M**are istud significat
eterne glorie voluptatem. Et
dicitur mare propter inexhaustibilem
abundantiam. Dicitur vitreum propter
claritatem inoffuscabilem. Dicitur mixtum igne
propter caritatem inextinguibilem.
In tali igitur mari .i. in eterne glorie
claritate videbuntur finaliter illi qui
vixerunt dum viuerent bestiam .i. dyabolum
quod omnia vastat seu filium eius .i. idest
peccatum superbie et imagines eius .i. mulieres
et fictionem luxurie et numerationem
peccatorum vel peccatum auaricie. Tales
dico erunt in isto mari .i. in affluentia
glorie sempiternae et ibi cantabunt canticum
moysi .i. canticum veteris testamenti et
canticum agni et euangelij. **M**oyses
vero et agnus .i. christus fuerunt duo
legislatores a quibus pendent lex et
prophete. **N**on tunc quilibet anima
beata poterit dicere de isto mari illud
ezechielis vicesimo septimo. Perfecti
decoris ego sum et in corde sita. et cetera.
Econtra vero qui ista tria non vixerunt
sed acceperunt nomen imaginem et numerum
idest superbiam luxuriam et auariciam
in stagno ignis idest in inferno ponentur
et in ipso perpetuo comburentur. **I**n
infra decimonono capitulo Qui acceperunt
characterem bestie. et numerum nominis eius
Aperitum est templum tabernaculi
testimonij in

celo. Et exierunt vij. angeli habentes
septem plagas de templo vestiti lapide
mundo et candido amicti circa pectora
zoni aureis. et dedit eis unum ex
quatuor animalibus septem fialas aureas
plenas iracundiae dei viuentis. et tunc
impletum est templum dei fumo a maiestate
dei et virtute. et nemo poterat introire
in templum donec consumarentur septem
plage angelorum istorum. **I**sti septem
angeli significant vniuersitatem predicatorum
et virorum perfectorum quod de templo
ecclesie vel religionis in mundum exeunt
et mittuntur. **I**sti sunt vij. plagae
quia auditoribus suis possunt inferre
plagam et dolorem contritionis pro
septem vicijs capitalibus quae fecerunt.
Et isti vestiti sunt lapide. idest duricia
et firmitate propositi qui lapis idest
constantia debet esse munda ab omni
prauitate candida et casta. **I**sti debent
esse cincti zonis aureis circa pectus
quia circa cor et circa pectus debent
habere zonam auream idest euangelium
et caritatis vinculum. quod ipsos debet
stringere et cingere ne per vanos
defluat cogitatus. **A**urum enim rubet
et aunctis metallis est preciosius et sic
significat ruborem caritatis quae omnibus
supereminet. **S**upra propectum ad
mamillas zona aurea. **I**sti igitur septem
accipiunt fialas aureas idest predicationes

que sūt pbiale ad potandū ⁊ iē
brāndū auditores ⁊ hoc ab v
no de quatuor aīalibz .i. de qua
tuor euāgelistis ⁊ euāgelijz eo
rūdē p̄dicacōibz vtp̄ta quia de
euāgelio vel scriptura debēt p̄di
catores accipe thēma suū. **I**ste
aut pbiale ira dei dicit̄ plene q̄
a i p̄dicacōibz doctorū ⁊ i scrip
tura de ira ⁊ iusticia dīna fit mē
tio. tūc templū dei .i. locus vel ec
clesia vbi predicatur fumo i ple
t̄ ⁊ obscuritate. qz q̄libet fit fu
mosus ⁊ turbidus de statu pp̄
o q̄n audit p̄dicacōez. ⁊ dei vin
deāz ⁊ irā iminē q̄ sibi in pbiala
pp̄inat̄ qz tūc nescit hō vtrum
amore vel odio dignus sit. sicut
dicit̄ **Eccl̄s ix.** ⁊ **Isa. vi.** Imple
ta ē domus dei fumo. ⁊ h̄ a ma
iestate dei cōsiderata ⁊ ānūciata.
Tūc ei nemo potest intrare tē
plum dei. qz tūc homo estimat
se nō posse nec debere intrare tē
plū paradisi. vidēs irā dei ⁊ rigo
rem iusticie q̄ sibi paratur **Et sic**
hō timidus ⁊ fumidus nec h̄
recurrere ad deum : requirere sa
lutē nō ex pp̄rijs meritis. s̄ ex
dei largitate. **Ad roma. x.** Do
nū dei ē nō ex operibz alioquin
nō ess̄ grā. **Vel dic q̄ isti ange**
li s̄gn̄t balliuos ⁊ officiales. q̄
in templo. idest in domibz prin
cipū cōuersantur. tales enim ho
die sūt induiti vestibz mundis ⁊
cādidiis. ⁊ ad lrām lapidibus ⁊
margaritis sunt cōnati. ⁊ zomis
aureis arcūamicti. **Tales h̄nt**

plagas nouissimas. qz vsqz ad
nouissimū ipsi p rapinas vulne
rāt subditos quibz p̄sūt **I**sti ha
bēt pbialas plenas ira dei. pbi
ala que est vas plenum liquore
figmificat cōscientias ⁊ voluntā
te talium iniquozū que p certo
plene sūt veneno malicie ⁊ iracū
die quia p rapinas omnes inue
nenant ⁊ decipiūt **Et ideo tem**
plum impletur fumo. quia verē
templū domus principum ⁊ p̄
latorū sunt hodie plene fumo.
idest infamia ppter istozum ne
q̄cias ⁊ rapinas **Baruch sexto**
Figre sunt facies eozum: ⁊ de
fumo qui in domo fit. **Nemo**
autem poterat intrare templū.
donec consummarentur plage
istozum angelozum. quia verē
nullus potest intrare domū prin
cipum nec fieri de familia sua ni
si velit esse talis angelus. s̄z qui
consumet ⁊ perficiat plagas is
tas. aliosqz plaget ⁊ vulneret.
p rapinā. **Vel dic q̄ isti sūt de**
mones qui habēt plagas tribu
lacōm ⁊ pbialas ⁊ pocula tēp
tacōm. quibz mediātibus fum⁹
obscuritatis ⁊ erroz ignorantie
⁊ peccati generantur in templo
cōsciētie. ⁊ sic impediuntur ho
mines ne intrent in templum
paradisi. **Vel dic q̄ templum**
est ecclesia que pro certo hodie
est plena fumo idest omnimoda
infamia vel ignorantia ⁊ obscu
ritate vel fumo qui lacrimas in
ducit. idest t̄bulacōz amāitudiē

et dolore. Angeli isti sunt mali spirituales vel ecclesiastici viri. qui phialas plenas ira dei. idest conscientias plenas vicij et peccatis. Habent etiam isti angeli plagas nouissimas et grauissimas qz isti suis exemplis malis plagat et vulnerat totum mundum. Breuiter igitur sic fit hodie qz nullus potest intrare templum ecclesie ad beneficia obtinenda donec consumantur super eum plage multe. qz nullus hodie promouetur quin tribulacione plurimas etiam ab ipsis malis ecclesiis patiat. Hic est hodie ibi vix ingreditur nisi plaga simonie et adulationis vel violentia erga eum consumat. **Zach. xij.** Que sunt hee plage in manibus tuis. Et dicitur Hic plagatus sum in domo eorum qui diligunt me. **Primus angelus effudit phialam suam in terra. et factum est vulnus seuum et pessimum hominibus qui habent characterem bestie. et in eos qui adorauerunt imaginem eius.** **Iste angelus est christus qui dicitur angelus testamenti. et dicitur primus. id est primogenitus in multis fratribus.** **Ad ro. viij.** phiala eius est sententia et iusticia. bestia est diabolus: character quod ipse immit est peccatum: imago eius est mundi gloria: qui non est realis sed ficticia et imaginaria. **Vel imago est pulchritudo mulierum.** Bestia autem est peccatum luxurie. quod facit homines bestiales: character sunt nutus et gestus. **Figura sunt decem insolentie et leuitatis cantus et salus. qui omnia a bestia. id est a**

luxuria imputatur. **Quoniam igitur primus angelus christus effuderit phialam ire sue. id est sententie iudicarie super terram ipsos terrenos condempnando. tunc vere fiet vulnus et ne denaacionis illis qui bestiam dyabolo obediendo adorauerunt qui characterem peccati et ipsationem sue suggestiois receperunt. et qui imaginem eius. id est mundi gloriam dilexerunt. Vel vulnus denaacionis fiet illis qui characterem. id est ipsationem bestie. id est luxurie receperunt. et qui imaginem huius bestie idest mulieres luxuriosas adorauerunt.** **Vel dic quod quando aduocatus vel consiliarius effudit phialam idest accusationem et venenum malorum consiliorum supra terram idest contra subditos. tunc sequitur vulnus seuum. id est pessimum idest seruicia ex coriacionis et rapie subditorum.** **Vel dic quod angelus est dyabolus. qui dicitur primus quod ipse est principium viarum dei.** **Job xl.** Iste effudit phialam in terra id est venenum temptacionum. **Et sic dicitur vulnus seuum idest diuersa vicia et peccata maxime super illos qui characterem bestie. id est carnis suggestioem habent et qui imagines mundi. id est mulieres vel res delectabiles amplectuntur.** **Sapie. xv.** Diligit mortue imaginis effigiem. **Vel dic quod phiala est prosperitas qui vulnus denaacionis inducit. vel mala suggestio qui in prius vulnus discorde die introducit.** **Vel dic quod iste est perditio et detractor per quem malicias sequuntur lites et vulnera: ac**

Secundus
phiala sua super
linguis eorum
vires mortua
reductuosi
mundus vbi
munda obsecras
debolatis et am
cuis rixi. Quoniam igitur
obediendo dyabolo
sua phialam
sua sanguine
suggestio diabo
generati sanguin
nilitatis qui mor
digne infiat et co
in isto mari. id est
vna corporali mo
ali. et peccato luxu
sa. id est. **Vel timen**
ent in obustioe
Vel dic quod mare
amara per penite
Quoniam igitur angelus
phiala sua. id est in
vicia et prosperita
sua sanguinea et car
pula voluptatis et
vicia sua qui in isto
lingua sunt omnes
morte in luxuria
Conuertit aquae ter
ne. **Vel dic quod**
sunt aliqui prophe
tae qui in domo
sua in papis vel p
tis effudit phiala
sua mala et obsecra
pistis sui ac vna

Secundus angelus effudit p̄bialā suā sup̄ mare et factus ē sanguis tāq̄ mortui et om̄is aīa viues mortua ē in mari. **M**are fluctuosū amarū et turbidū ē mūdus vbi fluctus temptaciōnū obscuritas rubor tristitie et desolaciōis et amaritudo tribulaciōis viget. **Q**uā igit̄ 2° angelus dyabolus sc̄z effudit p̄bialā suā idest suā penosam tēptaciōez. tūc vere efficit̄ sanguineus et carlis quia suggestio diaboli facit in mūdo generari sanguinē luxurie et carnalitat̄ q̄ more sanguis q̄c̄q̄d tāgit infiat et corrūpit. **N**ō illi q̄ in isto mari .i. in mūdo viuunt vita corpali moriūt̄ morte spū' ali. et p̄cō luxurie corrūpūt̄. **P**sa. ix. Vestimētū mixtū sanguine erit in obustioē et ab̄ ignis. **V**el dic q̄ mare ē religio q̄ d̄z eē amara p̄ penitētiā et cōtriciōem. **Q**uā igit̄ āgelus effudit in mare p̄bialā suā .i. in religione bō tēporalia et p̄speritatē tūc v̄ fca fuit sanguinea et carnalis et sanguie voluptatis et luxurie tota plēa iō aīe q̄ in isto mari .i. in religioē v̄sant̄ q̄si oēs hodie sunt mortue sc̄z p̄ luxuriā et ifectē. **P**s. **C**ouertit aquas eorū i sanguine. **V**el dic q̄ iste sc̄d̄ āgelus h̄ḡt aliquē p̄ncipē vel cōfiliariū q̄ ē sc̄d̄ i domo vel i curia alii cui p̄ncipis vel p̄lati. **N**ā q̄n talis effudit p̄bialā suā .i. venenū suorū maloz cōfiliorū i aure magistri sui tūc vero maē fit sanḡs

qz in mari .i. in patria subiecta sanguis .i. crudelitas gn̄at̄. **E**t iō q̄ viuūt i hoc mai sc̄z simplices subditi occidūt̄ p̄ exortaciōes et rapinas. **C**ōstat em̄ q̄ p̄ cōfilia malorū p̄ncipes faciūt̄ crudel̄es exortaciōes et quādoqz sanguinē et rapinā. **T**ercius āgelus effudit p̄bialā suā sup̄ fōtes et fluina et factus ē sanguis. et auditus ē ali? āgelus dicit̄. iustus es dñe qui hos iudicasti: sanguinez sc̄oz tuorū effuderūt̄. et sanguinē dedisti eis bibē. **I**ste angelus ē xp̄s q̄ dicit̄ sc̄d̄ qz ip̄e ē p̄sona secunda in trinitate. **I**ste enim effudet in die iudicij p̄bialā suā sup̄ fōtes et flumina idest sup̄ delicias et voluptates et tūc cōuertēt̄ in penā et dampnationem q̄ p̄ sanguinem designatur. **E**t ideo dicit̄ deū iuste iudicare. nā illis q̄ effuderūt̄ sanguinē sc̄oz .i. substāciā tyalem simpliciū subditorū talibz dico datur sanguis bibē .i. eterna dāpnatio seu pena. **P**s. **C**ouertit aquas eorū in sanguinem. **V**el dic q̄ q̄n angelus .i. dyabolus effundit p̄bialā suarū temptaciōnū. tūc fontes et flumina. idē mūdi diuicie et delicie i sanguinez idest in peccatum luxurie cōuertūt̄. **F**acile enim est vt homo de diuicijs et delicijs ad luxuriam dilabatur. **U**nde sapientie nono capitulo dicit̄. **P**ro fonte sem pitermi fluminis sanguinem bibere dedisti iniquis. **Q**uartus

angelus effudit p̄biam suā in sole. et datū ē ei affligere hoīes estu et igne et estuauerunt estu magno et blasphemauerūt nomen dei habentis potestātē sup̄bas plagas. et non egerunt penitentiam vt darēt illi gloriā

Iste angelus est dyabolus. qui fialam sue suggestionis effudit in solē. i. in papam vel regem ac alios principes vel platos. **Vel** iste angelus significat eorū cōsiliarios officiales aduocatos et senescallos. qui p̄biam. i. venenū malozū cōsiliorū actionū suggestionū ipsi soli. i. ip̄s solis principibz et prelatis propinant. et tūc iste sol. i. p̄nceps vel prelatus fulgēs autētica potestate atq; maiestate et mūdana claritate eorū cōsilijs et litigacōibz cōcitatū affligit homīes sibi s̄bditos estu et igne. i. ardo re rapine et exactionis **I**ta q̄ ip̄s si quādoq; blasphemāt et vilificānt nomen dei p̄ tristitia et dolore. **Judith. viij.** Cecidit sol super caput eius et mortuus est.

Vel dic q̄ angelus iste ē dyabolus qui fialam sue suggestionis admiscet soli. i. splēdori glorie mūdane. iō iste sol. i. ista p̄fperitas mundi affligit et cruciat homīes q̄ ipsam diligunt igne et ardore cupiditatis et estu luxurie et carnalitatē et quādoq; cogit eos nomē dei p̄ diūsa vicia blasphemare. **Ps In ignē deijcies eos. zc.** **Vel** dic q̄ ho

mines obstrati dato q̄ a sole celsito affligāt ardore tribulacōnū ipsi tūc nō agūt p̄nāz s; deū blasphemātes potū in pcc̄is obdurāt **Job. xli.** Cor eius indurabit q̄si lapis **Q**uintus āgelus effudit fialā sup̄ sedē bestie a factū ē regnū eius tēbrosum. et māducauerūt linguas suas p̄ doloē et blasphemauerūt deū celi p̄ doloribz et vulneribz suis: et nō egerūt p̄nāz ex opibz suis **B**estia ē crudelis p̄nceps vel platus. q̄ dissipat terrā suā **Et** bestia p̄m̄ ysihoz d̄ q̄si vastia a vastādo. **S**edes ip̄sius ē iudex vel balliui sui vel ip̄soz p̄tās iudiciaria **A**ngelus igit̄. i. dyabolus effundit quādoq; fialā auaricie accepionisq; p̄sonarū sup̄ sedē bestie. i. sup̄ illos. qui regūt iurisdicōnē p̄ncipis vel plati et sup̄ iudices et balliuos. et tūc totū regnum. i. tota patria fit turbata et tenebrosa. qz sic dicit̄ **Proū. xxviii** Regnantibz ip̄ijs ruine hoīm. **N**ā tot dolores et vulnera rapine et verbera paupibz subditis iferūt q̄ ipsi cogūt p̄ esticia linguas a labia sua masticacōe et cōtra deū celi murmurādo et blasphemādo desperacōe. et sine penitētia cōtra deū murmuracōe **Proū. xxviii.** Cum ip̄ij sūpserint p̄ncipatū: gemit populus **Vel** dic q̄ angelus ē bēticus. c̄ fiala est corrupta et venenosa doctrina. quā vt effudit sup̄ sedem bestie. i. sup̄ illos qui sedēt in p̄lacioē

et ubi dicitur bu
 si vni regni et
 vbi dicitur et tēbro
 uere. Et iō sep
 p̄p̄tate ē ista
 gus suis et dicit̄
 do nō autē p̄p̄tate
 q̄ dicit̄ a d̄is l
 fa nō vnt̄ penitē
 tia **Vel** dic q̄ si
 p̄ncipis i quē p̄ c
 uulatoz effudit
 nis sue stati fit
 alle giū tēbroz
 ad vā adulacō
 iudices turbant
 terrā. Et iō hoī
 murmuracōe m
 ite linguas de o
 angelus ē r̄ps
 alā sue sententi
 p̄sidentes in tē
 ali fulminabit
 nū bestie. i. vni
 in cui? bestia dya
 regnabit fit tēbro
 talibz tēbris reclu
 dolore et desperacō
 p̄p̄s masticabunt
 blasphemauerūt. et
 donec de m̄nis cōm̄
 penitebunt **Q**uē
 effudit p̄biam suā
 fraie a sic r̄p̄tate
 p̄p̄tate via regibz
 et v̄ vidit iohānes
 d̄m̄is a bestie p̄lato
 tres sp̄s m̄m̄is ac
 enarū q̄ sūt sp̄s d̄m̄

Apoctps

et iudicatura huius mundi statim totū regnū et oēs subditi fiūt obscūri et tēbrofi p̄ ignorātiā et errore. Et iō sepe accidit q̄ pre desperacōe isti frēdet cōtra deū liguis suis et dētibz blasphemando nō curāt āplius penitē. **Supra ij°** Dedit ei dñs locū p̄nitē: et ipsa nō vult penitē a fornicacōe sua. **¶** Vel dic q̄ sedes ē iudex vel p̄latus i quē p̄ cōtra cū angel? .i. adulator effūdīt p̄bialā adula cōis sue statim fit totū regnū vel collegiū tēbrofū seu turbatū. qz ad vocē adulatorū mali p̄lati et iudices turbant et destruūt suā terrā. Et iō hoīes pre dolore et murmuracōe māducat et deuorat liguas de eo loquēdo. **¶** Vel angelus ē xp̄s in iudicio q̄ p̄bialā sue sententie sup̄ sedē .i. sup̄ p̄sidentes in thronis huius sc̄culi fulminabit. et tūc totū regnū bestie .i. totū collegiū ē p̄boz in cui? bestia dyabolu? anti xp̄s regnabit. fit tēbrofū. qz in infernalibz tēbris recludētur. vbi p̄ dolore et desperacōe linguas p̄prias masticabunt. deū et sc̄os blasphemabunt. et pre obstinacōe de malis cōmissis numq̄ penitebunt. **¶** Sextus angelus effūdīt p̄bialā suā in flumie eufratē et siccauit aquas eius vt p̄paret̄ via regibus ab ortu solis et tē vidit iohānes exire de ore dracois et bestie pseudo p̄phete tres spūs immūdos ad modum ranarū q̄ sūt spūs demomiorum

facientes signa et isti spūs p̄cedūt ad reges totius terre cōgregaē eos ad prelium ad diē m̄gnū dei omnipotentis. et cōgregati sūt in monte hermagedon .i. mons furū vel mōs globosus. Et tūc dicit̄ beatus q̄ vigilat et qui custodit vestimētū suum ne nudus ambulet et videant turpitudinē eius. **¶** Hic angelus ē dyabolus eufrates frugifer est religio que solebat fruges et fructus bonorum operum et virtutum facere. Dyabolus enim cū p̄biala sue tēptacōis siccat hodie a flumine religionis aquas eius idest aquam compunctōis et compassiōis. Ideo reges qui sunt ab ortu solis idest perfecti viri qui in ortu gratiarum et virtutum alios regunt et docent in prelium congregantur. quia vere reges et prelati maiores et p̄uetti qui sunt in ecclesia vel religione sunt hodie prelati ad iniūcē discordes et diuisi. qz q̄libz vult apparē maḡ q̄ soci? suus. iō q̄libet facit sectā suā qd̄ totū accidit p̄ siccatōez et defectū aq̄z cōpunctōis et deuocōis. Si ei isti sp̄ durarēt sp̄ filij ecc̄ie cōcordarēt. et nūq̄ discreparēt. **¶** **ps** Abieēt in sicco flūia. **¶** q̄ quō fit ista briga seu cōtētio ecc̄ie. **¶** Nā dracoēs .i. detractores maliciofi bestie ei .i. rudes viles et monstruosi pseudo p̄phete .i. ipocrite ficti et sup̄sticiofi tales dico mitūt hodie de ore suo ml̄to? spūs

imundo s idest multa verba in iusta et praua in modum ranarū quia ista v̄ba vidēt esse rane p clamorem improbe loquacitatis Nam maliciosus emittit verbū adulaōis: propheta falsus hereticus vel ypocrita verbū deceptōnis et fictionis. Et sic fit q̄ iste rane idest ista malorum mala verba currunt hodie vsq; ad ortum solis idest circūquaq; Et ideo fit q̄ p verba istorum adulatorum detractorum et duplicitū ypocritarū reges terre. i. multe bone p̄sone qui alios deberēt regere diuiduntur et preliant. et sibi iniuicē publicē vel secrete aduersantur. **Eccl̄. xxviii.** Susurro et bilinguis maledictus. 2c. Et ideo visis tot tribulacionibus beatus est q̄ nō facit ac tenet se de vna pte nisi quātū de alia. s̄ custodit vestimenta sua. i. qui tenet se clausum et inuolutum. ne nudus abulet. idest ne nude appareat turpitudine suarū malay affōnum vel aliorum viciorum quia vere in omni casu maxima beatitudo est quando homo sētenet ita clausū et vestitū atq; celatum q̄ nudus atq; manifestus non appareat et q̄ turpitudine suorum actuum et viciorū et nuditas idest paupertas bonorum q̄ in ipso est nemini ostēdat se. **Actuum duodecimo capitulo.** Ciranda tibi vestimenta tua. et sequere angelum. **¶** Vel dic q̄ eufrates est homo qui fruges gra-

tiarum et virtutum debet habere. Iste igitur per fialam dyabolicę temptacionis fictatur ab humore deuocionis et compassionis. et ideo vere consumptis aquis deuocionis et lacrimarū statim preparatur via regib; terre. idest capitalibus vicij; et peccatis que in eius conscientia congregāt n̄ p diuersos motus et affectus et cogitatus contrarios p̄liat. **¶ Ps.** Reges terre congregati sūt 2c. **¶** B̄tus igitur qui vigilat. idest sollicitus ē de v̄tute et q̄ vestimētū v̄tutū custodit. ne p̄ mortē nudus appareat corā deo. **¶** Vel dic q̄ vestimētū ē v̄tus honestatis q̄ omnia coopit et celat. quā boni et mali debent custodire ne turpitudine suarū cōceptōnū appareat cūq; q; q; **¶** Qz sicut dicit p̄ uer. xxv. Infelix ē q̄ pdidit palliū. 2c. **¶** Septimus angelus effudit p̄bialā suā in aere. et exiuit vox magna de templo. Et facta sunt fulgura tonitrua et voces et terremoto factus est magnus qualis antea non fuit. Et tūc fracta est ciuitas magna in tres partes. et ciuitates gentium ceciderūt. **¶** Aer clarus et limpidus significat statum clericorum l̄ratorū q̄ sūt clari p subtilitatē sciārū et discreōnū. In istis igit effudit āgelus sathane fialā v̄natarū tēptacōnū et fialā. i. poculū p̄speritatis tyalis et voluptatis. Et tē p̄ cto vox d̄ tēplo audita ē qz ad l̄rā; d̄ q̄ q̄ p̄uicē dya-

primo fuerit dicit
fiala dicit et vox
p̄p̄tione effusum est
ista dei. Et quia
in statu clericoꝝ
i. audi op̄erum et
ta que ledit oculos
plorum et tonitrua
omni v̄tes infam
omni terremoto
p̄narum nauah
in ciuitas et mag
clausa diuisa fuit
quia ibi est vna p̄
p̄biam et v̄nita
nam et carnalita
nam et cupidita
res lancee m̄re
lon idest peccatoꝝ
tur ber d̄m q̄ d̄m
ce d̄erūt. Est cū
clausis cōdentibus
to ciuitates idest f̄
typhonarū seculari
ala exempla et v̄
et facit cad̄ ā
p̄s dicitur trenop
modo sicut sola ciuitas
p̄lis. **¶** Vel dic q̄ a
tus ecclesie et religio
et clarus exultans vel
to. Quid igit talis est tou
ala dyabolica idest malic
iquante tūc in templo re
vel ecclesie audiamus
ne tūc p̄tentionū demer
appellacionū dicitur eni
ulqua id est mala repl
sō et malis subditis ostē

Aporaly

primo fuerūt dati redditus eccle-
sie audita est vox in aere dicens
Hodie effusum est venenū in ec-
clesia dei. Et quare venenū? quia
tūc in statu clericorū et religioso-
rū audi ceperunt et videri fulgu-
ra que ledūt oculos malorū exē-
plorum et comitrua litū et fba-
cionū. voces infamiarū et cōten-
cionū. terremotus tabulacionū
rapinarum inuasionū. Et breuit
tota ciuitas et magna et scā scily
ecclesia diuisa fuit ī tres partes
quia ibi est vna ps que sequitur
supbiam et vanitatem. **A**lia lux-
uriam et carnalitatē. **A**lia aua-
ritiam et cupiditatem. **I**ste sunt
tres lancee infixe in corde. **A**bsol-
on id est peccatoris. et ideo seq-
tur tercium qd ciuitates genčių
caderūt. **E**st em̄ conueniens qd
clericis cōdentibus et delinquē-
tibus ciuitates id est status genčių
et psonarū secularium p eorum
mala exempla et vicia corrūpā-
tur et facilliter cadāt in peccatū.
Ideo dicitur **trenoy. pmo** Quo-
modo sedet sola ciuitas plēa po-
pulo. **¶** Vel dic qd aer est plā-
tus ecclesie vel religionis alicui?
et clarus excellētia vel dignita-
te. **¶** Quid igit talis est ibut? pbi-
ala dyabolica id est malicia et in-
iquitate tūc in templo religionis
vel ecclesie audiūtur voces mag-
ne litū cōtentionū detractionum
appellacionū. **V**identur etiam ibi
fulgura id est mala exēpla q ab
ipso a malis subditis ostēdūtur

Item comitrua iactancie et blas-
phemie et cōminaciones qntū ad
subditos. **E**t vltra hoc terremotus
tribulacionū et oppressiōnū quia
tales verbis cōminacionibus et op-
pressiōnibus gūant subditos et ī-
nocentes et maxime illos q nō
sūt de pte sua. **I**deo ciuitas eccle-
sie vel religionis diuidit in plures
ptes p particularitatem et plu-
res sectas. et ex hoc sequitur ca-
sus ciuitatis gēciū id est destruc-
tio seculariū populorū qui p exē-
pla eorum decipiūtur et corruūt
in pfundū. **Luce. xi.** Omne reg-
nū in se diuisū desolabitur et do-
mus supra domū cadet. **¶** Vel dic
qd talis angelus cū sua pbiāla ē
detractor vel adulator cū sua lo-
cutione venenosa a quo scily aer
societatis inficitur et lis id est di-
scordia gēatur. **¶** **F**actū ē qd
babilō illa magna ciuitas venit
ad memoriaz aū dominū vt da-
ret illis calyx vini indignacōnis
ire eius. **T**ūc enim oīs insula fu-
git. et mōtes nō sūt iuēti. **E**t seq-
t qd grādo magnus sicut talētū
descendit de celo super hominē
et blasphemauerūt deū ppter
plagam grādimis qz est magna
facta et vehemēter. **¶** **B**abilon q
iterptatur cōfusio figt mūdum
vbi omnia sūt cōfusa et male or-
dinata qz peiores sūt melius p-
motū melioribus. **I**ste em̄ venit in
memoriam ante deum qz bodie
ppter peccata mūdi necē est qd
de? potz hoībus vinū indignacōis

Aporaty.

sue. Illud autē vinū est dampnatio vel tribulatio. Hodie enim nō inueniunt insula. i. status perfectus religionis qui seorsim insula idē pnia et amaritudine cādet hodie. Nō inueniunt mōs. i. vir alte contemplacōis. Quid igitur? Pro cōto inueniunt grādo rapine et exaccōis qntū ad superiores: blasphemia et iuratio desperacōis et tristis desolacōis qntū ad inferiores. Unde s̄ vi. Oēs mōtes et insule de loco suo motē sūt. Vel dicq̄ grādo magnus q̄si talētū descendit de celo. Iste grādo figit pntē et eternā dāpnacōem q̄ mferet hoībo p̄ peccm. qz merito h̄ patimur. qz peccam? in frēz n̄m iō venit sup nos tribulacō. Gen. xliij. S; iste grādo ē sicut talētū qd ē pondus et mēsurā. Circa qd ē notād q̄ tribulacō q̄ nūc mferet vel i futuro ponderata est a deo mēsurata et litata s̄m demerita psonarū. Iō d̄ talentū a talis. Qz q̄si culpa talis p̄ca. Deu. xxv. Sed; mēsurā delcī erit et plagarū modus? Et ille venit de celo sup homines. i. a sursum a dei ordinacōe. bona et iusta q̄q̄ nobis ignota. quia nō ē malū in cītate qd nō fecerit dñs. Amos iij. S; seq̄t̄ vnū terribile. sc; q̄ hoīes blasphemauerūt deū p̄ grādie? qz dato q̄ peccōres videāt se iuste pati p̄ peccā sua et videāt deū iuste offēsū h̄. b̄ip̄si. tñ nō emēdāt nec ad deū cōūtūt̄ h̄ maḡ deū suis f̄c̄is et v̄bis irritāt et blasphemāt. Quod

maxie erit rex de dāpnatis qui erit i suis malicijs obstinati. Vñ. Iē. Dñe vulnerasti eos zc. Vel expoē de die iudicij vbi babilō. i. mūdus a deo cōdēpnabit̄. et grādine. i. eterna dampnacōne puniet̄ et vbi mōs et insula ad h̄z n̄ iueit̄ qz tota t̄ra erit plana. **T**hes s̄blatus in desertū vidit mulierē mētricē aī q̄ fornicati sūt oēs reges terre. et oēs h̄tates in terra biberūt de vino p̄stitutōis sue q̄ sedebat sup aqs multas. Et vidit. q̄ mulier sedebat sup vnā bestia coccineā plenā noībo blasphemie h̄ntē corrua decem. Et erat mulier circūdata cocco pureo aureo et lapide p̄cioso et margaritis et habebat in manibus suis vas aureum. plenum abhominacione et immundicia fornicacionis sue. et in fronte erat scriptum. Babilon magna. mater fornicationum et abhominacionum terre. Et vidit mulierem ebriam de sanguie martirum ibesu. et mirati sunt omēs de muliere. et bestia que portabat eam. sed communiter dicūt q̄ bestia ista ascendit de abyssō et ad interitum vadit. De muliere autem dicūt infra. ca. sequēti q̄ quantum glorificauit se in delicijs suis. tantū datū est ei tormentū et luctus. et q̄ vna hora venēt plage eius sc; luctus mors fames. et ignis. quia magnus iquit dominus qui iudicabit eā

Costantini est mun
pata bona cretū
dormit est loais
na figt aduo capis
mros hūi? mū
le q̄n mollo ar q
cum molliē sūt nu
tar meret̄ quia t
trās s̄m diligūt
molliē sed largio
s̄. vii. Cūctis
mēdes Cū ista
m̄i sapientib̄ fo
re et priapēs b
ia mollo quia et au
re eā omēs ha
vidigēt vino p̄st
sua fallax sapien
et astucia. Iē. li. C
bilon i māi domi
biberūt gētes et i
sūt. Et sequitur q̄ i
sapientēs sedēt et p
quas idē sup pop
na aque super qua
populi sūt a tribu
s̄m eodem dicitur q̄
re p̄ncipaliter sedeb
b̄m. dicit vnū
vel p̄m. s̄m p̄ncip
m̄tuntur q̄ p̄ncipaliter
s̄m et s̄m s̄m s̄m p̄ncip
fallantur et quem p̄ncip
s̄m et regit et p̄ncip
bestia idē est mali p̄ncip
ores talū m̄q̄oz dicit
na v̄bis et m̄tammā
tāam bestie quia me qu
s̄m bestias s̄m m̄t ebr

Apocty.

Desertū est mundus iste vbi
pauca bona crescūt **Matth. vi.**
Desertus est locus hic **Mulier**
ista sigt aduocatos ⁊ sapientes
æteros hui⁹ mūdi q̄ dicūtur mu-
lier q̄si mollis aer quia in delicia-
rum mollicie sūt nutriti **Et** dicū-
tur meretrices quia tales moē mē-
triciis semp diligūt non psonam
meliorē sed largiozem donatozē
Eze. xvi. **Cūctis** mētriciis dāf
mercedes **Cū** ista igit muliē .i.
mūdi sapiētibus fornicatur t̄ges
terre et p̄cipēs habent cū istis
sua colloquia et cum eis associā-
tur ecā omnes habitatozes ter-
re idigēt vino p̄stitutionis id ē
sua fallaci sapiēcia discrecione
et astucia **Jē. li.** **Calix** aureus ba-
bilon i maū domini de vino ei⁹
biberūt gētes et ideo commote
sūt **Et** sequitur q̄ ista mulier .i.
sapientes sedēt et principant sup
aquas idē sup populos multos
quia aque super quas mulier se-
det populi sūt ⁊ tribus ⁊ lingue
Infra eodem dicitur q̄ ista muli-
er p̄ncipaliter sedebat sup vnā
bestiam .id est vnum magistrū
vel p̄latum cui p̄ncipaliter in-
nituntur q̄ p̄ncipaliter ipsos
fouet et sustinet cui p̄ncipaliē
faulantur ⁊ quem p̄ncipaliter
cōsulūt et regūt **Et** p̄ certo ista
bestia id est mali p̄ncipēs ⁊ fau-
tores taliū iniquoz dicūtur cōti-
uei rubei et inflammati **Dicūtur**
eciam bestie quia vere quasi oēs
sūt bestiales luxuriosi ebetati et

ignorantes **Habent** eciam plu-
ra capita id est plura castra p̄dia
et homagia plura eciam cornua
et plures baillinos et collatera
les sibi in diuersis officiis adbe-
rētes q̄b⁹ mediantibus multos
seruos suos cornu p̄cutiūt atq̄
ledūt **Zac. ij.** **Ista** sunt cornua
que vtilauerūt iudam. **Et** talis
bestia id est tales fautores ma-
lorum sūt pleni nominibus blas-
phemie quia vere isti habēt plu-
ra noia infamia et blasphemia
plena quia dicūtur luxuriosi rap-
tores et malozū fautores supbi
et p̄pofi q̄ **Proū. x.** **Nomē** i-
pioz putrescet **Sup** tales igit i-
nitūt et sedēt mulier id est falla-
ces aduocati quia istas isti domi-
ni bestiales sustinet ⁊ tales ad lit-
terā sūt hodie vstiti ornati dita-
ti purpura cocco auro lapidibus
et margaritis ⁊ auctis diuiciis p̄-
dosis. **P̄s** **Ecce** ipsi peccatores
habūdātes in seculo obtinuerūt
diuicias **Isti** enim habēt vas au-
reū id est intellectū subtilissimū
clarum et splēdidū quasi aurū s̄
illud est plenū malo liquore .i.
immūdia et abhominacioē for-
nicacionis sue **Hoc** est dictu in i-
mūdia corrupta . et venenosa
seculari sciēcia et copia cautelay
que est abhominacio coram deo
quia sicut dicit p̄me ad **Cor. iij.**
Sapiēcia hui⁹ mudi stulticia ē
apd̄ deum. **Isti** in fronte id est
publica facie via nomine et ap-
parencia sua habēt scriptū vnū

Apocalyp.

coe nomen qz dicitur babilon .i.
plem defuhoē et peccato .mē for
micaōnū terre et abhoiaōnum
qz vere ab istis magistris et ad
uocatis quasi a matribz princī
palibz puenerūt mūdi formica
ciōēs abhominaciōnes falsa con
silia .prauē cōsuetudines .caute
le et malicie quas isti sciant cir
cūquaqz . que omnia sunt abho
minatiua apud deum . **Psā . lvi .**
Anima eozū in abhominaciōni
bz suis delectata est . Et isti pro
certo sunt ebrj sanguine marti
rum ihesu . **M**artires ihesu sūt
pauperes . qui in hoc mūdo sus
tinēt multa mala . **I**gitur istoꝝ
sanguine .i. ipsoꝝ substantia
temporali sunt tales ebrj et re
pleti . qz istum cōtinue bibūt et
hauriunt p excoiaōēs . fraudes
malicias ⁊ rapias . **P**rie ad **tes**
v . Qui ebrj sūt nocte ebrj sunt
Et maxie apparēt ebrj sine sen
su : qz cōiter in morte deficiūt tali
bz sensus . **zē . Ps Turbati sunt**
et moti sūt sicut ebrj : et oīs sa
pia eozū deuōāta ē . **I**sta mulier
.i. iste psoē hodie tāta gloria tē
porali pollent . qz oēs hoies ad
mirant de eozū pspicitatibz s; ve
re dolorosus sequitur sibi finis .
quia dicit qz bestia qz oēs porta
bat idest mali principes talium
fautores de abyssō .i. de dyabo
lica inspiraciōe vel simoniaca p
mocōe vel violenta oppōsione fu
erūt facti principes vel plati . **I**n
xta illud **ozee . viij .** Isti regnaue

runt sed nō ex me : principes ex
titerunt s; nō p spūz meū . Et iō
in interitū mortis eterne nō est
eos ire . **M**ulier etiā .i. iniquus
iudeꝝ balliuus vel officialis . vel
quicūqz malus sapiēs vsurariꝝ
seu diues quātū i vita sua se glo
rificauit aut in delicijs fuit . tātū
tradit sibi in inferno tormētū et
luctus . **Ozee q̄rto** Gloriā eius i
ignominia mutabo . Nam in v
na hora s; in pūcto mortis cor
poralis rement plage eius idest
eterna dampnatio . fames sine
saturaciōe . luctus sine consolaciōe
mors sine curaciōe . ignis sine ex
tinctione . **F**uerunt enim in hac
vita fameliā p auariciam : lugu
bres p tristitiam : mortui p pig
ritiam : ingrati et inflammati p ira
cūdiam . **I**deo merito eis infligi
tur p̄etua fames . luctus . mors
et ignis . Et hoc quia magnus ē
dominus qui ipsos iudicat et cō
dempnat . **Eze . decimo q̄rto** Qua
tuor iudicia mea pessima . gladi
um famem bestiā et pestilentia
mittam in iherusalem . **V**el dic
ad hāz qz ista meretrix luxuri
osa que moratur sup aquas deli
ciarū . qz fornicatur cū regibz id
est cū clericis et religiosis qz hnt
alios regē c; vino .i. cuiꝝ fallaci
tate qz omēs hitatoēs terre vel
prie ibuūt et tales sūt iduti au
ro ⁊ purpura ⁊ ceteris p̄ciōs vt
mag illiciāt intuetes et in frōti
tibz taliū p cōto scribit nom suū
quia vere quilibet potest legere

in fronte dicit f a
nā qz ipse sūt babi
nōmōne . mat
fornicaciōem et
p̄re . b̄re . d̄re . f̄re
delicijs f̄re ⁊ d̄re : et
sece . f̄re . n̄m . qu
b̄re . n̄m . d̄re . n̄m
am ⁊ aliquam ve
lū . que est eius
simuliter tale o
rebiāte atiquo f
p̄re . cō . est plena
mō . quia tales m
b̄re . nō . n̄m . vile tur
f̄re . maliter aut be
d̄re . meretrix et n
d̄re . in . inter . tam
tam habuerunt
et delicijs tantum
de tormētis . p̄
Secundum multi
cū . est multiplic
cū . **V**idit iohā
super bestia equit
bestia habebat decem
b̄re . qz illa cornu
m̄re . n̄m . illā for . mea
laxam . cam . f̄re . et ca
us . cō . d̄re . n̄m . ⁊ ipsas ig
mauerūt . **I**ta muli
ber . adu . orans . for . mea
n̄m . s; . accepit . mun
sonum . qui . a . bestia . id
lo . p̄re . lō . s̄re . n̄m . et
So . vere . acobū . qz . n̄m
bestia . i . filij . et . lucif̄re
plān . n̄m . p̄re . n̄m . qz . ab
re . odūt . et . periquāt . d̄re

in fronte idest i apparentia ista
 rū q̄ ipse sūt babilon. idest dig
 ne cōfusione. matres et nutrices
 fornicacōm et abhominacōnū
Iere. tercio. fr̄ rōs mulieris mē
 triciis scā ē tibi: et nolūsti erube
 scere. Ita etiā quādoq; mulier
 habet vnā bestiam que portat e
 am ⁊ aliquam vetulā maquerel
 lam. que est eius consiliatrix qz
 cōmunitē tale opus nō fit nisi
 mediāte aliquo fautore. Et ista
 p̄ certo est plena noīo blaiphe
 mie quia tales mediatrices ha
 bēt nomē vile turpe et infame.
Finaliter autē bestia et mulier.
 idest meretrix et mediatrix va
 dūt in interitum mortis. et quā
 tum habuerunt hic de gloria.
 et delicijs tantum habebūt ibi
 de tormentis. p̄mo macha. p̄o.
 Secundum multitudinē glorie
 eius est multiplicata ignominia
 eius. **V**idit iohannes mulie
 rē super bestia equitatem et illa
 bestia habebat decem cornua. h̄
 dicitur q̄ illa cornua occiderūt
 mulierem illā fornicariā et deso
 latam eam fecerūt et carnes ipsi
 us cōderūt et ipsas ignibz cre
 mauerūt. **I**sta mulier est iu
 dex aduocatus fornicariū. ⁊ va
 riatus h̄ acceptoz munerū et p̄
 sonarum qui a bestia idest a ma
 lo prelato sustinetur et fouetur.
Sed vere accidit q̄ cornua isti?
 bestie. i. filij et successores isti?
 plati vel principis q̄ ab eo oriū
 tur odiūt et persequūt illā mu

lierē idest talē malū patris sui cō
 filiarium iusto dei iudicio opā
 te ipsū iuxta sua demerita puni
 etem quandoq; depauperant et
 denudāt ⁊ faciūt desolatū. ⁊ car
 nes eius. idest vxores et filios
 post eius decessum cōdūt p̄ ra
 pinas et eos cōburūt. ⁊ p̄ diuer
 sas tribulacōes cruciant et affli
 gūt. **S**epe enim accidit q̄ illos
 quos prēs dilexerāt filij p̄sequū
 tur et carnibz sue tpalis substā
 cie faciuntur. **V**el dic q̄ mulier
 est dyabolus vel antix̄ps a quo
 reges. i. mūdi rōres et maioēs
 fornicantur et mergūtur p̄ pec
 cata qz iste est q̄ sup̄ aquas mū
 dane p̄spicitatis sedet et perū
 titur. **I**sta equitat bestiam idest
 hominem peccatorē bestialem.
 et carnalē qui p̄ certo fit cornu
 tus per superbiā et elacionē fit
 etiā habēs plura capita p̄ obsti
 nacōez et p̄ ceruicofitatem. **D**icit
 ē etiā cocāneus p̄ sanguineā car
 nalitatem. **I**stum igitur equitat
 dyabolus ⁊ ducit eum p̄ lutum
 deliciarū et diuiciarum iuxta ar
 bitrium volūtatis. **I**sta enim mu
 lier dyabolus vel antix̄ps babe
 bat in manu sua poculum aure
 um idest sacra scripturam quam
 ipse optime exponit. **V**erumta
 men ipsa tunc erit plena immū
 dia et abhominacōe peruersa
 et heretica expōne. **V**el po
 culum est dyabolica temptacō.
 qua dyabolus inebriat peccōres.
Iō dicit babilō mē fornicacōm

et abhominacionum. quia dya-
bolus est mē oīm malozū: Isti
tamen et bestie sue idest pccōri
sibi obediētī dabit interitus. fa-
mes ignis et luctus. **U**et que fe-
cit nec restituet. **J**ob xx

Udit iob ānes quēdam
āgelū descēdentē de celo
habentē claritatē dei. et
terra illuminata ē a claritate ei?
Qui clamauit uox mag^{is} **C**eci-
dit babilon ista mag^{is}. et facta ē
habitatio demomioꝝ et oīs spiri-
tus imūdi et uolucris imūde et cū
ea fornicati sūt oēs reges et m-
catores terre de v̄tute diuiciarū
eius dītes facti sūt. **E**t iō cōsultit
alia vox q̄ uenit de celo. d. **E**xite
de ea pplē me? ne p̄ticipes sitis
delictarū eius. et de plag^e eius
nō capiat. qz puenēt ad celū
pccā eius: et recordatus ē dñs
iniquitatū eius. **A**ngelus figt
cristum vel perfectos viros pre-
dicatores qui de celo idest celesti
ordinacōe puenerūt. **I**sti pleni
sūt claritate. i. lucida discreōne
vel claritate. i. apparētia. **I**deo to-
ta terra. i. tota patria illustrabi-
tur claritate suoz exēploꝝ et do-
cūmētorum. **L**u. p̄o. **I**lluminare
hīs qui in tenebris et ī vmbra
mortis sedent. **I**sti igit^{ur} clamant
alta uox q̄ babilon. i. mundus
ceddit et corruit a statu et rētu-
dine veritatis. et facta est hodie
habitatio demomioꝝ. i. cru-
deliū auaroz et raptorū spūs
imūdi. i. imūdoꝝ luxuriosoz

et omnis uolucris immunde id
est sublimium et superbozum.
quia sicut dicitur prime iobis.
secūdo. **O**mne quod est in mun-
do aut est concupiscētia carnis.
aut oculoꝝ. aut superbia vi-
te. **N**am reges terre. et mundi
principes qui alios habent re-
gere. vel etiam clerici et religiosi
cum ista ciuitate idest cum mun-
do fornicantur se ei commiscen-
do et de eius negocijs se occupā-
do. **M**ercatores igit^{ur} et oparij
in ista ciuitate luctis et delicijs
sunt ditati per auariciam. **E**t i-
deo sequitur consilium. **E**xite de
ea scilicet ipsam contempnen-
do mentaliter. vel religionem i-
trando corporaliter. et ne sitis p-
ticipes in eius vicijs ne plagis
ipsi et dāpnacōibus peatis. qz
peccata eius ad celum ante do-
minum ascenderūt. ita q̄ neces-
se habet deus recordari iniqui-
tates eius. et has rigoē iusticie
vindicare. et cetera. **E**rat que-
dam mulier meretrix et circum-
data auro et lapidibus precio-
sis et diuicijs infinitis. cum qua
ipsi reges terre fornicabantur.
et de cuius diuicijs negotiato-
res terre ditabantur. que tanta
gloria pollebat. q̄ ipsa dicere
videbat. **H**ec ego vt regina et vi-
dua nō sū et luctū nō videbo. **S**ed
d^{icitur} q̄ quātū se gloificāit et ī deli-
cis fuit tātū det^{ur} ei tormētū et lu-
ctus. **N**ā vna hora v̄t iste plage
luctus. mors. fames et ignis:

et ignis est succum
reges qui ai ea
et mortuos qu
et planerūt et do
ai statet. p̄ hie
morem eius et do
tas illa m̄gu q̄ a
pua et hie et coc
ro et lapide preci
tis quomā in vi
lū tā de diuicie.
et dicitur hie ecel
dicit mulier q
ista debet esse m
torem: aer etiam
d^{icitur} dicit q̄ hie d
mediam ista du
billo. idest calh
Purpura. i. mar
stabilitate. coc
te: auro. i. sapiē
gento. i. eloque
margaritis. i. se
noz m̄spliditate
dicit omnino da sa
h̄c potest dicere
naridua nō sum
dicit et religio an
bo. opalebat. regn
cipat. et hoc quia
nō est. quia tunc est
ta vico p̄pno suo h̄c
no prelat. id nō p̄na
dū nec desolatiō. **H**
P̄o. et hodie potest
dicit et religio illud se
gun p̄p̄. **H**ec duo mulie
v̄t meus mortuus est
i eccle. idest tem prela

Aporaty.

et igne est succensa. Et dicit ibi
q̄ reges qui cū ea fornicati sūt.
et mercatores qui ex ea sūt dita
ti planxerūt et doluerūt de lōge
cū steterēt. p̄ tiorē vidētes fumū
incendij eius et dixerūt. De v̄ cī
tas illa m̄gna q̄ amicta erat pur
pura et bisso et cocco deaurata au
ro et lapide precioso et margari
tis quomā in vna hora destitute
sūt tāte diuicie. **M**ulier ista
vel cītas figt ecclīaz vel religionē
q̄ dicit mulier quasi mollis aer
Ista debet esse mollis p̄ benigni
tatem: aer etiam p̄ cōscie puita
tē. **D** cītas q̄si cūiu v̄mitas p̄ cō
cordiam Ista dudū amicta erat
bisso. idest castitatis puritate.
Purpura. i. martirij siue cōstātie
stabilitate. cocco. i. ardētī carita
te: auro. i. sapiētie claritate. ar
gento. i. eloquentie venustate:
margaritis. i. scōy viroy et bo
noy mltiplicitate lapide p̄cioso
idest omnimoda sanctitate. Ideo
tūc poterat dicere **S**edeo vt regi
na: vidua nō sum. Quia vere ec
clesia et religio antiquitus sede
bat. quiescebat. regnabat et p̄n
cipabat. et hoc quia vidua tūc
nō erat. quia tunc erat desponsa
ta viro p̄prio suo scz deo vel bo
no prelato. iō nō paciebatur lu
ctū nec desolacōnē. **S**ed quid
Pro certo hodie potest dicē ec
clesia vel religio illud secūdo re
gum xiiij. Vidua mulier ego sū
vir meus mortuus est. Quia vi
ri ecclīe. idest boni prelati mor

tui sūt. et ideo ista mulier est ho
die fornicaria. quia reges terre
.i. moderni prelati cum ea for
nicati sūt. quia nō sunt proprii
viri sui. qz tot sunt vicij inten
ti. q̄ digni nō sunt ei copulari.
nec cūigi. **M**ercatores autē sūt
illi qui p̄ simoniā emūt ecclesie
beneficia vt dicitur. Et breuiter
ita fuit q̄ quātum habuit anti
q̄tus ecclesia de delicijs honore
et gloria tātum habet hodie de
tribulacionibus et dolore. **N**ā
hodie venerūt plaze eius scz lu
ctus per recordacionem preteri
te p̄spicitatis. fames penurie et
paup̄tatis qz hodie auferūt si
bi p̄ncipe bona t̄palia: mors
quia caret vita gratie et deuocio
nis ignis idest ardoz tribulacio
nis vel fames auaricie et ambi
cionis et ideo quia ecclesia tāta
hodie patitur. reges fornicarij
mali prelati et negociatores et
simoniace promoti in ecclesia
timent hodie vidētes ecclesiam
succumbere. lugent etiam et cō
tristantur dum desolacionem ec
clesie contemplantur. **D**e lon
ge tamen stant quia nullus est
qui appropinquat ad pugnan
dum pro ecclesia contra prin
cipes et tyrannos. **P**etrus autē
a longe sequabatur vt videret
finem. **M**athei vicefimosexto.
capitulo. **P**etrus dico idest cle
ricus. petrus tamen non fuit a
longe in mensa in cēna sicut nec
prelati nec clerici sunt longe q̄n

Apoth.

debent capere fructus vel pben-
das. **2^a Ps** Amici mei et proxi-
mi mei delonge steterunt: et q̄
oderunt me. expugnabant me
gratis. **Hodie** potest dici de eccā
quod sequitur. **De re.** ciuitas il-
la magna. **De dico** temporaliter
quo ad penam. **De dico** spiritu-
liter quo ad culpam. **De dico** ci-
uitas magna: que bisse purita-
tis dudum fuit operta. auro sa-
pientie. argento eloquētie. pur-
pura firmitatis. cocco caritati. ⁊
lapidibus omnimodo scitatis. **Et**
quare re: quia vere hodie desti-
tute sunt tante diuicie. **Job** scā-
do. Diuicias quas deuorauit e-
uomet: ⁊ de ventre eius extrahz
eas deus. **Vel** dic q̄ ista muli-
er potest significare diuites mū-
di qui fulgent auro lapidibus et
diuicijs infinitis gloria p̄speri-
tate etiam corporali qui quan-
doq; spoliant se gloria sua ⁊ re-
miunt ad magnam paupertatē
famei et luctum. tribulationē.
infortunium et tormentum. et
tunc reges idest principes et p̄-
lati qui prius ipsos sustinebant
et fouebant et se eis commisce-
bant ab eis consilia petendo vel
eos gubernando. negociatores
etiam idest noti et familiares. q̄
ab eis et p̄ eos beneficia diuici-
as et officia obtinuerunt. delon-
ge stant non curantes amplius
de ipso nec ipsi adiutorium fa-
cientes. **Lugent** tamen ⁊ desolā-
tur et quandoq; uerba luguba

diciunt. sed illud est totum quia
nullus est qui sibi manum por-
tigat adiutricem sed dicunt. **De**
re ciuitas illa magna. **Magnū**
dampnum est inquit de isto
infortunio. **Unde** teneorum pri-
mo capitulo. **Non** est qui con-
soletur eam ex omnibus caris e-
ius. **Dicit** q̄ metrix ciuitas babi-
lonica q̄ cecidit et corruit. non
habuit āplius diuicias q̄s pri-
bēbat. **Ūn** dicitur q̄ ipsa pdidit
aurum et argentum lapides p̄-
ciosos margaritas. bissum pur-
puram coccum sericum lignum
thus ebur ferrum es marmor.
cynamomum aromata ungen-
tum uinum. oleum. triticum. si-
mulā triticum copiam armento-
rum ouium equorū redozū mā-
cipiorū et pomorū. **Et** breuiter
dicitur q̄ omnia desiderabilia su-
a recesserunt ab ipsa et ipsa suc-
censa est igni et timuerunt oēs
qui nauigabant mare. uiden-
tes locum incendij eius. **Celum**
aut et scī eius exultauerūt de e-
ius destructioē qz ipsos crucia-
uerat dū durabat. **Ista** mulier
figt mūdi sapientes dītes qui p̄-
cto q̄ corruūt in inferno p̄ mor-
tē tūc isti pdūt oīa p̄sp̄era pdūt
em̄ aurū sapientie argentū elo-
quētie. lapides ⁊ margaritas. i-
copiā amicorū. **Nam** amici car-
nales nec uolunt nec possunt e-
os iuuare. **Spūales** idē scī q̄ sūt
ī glā ipsos dēp̄nūt ⁊ abhorret
Tre. po. Oēs aīci ei? spreuēt eā

et facti sunt a m
no et biffus pu
dignitas que e
a benefactis de
ar: coccus canan
nis quod est imp
tie et fir mans: o
ebur coccus p
es rōnis et ipa
firru crudelitati
ligaminitatis:
monta p̄ loy. fa
a thous idest l
as laudis et ad
et oleū mudane
mila et triticum.
poralis delectac
uō. equi rede i-
poralis facultat
ma desideria eor
bāt de bonis gra
tis aīta pdūt. **Q**
treno p̄ pmo. **M**
se hostis. i. deus
sotentā. qui odio
uorē ad oīa desid
a mīa eius appb
m̄ angustias: et p
si uicis sunt igni m
li. **Celum** autem et sa
li et tota nīa dīctis
mīstane si letat. q̄ dī
tentam approbati de
fina: deum laudant. ⁊
letant de dampnati
qui et alios dū ruer
abne. **Sapientia** quā
buit mūdi magna co
ductus eos qui si aug

et facti sunt ei inimici. Item ibi
 nō est bissus puritatis. purpūa
 dignitatis que ē vestis regū seri
 cū honestatē de quo fiūt pamē
 ta: coccus caritatis: lignū thū
 ris quod est imputribile cōstan
 tie et firmitatis: cēssabit etiā ibi
 ebur exterioris pulchritudinis
 es resonās et ipaciētē celsitudis
 ferrū crudelitatis. marmor dū
 lōganimitatis: cynamomū et cō
 menta p̄lōy. famositatis ūguē
 ta et thūs idest lemitas et suauis
 tas laudis et adulaciōnis. vinū
 et oleū mūdane cōsolaciōnis: si
 mila et triticum. i. abūdācia cor
 poralis delectaciōis. oues et bo
 ues. equi rede. i. abūdācia tem
 poralis facultatis. Et breuiter ō
 nia desideria eorum q̄cquid hē
 bāt de bonis gratuitis et fortui
 tis aīcta p̄dūt. Quia sicut dicit̄
 trenom̄ p̄mo. Manum suā mī
 sit hostis. i. deus p̄ potentiā et
 sententiā. qui odio h̄ omēs pec
 catorē ad oīa desiderabilia eius
 et inimici eius apphenderunt eā
 inter angustias: et plus etiā ip
 si succēsi sunt igmi inextinguibi
 li. Celum autem et sancti popu
 li et tota cūia cēlestis de hoc nō
 tristatur s̄ letat̄. qz diuinā sen
 tentiam approbant. de rigore iu
 sticie: deum laudant. et maxime
 letantur de dampnacione eorū
 qui se et alios dū viuerent crud
 abant. Sapientie quinto. Sta
 bunt iusti in magna constantia
 aduersus eos qui se angustiaue

rūt. et cetera. Ideo vere nos qui
 nauigamus per hoc mare m̄ḡ
 debemus timere locum incendi
 istius sc̄z dampnacionem istoz
 finium. idest infectionem suo
 rū horribilium tormentozum.
 et cauere ne in simile piculū inci
 damus. Qz pestilēte flagellato
 sapiētiore erit puidus. **Pro. xix**
Vidētes igit̄ turbabūt t̄ioē hor
ribili. Sa. v. **¶** Vel expone de ec
 clesia q̄ videt̄ hodie q̄si dāpna
 ta et q̄si corruisse et omībo sup
 dictis videt̄ carere et

¶ Idit iobes āgelū vnū
 qui hēbat vnū lapidem
 molarē et misit in mare
 dicēs h̄ ipetu mittet̄ babilō illa
 m̄ḡna cītas et vltra nō uieiet̄.
 et vox cytharedorū et musicorū
 non erit in ea et vox mole et vox
 sponsi et spōse nō audiet̄ āpli?
 lux lucerne nō lucebit in ea. **¶**
 Sic vere quādo angelus xp̄s p̄
 iecerit p̄cōres amaros. lapidē
 molarē. i. durā sentēciam et pon
 dus eternedampnacōis q̄ ipos
 in inferno molet et dteret in tor
 nētis sc̄z in die iudicij mittet̄. et
 tūc d̄ fulmiata sentētia babilō
 idest reproborum congregacio
 impetuose et cito mittetur in in
 fernum vbi nō erit vox cythare
 idest leticia alicuius canoris. et
 vox mole idest panis delicatus
 scilicet delectamentum alicuius
 saporis nec vox sponsi idest con
 iunctio alicuius amoris nec lux
 lucerne idest limpitudine alicuius

Apocyp.

splendoris qz auferet ab ipijs.
lux sua Job. xxxviii.

O Ampnata mulier meretrice facta est in celo leticia magna et quatuor aialia et xxiiij. seniores dixerunt alleluya. Et audita est vox quasi aquarum multarum et tonitruorum dicentium alleluya. Et hoc quia iudicauit deus de muliere meretrice magna que corrupit terram. et vindicauit sanguinem seruorum suorum de manibus suis. Et dicitur quod laudem dicebant deo pusilli et magni. quia regnabit deus non in perpetuum. et ventus nuptie et vxor agni parit se. et datum est ei ut cooperiat se bisso candido et splendido qui sunt iustificaciones. et proclamatum est scriptum et editum illud scilicet beati que ad cenam nuptiarum agni vocati sunt. **Sic** vere quando mulier meretrix. id est congregacio reproborum erit damnata et iudicata in iudicio tunc animalia quatuor. id est euangeliste seniores. id est prophete et patriarche erunt in magna leticia et consolacione. Tunc enim omnes beati alta voce dicent Alleluya. et pusilli et magni laudabunt dominum et deus similiter regnabit cum eis in eternum. Psalm. li. Gaudium inuenit in ea gratiam actio et vox laudis. Ipsi enim beati gaudebunt de iusticie implecione de malorum damnacione et de sua saluacione et sanguinis cruciatu et pene bonorum vindicacione. Tunc enim erunt nuptie agni. id est consolacio et festiuitas sempiterna vbi agni vx-

or. id est ecclesia militans. tunc triumphans erit parata et ornata dotibus anime et corporis et operta bisso splendido. id est eterne glorie caritate et candore puritatis iusticie et sanctitatis et tunc vxor erit decretum dei quod beati erunt que ad cenam agni vocati sunt. quia beatus est homo qui manducabit panem in regno dei. Luce. decimo quarto capitulo. **Vidit** iohannes celum apertum. Et ecce equus albus et qui sedebat super eum vocabatur fidelis et verax. et cum iusticia iudicabat et pugnabat et oculi eius sicut flamma ignis et in capite eius multa diademata habens nomen scriptum quod nemo nouit nisi ipse. Et vestitus erat veste sanguine aspersa et vocabatur nomen eius verbum dei. et exercitus qui in celo sunt sequebantur eum in equis albis vestiti bisso albo et in ore eius gladius ex utraque parte acutus et in ipso percutebat gentes et regebat eos in virga ferrea et habebat scriptum in femore suo. **Rex** regum: dominus dominantium. Et iste apprehendit utramque bestiam. et misit eam in stagnum ignis et sulphuris. **Iste** significat virum perfectum et bonum prelatum principem seu regem. Ille enim debet habere equum album id est corpus mundum et immaculatum ac castum. Equus enim corpus figit. Psalm. xxxi. **Equi** eorum caro: et non spiritus

Iste dicitur esse fidelis in commissis ve
 rarum in promissis iustus in iudiciis
 dis. fortis in dimicando contra
 malos et aduersarios ecclesie et
 contra diabolum resistendo **ps.**
Iuste iudicate filij hominum Oculi
 eius. i. intellectus et mens dicitur
 esse sicut flamma ignis per clarissi
 mam discretionem **In capite autem**
 .i. in mente debet habere mul
 ta diademata. i. multimodam vir
 tutem et perfectionem quibus anima eius
 dicitur esse coronata et ornata quia in
 capite eius debet esse corona stel
 larum xij. supra xij. nomen istius
 .i. sua perfectio sua fama sua boni
 tas debet esse tunc modo sibi nota
 quia non dicitur alijs proferre. nec per
 fectionem suam per iactantiam et
 hypocritam declarare. sufficit enim
 sibi quod solus sciat. **Pro xxv. Se**
cretum extraneo non reuelas **Et y**
sa. xliij. Secretum meum michi
vestis enim id est exterior appa
 rentia debet esse aspersa sangui
 ne. quia vere sanguis et penali
 tas et passio christi debet in conu
 sacione cuiuslibet relucere per peni
 tentiam et maceracionem et passio
 nis compassione. vel sanguis. i. pe
 na labor et miseria aliorum de
 bet per compassione ipsum tin
 gere et eius affectum doloribus
 colorare **psa. xliij. Aspersus est**
sanguis eorum super vestimenta
mea **E**ciam iste debet habere verbum
 dei per scripture predicacionem. quia
 sicut verbum declarat mentem sic
 iste predicando debet mentem et

voluntatem cuiuslibet declarare.
Et si talis fuerit rationabile est quod ex
 ercitus celi. i. collegium. conuetus
 ville preie sibi subiecte. sequuntur eum
 per obedientiam et imitationem. et cetera
 persone infirme et imperfecte. et max
 ime subditi sui: quod si prelatus ta
 lis fuerit sequatur eum in equis albis
 .i. in corporibus puris et mundis
 eum imitando et obediendo. **Sup**
riij. Hij sequuntur agnum quo cum
 ierit **I**ste igitur dicitur habere gladium in
 ore. i. auctoritatem verborum et sen
 tentiam iudicariam bis acutam scilicet
 vna ad seuerum punitionem obstina
 torum. **Alia** ad benigne castigandum pe
 nitentes. **Uel** gladius biceps est
 vtriusque testamentum quem prelatus
 dicitur habere. et ideo talis dicitur potest et
 esse ferrea virga. i. dura correcti
 one ferire gentes et ipsos sine le
 ge viuentes. **U**n ipse dicitur calcare tor
 tular vimi furoris domini. hoc est di
 ctum quod ipse dicitur esse minister et ex
 ecutor furoris. i. domine iusticie con
 tra malos. **psa. lxxij. Torcu**
lar calcavi solus. et cetera. **Uel**
dic quod iste est christus cuius equus. i. beata
 virgo vel propria caro fuit alba et im
 maculata vestis eius. i. humani
 tas fuit sanguine madidata ex
 ercitus celi. i. angeli et christiani se
 quuntur eum honorando vel obediendo.
Uel exercitus. i. iudei et gen
 tiles fidem eius credendo in equis
 albis. id est innocentiam baptis
 malem acquirendo. **I**ste habet
 gladium. id est duram et bicipi
 tem sententiam scilicet corpus

Apoctp.

et animam cōdēpnando. et ipse calcat et pautit gētes et impios sine lege viuētes. patris iudiciū exequēdo et iste ē fidelis verax et iustus et verbū dei cuius nomen nullus proprie scit nisi ipse qui habet dyademata idest dignitates infinitas et ē rex regū zc. **L**oquēte qdā angelo iobāni iobes voluit ipsū pñus in terra adorare h̄ dixit ei āgelus **V**ide ne feceris. **C**onseruus enim tuus sum. et confratrum tuorum. et cetera. **D**icitur autem genesis decimo octauo capitulo. q̄ abraham videns tres angelos adorauit et cetera. **I**n hoc attende nobilitatē hūane cōdicōnis. **N**ā āgelus videns naturā hūanā deificatā verbi incarnacōne. edam ex hoc totā naturam nobilitatē timuit noluitq; ab hoīe adorari et tamē ante crīsti aduentū pmittere videbatur. sicut in abrahā est ostensū. qñ tres angelos adorare voluit qd̄ ipsi pmissērūt. **V**idit iohannes quendā angelum stantem in sole qui voce magna clamabat auctis aui b̄ volantib; p̄ medium celi. q̄ congregarentur ad cenam agni dei vt manducaret carnes tribu norum et fortium equorū. et sedentium in ipsis et carnes omnium seruorū pusillorū et magnorum. **I**ste angelus est crīstus. qui in sole stat idest in splendore glorie eterne. in qua veniens ad iudicio appaēbit facies eius

sicut sol lucet in virtute sua. **I**ste enim in iudicio clamabit et aduocabit volucres celi idest demones vt ibi conueniant ad cenā dei. i. ad diē iudicij. vbi carnes que latent sub veste. i. aīas q̄ latent sub cozpe fortū et tribūorū. i. ipiorū pñcipū et superiorū eq̄p. i. mulierū corruptarū suorum sessozum luxuriosozum h̄ozum idest malozum religiosorum. magistrorum idest diuitū auarozum pusillorū idest malozum pauperum et minorum. perpetuo crucient et manducēt **D**eutronomij. tricesimosēcundo capitulo. **D**entes bestiarū mittam in eos: et deuorabunt eos aues morsu amarissimo. et cetera. **D**entes enim et morsus auium significant immunitatē dyabolicę crudelitatis que dāpnatos lacerabit. **V**el dic q̄ angelus qui sedebat in sole idest in mundane glorie splendore ē magnus pñceps vel prelatus impius tamen et pauper qui semper secum vult habere aues que volant per cælum idest viros superbos crudeles et raptores tales faciunt de domo et familia sua et tales malos et iniquos faciunt secum conuenire ad cenas festa conuiuia et solacia domus sue **S**ed quid? **C**erte vt ipsi cōedant rapiant ex oriente atq; vastent carnes idest vastent temporales substantias illozū de terra sua. magnorum pusillorum

seruorum: talib;
dicitur in apocalypsa
est diu agitata
dicitur latet h̄
et dicitur talib;
et superbi nō
pñcipū et mag
cias et multa e
magis: sic nec fa
de quā parat
ery. **P**haac di
p de venacōe ei
didit iobes bes
et exercitū e
o facōdū bellū
tat in equo albo
ap̄ bēla ē bestia
ta q̄ seducebat e
cavacōre bestie a
ginem eius et m
nū ignis ardent
et ceteri oculi sū
sedentis ore p̄
lanitate sūt carni
bestia ē diabolus r
exercitū eorum fa
dicitur qui mūdū reg
nū ē: sū igit pugi
dicitur: mota sedente
albo. **V**erū xp̄m q̄
albo idest in corpore n
bitat et moratur h̄ au
ta eius idest conuillo
boni et iusti: quia bonu
ta malum: et cōtra rici
et cōtra virum iustum p
Ecclesiastice: xxij. **S**ed
vere in mente vel in iudic
et sui reges et exercitū

seruozum: tribunozū idest sub-
ditorū vafallozū et forciū. id
est ditū agricolatū q̄ ex fortitu-
dine laboz hñt illud qđ habēt
Et breuiter tales iniqui rapto-
res et supbi nō tenent in officio
prīcipū et mgrōz nisi vt diui-
cias et munera extorqueāt pro
mgris. sic nec falco mittit n̄ rōe
p̄de quā parat mgrō suo. **Gen**
xxxv. Isaac diligebat ezau eo
q̄ de venacōe eius vesebat. **C**
Vidit iobes bestiam et reges t̄-
re et exercitus eoz cōgregatos
ad faciēdū bellū cū illo qui sede-
bat in equo albo et exercitu ei⁹ et
ap̄bēsa ē bestia et pseudo pp̄be-
ta q̄ seducebat eoz qui acceperant
characterē bestie et adorauerūt ima-
ginem eius et missi sūt in stag-
nū ignis ardentis et sulphuris
et ceteri occisi sūt gladio qui ex
sedentis ore p̄cedit et oēs aues
saturate sūt carmibz eozū. **I**sta
bestia ē diabolus reges terre et
exercitus eozum familiares iu-
dices qui mūdū regūt et ibi ēg-
nāt Et isti igit̄ pugnant et cōtra
dicunt contra sedentem in equo
albo .i. contra xp̄m qui in equo
albo idest in corpore mūdo ha-
bitat et moratur Et cum exerci-
tu eius idest contra illos qui sūt
boni et iusti. quia bonum est cō-
tra malum: et cōtra vitam mors
et cōtra virum iustum peccatoz
Ecclesiasticū. xxxiiij. Sed finalit̄
vere in morte vel in iudicio besti-
a et sui reges et exercitus. idest

dyabolus et mūdi diuites cum
suis imitatoribz apprehendē-
tur et in stagno ignis hoc est in
abundantiam infernalium tor-
mentoz. vbi ē ardor et ignis in-
extinguibilis. sulphur et fetoz ī
tolerabilis mittentur. et gladio
sue dīne sententie feriētur. et ab
aibus celi. idest a demombz
vorabuntur. vel ab aibus idest
ab angelis dei sententie execu-
tōibz dampnabuntur et maxime
pseudoprophete et illi qui bes-
tiam. .i. diabolum faciunt adora-
ri scilicet illi qui alios incitant ad
peccatum Quia sicut dicitur ad
romanos primo capitulo. Nō
solum qui talia agunt digni sūt
morte sed etiam hij qui eistalia
consentiunt. **V**el dic q̄ bestia
est anticristus. .i. propheta signi-
ficat suos apostolos: Reges et ex-
ercitus sunt sui sequac̄ et eum
recipientes. qui omnes igne et
sulphure. ardore. fetore et gla-
dio. idest diuine sententie rigo-
re dampnabuntur. et aibus. .i.
demombz deuorandi perpetu-
o reponentur

Vidit iobannes quem-
dam angelū descendētē
de celo habentem clauē
abissi et habebat cathenā mag-
nam in manu sua et ap̄bendit
draconē serpētē antiquū q̄ ē dya-
bolus et ligauit eum in carcere.
per mille annos et signauit su-
per illum. ne seducat amplius
gentes. et post oportet ipsum

Apocalyp.

modicū solui. quando videbunt
sedes et sedebunt sup eas et iu-
diciū datū est illis. **S**erpēs il-
le fraudulentus. est vsurari? vel
aduocatus vel aliquis auarus
et diues qui est serpētinus tortu-
osus maliciosus. venenosus dy-
abolus et sathanas. i. aduersa-
rius omīb; tribubus et vicinis
quia manus eius cōtra omēs. 2c.
Gene. xvi. Qui etiam bene dici-
tur antiquus. quia tales iniqui
vt cōter diu viuūt. Angelus te-
stamenti cristus de celo descēdet
ad iudiciū in valle iosophat. et
p certo habebit clauē abyssi. i.
potestatem claudendi et aperie-
di infernum q̄ dicit̄ abissus idē
sine bisso idest sine cando ē lucis
et claritatis. Illud em̄ claudit bo-
nis et aperit malis. **S**upra tercio
Habebit clauē mortis et inferni
qui claudit et nemo aperit. 2c.
Iste enim habet cathenam id ē
potestatem ligandi et incarcerā-
di et eternis vinculis condemp-
nandi. Iste finaliter apprehen-
det istos dracones et serpentes
idest istos auaros inflammatos
tortuosos et maliciosos paupe-
rū aduersarios et nociuos liga-
bitq; in carcere infernali p mil-
le ānos. i. p tēpora longiora vs-
q; ad iudiciū et signabit super
eos sigillū scz eterne dāpnatio-
nis sup ipsos cōcludet qd nullus
poterit apire. Et h̄ qdē faciet de-
us vt nō seducāt āplius paupe-
res et vicinos q̄s suis falsis cōfi-

lijs fraudib; malicijs vsuris et
rapinis dū viuerēt seducebant.
Pla. xiiij. Heu cecidisti q̄ vulne-
rabas gētes. vt dicit̄ in ps̄o. q̄
nō relinquet deus v̄gā peccōrū.
sup sortē iustorū. 2c. Qñ tamē
iudiciū venit idest sedes et thro-
ni positi fuerit tūc tales modico
tpe soluet̄: et dū corpus resūp-
serint et iudex iudicauerit tunc
statim in corpoē et aīa tales ite-
rū ad supplicium rapiuntur et in
eternis tenebris includent̄. **S**i
includerit: nemo est q̄ aperiat.
Job duodecimo. **V**el dic q̄ qñ
xp̄s descendit de celo p incarna-
tionem tunc attulit secum clauē
et cathenam. idest potestatem
includendi et ligandi demonem
et draconem antiquum. idest lu-
ciferum. Quod etiam in sua pas-
sioē fecit vt nō seducat homines
sicut prius. Iste tamen iterum
soluetur scilicet tempore antici-
sti secundum aliquos. sed illud
erit modicum scilicet per tem-
pus et tempora et dimidiū tem-
poris et tunc vsq; ad iudiciū
durabit. sed statim facto iudicō
perpetuo erit clausus. **D**icit̄
tur hic q̄ postq; sedes posita fu-
erit et iudiciū factum fuerit il-
li qui decollati sūt per testimo-
nium ihesu et qui non adoraue-
runt bestiam nec receperūt ima-
ginem ei? vel eius characterem in
frontibus suis et in manib; reg-
bunt cum xp̄o p mille ānos. **S**i-
cic vere facto iudicō. decollati

propter illud idest
nō addeat rōnam
dicitur p p̄o
dicitur qñ ym
p̄o et tunc nō
dicitur lū gētes
omēs sicut m̄
erit aī xp̄o sūt
dicitur sicut m̄
dicitur sathanas de
dicit et seducet g
p̄o quatuor angul
magog et cōgre
lum. et ascendet
sicut terre. et arabi
et dicitur dilect
ignis de celo et de
ductos aut cum b
i stagnū ignis et
ac nocte cruciād?
gog qui sunt duo
āndum aliquos d
na orientali vlti
significat duos sta
religionē et qui sūt
sicut terre significant
p̄o et auaros. qui
p̄o sicut vacan
nas qñ quādo q̄ erit
no et tunc tunc fi
dicitur erit bodū et seduc
qui sūt super angulos
ere gog et magog. id
quomodo et in claustr
tam et illi qui imbrant
dicitur avariciam diuic
p̄o et terrenis. nan
facit et gregātur ad p
na facit ppter tem

Apoctij.

propter ihesū idest martires q̄
nō adorāt bestiam. i. qui nō obe
diunt carni pprie. i. virgines ⁊
cōtinētes qui ymaginem mūda
ne p̄speritatis nec caracterē dia
bolice suggestiois recipiunt. vt
omēs sc̄i cōfessores. oēs tales p̄
certo cū xp̄o sūt regnaturi. Dū
cōsumati fuerint mille anni sol
uetur sathanas de carcere suo ⁊
eribit et seducet gentes que sūt
sup quatuor angulos terre gog
et magog et cōgregabit eos i p̄
lium. et ascendet super altitudi
nē terre. et circuibūt castra sc̄oy
et ciuitatem dilectam et descēdet
ignis de celo et deuorabit eos se
ductor aut cum bestia missus ē
i stagnū ignis et sulphuris die
ac nocte cruciādus. **Gog ⁊ ma
gog** qui sunt duo montes vel se
cūdam aliquos duo castra in fi
ria orientali vltra mōtes rifeos
significāt duos status sc̄i clerū
⁊ religionē et qui sūt super āgu
los terre significant terrenos ci
pidos et auaros. qui terrenis o
peribus semper vacant. **Satha
nas** qui quādoq; exiit de infer
no et venit temptare fideles iste
dico exiit hodie et seducat illos.
qui sūt super angulos quatuor
terre gog et magog. idest illos
qui i mundo ⁊ in clauastro habi
tant. et illi qui inhyant p̄ ambi
tioē ⁊ auariciam diuicijs tem
poralibus et terrenis. nam tales
faciliter cōgregātur ad preliū.
quia faciliter p̄pter temporalia

surgūt prelia lites iurgia discor
die et appellacōes. **Nā** tales ho
die auari qui sūt quasi innume
rabiles intelliguntur ascēdere su
p terre altitudiē. i. sup alta offi
cia dignitates beneficia claustra
lia vel secularia. **Isti** inuadūt ca
stra sc̄orum idest bona simpliciu
um et paupm ⁊ sc̄orum iustoy
ciuitatem etiā dilectā et sc̄am reli
gionē ecciam et aliorū status c̄
tueūt et cōturbant. ipsū cōclude
re volētes verb et iurijs bonos
grauāt. **p̄s.** Famē patiētur vt ca
nes et circuibūt ciuitatem. **Sed**
vere finaliter ignis eternus infli
get eis de celo. i. a celesti senten
tia et diuina et deceptor eorum
idest diabolus in stagnū ignis
cū bestia. idest cū peccatoribus pone
tur dire p̄petuo cruciādus. **Vel**
dic q; sathanas et aduersarius
est bilinguis vborū relator quo
seducēte et obloquēte tā i gog
q̄ i magog. i. in mundo et re
ligione multi inuicem preliant
detrabūt et loquūtur. **Isti** castra
sc̄oy idest status bonorum cau
eunt. et explorādo infidiātur et
tūtatē religionis et ecclesie detrac
tione lacerant et p̄dātur. **Sed** ve
re finaliter super tales rebelles
detractores litigiosos ⁊ super sa
thanā idest super huius relato
rē. ignis idest eterna dampna
de celo veniet. et eos dominus
dampnabit. et eternis incedijs
fulminabit. **Luc. xij.** Ignē veni
mittē in terrā. **Vel** dic q; talis

Apocty.

semper debet habere librum vi-
te. i. cōscientiā bene regulatam.
equitatem et misterium cū pie-
tate et clemētia moderatam vt sic
secūdū merita iudicet equaliter
Et nō q̄ istū iudicē cēlū et terra
fugit a cōspāi eius quia vere to-
tus mundus solet tremē in cō-
spāi iudicis in iusticia iudicātis
Iudex em̄ debet esse rigidus et au-
sterus in apparētia. mitis et be-
nignus in cōsciā **¶** Vel dic q̄ li-
ber ē voluntas et amor iudicis i
quo oīs iudicand⁹ q̄ script⁹ nō
fuerit p̄ acceptacōez et recōmen-
dacionē et munerū p̄sentacōem
vel alias. vere necē habet mitti i
ignē et tribulacōez. et sine reme-
dio dampnari. qz si quis nō de-
derit more eorū quippiā suscita-
ui sup̄ eū preliū

¶ Ibi inq̄t iobes cēlū no-
nū et terram nouā. pri-
mū enim cēlum et priā
tērra abijt et mare nō est **¶** Ce-
lū altum significat superiores :
terra infima subditos et inferio-
res **¶** Celū stellatū fiḡt eccēz vel f̄
ligionē vbi stelle. i. clare hones-
te et discrete p̄sone dñt lucē p̄ do-
ctrinā et exēpla. **¶** Terra aut̄ fiḡt
seculares **¶** Celū igit̄ et terra sunt
hodie noua. qz oēs mūdi stat⁹
sūt hodie inouati et a bonis pri-
mis cōsuetudinib⁹ imutati quia
vere moderni status nō vidētur
eē illi q̄ p̄i. **¶** Primū eī cēlū et ter-
ra abijt. h̄ p̄ cō mare iā nō est.
Est eī ibi fca talis mutacio. id ē

amaritudo peitentie iā cessauit
i seculo et i clauistro **¶** Ps Quid ē
tibi mare q̄ fugisti zc. **¶** Nūc em̄
mare. i. penitentia: iordamis. i.
deuocio fugerūt et defecerūt **¶**
¶ Iobes sublatus in spū in mōtē
magnū et altum vidit quādam
nouā et nobile ciuitatē. or̄tā cū
oī lapide p̄cio so. ita mēsuratā q̄
longitudo. latitudo. et altitudo
erant equales et erat ciuitas au-
rum mundum. deus erat lucer-
na. et templum eius in ea non
erat. nec sol nec luna illi lucēbāt
quia lucerna eius est agnus. et
p̄rte eius non claudebantur di-
e ac nocte. nichil cōinquinatum
intrabat in illam **¶** Ciuitas ista
moraliter ē vir p̄fectus vel btā
v̄go **¶** Ista videlicet in monte al-
to idest in eminentia scītatis or-
nata est oī lapide p̄cio so idest cū
gratia et virtute. **¶** Omnis lapis
preciosus opimentum tuū. **¶** Eze-
ch. xxviii. **¶** Iste igit̄ est mensura-
tus et adequatus t̄patus et mo-
deratus in tribus diuisionibus
scilicet longitudine fidei et in al-
titudine spei et in latitudine cari-
tatis **¶** Est eī i fide necēria mēsurā
quia non plus sapere q̄ oportz
sapere **¶** Ad romanos duodecimo
¶ In spe etiam ne forte spes dege-
neret in p̄sūpcione **¶** Ecā in amo-
re ne forte exeat tm̄ios ad cor-
rupcōez et iō tota cītas idest to-
tus hō debet esse aurū mūdum
¶ Aurū dico. et iō dico q̄ lucerna
eius ē agnus quia vere claritas

Apoclip.

did potuit similis homini patri familias querenti bonas margaritas per duodecim angulos intel- ligo xij. articulos fidei qz quilibet porta. i. quilibet angelus vel bonus predicator vel prelatus xij. angulos habet. i. xij. articulos fidei credit. Articuli vero fidei anguli dicuntur pro eo qz in ipsis scz in lapidibus angularibus totius vite congerie continetur atqz sustinetur. Josue quarto Elegerunt de medio alvei xij. lapides durissimos per xij. filios israhel et per eorum nomina intelligo fidei veteris testamenti. et omnium patriarcharum. qz per certo et xij. anguli et xij. patriarcharum nomina in portis sunt ad denotandum qz xij. apostoli et xij. patriarche cum eorum sequacibus xij. articulos fidei crediderunt. simulqz in eandem fidem et apostoli et patriarche venerunt. Ideo tam apostoli quam patriarche duodecim esse dicuntur pro eo qz eadem fides xij. articulorum ab ipsis creditur et habetur Gen. xlij. Duodecim fratres unius patris filij sumus. Ista enim civitas scilicet ecclesia dicitur quadrata per quatuor virtutum cardinalium quadraturam mensurata per debiti regiminis pluralitatem dicitur adequata per debitam iusticiam et celsuram qz per certo latera ipsius civitatis. i. persone dunt inter se equalitatem habere. in quantum proportionabiliter dunt in gradu et statu venire in unum. Dico igitur qz civitas muro fidei circumscripta per quatuor virtutes

quadrata et ab ipso angelo testamento arundine sue occulte dispositionis in suis personis proportionabiliter adequata: xij. portas. i. xij. apostolos cum xij. angulis. i. cum xij. articulis fidei habuit in quibus etiam nomina filiorum israhel. i. antiquorum patrum fidem continent: et sic utriusque fidei novi et veteris testamenti simul venire monstraverunt. et sic etiam christus est pater familias. qui profert de thesauro suo vetera et nova. Math. xij. Vel dic qz ista civitas est anima in qua scz intellectus est rex et voluntas regina plus potentie subiecte quam murum domine gratie et protectionis continent. et xij. portas. i. xij. apostolorum doctrinas tenet xij. angulos. i. xij. articulos fidei credit et nomina xij. patriarcharum et sanctorum patrum nomina et exempla per imitationem ostendit Que per quatuor virtutes est quadrata. per iusticiam adequata. per temperantiam debite mensurata. Psalme tricésimo quarto. Extendetur super eum mensura Vel dic qz angelus qui mensurat civitatem est bonus prelatus qui cum mensura aurea. i. mediante iusticia et prudentia debet ecclesiam sibi commissam et etiam subditos mensurare. et quantum proficiant vel deficiant cogitare ut sic possit eos secundum merita in officiis. et beneficiis promoveri Civitas nova iherosalem habebat in suis partibus

Apocalyp.

scz orientali aq̄lōri occidē tali au-
strali xij. portas qz scz ab oriēte
erāt tres porte. ab occidente sūt
tres protendebantur. Ab austra-
li similiter tres et cetera. sic con-
cludebatur portis xij zē. **I**sta
que iā de iherusalē dca sūt. mis-
tice intelligi et aliter possunt. sic
enim pfectus hō moraliter hz q̄
tuor portas. i. q̄tuor cardinales
v̄tutes. scz orientālē q̄ ē ps lucida
et h̄ ē prudentia. Aquilonarē q̄
ē ps constricta et solida. et h̄ est
fortitudo seu cōstātia. Occidenta-
lē q̄ ē ps frigida et humida. h̄ ē
t̄pantia. Meridionalē q̄ ē pars
feruida et h̄ est iusticia. quia p
certo homo iustus seu cītas aīe
vel cordis religio vel ecā dz ha-
bē prudētiā ad illuminādū t̄q̄
orientem. Fortitudinē ad mala
sustinendum. temperantiā ad p-
speris bene vtēdū t̄q̄ occidētē.
iusticiam ad mala pūendū t̄q̄
meridionalē p̄tē feruidā et vrē
tē. **E**zechi. p̄mo Apparuit rota v-
na sup terrā habens q̄tuor faci-
es. i. q̄tuor v̄tutes cardinales h̄
q̄libet illarū p̄tū seu virtutū ha-
bet tres portas idest tres parti-
culares v̄tutes. quia orientalis
prudētia habet portā sapientie
p quā intrat noticiā superiorum
portā scientie per quā intrat no-
ticiam rerum inferiorum portā
consilij. per quam intrat noticiā
actuū et agibilium exteriorum
Un̄ p̄e iob. v. Tres sunt q̄ tes-
timoniū pbibent in celo. i. tres

sūt v̄tutes q̄ celesti subministrā
prudentie vt de viro prudēti dit-
cat illud 2° regū xxiij. Dauid se-
det in cathedra sapientissimus i-
ter eos. **I**tē aquilonaris fortitu-
do tres similiter habet portas.
i. tres alias p̄ticularēs virtutes
per quas ingredit̄ ciuitatem mē-
tis et iste sunt humilitas spes et
oratio. spes enim attendit ad p̄-
miū oratio parat adiutoriū hu-
militas debilitat aduersariū. **I**s-
tis enim tribus virtutibz robo-
rat̄ fortitudo mentis et corpis.
Et per istas tres portas intrant
merita domū cordis. **U**nde de is-
tis tribus partibus fortitudis
potest dici illud secundo regum
vicefimotercio capitulo. **I**rrupe-
runt tres fortes castra pbilisti-
norum. et cetera. **I**tem occidenta-
lis temperantia habet tres por-
tas idest tres virtutes theologi-
cas particulares scilicet timorē.
quo temperantur carnis volup-
tates paupertatem voluntariā.
qua temperantur rerum super-
fluitates. **E**t sic potest dici de tē-
perantia illud quod dicit ysay-
as in suo quadagesimo capit-
ulo. **Q**z ipse apprehendet tribz
digitis molem terre. et cetera.
Item meridionalis iusticia simi-
liter habet tres portas idest ha-
bet tres speciales virtutes scili-
licet liberalitatem que premiat
bonos. et seueritatem que sentē-
tiat malos et peruersos. equita-
tem que iudicat inter vniūsos.

Apoclyp.

Unde iusticia potest dici illud a
triū maius rotūdum qđ habe
bat ordines de lapidibz sectis.
Tercio regū vij. Iusticia enim
atriū maius dicit qz maior et v
tilior ceteris virtutibz p̄hibetur
Dicit ecā rotūda. qz ista debet
esse plena et vera et nūq̄ per fal
laciā obliqua et p̄ dissimulacō
nē variā āgulosa. Tres ecā or
dines dicit̄ habē in quātū tres
ptes sue seu virtutes predcē sp̄
debent cōcomitare. **I**ste igit̄ sūt
xij. ptes porte p̄ quas intrat ad
animā spūs scūs et gratie et vir
tutes. qz p̄ certo p̄ portas pru
dētie intrat ad nos roborādū: p̄
portas temperātie intrat ad nos
modificandū. p̄ portas iusticie
ad nos iustificandū. **O**n̄ dauid
in **P̄s**° **A**perite michi portas iu
sticie. **E**t de tali triplicitate dicit̄
illud **E**cclēsticiā vicesimo quin
to. **I**n tribz beneplacitū est spūi
meo. **V**el dic qz cītas est eccle
sia: porte duodecim significant
fidem. q̄ duodecim articulos hz
h̄ iste porte in tres distinguūt.
pro eo qz in quatuor plagis ter
re circumquaqz est ecclesia seu fi
deles vt trinitatis misteriū cre
dat̄ et fides ipsius teneat̄. **V**el
dic qz cītas est homo qui in o
riente puericie. in aquilone ado
lescencie in meridie iuuentutis.
in occidente senectutis. necesse ē
qz tres portas habeat id ē qz scē
trinitatis fidē credat vel tres por
tas idest tres virtutes theologi

cas. scz fidem spem et caritatem
habeat. **V**el tres portas. i. mūdi
dam cordis. oris. et opeis gerat
vt dicat illud predictū. **E**cclēstici
xxv. **I**n tribz beneplacitum est
spiritui meo. **N**oua cītas ibe
rusalem multa duodenaria con
tinebat. **C**ontinebat enim duo
decim stadia: duodecim portas.
duodecim angulos: duodecim
lapides preciosos: duodecim no
mina apostolorum: duodecim
nomina filiorum israhel. **C**ū
dictum sit qz cītas ecclesiā fig
nificet. sciendum est qz per sta
dia que dicuntur a stando intel
ligitur sue perseuerantie stabili
tas. **P**er fūdamenta que hz intel
ligit̄ virtutū cardinalium firmi
tas. **P**er portas eius intelligit̄
sacramentorum vtilitas. **P**er la
pides preciosos intelligitur sua
rum virtutum moralium nobili
tas. **P**er apostolorum nomina.
doctrinē apostolorum auctori
tas. **P**er nomina filiorū israhel
sanctorum patrum. et suorum
exemplorum sanctitas siue bo
nitas. **I**ste sunt partes cīta
tis moralis idest anime sine qui
bus non diceretur neqz iherusa
lem neqz noua que deus spiritu
aliter dicit̄. **I**herusalem idest
pacifica et noua. i. graciōsa et pla
cida dicit̄. s̄ eodē ca. **V**idi cīta
tem sanctam iherusalem de celo
descendentem. **S**ed quid. **I**n o
mnibus istis perfecte anime par
tibz debet numerus duodenari?

Apocalyp.

per quem fides catholica intelligitur relucere. Numerus duodecimarius duodecim fidei articulos significat quos per certo in omnibus actibus anima sancta portat. quod est uera nullaps ipsius sufficiens est nisi ibi fidei veritas reluceret. quod nec porte sensum nec fundamenta virtutum cardinalium nec lapides preciosi virtutum moralium anguli sacramentorum nec nomina seu doctrina apostolorum nec exemplum sanctorum patrum perficiunt nisi duodecimarius fidei spiritus assistit. Unde ad hebreos v. Sine fide impossibile est placere deo. **¶** Vel dic quod ista ciuitas est ecclesia cuius stadia que ipsum mensurauerunt fuerunt angeli fundamenta fuerunt patriarche. Porte fuerunt apostoli. anguli fuerunt virtutes. lapides preciosi fuerunt vigines et confessores. apostoli sunt prelati et predicatorum filii israel sunt omnes fideles. In istis autem omnibus duodecimarius numerus id est fides catholica est splenduit et in ipsis fidei veritas semper fuit. **¶** Vel dic quod iste duodecimarius numerus est nobis stadium ad currendum fundamentum ad sustinendum porta ad intrandum angulus ad fortificandum lapis preciosus ad nos ditan dum. apostolus ad nos docendum patriarcha ad nos spiritualiter generandum. **¶** Vidit iohannes ciuitatem nouam cuius platee erant ex auro purissimo plucide

tamquam vitrum cuius fundamentum erat ornatum omni lapide precioso. Ibi enim nominat duodecim lapides preciosos. quibus est ornatum fundamentum ciuitatis. Primus lapis fuit iaspis. secundus saphirus. **¶** Tertius calcædomius. Quartus smaragdus. Quintus sardonius. Sextus sardius. septimus crisolitus. octauus berillus. nonus topasius. decimus crisopassus. undecimus iacinctus. duodecimus ametistus. **¶** Ista ciuitas est anima vel quilibet vir perfectus cuius platee et stadia debent esse auree per sanctitatem seu vitree seu lucide per sapientie claritatem. Fundamentum enim cordis sui debet habere duodecim ornamenta duodecim virtutes figuratas in istis duodecim lapidibus preciosis ut sic proprie sit illud fundamentum sicut vas auri solidum ornatum omni lapide precioso. Ecclesiasticus. quinquagesimo. Est igitur primus lapis iaspis. qui fantasmata fugat et in carceribus existit. sedes oculorum purgat et visum acuit hec est fides que est prima aliarum virtutum. quod secundum apostolum ad hebreos xi. Sine fide impossibile est placere deo. Ista enim est que fantasmata. id est demonia fugat. et in carceribus. id est in beatitudine obuiat. oculum cordis. id est visum discretiois acuit atque purgat. Psalmus. liiij. Domine iaspide propugnatuam tuam. secundus lapis est saphirus. qui celestem habet colorem. et secundum

Apocry.

diascoridē. virtutem letificatiuā
p quā significat spes que tota ē
lucida et celestis in quātū celesti
a sperat bona que etiā desolatoꝝ
letificat. et iō de hoc dicit domi-
nus anime vel ecclesie **Psā. liiij.**
Fūdabo te in saphiri. **Tercius**
us lapis est calcedoni. qui secū-
dū diascoridem facit vincere cās
et calefactus attrahit paleas p
quē intelligitur caritas q̄ aliarū
v̄tutū est seruatix que cās id ē
tēptaciones vincit. et q̄ paleas
.i. infimos ad salutē trahit. **Pri-**
ma ad corin. xiiij. Caritas omnia
suffert. **Secūdus lapis ē smar-**
agdus qui ē viridis coloris cō-
fortās oculos et qui visū cōfor-
tat. et portātū se dat persuasoria
verba et diuinare volentibꝝ va-
let secūdum lapidarium. et per
istum intelligit̄ prudētia que oc-
culos aliorum cōfortat in quā-
tū delcābile est videre hominem
prudētē: visū intellectus seruat
verba psuasoria et eloquētia dat
dinare et predicare volentes su-
p oīa iuuat. **Ista enim est p̄ma**
cardinaliū v̄tutū. quā hō sūme
debet appetē seꝝ prudētia. et hoc
qz sine ista cetera parū noscūt̄
valere. **Iō bñ docet sapiēs Pro-**
vi. dicens **Dixi sapientie. soror**
mea es. et prudētia amica meā
vocaui. **Quintus lapis ē sar-**
domi. q̄ luxuriā depellit et hoīez
humilem et pudiciū facit et figt̄
tēperanciā que luxuriā. i. omnē
supfluitatē tollit: huilitatem et

pudiciā sp gignit. De qua p̄f-
sper in libro de vita cōtēplatiua
ait. **Tēperātia** facit hominem
sobriū. parciū moderatū et pud-
iciū. **Hec enim libidis affectū tē-**
perat. desideria scā multiplicat:
viciosa castigat. inter nos cōfu-
sa oīa ordinat. p̄uas cogitaciōes
remouet scās iserit: voluptates
extinguit et totū hominem tēpe-
rat et cōpomit. **Sextus lapis ē**
sardius. qui sanguinei coloris ē
in cuiꝝ presentia omīꝝ lapis ma-
leficus nō potest nocere. tiorem
pellit et hominem audacem fa-
cit. **Iste figt̄ fortitudinē** qz pro-
certo iste coloris sanguineidꝝ eē
in q̄tū p̄p̄riū sanguinē fūdē nō
solet timere. quinymmo solet ti-
morem pellere et hominē auda-
cem facere et noumentum omi-
cis. i. temptaciōez diabolicam re-
sistendo refrenare. **Ūn ambrosiꝝ**
libro p̄mo. de officijs de fortitu-
dine dicit qz fortitudo virtutes
custodit. iusticiam seruat contra
viciā est inimica: ad laborē for-
tis: ad picula rigida et aduersa
Septimꝝ lapis est casolitus
ignem velocissime rapiens. qui
demonēs fugat et terret et timo-
res nocturnos pellit. **Et iste fig-**
nificat iusticiam que igne zeli et
seueritatis facili ter concipit. de-
monēs id est maleficos hominēs
tollit et tiore maloz sublato pa-
triā securam ēddit. **Ūnde de isto**
lapide scilicet de iusticia et ius-
to homine dicitur. Danielis x.

Apocalyp.

Unde de isto lapide scz de iusticia et iusto homine dicit danielis. decimo. **Q** ipse vidit filium hominis et corpus erat quasi crisolitus.

Octavus lapis est berillus et virtus huius diascoride est contra pericula hostium et contra inimicum hominem inuictum facit. et inter berillos ille qui est pallidior est melior. per quem intelligitur paciencia que inter pericula summe valet. quia sic dicit seneca Cuiuslibet doloris remedium est paciencia. **N**onus lapis est topasius siue topasion. indeclinabile lapis clarissimus quia huius lapidariu ad sanguinem stringendum et ad aquam bulire non permittendum versus omnium lapidum superat claritatem. Et sic iste signat castitatem que est proculdubio virtus rara. quia rara avis in terris et nigro similina agno. que sanguine luxurie restringit. et feruorem concupiscentie compestit. et aliarum virtutum pulchritudinem anteceedit. **S**apientia tercio. **Q**ue pulchra est casta generacio cum claritate. **D**ecimus lapis est crisoprassus quem lux celat. et prodit obscuritas. In obscuro enim splendet et sub diuo positus eius claritas absconditur atque pallet. et iste est humilitas que sub diuo. id est in hominis apparentia non querit splendere. sed in obscuro id est in abscondito et secreto. quia pro certo humilitas obscuritatem querit. et omnem hominis presentiam. omnemque vanam gloriam

semper fugit. **M**athei. sexto capitulo. **I**ntra cubiculum tuum: et ora patrem tuum qui in celis est qui videt in abscondito. **U**ndecimus lapis est iacinthus. qui est lapis secundum tempora conditione mutatur quia secundum quod tempus est turbidum vel serenum lapis iste fit serenus et turbidus. Et signat virtutem discretiois. que huiusmodi bona tempora et personas se solum mutare. et vnam cum vno et aliam cum alio. nunc clara et affabilis. nunc obscura et tristabilis debet esse. **D**uodecimus lapis est ametistus lapis violaceus in colore. que huiusmodi diascoride versus contra ebrietatem. bonum confert intellectum et hominem facit vigilem. Et iste significat sobrietatem que ad litteram ebrietati resistit hominem vigilem et diligentem efficit. malas et immundas cogitationes repellit. et intellectum acuit. **U**nde leo papa in summa de abstinentia prodeunt caste cogitationes. rationabiles voluntates. salubria consilia. Per hanc enim caro concupiscentis moritur et spiritus virtutibus innouatur. **I**sta sunt duodecim hominis fundamenta. seu duodecim fundamenta nostre conscientie vel gratie vel etiam ecclesie ornamenta et xij. lapidum preciosorum. id est virtutum spiritualium paramenta ita que cuiuslibet homini sic fundato vel ipsi ecclesie sic a deo stabilite vel etiam cuiuslibet plato que est subdito seu ecclesie fundamentum potest dici illud ezechiel. xxviii

Omnia lap
ni tui sic du
fundamentu
mea eius m
Zau
Cum
bar
luna cogitar
luminat. E
tus est. Ita
lis habebat
nullatenus
lus com quin
nacionem au
illuc ingredie
nes et venie
de ferientes
a facientes h
ibi erat sedes
eius ad serun
facie eius o
tebant. **I**
ce dia de eccl
p certo ista n
rere templu id
mils vanitate
dane glorie cla
midane p spen
tatem et oclp fibi
q p certo solu de
p lumina et solan
guz debet appetere
q ecclesia vel relig
illuminationem ac
men aut gloriam n
sicut que castus et
sicutare. **P**s lumen
nis verbum tuum:
mea mei. **P**ost illu

Apoctp.

Omnis lapis preciosus opimē
tū tuū sardius zē. vt de talibus
fundamentis dicat̄ i **P**° Funda
mēta eius in montibz sc̄is

Sicut dicitur apoca. xij.
Ciuitas noua nouū hē
bat templū nec sole nec
luna egebat quia ipsam dñs il
luminabat. Et lucerna ip̄si ag
nus erat. **I**sta enim nullam pr
sus habebat noctem: porte ei
nullatenus clauderantur. et n̄
lus conquinatus aut abhomi
nacionem aut mendaciū faciēs
illuc ingrediebatur. ymmo ca
nes et venefici impudici homici
de. seruientes idolis. et mendaci
a facientes foris eiciebantur qz
ibi erat sedes dei et agni et serui
eius ad seruiendū ei ad vidēdū
faciē eius oēs ibi solūmō admit
tebant. **I**sta possunt allegori
ce dici de eccl̄a vel religione: qz
p̄ certo ista nō d̄z habere vel q̄
rere templū idest ciuiscūqz ypo
crisis vanitatem: solem. i. mun
dane glorie claritatē lunā idest
mūdane p̄speritatis mutabili
tatem et eclipsibilem facultatem.
qz p̄ certo solū deum debet hēre
p̄ lumine et stolam agni. i. xp̄i
gr̄iā debet appetere pro lucerna
qz ecclesia vel religio a deo debz
illuminacionem accipe mūdi lu
men aut gloriā non querere.
s̄ lucē que cristus est solūmodo
affectare. **P**s Lucerna pedibus
meis verbum tuum: et lumen se
mitis mei. **P**orte illius dñt esse

aperte qz porte eius sp̄uales de
bent esse aperte ad recipiendū
peccatores ad fidē et ad penitē
tiam. qz ista non debet claudere
gremiū penitenti et dignos ad
officia vel beneficia admittendū
Psa. xxvi **A**perite portas igre
dientur gens iusta **P**orte ipsius
materiales ad pauperes susten
tandum et hospitalitatem indi
gentibus faciendum vt sic dica
tur illud iob tricesimo primo ca
pitulo. **F**oris non mansit pere
grinus: ostium meum viatori
patuit. **D**ñs uersificator ait. **P**or
ta patēs esto nulli clauderis ho
nesto. **Q**uia reuera serui dei et
agni idest viri iusti debent infra
portas ecclesie per promocio
nem admitti. vt ibi possint deo
seruire et faciē eius contem
plari vt dicitur in psalmo. **A**pe
rite michi portas iusticie ingres
sus in eas confitebor domino:
Nullus tamen immundus aut
peccator ibidem recipi debet q̄n
ymmo canes idest insatiabiles
cupidi et auari. venefici. i. pesti
feri. immundi idest luxuriosi. ho
micide idest detractores et male
fici et ydolatre idest supersticiosi
et heretici et sortilegi debent fo
ris extra ecclesiam impromoti
relinqui. **N**on enim dignum ē
qz tales ad fidem dei et agni idē
ad statum ecclesiasticę dignita
tis ascendant. vel qz ad portas
ecclesie introeant **P**salmi. **Q**ui
bus iuravi ī ira mea si introibunt

in requiem meā. Cuius tamen p̄b̄doloz fit hodie oppositum quia mali p̄ portas ecclesie intro ducuntur. boni vero et serui domini ab ecclesie beneficijs repelluntur. Tre. primo. Vidi gentes ingressas scūarium tuum de quibus precepas ne intrarent ecclesiam tuā. **¶** Vel dic q̄ ista ciuitas est paradus vbi non est tēplum manufactum nec sol nec luna. quia speculum eius in eternum est deus ip̄sis luminare et lucerna. **¶** Ista est ciuitas que vsq; ad finem seculi aperta habz ianuas. solos tamen seruos dei recipit: conquinatos et peccatores alios non admittit. quia secundum augusti. sicut nulli digno negabitur. ita nulli indigno conferetur. **¶** Vel dic q̄ in malo significato talis ciuitas est anima peccatrix vel ecclesia moderna: quia iam non est templum deuocōnis vbi deficit sol discretiōnis vel cessat luna recte compassiōnis. vbi non clauduntur porte sensuum delectabilium. nec porte beneficiorum clauduntur ambidosi seu munera apportantibus. **¶** Vel dic q̄ ciuitas ē verbum iusti in quo est sedes dei et agni p̄ grām que a deo illuminatur per fidem et sapientiam. ita q̄ non habet noctem. i. errorem aut ignorantiam: nec querit tēplū. i. ecclesiā dignitatē. nec solem. i. mundane scie claritatē nec lunam. i. mundane glorie fa

cultatem. portas cordis et sensuum suum habet apertas ad recipiendum es que ad salutem sunt necessarie. Verumtamen nichil conquinatum idest nulla malacogitacio. aut affectio mala debet recipi per aliam male completie voluptatem. **¶** Mathei decimo. Egerunt bonos in vasa sua: malos autem foras miserunt. **¶** Vidit iohannes flumiū aque vite splendidum tamq̄m cristallum in medio platee ciuitatis procedentem de sede dei viui et agni. et ex vna parte fluminis lignum vite afferens fructus duodecim per menses singulos. reddens fructus et folia sua ad sanitatem gentium. **¶** Per istum flumiū intelligitur voluptas eterne glorie. que faciat potat et refrigerat beatos et que in ciuitate paradisi de ipsa sede maiestatis diuine immediate influitur. **¶** Psalmista Torrente voluptatis tue potabis eos. quoniam apud te est fons vite. **¶** Iste igitur flumiū eterne vite vel glorie duas habet partes scilicet cristi diuinitatem et humanitatem. qz in istis duabus pendet tota contemplacio beatorum. sed ex vtraq; parte istius fluminis inuenitur lignum vite. i. ex vna natura vitalis. perpetua et eterna videlicet natura angelica ex parte eius diuinitatis: et natura humana a parte ipsius humanitatis. **¶** Homo enim et angelus sunt

duo lign
 visionem
 mine vol
 quilibet
 mo qz ip
 plantati
 ru: quod
 pore suo:
 eius no de
 faciat semp
 p erro ista
 ferunt per
 tus duo de
 tur a mone
 qz in quolib
 at: et signat
 talis vite: f
 te signant q
 radisi. Op
 quomodo p
 i. contra r
 ista vita ill
 beati hnt r
 deam gaudi
 singuli fructu
 et singula p
 singulis hui?
 et. **¶** In istis igit
 nosti in hac vi
 tum ad animā s
 memora: in mte
 na: in affectu con
 be p̄sentū maloz
 rā: languore vbi
 qm ad asp? sūt a
 solitas sine sicutate
 u. agilitate: ob
 ditate et plena ec
 sine sine subtilitate

Apodis.

duo ligna vite que percipiunt
visionem beatā et potantur flu-
mine voluptatis eterne. Unde de
quolibet beato dicitur in psal-
mo **Q** ipse sit tāq̄ lignū quod
plantatū ē secus decursus aqua-
rū: quod fructū suū dabit in tē-
pore suo: Et foliū eius idest cor
eius nō defluet. ideo quecumq̄
faciet semper prosperabuntur. **S**
p̄ certo ista ligna idest beati p̄-
ferunt per menses singulos fru-
ctus duodecim. Mensis em̄ dicitur
a mēse quod est defectus eo
q̄ in quolibet mēse luna defi-
cit. et signat defectus huius mor-
talis vite: fructus vero ligni vi-
te signant gaudia et premia pa-
radisi. **O**portet enim ostendere
quomodo per menses singulos
i. contra xij. defectus q̄s patit̄
ista vita ille arbores paradisi scilicet
beati hnt̄ xij. fructus idest duo-
decim gaudia siue premia ita vt
singuli fructus singulis mensi-
bus et singula p̄mia siue gaudia
singulis huius vite deficiētibz appli-
cēt̄. Menses igitur idest defectus
nostri in hac vita sunt sex quan-
tum ad animā scilicet obliuio i
memoria: in intellectu ignoran-
tia: in affectu cōcupiscentia: do-
lor p̄sentū maloz. timor futuro-
rū: languor v̄tutū naturalium:
q̄tū ad corp̄ sūt alij sex scilicet pas-
sibilitas sine sāitate: grauitas si-
ne agibilitate: obscuritas sine
claritate et plena cecitate. condē-
fitas sine subtilitate: labor sine

quiete. mors cū necessitate. **S**
pro certo contra istos duodecim
menses seu defectus sancti hnt̄
duodecim fructus idest duodecim
gaudia. Et primo scilicet quan-
tum ad animam in memoria fir-
mitatem sine obliuionis feruo-
re. in intellectu veritatem sine ig-
norantie errore. in affectu suffici-
entiam sine cupiditatis ardore.
in animo voluptatem sine tristi-
cia vel dolore. in statu securitatē
sine dubio vel timore. in natura
prosperitatem sine desiderio vel
languore. **I**tem quantum ad cor-
pus habebunt sanctitatem sine
passibilitate. et agibilitatem si-
ne ponderositate. claritatem si-
ne obscuritate subtilitatem sine
deficitate quietem sine turbacōe.
vitam sine mortis terminacione
Et sic beati qui sunt ligna vite
per singulos menses habent sin-
gulos fructus. remedia vel pro-
fectus ita q̄ quelibet anima po-
test dici illa mulier de qua dicit̄
supra duodecimo capitulo. **S**ig-
num magnum apparuit in celo
mulier amicta sole et luna s̄ pe-
dibus eius. et in capite eius coro-
na stellarum duodecim. **V**el
dic q̄ lignū vite quod sedet su-
per oram fluminis dei sedentis
est vir iustus. qui super fluuiū
deuocionis compassionis et cō-
pūctiois sedet q̄ fluuiū a sede dei
et agni. i. inspiracōe vel influētia
xp̄i. p̄ueit. qz p̄ c̄to ille xij. fruc-
tus solet portare. idest duodecim

pietatis opera facere. et inde alios recreare qui fructus. i. pietatis opera sunt xij. scz sex spūalia et sex corpalia qui in istis duobus versibus cōtinētur. **I**nstrue castiga remitte solare serora. **V**estio opoto cibo recolligo visito condo. **U**t sic de homine pio et fructuoso dicat illud tercio regū xi. qz acbias diuisit palliū suū i xij ptes. **P**allium eī bonoz nrōrū tā spūaliū qz corporaliū in xij. ptes diuidit qn̄ duodecī pietatis opa a nobis in alios diffunduntur. **E**t proculdubio folia istius ligni. idest v̄ba viri iusti ad sanitatem alioz proficiūt in quā hū verbis taliū alij boni fiunt. **U**el dic qz illud signū significat crucē cū suo crucifixo qd̄ in medio ciuitatis ecclē sup fluum deuocionis est situm quia p certo per menses singulos idest cōtra singulos viciōzū defectus ibi inueniuntur duodecim gratiarum virtutum et exemplorum fructus. **M**ensis enim d̄c̄s est a mene quod est defectus: et significat mundi defectus vel vicia. **E**st enim primus mēsis in āno peccati ianuarius qui dicitur qz si anni ianua signis supbiam qz est incium et ianua peccatorū **E**ccāstici decimo. **I**ncium omis peccati est supbia. **E**t illa pingitur cum tribus faciebus eo qz triplex est supbia. scilicet p̄ferre se maioribus paribus et minoribus. **U**el eo qz supbia nascit̄ ex tribus

causis scz eminentijs diuicijs et ex gracijs naturalibus. **U**el istas tres facies habere dicitur. pro eo qz superbus supra plures homines valere se opinat̄. **E**zech. primo. **Q**uatuor facies vmi. **E**t ideo sol in aquario tunc dicitur esse qui scilicet p̄ncerna deozū dicitur fuisse. ad denotandum qz superbi summe gaudent in magnatum officijs alti esse. **D**e cūndus mensis est februarus. dicitur a febre quia pingitur se calefacere ad ignem et significat defectum luxurie qui facit eam per mala desideria calefieri. et febricitare. et semper in igne concupiscētie estuare. **E**cclēstici. tricesimo octauo. **V**apor ignis vret carnes eius. **E**t tunc sol in piscibus esse dicitur quia scilicet sol idest rō luxuriosorum in piscibus idest in carnis voluptatibus implicatur. **T**ercius est marcius dicitur a marte deo belli qui pingitur scindens vineam et in ipso sol est in ariete et significat iracundiam. que contra homines per impatientiā mouet bella: atqz vineas. i. simplices scidit et ledit et more arietis ipsos litibus et contentionibus percutit et inuadit verbis et verbis et accusatione non modica ipsos ferit. **E**cclē xxviii. **H**ō homini seruat iram. **Q**uartus mensis ē ap̄lis vbi ira se incipit apire qui pingit̄ homo armatus vadens ad bella sup equū. **E**t tūc est sol

Apocp.

in thauro qui significat peccatum crudelitatis et seuitie quod est semper armatum ad vindictam de aduersarijs sumendam. et more thauri semper seuitiose incedit. et terram seu patriam suam rapinis et exactioibz alioru virefcere facit. **C**ontra quos **Eccl̃. sexto.** **N**o te extollas i cogitatione tua sicut thaurus eu' tens domesticos tuos. **Q**uia sic dicitur **eccl̃. xxviii.** **Q**ui vindicare vult a deo inueiet vindictam. **Q**uintus mensis est maius. a madificatione pluuiarum dicitur. qui pingitur iuuenis floribus circa septus significans peccatum lasciuie quo fatui iuues curiof vestibz et moribz se adoz nat. et nichil aliud qz flores mundane glorie optat et delicijs carnalibz pre ceteris se madidat et humectant. dicentes illud **sapientie secundo.** **V**ino et vnguentis p'ciosis impleam' nos: et non preteat nos flos temporis. **C**orones mus nos rosis ateqz marcescat. **I**deo sol tunc videtur esse in geminis quia isti leticiam suam geminant et duplicant. **S**extus mensis est iunius. in quo iam terra calefcit et ficcatur. **E**t ideo praeta tunc temporis defalcant. qz iste cum falce secando herbam pingitur. **E**t sol in cancro eius medio subinfertur. **E**t significat peccatum paritatis et auaricie quod est in male seruando. qd sciz facit terram nostri cordis p

cupiditatem calefcere. et incompassionem secari. et qz herbas. idest diuicias falcare et amplecti et sibi per paritatem retinere curat. et nichil expedere. omnia autem seruat. et qz solem. i. animam in cancro quod est animal retro gradum intrare facit. in quantum ipsum a celestibus ad terrena retro gredi procurat. **U**nde **innocencius** de miseria humana dicit qz auarus nec patitibus compatitur. nec miseris miseretur. **S**equitur **I**ste est qui deo prefert aurum. paradiso p'ponit argentum. **S**eptimus mensis e iulius in quo orit' stella que dicitur canis et sol in leone intrat. in quo maximus regnat calor. et iste pingitur quasi segetes secans. qz tunc solent arua segetibus exspoliari. significans detractionem et inuidiam quam comitatur canis mordens. leo ore fetens. idest mordax oblocutio. et fetida inflamaco. qz detractor et inuid' solent segetes et virtutes et sufficiencias aliorum falce sue ligue trucaere. et ipsos bonis suis et honoribz spoliare. **J**ob. xxiii. **A**gru no suu demetut. **O**ctauus mensis e augustus q dicit ab augedo. tunc em segetes trituantur et grana segetum auget. et io iste blada trituras et excutiens pingitur et sol in signum virginis tunc mouet. significans viciu rapie et auaricie qd e in male acquiredo qz auaricia

Apocalyp.

non cessat grana segetū .i. diuitias pauperum p rapinas et v-
suras ex cutere. et diuitias diuiti-
cis augē. et ipsos pauperes tri-
bulacionibus triturare. et iō sol
.i. animus taliū tunc temporis
solet virginē .i. sterilitatem vtu-
tū subintrare. **Ozee .x.** Effraym
vitula docta diligē tritūā Effra-
ym enim interpretatur augustū.
et designat illos qui diuitias su-
as augere non cessant **Pro .xxij**
Calumpniat pauperem vt di-
uitias suas augeat. **Nonus** ē
september in quo vna colligū-
tur et ideo vindemians seu i do-
lijs vna fundens depingitur. et
significat ebrietatē seu deliciarū
voluptatē q̄ de vinis et delicijs
curā gerit De quo dicitur ysa .v
De qui potentes estis ad bibe-
ndum vinum: et ad sectandum e-
brietatem vsq; ad vesperam. Et
ideo tunc t̄pis sol intraē libram
dicitur. quia isti ad nichil aliud
vacant nisi ad librandum pon-
derandum domino ventri suo. **Decimus** mensis est october in
quo semina in terrā proiciunt̄
Iō i forma hominis seminātis
pingit̄. quia tunc p̄imos fruc-
tus per semina noua alios reac-
pare conantur. et significat vic-
iū inconstantie quod fructus bo-
norum operum non custodit.
ymmo cotidie per ipsum perdit
illos et cotidie semina bonorum
propositoꝝ reacupāe contē-
dit **Ideo** sol tunc in scorpioē di-

ditur pro eo q̄ sol idest mens ta-
lium more scorpiomis in cauda
.i. in fine a facie idest aprincipi-
o. diuersificari dicitur. Ita q̄ ta-
libz seminatoribz potest dici il-
lud deu. xxviij. Frustra habetis
semētē que ab alijs deuorabit̄.
Iste enim mensis numq̄ come-
dit quod seminat. sic nec homo
inconstans fructum capit de bo-
no quod inchoat. **Luce .decimo**
q̄rto **Iste** homo cepit edificare:
et non potuit consummare. **Undecimus** mensis est nouem-
ber in quo tantū frigus viget .
q̄ pori terre et animalū claudū-
tur et labor exterius impeditur
Ideo tunc quiescūt aues et am-
plius si cibū habeant impinguā-
t̄. **Iō** in forma boīs pascentis
et impinguātis suos porcos. et
excutiētis glandes depigit̄ **Sol**
tūc signū sagittarij pagt̄ signū
caelē affectōꝝ et ex frigo ē i deuo-
cōis potas cordis et aurez clau-
dit et vires aie t̄lē stringit. q̄ la-
borare p bona opa nō p̄mittit.
q̄nymmo ista facit possessores
suos q̄eti et ocio vacare. et suos
.i. filios vel nepotes et consangu-
neos caeles diuitijs et beneficijs
ipinguare. Ita q̄solent pro istis
glandibz .i. p terrenis bonis su-
is acquirendis q̄ plurimū labo-
rare **Unde** sol .i. animus taliū sa-
gittariū d̄ p̄cutē qz cōstat q̄ isti
mali eccl̄. et vsurarij rōe sue car-
nalis affectionis pro filijs suis
ditandis. et eciam nepotibus .

Apoclyp.

solent alios sagittare et quando
q; rapinis et exactionibus mole-
stare ut sic possent glades bono-
rum typaliu ex autē et habē. **De iēo-
min?** Quāta mala nos cōpellit
facē carnalis affectus. **Duo-
decā?** mensis est decēber q̄ cor-
pora frigorū fortitudine ledit q̄
in figurā hoīs porā occidentis
pingitur pro eo q̄ tūc typis por-
ci et aīalia que impiguata fuerāt
occidūt. **Sol** etiā tūc typis per fi-
gnū cap̄ corni vagatur. **Iste**
igit̄ mensis duriciē et seueritatē
significat. que solet alios frigo-
re et tribulatiōe p̄cutere. et quos-
cūq; porcos idest homines pec-
catores et infirmos sine mīa oc-
cidere et corrigere. sicut ad hīam
patet in crudelibus iudiciis et p̄-
latis. qui sine cōpassione crude-
liter puniunt delinquentes nec
quaquāq; leui occasione hō deliq̄-
rit. eidē misentur. De quibus di-
cit **seneca** libro de clemētia Cru-
deles vocabo. qui puniendi cām
habent. **Isti** igit̄ capricorni di-
cuntur. quia dato q̄ quādoq; p̄-
ceteris vicijs faciāt alios. tamē
peccatores cornu petere et cor-
nu ventilare nimis austere nos-
cūtur. **Danielis octauo.** Ecce h̄-
cus caprarum veniebat impetu
fortitudinis sue. **Isti** sūt duode-
cim mali menses. idest duodecā
defectus humani contra quos p̄-
certo sicut iam supra dictum est
lignum vite idest crux cum cru-
cifixo portat duodecim fructus

idest duodecim virtutes specia-
les et duodecim bona exempla
ut singuli menses per fructus sin-
gulos. idest singula vicia per v̄-
tutes singulas temperentur. **Di-
co** igitur q̄ de isto ligno vite. i.
cruce et crucifixo tu potes colli-
gere contra ianuarium humili-
tatem in capitis inclinacione qz
inclinato capite emittit spiritum
idest supbiam. **Contra** februari-
um luxurie timorem in aūtis spi-
nea perforacione et in oculoꝝ
ad terriā depressione. quia punc-
ture timoris domini in confide-
racione terre idest mortis carnis
concupiscentia. **Per** timorem do-
mini declinat omnis a malo. **Cō-**
tra marcium iracundie patientiā
in auris auscultaciōe quia dato
q̄ i. peria multa audiss̄ tamen
cum malediceretur non maledi-
cebat. **Psalmē liij.** dicens illd̄ ps̄
Ego tamq̄ surdus nō audiebā
zē. **Contra** aprilē vindicte et
seuicie collige misericordiam in
benigna lingue locutiōe in hoc
scz q̄ crucifixoribus misericordi-
ter indulget dans exemplum de
hoc qd̄ ipse docuit dicens. **Dimit-
tite** et dimittetur vobis. **Lucē.**
sexto capitulo. **Contra** maium
lasciue et inanis leticie contrici-
onem et dolorem in oris fellea
et amara potacione. dicens cum
Ezech. primo. et. **Psalmē.** triagesi-
mo octauo. capitulo. **Recogita-
bo** tibi omnes annos meos in a-
maritudine anime mee. **Contra**

Apocly.

iuniū pietatis collige liberalita-
tem in manuū pforacōe et extē-
sione. **M**anus eī perforata ma-
le cōtinet qd immittitur: exten-
sa v̄ro alteri porrigit quod ap-
petit. **D**a igitur liberaliter iux-
ta verbū Eccl̄i q̄rto. **N**on sit por-
recta manus tua ad accipiēdū
et ad dandū collcā. **C**ontra iu-
lium detractionis et inuidie col-
lige caritatem in corde et lateris
apertione: quia cor suū videtur
tibi velle daē dum latus tenet a
ptū. **U**nde bernardus. **R**espice
vulnera pendentis 2ē. **J**ob. xv.
Maiore caritatem nemo habz
q̄ vt aiām suā ponat quis pro
amicis suis. **C**ontra augustū
rapine et auaricie collige paup-
tatem in corpis denudacioē. **N**u-
dus enim in cruce mansit et nu-
ditatē et paupertatem in hoc dili-
gē nos instruxit. iuxta illud gre-
go. **N**udi post nudū curramus.
Contra septembrē deliciarū
et voluptatum collige asperā pe-
nitentiam in corporis flagella-
cōe. **C**aro enim eius nō fuit i de-
licijs ibi. s; in penis et supplicijs
dās exinde exemplū. q̄ magis
sūt diligenda aspera q̄ p̄sp̄era.
Job. xxxij. **C**ōsūpta est caro e-
ius a supplicijs. **C**ontra octo-
brē inconstantie collige pseuerā-
tiā in pedis cōclauacōe et cōfix-
ione. **I**ta enim fuit cōclauatus q̄
nec iudeorū insultationib; nec i
imicōptētacōib; crucē dimit-
tere voluit. dan; exēplū pseuerā

di in cruce .i. in cruciatu et labo-
re assumpto. **U**nde seneca. **U**tere
officio quod semel sūpsisti: tur-
pe est em̄ oneri cedere. **C**ōtra
nouēbrem carnalis affectionis
collige contemptū cuiusq; amo-
ris superflui in discipulorum fu-
ga et desertione et in totius cor-
poris a terra eleuatione. **I**n quo
nobis dat exēplum q̄ circa nos
per carnis affectionem nō debe-
mus amicos et notos tenē. **P̄s.**
Noti mei longe steterūt et vim
faciebant qui querebant animā
meam. **E**t qui querebant mala
michi locuti sunt vaitates: et cē-
tera. quinymmo debemus sursum
per contemplacionem suspensi
a terra et terreis eleuati esse. **U**n-
de iob septimo capitulo. dicitur.
Elegit suspendium anima mea
et cetera. **C**ontra decembrem
mimie seueritatis et duricie col-
lige compassionem delinquentiū
in crucifigi corporis disposicōe.
q̄ iste fuit crucifixus facie ad
occidentem: dorso ad orientem
dextera autem ad aquilonem.
sinistra ad meridiem versis. **I**n
quo datur nobis intelligi q̄ ip̄e
pie p̄ passionem respiciat occidē-
tales congelatos idest peccato-
res: dorsum vero vertit ad oien-
tales idest ad superbos. de suis
presumentes virtutibus. **D**ex-
terā etiam eterne libealitatis sue
porrigit aquilonarib; idest su-
is pauperib;: sinistrā vero eter-
ne aduersitatis et imicie minat.

medionalit
ite q̄ elatim
et dicit dicit
dat nob; exēp
pentes no
nec p̄ aultē
sed eis miferi
et eos extēsi
et p̄nam apl
sunt dicit ip̄e
angelis dei su
Et sic dico q̄
vel castus con
viciōū p̄fer
bonoz exēplo
contra supbiā
ms cōcupiam
cūdiā. miay
uiciam: cōtra
liberalitatē cō
tem cōtra inu
cōtra auariā
luptatem: p̄
gabilitatē: cōh

Apocalypsis.

meridionalibus .i. diuitibus quia iste qui esurientes impleuit bonis: et dicitur dicitur inanes. luce. pōdat nobis exemplū quod peccatores delinquentes non debemus contempnere nec per austerā seueritatem ledere sed eis misericorditer compati et eos extensis brachijs per misericordiam et pacem amplecti et recipere quia sicut dicit ipse luc. xv. gaudiū est angelis dei super uno peccatore. zc. Et sic dico quod lignū vite .i. crux vel christus contra .xij. menses .xij. viciorū profert nobis .xij. fructus .xij. bonorum exemplorum. scilicet humilitatem contra superbiam. timorem contra carnis concupiscentiam: pacem contra iram. misericordiam contra vindictam et seueritatem: contritionem contra lasciuiam liberalitatem contra peccatū: caritatem contra inuidiam: et paupertatem contra auariciam. disciplinam contra voluptatem: perseuerantiā contra vagabunditatem. contemplationem contra car-

le amore. compassione contra inimicē seueritatis ardore. Lignū igitur vite protulit nobis .xij. fructus per menses singulos. Duodecim enim horis sunt diei sic dicit iohannis xi. Vide supra li. v. ca. ubi de .xij. mensibus iuuenies aliter expōsitū. Et sic est finis iohannis et per consequens omnium aliarum figurarum biblie.

Ad laudem et gloriam dei. beate et gloriose virginis marie necnon ad utilitatem christifidelium summatim est huiusmodi reductorium moralizationum super totam bibliam. editum a domino petro berthozij pictauiensi ordinis sancti benedicti. et impressum per me Bartholomeum de vinkel sub anno domini mille quadringentesimo septuaginta septem. ipso die sancte gbertrudis virginis. de quo fit deus benedictus in secula. Amen.

LANDES-
LUND STADT-
BIBLIOTHEK
DUISSELDORF

